

Historiarum anatomicarum rariorum centuria I et II / Thomae Bartholini.

Contributors

Bartholin, Thomas, 1616-1680.

Publication/Creation

Hagae Comitum : Ex typographia Adriani Vlacq, [1654]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/m4xn9kc7>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

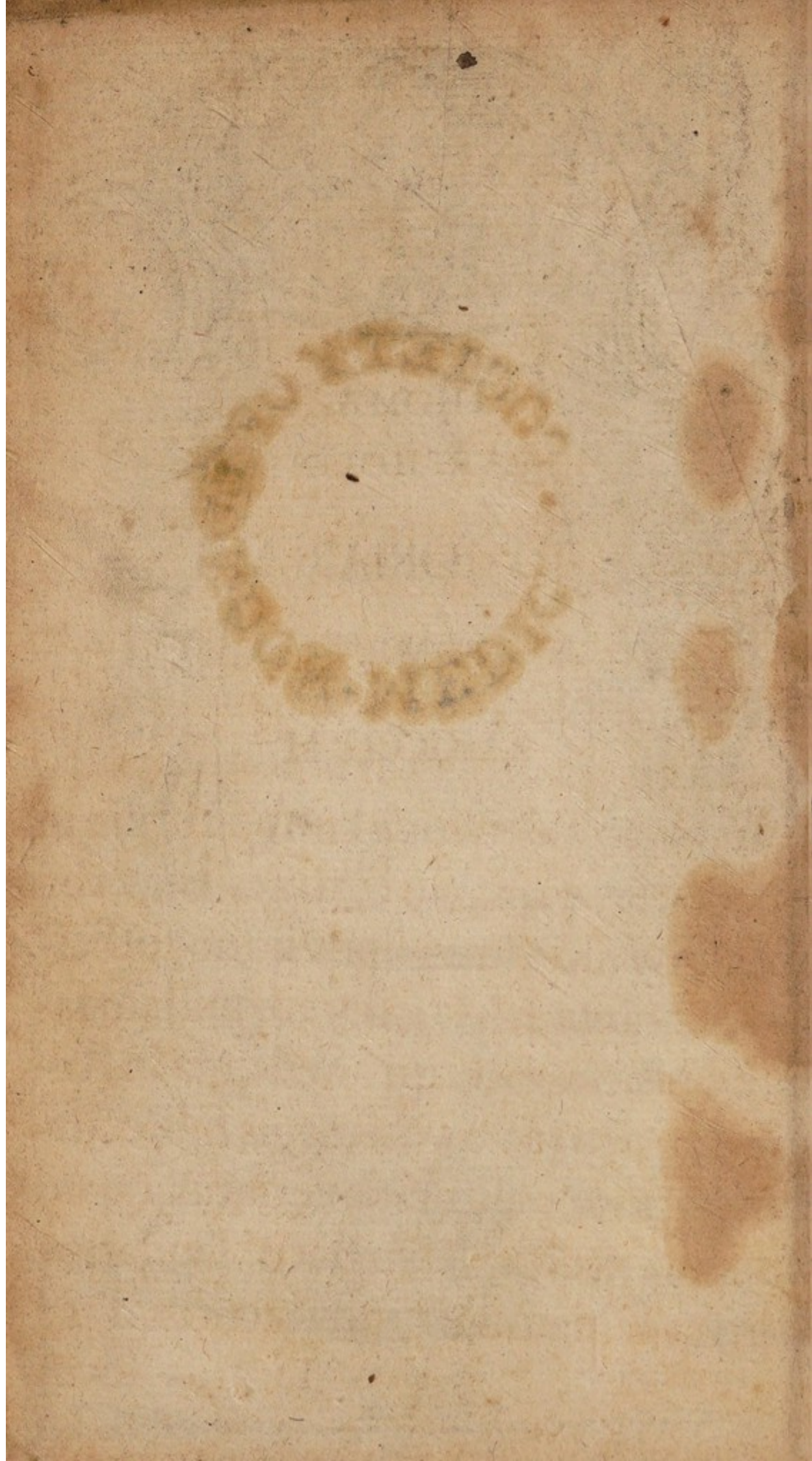

THOMÆ
BARTHOLINI
HISTORiarum
ANATOMICARUM
RARIORUM
Centuria I et II.

Ex HAGÆ COMITUM
Typographia ADRIANI VLACQ.

Augustissime Rex

DANIÆ, NORWEGIÆ, &c.

D^N. FRIDERICE III.

Pie, Felix, Inviète,

DOMINE CLEMENTISSIME.

 Ratias Majestati Tuæ pro incolumitate patriæ & literarum nostrarum agere sicut necessarii officii & subiectissimæ devotionis, ita audaciæ foret insolentis. Enimverò neque ingentibus Tuis in exulantem ferè patriam meritis verba ulla invenio quæ ponderi suo sufficiant, & tantam Majestatem nullam facile oratio assequitur. Sed quia in Regio & avito folio voti magis subiectorum ratio & voluntatis versatur, quam impar excelssæ Majestatis laudatio, ingrati famam aut indulgentiæ Tuæ

severitatem , dum gratias votis ex-
pleo, & subjectissima voluntate impe-
rii Tui æternitatem veneror. Rece-
perunt à Majestate Tua literæ nostræ
fidem , & faustis bonorum omnium
acclamationibus, Daniæ Tuæ procu-
raſti quicquid ubique generosum vel
gignit natura, vel efformat industria.
Sciãt præſentes & ſequuturi, ita de-
mum inter mortales virtutem afflue-
re, amari pietatem, torpentes Muſas
excitari, ſi in Palatia admittantur, &
ex Principum moribus ſubditorum
virtutes fluere. Conſurgunt in Maje-
ſtatis Tuæ venerationem Cathedræ
noſtræ, quibus Auguſtâ Tuâ præſen-
tiâ non ſemel ſalutare ſidus illuxiſti.
Vidit Auguſta ora Anatomicum A-
cademię Tuę theatrum & obſtupuit,
teque præſente naturæ exultantis ſen-
tiit facilitatem. Æternam ſtudiis no-
ſtris

stris auguramur felicitatem, quibus fa-
vet Majestas, & audentius Naturam
didicimus sollicitare, sui prodigam,
quia Reges amant. Divinos gratus fa-
vores excipio & exosculor, mecumq;
ordo literatus, etiam posterorum no-
mine, quibus utraque Respubl. Tuo,
Rex Magne, auspicio emendata tra-
detur & perfecta. Assurgimus venera-
bundi, & genua Tua inceramus. Pedi-
bus Tuis Musas nostras innocentissi-
mas advolvimus, quarum utilitati in
perpetuum consuluisti, ut in futuri
currentisque seculi invidiam animos
de Tua Majestate securos erigamus.
Nos colimus, nos amamus, magna
nostri fiducia, majore tamen Tui, qui
ideò Rempublicam regis, ut hæc so-
lus merearis. Quidquid igitur dili-
gentior cura longo seculorum & na-
turæ silentio hætenus oblitteratum

nobis aperuit, quidquid infracto studio invenimus, ad aram Augusti Tui Nominis & Throni Regii æternitatem suspendimus. Sint quanquam pro magnitudine Majestatis Tuæ minora omnia, dignum tamen erit Tui Numinis benignitati, perpetuo favore in Regio Tuo Lycæo nata & adulta clementer tueri, ne unquam perfidæ invidiæ succumbant. Tibi, Inclyte Rex, rarissimo Regum exemplo, & invidendo cœlorum pignori, quod nobis exorata diu Numina concrediderunt, rariora Naturæ spectacula submissè offero, refero propria, quæ serena manu in Augusto Musæo & verè Regio non semel exhibere infra Majestatem non putasti. Quia majora non possum, reddo Tibi, Rex, tua, qui omnia mea cum Reipubl. salute Tibi Patri Patriæ, incolumitatis nostræ statore,

ri, semper debebo. Per Te uam Te Ma-
jestatem rogo, indulge clementer im-
modico fortasse voto, ut literarum
nostrarum & Naturæ honorem au-
ctori suo commendem. De cætero
indulgentiâ Regiâ & clementiâ inæ-
stimabili tanto utar modestius, quan-
to pleniorē quotidie experior.
Deus Te nobis præstet, Friderice
Auguste Principem, Te semper op-
taviſimus, Friderice Auguste, Te Res-
publica requirebat, Tu verè Prin-
ceps. Sis felicior Augusto, sis melior
Trajano.

*Serus in Cælum redeas, diuque
Lætus intersis populo Danorum.*

Hafniæ Cal. Jan. Æræ Christianæ
cId. Idc. LIV.

Serenissimæ T. Majest.

Subjectissimus

THOMAS BARTHOLINUS.

SI tantum apud mortales præcepta
 possent, quantum exempla, operam
 certè in hoc opere luderem. Cæterum
 arti nostræ evenit, quod hominum moribus.
 Magis illi exemplis flectuntur præeuntium,
 quam præceptis, & sapientiam vitæque in-
 nocentiam ex sapientum exemplis metiun-
 tur; hæc oculis obvia facile persuadent,
 illa, nisi exemplis præcipientium jungan-
 tur, premium sui amittunt antequam im-
 pressa sint vestigia. Ars Medica præcepto-
 rum diu laboravit multitudine, quibus im-
 buti immersique difficiliter ad verum elu-
 tantur. Exemplorum apud multos usus
 exolevit, qui certissimam observationum
 fidem lubricæ rationi & natis in cerebro
 præceptis subjiciunt. Falluntur hi nisi fal-
 lor ego, & vanâ artis specie, velut ægri
 somniis, deluduntur. Ad experientiæ nor-
 mam, fallere nesciæ, exigenda sunt præ-
 cepta,

cēpta, ut vel immota firmentur, si naturæ
consentiant, vel corrigantur, si solam pro se
habeant auctoritatem. Fuere non pauci
qui rem istam æquiore lancē expenderunt,
& in exemplis occupati magna nominis ce-
lebritate majoreque literariæ Reipubl. com-
modo posteris profuere. Plura tamen re-
stant, quæ scire expedit & videre, ante-
quam perfectæ Medicæ artis & fida oculis
scientia exstruatur. Plerique enim in con-
jecturis & majorum dictatis, velut veterno
sepulti, placidè acquieverunt. Ego verò,
ut cœptam olim publicum juvandi volunta-
tem in exemplis quoque exercerem, inter
mille occupationes publicas, quæ me oppri-
munt, & luctum domesticum quo undiqua-
que affligor tam diuturna charissimæ con-
jugis ægritudine, quam tristi recordatione
fratris desideratissimi Jacobi Bartholi-
ni, Professoris Sorani designati, quem ve-
rum candoris, pietatis & diligentiae exem-

plar imvida nuper fata nobis & publico
eripuerunt, denique valetudine prorsus pro-
strata, ne ullo aut hujus injuriæ, aut illo-
rum acerbitalis, aut istorum multitudinis
sensu tangerer, Anatomicas historias celer-
rimo calamo, clarissimorum Virorum sua-
su, & urgentis Bibliopolæ rogatu, tanto
libentius in chartam conjeci, quod hætenus
in patria tot Viris inclita utilissimam hanc
artis nostræ rationem viderim neglectam.
Simplici & incompta dictione res sum per-
sequutus, ut visæ sunt & actæ, sine pom-
pa aut fusiore epicrifi, quam, necessariam
licet, temporis operæque parcus doctiorum
industriæ reliqui. Sunt hic ex infima plebe
complures à splendida purpura remoti, sed
ab illustri causa perpetuitatem merentur.
In plerisque fidem meam obstringam, ocu-
los manusque oppignerabo, paucissima ad
auctores suos relegabo, qui de dubiis ro-
gentur. Nomina multorum sine invidia
aut

aut contemptu, quorum causas procul habeo, nonnunquam silentio involuta leguntur, quod se nominari æquo animo non omnes patiantur. In reliquis ita me gessi, ex Hippocratis jurejurando, ut quæ intercurandum, aut medicinam minimè faciens, in communi hominum vita, vel vidi, vel audiui, quæ in vulgus effferri non decebat, ea arcana esse ratus, siluerim. Hanc instituti constantiam quisquis æstimaverit, quisquis candidè laudaverit, ad reliquas Centurias edendas animum est additurus, si Deus valetudinem, si negocia ocium per vices indulserint. Interea, mi Lector, vale, summumque inter homines, quibus nuda virtus placet, certamen puta, ne quid diu lateat, seculis profuturum. Hafniæ xxviii. Decemb. anni jam exeuntis cIo. Io. cliii.

Catalogus Operum
THOMÆ BARTHOLINI

hactenus editorum.

1. *Anatomia Parentis Novis observationibus & figuris locupletata.* Lugd. Bat, 1641. apud Fr. Hackium in 8. Hanc Germanico idiomate edidit D. Simon Pauli, Hafnia in 8. 1648.

2. *Anatomia secundum locupletata.* Lugd. Bat. 1645. apud Fr. Hackium in 8. Gallicam D. Abrahamus Prætaeus, 1646. Parisiis divulgavit, in 4.

3. *Anatomia tertium ad sanguinis Circulationem Reformatam cum novis Iconibus.* Lugd. Bat. 1651. apud Fr. Hack. in 8. In Belgicam linguam transtulit Thomas Staffart, ediditque Leida 1653. in 8.

4. *Anatomica Aneurismatis dissecti Historia,* Panormi apud Alph. de Isola. 1644. in 8.

5. *De Vnicorum Observationes Novæ.* Patavii apud Iul. Crivellarium 1645. in 8.

6. *De Monstris in Natura & Medicina.* Basileæ apud G. Decker, 1645. in 4.

7. *De Angina Puerorum Epidemica Exercitationes.* Lutetia apud Ol. de Varennes, 1646. in 8.

8. *De Latere Christi aperto Dissertatio.* Lugd. Bat. apud Io. Maire, 1646. in 8.

9. *Antiquitatum veteris Puerperii Synopsis.* Hafniæ apud M. Martzau. 1646. in 8.

10. *De Luce Animalium Libri 3.* Lugd. Bat. apud Fr. Hackium, 1647. in 8.

II. De

11. *De Armillis veterum Schedion.* Hafnia apud M. Martzan, 1647. in 8.

12. *Anatomica Vindicia contra C. Hofmannum.* Hafnia apud eundem 1648. in 4.

13. *De variis Reipub. Christiana morbis.* Hafn. apud eundem, 1649. in 4.

14. *Cygni Anatome ejusque Cantus.* Hafnia apud G. Lamprecht. 1650. in 4.

15. *Collegium Anatomicum Disp. 18. adornatum.* Hafnia, 1651. in 4.

16. *De Cruce Christi Hypomnemata 4.* Hafn. apud M. Martzan. 1651. in 8.

17. *De Lacteis Thoracicis in Homine brutisque observatis Historia Anatomica.* Hafn. apud M. Martzan. 1652. in 4. Londini apud Oct. Pulleyn, 1652. in 12.

18. *De Lacteis Thoracicis Dubia Anatomica.* Hafn. apud eundem, 1653. in 4.

19. *Vasa Lymphatica nuper in animalibus inventa.* Hafn. apud P. Hakium, 1653. in 4.

20. *Paralytici N. T. Medico & Philologico Commentario illustrati.* Hafn. apud M. Martzan. 1653. in 4.

21. *Historiarum Anatomicarum Rariorum Centuria Prima & Secunda.* Hafn. apud P. Haubolt, 1654. in 8.

22. *Epistola & Epigrammata variis in locis edita.*

Plura sequentur.

V I R O

VIRO IMCOMPARABILI
THOMÆ BARTHOLINO

Med. Doctori & P. P. novum
opus edenti.

EXcutiat Natura sinum : quæ denique restant
Barthline auspiciis non patefacta tuis ?
Omne patet cœlum , series patet abdita rerum
Omnis , & arcanis symbola clausa notis.
Te duce nil terris fas est mortale recludi ,
Nil pigro abstrusum delituisse situ ;
Te duce , quicquid obit , quicquid lethale per orbem
Pullulat , ad vitæ semina prima redit ;
Te Medicina ducem , sibi te facundia poscit ,
Illa sibi totum flagitat , ista sibi :
Ingenio , rerum per amœna , per aspera ferris ,
Materiesque arti non placet una tuæ ,
Sive Machaonia lassarunt vulnera vires ,
Seu tenerum blando concinis ore melos ,
Seu pubescentum decus & nova gloria campi ,
A te Flora suas quærit & auget opes ,
Seu relegens patriæ passim miracula terræ ,
Condis inexhaustæ nobile mentis opus ,
Ille tuus , quicquid natura recluserit , aut ars ,
Eruit , ingenio suppeditante , labor.
Qua gradimur , monumenta , tui , fructumque laboris
Aspicimus ; quicquid discimus omne tuum est.
Sic Boreâ poteris , gelidâque habitare sub Arcto ,
Quaque patet mundum demeruisse tibi :

Iamque

I

THOMÆ BARTHOLINI
HISTORIARUM
ANATOMICA-
RUM RARIORUM

CENTVRIA PRIMA.

HISTORIA I.

Vagitus Uterinus.

 Peris hujus exordium vagitus erit, qui nativitatem omnium statim excipit & antevertit sæpe. Quotquot sumus nuper nati initia vitæ deflemus, & contracto vultu tristitia futuri temporis fata prælagimus. At præcedere nascendi horam, vagitumque edi in utero inter rara Naturæ numeratur. Exemplâ peregrina afferam, pariter & domestica. Duo habet *Andreas Libavius* part. 2. sing. de Argentinense & Rotenburgenſe. De illa ita ad eum perſcripſit D. *Leonardus Doldius*: Cum Argentinæ nuper apud fratrem agerem, certò relatum eſt, uxorem ſartoris in vicinia illius ſcœtum utero adhuc geſtanteſ hunc ipſum

A

vagiens

vagientem cum aliis audivisse, non procul absente partus tempore. De Rotenburgeusi ad Jubarim idem superaddit : In nostro oppido Anno 1596. 12 Nov. qui fuit ante partum quadragesimus secundus, parentes foetus feminei vagitum vices perceperunt, & sequenti quoque die bis, mortua in partu mater, filiâ adhuc superstiti. *Livius* Princeps Romanæ historiæ conditor, infantem in utero matris Jo. triumphale narrat clamasse. *Mart. Weinrichius* c. 26. de Monstr. auctor est in urbe Bresla infantem triduo antequam ederetur in lucem, nullo ad exitum parato aditu, flere auditum esse. Refert *Causinus* L. 3. Hierogl. §. 2. ex dieb. Canic. coll. 4. de infante nato in Rascato duobus cornibus monstroso, ploratum 14. diebus auditum antequam nasceretur. In Misnia & Rotwilæ ad Nicrum idem accidisse Anno 1546. ante bellum Germanicum, quod inter Carolum Quintum & Principes Imperii exarsit, prodidit *Iobus Fincelius*. Numerum vagientium sua observatione auxit diligentissimus *Sennertus* L. 4. Prax. p. 2. S. 2. c. 8. fuisse nempe Calendis Mart. Anno 1632. in oppido Wittebergenfi feminam, tum ultra undecimum mensem gravidam, quæ ipsa, ut & maritus ejus, infantem aliquoties ante partum plorantem audiverint. Et superiori anno in suburbio feminam filium peperisse, qui triduo ante partum ploraverit, & annum tantum vixerit. In uxore D. Monæi, & D. Salmuthi, & D. Groenevolti

nevvolti similia notat A. *Deusingius* de foet. gen. p. 3. S. I. §. 49. Ipse aliorum vagituum ero testis, mecumque multiscius *Salmasius*, qui eorundem meminit in Resp. ad *Beverovicium* de Calculo p. 198. Versabar tum in Belgio 1640. quum prope *Vesaliam* de femina quadam ferebatur, quæ tum per triennium integrum uterum gestarat, cujus foetus à multis fide dignis vagire dicebatur. Alia Nobilis femina *Leydæ* narrare solebat, uxorem fratris sui cum instaret tempus ejus partitudinis, dum esset in lecto marito accubans, accidisse vagitum infantis in utero adhuc conditi, ohstupefactamque excitasse virum dormientem, qui & ipse capite intra lectualia posito eum audierit, mulierem verò perterritam paucos post dies enixam esse. Hæc alii Soles subministrarunt. Urbs nostra sicut laudatis civitatibus nulla recedit, ita nec insolentis hoc naturæ prodigium ignoravit. Taceo priora tempora quæ memoriæ nostræ se subduxerunt, & *Christiani 2. Regis Danorum* vagitum, quem utero materno clausus ediderat, ut testantur *Annales nostri*. Constans fama est, idem aliis contigisse, adhuc superstitibus.

Notum cunctis inquilinis & communi ore percrebuit, ineuntem annum 1648. simili augurio initiatum. Uterum jam ab octo mensibus gestaverat uxor naturæ prope templum *Holmianum* bono corporis habitu prædita, nec annosa. Supervenit autem ultimo gestationis termino,

quod nec ipsa speraverat, nec alii. Secura de partus felicitate mulier, dum festa solennia exspectat, pridie Natalium Servatoris, & Calendarum anni sequentis, & Epiphaniarum, totidem vicibus foetum secretis suis conclusum tanto sono clamare audivit, ut à vicinis exaudiretur: Ad insuetum vagitus exemplum concurrunt catervatim & vicini noti & ignoti alii rei novitate exciti. Sive ad congerendam multitudinem & domus vilioris precium, hæc astu confinxerit, vulgus enim, ut *Tacitus* loquitur, superstitiosum plus plerunque fingit, quam invenit, quod omnia mira credat quæ tuguriis minus sint frequentata: sive veræ naturæ fuerit ostentum, ad omnes sanè rei auditæ pervenit admiratio. Mulieris interim custodiam accuratam imperat sapientissimus Magistratus, ut de vagientis nativitate certius deinde constaret. Fama interea mendax quæ eundo crescit, varia parturientis fata divinat, judiciisque præmaturis naturæ tempus antevertit. Aliis monstrum enixam horrendum biceps, aliis utraque manu ferulas monstrantem fingentibus. Ita sapere sibi quisque videbatur antequam esset necesse, idque à natura exigere, quasi in consilium vocati, quod nunquam intenderat. Monstrorum numero abundamus, nec portenta voto sollicitanda, quæ in foro quotidie oculis obversantur. Natura sapiens invidit immaturis divinationibus parem votorum successum, ut se & potentiolem votis nostris

stris ostenderet, & minus quam mortales monstruosam. Inter varias igitur expectantium sollicitudines tandem maturo partu prægnans sana femellam sine vehementi dolore enixa est, sanam benèq; conformatam adhuc cum matre superstitem. Atq; ita falsa monstri expectatio exspiravit. De fide historiæ nemo ambigat. Ego, qui rumori parum credere soleo, pro certo affirmare possum, talia narrasse Matrem; sed an vel illa finxerit quæ nunquam audivit, vel somniaverit quæ vigilans voluit, cogor ignorare, quia hic quæstus illi fuit multo uberrimus. Sententiam super hac re ab amicis rogatus, non dubitavi pro Natura pugnare. Averfatus enim semper sum miracula, ubi ratio naturam inducit & experientia. Vagitus vel verus est vel vagitui similis. Vagitum æmulari potest quivis vel sonus vel flatus in utero prægnantis concitatus, qualem passim Autores nostri describunt. De Uteri inflatione nullum dubium. In ipsis autem gravidis hunc sonitum audiri, eadem suadet ratio, majorq; ob clausum uterum necessitas. Exempla quoque acclamant. *Dresserus* p. 646. *Chron. Sax. C. Gemma* 7. *Cosm.* annotavit, Anno 1555. in Thuringia duobus diebus in partu laborantem mulierem, 26. Junii hora tertia matutina puellam peperisse, moxq; edito partu flammam ex utero egressam magno sonitu instar bombardæ maximi foetoris. His addantur similia ex nostro *Lib. 1. De Luc. Anim. C. 18. De Margaretha*
A 3 uxore

uxore Georgii Wolzer refert *Matthias Cornax* Enchir. Conf. cum partus tempus adesset, in ipso pariendi conatu fragorem quendam in ea increpuisse sonorum, à quo vivacitas infantis amplius deprehendi non potuit. Credamus autem verum fuisse vagitum. Hujus causas dabimus naturales, Instrumenta nempe & aërem. Soni instrumenta in embryonibus tam sunt perfecta, præsertim partui vicinis, ut omnes statim ac nati sunt, vagitum edant. Aer verò tantillus vel per venas subministratur, vel transpiratione inducitur, vel in sanguine concitatur spumoso, vel per uterum inverso prope partum foetu ingreditur. Patulum quippe est os embryonis, & ore alimentum in utero trahit, quod *Hippocrati* olim visum, nuper ab *Harvejo* fusius probatum de *Gen. Anim. Exerc.* 57. & à nobis de *Lact. Thorac.* 10. Incitantur ad vagitum ob doloris quemcunque sensum, sive uteri angusti, sive dentium prurientium, sive extinctæ matris. Ita ægrè ferebat *Wittebergensis* ille foetus undecimi mensis inducias. Altera *Vesaliensis* impatientior trium annorum moræ erat. Monstrum *Ystadiense* cum dentibus natum, dolore in utero ad vagitum fuit compulsus. De vagitu pueri extinctæ matre recitat historiam *Io. Matthæus*, *Quæst. Med.* 5. *Weissenburgi* uxor *Simonis Kreuter* in nonum mensem gravida, supervenientibus pariendi doloribus exspiravit: cumque adstantes putarent, foetum quoque exspirasse

spirasse in utero, mortuam matrem more solito in terram posuerunt. At verò post aliquot horas vagitum audiunt. Accurrentes matrem quidem mortuam, filiolum verò optimè valentem ad pedes matris devolutam reperiunt. In nostra femina, foetus robur & magnitudo, alimentique largioris & liberioris spiritus desiderium, loci angustia, & ad exitum speratum denegata primo conatu auxilia, brumæque humidioris injuriæ, mater gravitationis suæ negligentior custos, & expedita conformatricis promptitudo, vagitum extorsere, quemadmodum his aliisque de causis in ovo, solidâ testâ munito, pullum pipire scimus. Unde frustra sunt superstitiosi quidam, qui ex vagitu hoc, quem naturalem diximus, Reipublicæ malè ominantur. Non vagitus, sed pessimi mortalium mores, & divorum contemptus Respublicas evertunt. Vagientes & sibi & matri & Reipublicæ subinde felicia portendunt. Sibi, quia robur indicat & perfectas ad partum accelerandum partes, doloresque judicandos. Matrem bonæ spei esse plenam jubet vagitus, vivere foetum & ad promovendum partum sic satis esse validum. Reipublicæ & Principi fausta est acclamatio. Sic ille vagiens apud *Livium* Jo. triumphale cecinisse fertur. Quod si sinistro augurio auditi nonnunquam sint vagitus, casu potius adscribendum quam consilio Naturæ. Emendentur in melius mores, me sponfore, nulli vagitus nocebunt.

HISTORIA II.

Anatomæ Hydropicæ.

Mulieris Hydropicæ in vico S. Petri habitantis abdomen in tantum excrevit, ut ulnæ nostratis cum quadrante altitudinem æquarit, maxime ad sinistrum latus vergente tumore. Ex aperto post mortem abdomine sangnineum serum foetens mediam Tonnam implevit, quam cadaveri subjeceramus, quo exhausto detumuit. Omentum & peritonæum putridum frustillatim excerebantur. Intestina omnia ad dextrum hypochondrium erant detrusa, ut initio intestinis caruisse apparuerit, sinistrum verò aqua ubertim repletum. Hepar à nativa bonitate nihil defecit, at lien minor. Chirurgus Paracenthesin instituerat, sed abdominis musculos non pertransiit vulnus, ut fecantibus nobis visum. Sectioni mecum adfuit D. Henricus Fuires, Consobrinus fraternis mihi nominibus amandus.

HISTORIA III.

Bubonocèle Lethalis.

Femina 40. annorum in vico Laurentii Biórni curæ meæ olim subiecta, ex onerosa situlæ aquâ plenæ gestatione, de dolore inguinum conquesta

questa est. Huic successit Bubonoccele sinistri lateris, quæ brevi post ruptâ tunicâ prorupit, ex qua profluxerunt omnia alimenta assumpta & lumbrici: Vulnere eo solidato, remansit Bubonoccele, sed cum dolore ventris diu perseverante flatibusque continuis aggravato. Urgebant maximè illi quando decumbebat, redeuntibus nempe ad interiora intestinis. Existimavit animalculis impleri ventrem huc illuc liberè divagantibus. Ego verò tactu percepi flatibus ex obstructione aliquot dierum deberi hoc tormentum, cui matutinis quoque horis vomitus succedit. Injecto clystere, sublata obstructione, sedatisque doloribus, recurrebat tamen per vices solitas tumor sensibilis cum murmure, quumque in abdomen se recondit, murmure præfente, valdè torquebatur; à cruciatibus verò libera erat, quando ad exteriora magna sui mole relabebatur. Antequam reponi intestina commodè possent, futurisq; malis provideri, auctor fui ut discussis flatibus intestina distendentibus, expurgarentur fæces, putredinis fomes. Lumbricos enecandos & educendos remediis huic pesti dicatis tam interioribus, quam exterioribus. Cæterum nimia in absentem maritum pietate, qui aulæ negociis impeditus aberat, omnia in adventum ejus differre constituit, quo post octiduum reverso, eadem vespera ad plures, doloris vehementiâ, misera abiit.

HISTORIA IV.

Ovum peperit Mulier.

PArtus Humanus sæpius ab ordinaria Natura lege recedit, monstraque substituit. Nota res omnibus. Sed ovum ex utero loco foetus humani excludi, hætenus inauditum. Hujus tamen mirandi partus exemplum 1638. Norwegia nostra suppeditat. Anna quædam Amundi filia, uxor Gudbrandi Erlandsonii, quæ sæpius ante humanos foetus feliciter enixa fuerat, gravida iterum maximis doloribus bina ova peperit gallinaceis simillima. Fractum ex illis unum. Alterum verò ad summum Virum D. *Olaum VVormium*, decus Academiae, transmissum, in cujus Musæo cunctis exhibetur visendum. Tam simile gallinaceo, quam ovum ovo, nisi quod non ita candidum sit propter temporis diuturnitatem, & contrectantium manus. Non ignoro fidem huic partui denegaturos plurimos, qui vel non viderunt ovum, vel obstetricias manus parturienti Annæ non commodarunt. In rei igitur veritatem testes advocamus fide dignos & religiosos, qui signatis literis testantur, quod breviter nos retulimus. Ut conspectior sit fides nostra, operæ pretium duxi autographum illorum, linguâ vernaculâ apud laudatum *VVormium* asservatum, hic transcribere:

Nos

Nos infraſcripti Ericus Weſtergard , Ro-
 talph Rakeſtad , & Thor Venes , coadjutores Pa-
 ſtoris in Parochia Næfs, notum facimus omnibus,
 quod Anno 1639. 20. die May ex mandato Do-
 mini Præpoſiti in Romerige Dn. Pauli Tranij
 Paſtoris in Niæfs , inveſtigatum iverimus partum
 monſtroſum in Sundby , quem peperit honeſta
 femina Anna Amundi filia , uxor Gudbrandi Er-
 landſonij , quæ hæcenus mater fuit XI. libero-
 rum , inter quos ultimus editus eſt Anno 1638.
 4. Martij. Hæc verò Mater ægrotare cœpit An-
 no 1639. 17. maximifque cum cogeretur ventris
 doloribus , ad ſe vicinas vocavit , conſilii capiundi
 cauſa, ſed eodem die circa veſperam, iiſdem præ-
 ſentibus ovum peperit gallinaceo prorſus ſimile.
 Quod cum fregiſſent feminæ præſentes Anna
 Grim , Elin Rudſtad , Gyro Ruſtad , Catharina
 Sundby , vitello & albumine comuni ovo pror-
 ſus reſpondere animadverterunt. Hinc 18. April.
 circa meridiem adſtantibus iiſdem ſecundum pe-
 perit ovum , figurâ nihil prorſus à priori diſfe-
 rens. Retulit verò mater , feminæque præſentes
 id confirmarunt , dolores hujus partus graviores
 fuiſſe omnibus quos in aliis perpeſſa erat puerpe-
 riis , qui etiam lecto eam detinebant , pari tem-
 poris tractu. Hanc fuiſſe tam matris quam ad-
 ſtantium confeſſionem , in præſentia Dn. Præ-
 poſiti ſigillis noſtris teſtamur, in Parochia Næfs,
 anno & die ut ſupra.

(L.S.)

(L.S.)

(L.S.)

Ovum

Ovum hoc pro Magico habet Magnus *Vormius*, quippe astu Dæmonis multa aliena in corpore humano & inducuntur & formantur. Primò autem dubium mihi est, an ex utero prodierit, vel alvo, quod forsan non ita accuratè discernere potuerunt nec puerpera ipsa inter tot dolores, nec adstantes feminæ. Dubitandi ratio hæc est, quod ex alvo nonnunquam ova visa prodire. Refert enim *Salmuth*. Cent. 2. Obs. 7. per clysterem ex femina quadam Lipsiensi rejectam massam quandam, instar ovi gallinæ, sed crustæ admodum mollis, in qua aperta vermis biceps, oculis micantibus linguam vibrans. Ex falsa forsan imprægnatione conatu vehementi ovum in intestinis genitum per alvum exclusit. Quod si revera ex utero provenerit, notum conceptum humanum ovo esse simile si crustam excipias, quod psaltria illa apud *Hippocratum* docuit, & eruditè ab *Harvejo* Lib. de Generatione animalium probatum. Potuit autem irritus esse hic conceptus, propter easdem causas, quas in aliis conceptibus afferunt Medici. Medusæum caput, seu monstrum ex humano capite undique capillorum loco, & barbæ anguibus horrente, in ovo gallinæ inventum recenset *Paræus*. Cujus generationis duplicem imaginatur sibi rationem *Cl. Licetus* lib. 2. de Monstr. c. 87. sive quod homo ad eam dementiam pervenerit, qui gallinæ Venere abusus fuerit; sive quod gallina alicubi terræ nuper impactum virile semen devo-

devoraverit, menstruum sanguinem, ac serpentis ova comederit, gallove rabido succubuerit.

HISTORIA V.

Anatome solennis 1649.

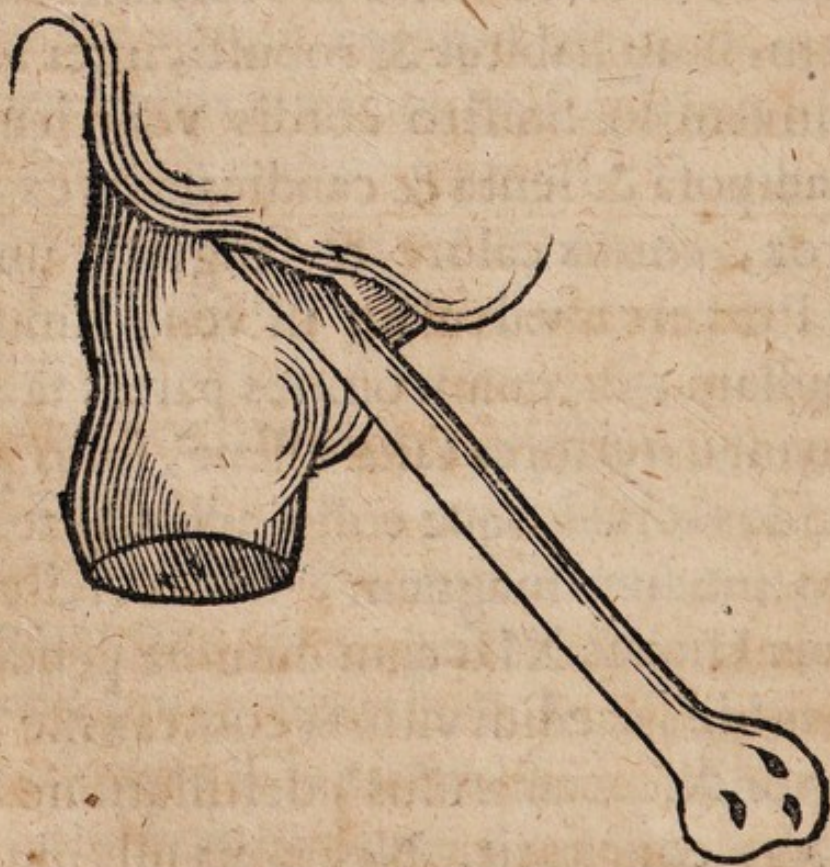
QUum Mense Martio in Theatro nostro Academico præsentibus Augusto Danorum Rege *Friderico III.* Domino nostro Clementissimo (cui ex animo precamur, ut sic ullum Dii ament, quemadmodum ille nos) Regni Proceribus, & spectatoribus omnium ordinum honoratissimis, cadaver virile pro solenni Anatome dissecarem, boni habitus & robusti, inter alia singularia inveni in sinistro cordis ventriculo tria frustula adiposa & lenta & candicantia, ex nimio, ut arbitror, cordis calore & sanguine unctuofo efficta: Præterea valvulam in vena Emulgente dextra nullam, & quum omnes partes tam interiores quam exteriores sanæ essent, solos pulmones flaccidos torridosque costis adhærentes. Hepar supra modum magnum, libras civiles tres, lienem vix Uncias XII. cum dimidia pendentem. Pulmones ideo credidi vitium contraxisse, quod frequentior Nicotianæ usus, destillationes ex capite ad hos concitarit. Nec noxa ulla nigrorisve ullum vestigium in cerebro apparuit, quanquam nimia Tabaci suctione hic homo apud plurimos innotuerit.

HISTORIA VI.

Anomalous tumor oblongus in inguine puella.

OBerrabat hic ad stipem colligendam puella, nata Neoburgi Fionum, à me diligenter examinata. Habet hæc jam à septem annis tumorem anomalum cum apendice oblonga instar colli anserini fibrosâ, femini dextro adnatum. Caput ipsum tumoris, simile puerili capiti, insensibile, ex carne informi, cum cute rubicunda, collum

verò femini annexum, sensu exquisito præditum, velut nervosum. Tribus abhinc annis abscissum fuerat,

fuerat, capite informi & collo ad pubem usque penitus ablato, vulnusque solidatum; sed post paulò specie verrucæ iterum protuberavit, ut jam ad mali granati magnitudinem caput excreverit. Redditura lotium ad dextrum latus tumorem remouet obsequentem, quia à sinistris pudendum. Caput incisuras quasdam ostendit, oculos, & nasum exprimentes, ut multis primâ fronte impo- fuerit infantem ea corporis parte sibi adnatum, quo etiam titulo stipem emendicavit. Foramen in capite ori æmulum, pervium visitur, unde humor stillat, quo obturato, quod vitio corporis ægri subinde evenire narravit, morbis infestatur. Subsidet idem & extenuatur cœlo pluvio aut nebuloso, dolorque urget collum, quod versus inguina intumescit. Tumoris ista rudior icon.

HISTORIA VII.

*Mercurius ex mamma cancrofa**stillans.*

OCcultus cancer dextram mamillam hone-
stissimæ Matronæ Helsingorensis invaserat.
Biennio exacto in manifestum tumorem attolle-
batur. Consultus Medicus Eruditissimus laminam
plumbeam imponi continuoque gestari suavit, al-
ternis diebus Mercurio leviter oblinitam, sequen-
tus

tus exemplum *Galen*i, *Guidonis*, *Paræi*, aliorumque. Assistentium verò culpa evenit, ut laminæ nimio Mercurio oblitæ plus damni quam commodi agræ attulerint. Crevit interea cancer, & ad suppurationem pervenit, unde usus laminæ improbat. Rupto ex se tumore cessarunt nonnihil cruciatus, sed vehementiores mox redierunt & pungitivi in omnem dimensionem aucto cancro. Admirationem meretur, quod ex Carcinomate Mercurius sensim & satis magna copia exstillarit per laminam olim imbibitus, qui vicinas partes suo splendore inumbravit, imò ex scapulis integra cute exsudarit. Auream ego laminam imponi jussi, quam Mercurius sequi solet, & ulceri auream turundam.

HISTORIA VIII.

Monstrum Ystadiense.

HOnesta Matrona Maria Jacobi, uxor Jani Jacobi Ystadi Scanorum enixa est 3. Dec. 1649. puellam monstrosa facie. Corona caput cingebat: carnea, sanguine plena in cirrhos intorta, in summo capite clausa mitre instar. Ex sinistra gena propendebat congeries flavorum pilorū. Aures latæ, sed triangulares. In occipite alia corona eminebat: huc illuc moveri apta. Frons nulla. Oculi nuces juglandes æquabant, ut à ciliis tegi nequiverint.

In-

Incurvus nasus & ad latus alterum intortus. Os rotundum semperq; hians, duobus dentibus molaribus ornatum. Vagitu horrendo grandiore mentiebatur ætatem. Cætera optimè conformata. Testabantur præterea domestici, ante partum vagitum ter edidisse, modò submisso, modò elato sono. Postridie nativitatis exspiravit. De horum fide *M. Andreas Nicolai Ystadiensis Pastor, & Dn. Iacobus Iani*, conceptis verbis testantur.

HISTORIA IX.

Caprimulgus.

TRes infantes Pastoris Fionensis Lyckisholmi, quod nobile est prædium Perillustri Cancellarii Regii Dn. *Christiani Thomai Sehsted*, Equitis Aurati & Senatoris Daniæ Amplissimi, Mecænatis nostri, in cubiculo consueto dormientes, infueto ploratu & inquiete non ita pridem turbantur, quod se mulgeri à quodam sentirent: Puerorum suspensionem firmarunt papillæ diligentius à Parentibus tractatæ, quæ lactantis feminae in morem eminebant. Ad averruncandum fascinum hoc, alexipharmacis amarisque aliis illitæ fuere papillæ. Hinc umbilicus illorum tam vehementi suctione atterebatur, ut non tantum manifestè prominere, sed & oris sugentis magnitudinem impresso velut vestigio monstraret. Extra
B cubi-

cubiculum hoc delati infantes ab omni amplius
 suctione immunes requiescebant, præsertim ulnis
 gestati. Ferunt conclave illud infestum exciso
 sambuco exstructum esse, quod pro omine infeli-
 ci vulgus nostrum interpretatur. Nostrates hujus-
 modi suctores *Wetter* vocant, quibus nævos sub-
 inde in scorbuticis erumpentes adscribunt. Ferè
 his similes sunt striges veterum, de quibus *Ovidius*
 l. 6. *Fast*:

Nocte volant, puerosque petunt nutricis egentes,

Et vitiant cunis corpora rapta suis.

Carpere dicuntur lactantia viscera rostris,

Et plenum poto sanguine guttur habent.

Est illis Strigibus nomen: Sed nominis hujus

Causa, quod horrenda stridere nocte solent.

Et *Caprimulgus*, qui *Bellonio* l. 1. *Obs.* c. 10. cu-
 culi in Creta est magnitudinis, capris infestus, ut
 ex uberibus lac nocte exfugat. Unde ad spectra
 translata voces. *Coptis* *Βερελια*, h. e. Mater pue-
 rorum, *Caprimulgus* appellatur, qui infidiatur
 pueris dormientibus, teste *Kirchero* part. 3. *Lex.*
Copt. Hebræis *Lilith*, quod apud *Esaiam* c. 34.
 14. *Pagninus* strigem reddit, *Danica* versio *Watte*,
 melius quam *Hieronymus*, qui *Lamiam* voluit, planè
 diversi à nocturnis infidiatoribus generis. *Rabbi-*
nis Lar familiaris, & spectra nocturna. *Judice* I.
Laur. *Anania* l. de Dæmon. dæmon est femina
 quæ infantibus infidiatur. Occurrunt illi hodie
 Ebræi his verbis in pariete scriptis, *Adam, Chava,*

Chutz,

Chutz, Lilith. h. e. procul hinc esto *Lilith.* Mulierculæ superstitionis nostrates statim antequam infantem nuper natum in cunis reponant, huic *Caprimulgo* occurrunt allio, fale, pane & chalybe, vel instrumento incisorio ex chalybe, sive in cunis posito sive supra ostium. Certè de allio prodidit *Q. Ser. Sammonicus*, ad striges conducere. Sed de infantum fascinis, nos datâ industriâ egimus in *Antiquitatibus Natalitiis.*

HISTORIA X.

Glis à puerpera editus.

Femina quædam primaria ante annos non ita multos *Helsingoræ*, de tempore partus certa, ad puerperium omnia componit, conductâ obstertrice, instructis cunis, adornatis crepundiis, fasciolis ligatis, votis Genitæ Manæ nuncupatis. Sed tumidus venter ultimo mense subsidere visus, quem tamen, ne famam de se sparsam imminueret, farctis vestibibus insolitam amplitudinem auxit. Instante partus momento, prægressis consuetis parturientium doloribus, enixa est animalculum gliri grandiori simillimum, quod magno adstantium feminarum stupore ingenti celeritate antra cubiculi petiit, nec amplius visum. Nolim certam feminarû fidem suspectam reddi, quia monstrosos foetus multorum experientia confirmat. Videan-

tur Observationum libri, inprimis *Salmuthi* Cent. 1. Obs. 62. 66. *Zacuti* lib. 2. Obs. ad 140. aliorumque longâ serie hîc neutiquam advocandi. Narravit mihi Basileæ Iohannes Naborowsky Nobilis Polonus, Amicus magnus, vidisse se in patria pisciculos duos sine squammis à Muliere editos, qui simulac ex utero prodiissent, in aquis vicinis aliorum piscium more natabant.

HISTORIA XI.

Anatome Olai à lingua bubula suffocati.

SUENO Olai Vardbergenfis, juvenis robustus, sed pallido faciei colore, annorum x i x, in familia Arnoldi Bernhardi Scribæ Curiaë Hafnienfis, cum in cœna convivis jussu hospitis inserviret, linguæ bubulæ frustulum in patina residuum clam & festinanter ori iniecit, unde statim vox sublata & respiratio, nec caro deglutita conatu ullo aut vi ulla potuit elici. Antequam advocatur Chirurgus, strangulatur. Postridie cadaver apertum fuit, me, D. Fuirenio, & duobus Chirurgis Martino Sixio, Christiano Wineke præsentibus, aliisque Medicinæ candidatis, inventumque est frustulum illud linguæ bubulæ pondere Unciæ unius cum dimidia, inter Epiglottida & laryngis rimulam se insinuasse, totamque laryngem obturasse.

rasse tam arctè, ut vix manu eximi potuerit, unde mirum non est subito & vocem cessasse & periisse respirationem. Oesophagus quanquam ex vicinia comprimantis carnis angustior fuerit, ex ventriculo tamen potum regurgitantem per os narefque defuncti admisit.

Pulmones à naturali defecerant statu, colore lividiores, & flaccidi, unde color lividus faciei, & dubio procul exiguum vivendi spacium superfuisset, quanquam voracitas defuisset. Hepar solidum, & liene duplo majus.

Quia autem eodem die ante fatalem cœnam & biberat liberalius, & cibum sumpserat, credidi visuros nos venas lacteas. Nec spes me aut opinio fefellit. In aperto enim mesenterio visæ illæ hinc inde dispersæ lacteo colore & succo, sed numero pauciores ob cœnam parcā. Cætera indagare religio adstantium vetuit.

HISTORIA XII.

Fœtus in utero exsiccatus.

ATtigerat paupercula femina Helena Mauri-
atii filia Eggelstedt in Parœchia Thoelange
Scanorum gestationis suæ terminum, nempe heb-
domadas quadraginta, accitæque obstetrice Be-
nedicta Andreæ Suenonis Lucinam invocavit. In-
ter has autem curas & apparatus, tumor ventris

remisit, nec ullum foetus vitæ indicium dedit, ut sensim gracilescens puerpera extinctum in utero foetum suspicaretur. Transactis dubia sollicitudine hebdomadis novem à definito partus tempore, infantem sequioris sexus peperit omnibus membris perfectam, sed carne omni nudatam, sola cute cum ossibus residuis. Fassa est, se octo ante puerperium diebus languidam in furnum irrepsisse, ibique nihil tale cogitantem in partu fuisse deprehensam præsentibus in eodem tugurio mulierculis Bodilda Olai Jani, Christina Jani Medes vicina, Helena Petri Aasteds, & Benedicta Andreæ Suenonis obstetrice, quæ jurejurando hæc visa sibi confirmarunt. Observavit autem Helena, de qua loquimur, extinctum fuisse in utero embryonem 18. hebdomadibus, novem ante partus legitimam horam, & totidem post, attestantibus Matronis illi familiaribus, imprimis Coniuge M. Andreæ Nicolai Pastoris, qui ipse & foetum exsiccatum vidit & ad sepulturam procuravit.

HISTORIA XIII.

Guttæ sanguineæ ex gena manuque menstruata.

Honestissima & speciosæ formæ Femina, mihi nota, habitu plethorico, & à copia sanguinis dolo-

doloribus capitis sæpius afflicta, quia ordinatus subinde mensium fluxus parcior justo est, sæpius facto experimento observavit, si menstruorum tempore leviter cutem sinistrae manus aut dextrae genæ fricet, guttulas sanguineas cum impetu saltuque prolici. Ne falsi arguar, quanquam perspecta mihi in his sit referentis fides, amando lectores ad *Salmuthi* Cent. 3. Obs. 18. ubi maculas rubras, morsibus pulicum similes in utraq; manus volâ copiosè erumpentes in honestissima quoque Matrona P.A.D. annotavit quotiescunque fluxus menstruus instaret. Facile igitur in nostra ob cuticulæ subtilitatem & sanguinis calidioris copiam attritu calidæ manus pori dilatantur, provocaturque fluidus sua sponte cruor.

HISTORIA XIV.

Anatome puellæ nuper natæ Anni 1650.

EXpositam in Templo B. Virginis puellam nuperrimè natam, & à Matre Medea pejore, invidente alienam foetui vitam, cui propriam in utero concesserat, obtorto collo jugulatam, in Theatro nostro Anatomico publicè in Confessu plurimorum Mense Martio dissecai, ut dissimilitudinem nuper natæ ab adultis demonstrarem Spectatoribus. In hac plurima notabam, lectorum oculis haud indigna.

1. Funiculus ulnæ nostratis longitudine adhuc cum vasis umbilicalibus pendulus perviusque sanguine recenti stillabat.

2. Urachus impervius stilum nec à superis nec inferis admisit.

3. Copiosa in abdomine pinguedo candicans & in thorace.

4. Nulla sub recto musculo vasa mammaria aut Epigastrica.

5. Nullum planè omenti vestigium, quia nullus illius in embrione usus. Quanquam enim ventriculum & intestina publico coctionis munere defungi admittamus, à membrorum tamen complicatione, & uteri calore foveri possunt.

6. Ventriculus vacuus juglandis nucis capacitatem. Vas breve nullum conspicuum.

7. Intestina tenuia, inania & contracta, flavo colore tincta qua vesiculam bilariam tangebant.

8. Cæcum intestinum oblongum & intortum, sed teres, apertum quidem sed sine excremento.

9. Valvula coli manifesta, circulo membranoso colon spectans.

10. Colum intestinum cum recto repletum tumidumque erat excrementis nigris crassiusculis, prope ileon flavis. Meconium dicuntur hæc excrementa, quæ à tertia coctione non prima cum Authore libri *de Carnibus* deducit *Aquapendens* l. 2. de Form. foet. at *Riolanus* l. 6. *Anthrop.* à melan-

melancholico lienis sanguine derivat. Possentamen ex prima coctione in ventriculo intestinisque separari, alibi probavimus, siquidem chylum ipse foetus in ventriculo assumptum consummat.

11. Pancreatis ductum, nisi per fibrillas, nequivimus discernere. Cohærebat ille duodeno osculo suo, quod adacto stilo ex duodeno inveniquidem, sed ob valvulam penetrare non potui.

12. Lien exilis, ventriculo par.

13. Hepar mole sua universum sub diaphragmate spacium implebat.

14. Vesicula felle oblongior quam capaxior, colore à bile alieno.

15. Succenturiati renes, seu Capsulæ atrabiliaræ grandiores, renibus pares, sed triangulares, totæ excavatæ capacitate latâ cum humiditate serosa & sanguinea, adipe pauciori quam renes, donatæ.

16. Aberat arteria spermatica dextra, sinistra ab aortæ trunco ortum trahebat.

17. Nullæ in mammis adhuc glandulæ, sed pinguedo sola, cum papillæ rudimento.

18. Renes ex plurimis glandulis majoribus distincti, sed obscurius, quod foetui esset solet proprium.

19. Pericardium copioso liquore cruento refertum.

20. In corde anastomosis inter venam cavam & arteriam venosam ampla & manifesta. Sed ca-

naliculum non inveni quanquam diligenter quaesitum. Forſan, quia amplior anastoſis ſola ſanguini in ſiniſtrum ventriculum devehendo ſufficiebat.

21. Thymus ſupra cor triplici glandula majori eminebat, per quas vena cava adſcendens ferebatur. Fulcrum enim eſt vaſorum, & ſiquidem in iſtis glandulis diſſectis nulla vaſa magna conſpiciebantur, difficile creditu eſt ibi ſedem efferveſcentiæ in ira eſſe.

22. Pulmones utrinque in tres lobos diviſi, ſed ſiniſter pulmo demiffior. Colore vario flavefcente & candido, non rubro. Variis denique filamentis Mediaſtino alligati.

In ſceleto differentiam non addo, quia ſæpius hæc demonſtratur, & *Anatome noſtra Reformata* paſſim proſtat.

HISTORIA XV.

Maculæ in corpore menſtruatæ.

S Corbuticam puellam curavit nuperis annis feliciffimus D. *Olaus VVormius* in ædibus *Claudii Corvini* Prætoris urbis Hafnienſis, cui menſium tempore, ubicunque oſtiola venarum in manibus, facie, labiis, aliisve partibus erant, maculæ nigro purpureæ piſi inſtar eminentes emergebant, menſtruis iſtis ex voto fluentibus, hiſque

hisque finitis evanescentes. Pro Scorbutica ab illo feliciter sanata est.

HISTORIA XVI.

Menses ex pedibus fluentes.

ANcilla Viri cujusdam apud nos Reverendi & Clarissimi, operibus culinariis defatigata in pedum tumorem incidit, quo rupto, diligenter expurgato ulcere, convaluit. Instante verò mensium periodo solitâ, sponte sua tumor rursus disruptus, sanguinem copiosè profudit, quod sæpius eodem modo contigit. Sanguis quippe, qui propter vasorum uterinorum obstructionem, à consueta via fuit exclusus, aliam elegit eamque ob tumores prægressos debilissimam. Solet ita natura unius defectum alia ratione compensare, præsertim in evacuatione feminis ad salutem necessaria. Memini I. *Dominicum Salam* Patavii Theoricum summum mulierem quandam Plethoricam per sectionem salva tellæ curasse, cui ex angulo oculi fluebant menstrua. Similia narrat *Mercatus* l. 1. de M. M. c. 7. & *Dodonaus*, qui Obs. c. 15. per lacrymas vidit emanare. Per dentis alveum aliæ purgatæ mulieres si credimus *Heurnio* & *Hollerio*, perque os observante *Benivenio*, per vomitum, teste *Salmutho* Cent. 2. Obs. 18. & nares. Ex digito manus apud *Valesium* & *Mercatum*, pedis apud *Zacutum* in Obs. denique per urinam

urinam & animam & anum, sicut memoriæ posterorum prodiderunt *Platerus* l. 3. Obs. *Salmuth.* Cent. 3. Obs. 36. ne alios numero plures afferam. Patent in omnes partes vasa sanguinea, & ductum jubentis naturæ, si opus, libenter sequuntur.

HISTORIA XVII.

Lac in sanguine puellæ.

PUella quædam nubilis suppressis mensibus laborans lac solitas huic sexui delicias hausit. Advocatus ego ad provocandos menses venam Saphænæ incidendam curavi, instante nempe solito fluxus tempore, intermedio verò venam cubiti. Hanc antequam secari sibi permetteret, pridie lac more solito sumpsit, unde in sanguine pelvi excepto, lac loco feri conspiciebamus. Existimabam putridi sanguinis hoc esse indicium, simile enim serum sæpissimè in sanguine scorbuticorum observari: Sed ipsum me in viam reduxi. Si credimus Practicis, lacteus hujusmodi in sanguine color ex putredine, calidi nativi notat extinctionem mortemque præsentem. Puella autem nostra optimè convaluit. Periculum præterea dissuavit D. Jacobus Janus Archiater Regius, Amicus suspiciendus, qui simile lac in alia puella affirmavit se observasse. Igitur quantum

com-

conjectura assequor, ex lacteo thoracico ramo prope jugulum ramulus sive in arteriam sive venam cavam implantatus lac istud haustum ad venæ sectionis locum cum sanguine potuit deferre.

HISTORIA XVIII.

Pulsus arteriarum, Carotidum auditus.

Palpitationis cordis tam subinde intendi, ut ab adstantibus pulsus ejus exaudiatur, aliàs observatum fuit. Mulier juvencula Hafniensis omnibus virtutibus instructissima, Affinitatis vinculo mihi conjuncta, continuis subinde capitis doloribus divexata, pulsum arteriarum Carotidum in capite adeò sensit aliquando vehementem, ut è longè diffito loco sonus, horologii instar, audiretur. Ex errhinis multum sublevata quidem, sed auditus ferè remansit difficultas, Causa autem flatibus adscribenda, sanguinis copię, cum arteriarum duritie.

HISTORIA XIX.

Vomitus sanguinis in Prægnantibus.

NOtæ mulieres mihi nonnullæ optimi alioquin habitus, sed plethoricæ, quæ quoties uterum gerunt, toties molestissimis vomitibus nau-

nauseabundæ non cibos solum & quicquid assum-
pserunt, sed ipsum sanguinem magno conatu re-
jiciant. Dubium de sanguine, unde emanet. For-
san in sanguineis abundans cruor & à nutritione
fœtus superfluous, quum per uterum interclusus
sit exitus, superiora petit, quemadmodum per os,
nares, oculos, extremosque artus menstruum
sanguinem expurgari scimus. Vel quod ab utero
distento lien comprimatur, exprimaturque per
vas breve sanguis ad ventriculum. Verior autem
ratio est, meo judicio, quod in summo vomendi
conatu venulæ quædam in faucibus rumpantur.
Nam ferè brevioris colli feminas huic vomitui
cruento obnoxias observavi. Et plerumque exi-
gua sanguinis copia cernitur. Novi Viros qui ve-
nulis his ab acri sanguine ex jugularibus venis à
calido capite redeunte erosæ, cruentam sæpe sa-
livam sine vomitu aut tussi exspuant, nullâ aut in
ventriculo aut pulmonibus noxæ manifestâ su-
spicione.

HISTORIA XX.

Lactis ex nimio vagitu defectus.

IN Vico S. Petri mulier annosa habitat, duo-
decim liberorum Mater, qui omnes tamen fa-
tis concesserunt. Nullis enim per biduum super-
stes vixit, excepto unico, qui quinque attigit heb-
doma-

domadas. Causam repentinæ omnium mortis in-
 nimium vagitum conjicit ipsa Mater, quo & ad-
 emptum sibi in mammis lac queritur, & vagi-
 tu perseverante cum lactis defectu deficere quo-
 que vitam. Vagitum autem à Caprimulgis indu-
 ctum superstitiosa credit. Cæterum festinanti
 morti debentur, quod non benè nati sint, nec
 Diis ridentibus. Sunt pueri qui interni corporis
 quodam vitio ob occultos dolores tam diu mise-
 ris ejulatibus vagiunt, donec inedia confecti, vel
 convulsione, vel denique alio infortunio animam
 tenellam emittant. Lactis autem in uberibus de-
 fectum & mœror animi, & vigiliæ, & intermissa
 suctio provocant.

HISTORIA XXI.

Vomitus cruentus instante morte.

Puellulus semestris ævi, consanguineus meus,
 matre febris ardente detenta natus, excoria-
 tione totius corporis à primis incunabulis perpe-
 tuò ferè vexabatur, quæ per vices sedata, recru-
 descebat, donec interioribus ardore eodem æ-
 stuantibus miserè tandem, immaturo fato, sum-
 mo Parentis præclari cordolio ad vitam meliorem
 transierit. Id singulare fuit, quod sanguinis copiam
 per os reddiderit antequam beatam animam ef-
 flaret. Nempe nimio æstu acribusque humoribus
 didu-

diducta vasa pulmonaria facilè extremo illo mortis nisu ex corde onerato & se liberare annitente purpuream animam emiserunt. Aliam à capite hæmorrhogiam in Apoplecticis observamus, de qua alii.

HISTORIA XXII.

Luxatio costarum sponte sanata.

Optima Natura medicatrix, vias curandi sine ratione invenit, ubi nullæ sunt. Filius minorennis Viri Religiosi & Clarissimi, ab interno fluxu sinistras costas inferiores diu habuit luxatas, ut visu tactuque facilè malum discerni potuerit. Varia Medicorum & Chirurgorum remedia sprexit semiluxatio, quibus tandem ita attritæ fuere vires pueri, ut febricula sit accensa. Per *μετέστροφιν* circa spinam eodem latere dolente pustula erupit, qua rupta sensim tantum peccantis materiæ, (luxationis causa) evacuabatur, ut costæ luxatæ ad solitam articulationem sua sponte redierint, ulcere per se sanato & puero optimè convalescente, sicut ex optimo Parente accepi, rerum Medicarum haud imperito.

HISTORIA XXIII.

Anatome steatomatis prope vesicam.

B Artolus Olai civis Hafniensis in platea Boreali anno ætatis 36. circa inguina in hypogastrio sinistro tumorem gestavit exiguum, qui sensim tractu temporis in magnam molem excrevit, durus ad tactum & inæqualis, donec urinæ sequeretur suppressio, maximo ægri incommodo & dolore ad decem nonnunquam protracto dies. Frustra variis adhibitis medicamentis, quæ fors obtulerat aut amicorum consilium, modò calculum pellentibus, modò serum educantibus, universum corpus extenuatum præter sinistrum pedem tumidum, tandemque cum urinæ incontinentia diem supremum miserè clausit. Tumoris in vivo varius perhibebatur status, modò enim sursum vadere visus, modò deorsum, modò tribus locis dispersus, unde suspicabantur æger & assistentes viva animalcula interius condi. Quem scrupulum viduæ ut eximeremus, precio & pollicitationibus cadaver 3. Febr. 1651. aperui præsentibus D. Henrico Fuiren, Marco Schmid, Michaele Lyse-
ro, Nicolao Vestio, aliisque Anatomix peritis.

Primò in hypochondrio sinistro versus inguina tumor palpantibus patebat ingens ad umbilicum usque protensus, & undique durus, nisi quod um-
C
bilicum

bilicum versus punctum molliusculum suppurationis quam præ se ferret speciem. Pes sinister cum crure tumidus, reliqua omnia membra extenuata.

In aperto abdomine fani muscoli, sed peritonæum putridum sine ullo omenti vestigio. His remotis prope sinistrum vesicæ latus tumor ipse comparuit capitis virilis magnitudine, firmiter vesicæ adnatus, recto intestino & ossi pubis, ut sine læsione partium illarum separare fuerit nobis impossibile. Externa forma oblongior & ovalis, sed inæqualis crystallorum instar vel matricis calcedoniorum, splendens velut glacies. Interior facies solida sine cavitate erat. Hinc inde tamen exilibus meatibus serum continentibus pertusa, cavitasque una superiori parte sanguine plena, qua mollities externa fuerat. Substantia steatomatis mollis butyro congelato æmula, sed prorsus singularis, non cartilaginea, non adiposa, non glandulosa, non carnosa. Vitreæ pituitæ concretæ haud absimilis. Ostetrix quædam, quæ spectatum venerat, uberibus vaccæ comparabat. Existimabam primo intuitu vesicæ esse appendicem, qualem in *Casauboni* cadavere *Thorius* descripsit, sed cavitas deerat, nec ulla cum vesica illi intercedebat communio, præter adhæSIONIS. Vesica ad latus dextrum lotio turgida. Eâ dissectâ grumos quidem sanguinis in fundo invenimus, nullam autem ad steatoma communem ductum. Mirum

rum autem non est, quod suppressione urinæ miser æger laboraverit. Ab incumbente enim gravi steatmate orificium vesicæ comprimebatur. Reliqua intestina sursum erant protrusa. Lien exilis. Cætera scrutari per præficas non licuit,

In externis steatomata describit *Severinus* de abscess. l. 3. diversi ponderis. Nulla ferè notat in internis, nec tantæ molis, sicut nostrum. *Fallopins* non malè originem horum refert ad siccam pituitam, qualis hæc videbatur, & melancholiæ portionem, de quo videatur idem *Severinus* l. 3. c. 4. Idem *Fallopins* in steatmate à se aperto, medio liquorem quendam crystallo & adamante lucidiorem reperit. In nostro crystallus videbatur concrevisse, ut *Tumor Crystallinus* appellari possit, referebatque exactè splendentem vasorum Lymphaticorum, à nobis inventorum, faciem. Unde materia hæc sit congesta, non æquè manifestum. Non videtur per transfudationem à vesica aut Mesenterio, quia crassior est liquor hic, nisi à partium membranarum frigore sit condensatus. Forasan per arterias Iliacas deposita fuere excrementa sanguinis. Corruptus enim sanguis atrophiam induxit. Hinc pes ejusdem lateris intumuit, repletis venis adscendentibus sanguine pituitoso, & per steatoma retardata non nihil sanguinis circulatione. Ex mesenterii glandulis excretum in abdomine steatoma lib. XVIII. observavit *Tulpins* lib. 2. Obs. c. 32. An vicina vasa Lymphatica

phatica nostra, copiosè circa pelvim vesicæ sparsa congesserint crySTALLINUM liquorem, vel rupta fuerint, Eruditis relinquo dijudicandum.

HISTORIA XXIV.

Vulnus Ventriculi.

PUella grandiuscula Fridericiburgi in ædibus Materiteræ suæ improvido bombardæ minoris globulo à juvene fortè bombardam exploraturo petitur. Vulnus sinister latere ad ventriculum penetrat, unde dolores maximi, vomitusque cibi in cœna nupera ingesti. Turunda vulneri immissa fuit longiuscula, quæ cum extraheretur, adhærentia folia viridia ex acetario ejusdem cœnæ assumpto, secum ducebat. Sequenti manè dolorum factura obiit.

HISTORIA XXV.

Nasus duplex.

ADvenit Hafniam ex Scania Mulier cum filiola bimula, elegantis quidem formæ, sed naso deformi. In dorso nasi prope oculorum confinia carnosus tumor adnatus cernebatur, qui secundi alicujus nasi speciem referebat. Exilem tumorem ex utero materno exportarat, qui aucta deinde

deinde ætate per arterias ibidem conspicuas incrementum semper cepit. Urgebat Mater sectionem, me repugnante, partim ob oculorum viciniam, partim denique ob teneram ætatem.

HISTORIA XXVI.

Cancer genarum.

EX Provincia Selandiæ nostræ Steffnsherret/ ad nos delata puella octo annorum à cancro miserè in genis deformata. Sinistram genam totam cum media nasi parte consumpserat, sinistramque maxillam superiorem pariter & inferiorem exederat. Diuturna opera Chirurgus Coagianus eam jam deduxerat, ut cessaverit gangræna, curatumque sit ulcus malignum. Sed omnes internæ oris partes patulæ conspiciebantur, lingua extabat absente maxillæ frustulo, unde loquela impedita, & alimenta liquida instillari debebant. De restauranda parte consultatum fuit. Chirurgiam Curtorum, necessariam quidem, tentandam tamen non existimabam, quod scarificandæ essent partes recenti gangræna adhuc crudæ, quocunque irritamento faciliè reditura. Labia utrinque hiantia fibulas averfabantur, partim quod musculus nasi orbicularis eo in latere defuerit, partim quod nimio à se spatio genarum musculi & labiorum distarint. Foramen enim patulum

facilè latam manum admittebat. Meum igitur consilium fuit in tantâ loquelæ alimentorumque assumendorum difficultate, ut artificio quodam deficiens pars in maxillis refarciretur, sive gypso sive lamina aurea argenteave inducta, ad formam malarum & maxillarum efficta, ut os eo loco patulum claudi posset, & lingua haberet ad quod pro voce formandâ articulatâ allideretur, adeoque externæ injuriæ aliæ averruncarentur.

HISTORIA XXVII.

Lac in Virginibus.

N Uperis annis in Blekingia Scaniæ Provincia Puella quædam nubilis stupri accusabatur, expositique infantis mater traducebatur. Videbatur suspicionem conceptam lac augere, quo mammarum fororiantes diffluebant. Illa verò ad causæ æquitatem & innocentiam provocatura, unico argumento judicium sententiam suspendit. Naturalem enim sibi lactis esse proventum prætendebat, & à primis incunabulis semper familiarem. Puellæ fidem firmavit frater illius minorennis, qui pari ubertate turgidas lacte papillas produxit. Magistratus jussu res ad Medicos Hafnienses devoluta est, qui & exemplis & rationibus inducti virginibus nonnullis incorruptis lac asseruerunt, adeoque puellam intentato crimine liberandam

uno ore censuerunt. Qui lactantium Virorum & puellarum historias amat, *Anatomen* nostram *Reformatam* adeat, ubi plura ejus sensus retulimus.

HISTORIA XXVIII.

Hydrocephalus.

IN Comitibus Hafniæ 1650. celebratis Janus quidam puer annorum quinque, Patre Jano Jani in Insula Danorum Samo natus, ulnis Matris Annæ Nicolai difficulter gestatus à nobis diligenter visus fuit. Erat puero tantæ molis caput, ut tria adultorum superarit, in circumferentia ulnam æquans cum quadrante, duasque spithamas altum. Frons adeò elevata, ut oculorum orbitæ mediani faciei partem occupare viderentur. Nulla verba articulata proferre, nec ciborum quidquam masticare potuit, quia superior dentium series longè ab inferiori propendebat. Os perpetuò maderat sero copioso affatum ex capite affluente, unde continuâ siti æstuans injecto potu recreatur. Nec pedes sustinendo corpori pares erant, optimè alioqui conformatis membris reliquis, nisi quod doleant ad tactum pedes, & clamore insigni contrectantium manus deprecetur. Accuratè autem caput expendentibus, Hydrocephalus apparuit, similis illi quem *Severinus* de Abscessibus depictum exhibuit. Hunc tamen

caput minus est rotundum, angulis in fronte hinc inde protuberantibus. Suturae laxatae omnes, à summo capite ad occiput, & in utroque capitis latere. De simili Hydrocephalo videndus *Smetius* l. 10. Miscell. pag. 578.

Matri pauperculae, quae undecim liberos sine labe tali pepererat, quum hunc utere gereret, praeter consuetum morem gravia omnia evenerant, uterusque adeò intumuit, ut prono in terram corpore progredi fuerit coacta. Natus verò nuper infans sequuturae infelicitatis signum dedit. Caput quippe in acutum superius adscendebat, quod fasciis ligaturisque ad sanam forinam reducere, dolores infanti misello auxerunt. Spretis igitur vinculis omnibus in omnem partem sua sponte caput se dilatavit.

HISTORIA XXIX.

Linguae in variolis Usus.

Linguae humanae & salivae insolitum usum non ita pridem muliercula propalavit. Occupaverant variolae Epidemicæ universam faciem tenelli filii Pl. Reverendi & Clarissimi in urbe nostra Viri, & oculis minitabantur exitium. Frustra aliis tentatis, Nutrix dolore infantis commota & commiseratione, lingua propria oculos pueri lingebat, sicque referatis oculis, abster-

absterfaque sanie convaluit infans morti antea relictus, & publicis ex suggestu precibus expiatus.

HISTORIA XXX.

Abscessus in Spina.

Puer annorum quatuor, cum Matre, auxilii causa ad nos Hafniam venit. Artus insigni atrophia marcidi, vix pollicem meum crassitie æquant. Capitis informis magnitudo Hydrocephalum, si supervixerit, nisi me fallit augurium, brevi minitatur. His malis accedit abscessus in spinæ dorsi & lumbaris confinio prægrandis. Mater sollicitis precibus, quod hinc omnem malorum causam evacuari speret, apertionem abscessus flagitat. Dissuasi ego, mecumque Chirurgus experientissimus Martinus Sixius, imminere enim, illo aperto, vitæ periculum. Illa contra impatiens longioris moræ, omnia malle, quam diuturnos filii cruciatus sine auxilio protrahere. Præmisso igitur Prognostico, ita volente Matre, scalpello apertus fuit dolorosus tumor. Multo pure cum sanguine profluente, caput visum detumescere, sed tertio die expiravit. Credo abscessum istum ad spinalem medullam pervenisse, cerebrique corrupti fuisse productionem.

HISTORIA XXXI.

Purulentus Capitis Tumor.

PUella x v. annos nata textoriam artem in ædibus fabri lignarii Hafniæ exercens, non tam Hydrocephale, quam Pycephale laborare videbatur. Caput tumidum inprimis in sincipite, & ad tactum molle. Palpebra dextra superior eodem humore inflata oculum tegebat. Chirurghi servus tumidæ palpebræ emplastrum imposuit, quo ruptus abscessus magnam purulentæ materiæ, candidæ & crassiusculæ copiam, mensuram integram de facili implentem, profudit. A meridie vocati D. *Simon Paulli*, Ego, & Mag. *Martinus Sixius*, plus expressimus puris sanguineo colore tandem tincti, unde dextra capitis pars visa detumescere. Quantum oculis discernere potuimus, à pericranio cutis pilosa erat divulsa, communisque sinus à loco pone aurem dextram ad dextram palpebram commeabat, quia illâ parte compressâ pus copiosius per palpebræ foramen egrediebatur. Narrabat puella diebus x i v. hunc congestum esse abscessum sanis sensibus, sine ulla præcedente causa sibi cognita.

Ex re nobis visum fuit, propter oculorum viciniam, ne his natura assuescat, ut abscessus in adversa capitis parte aperiretur, post sinistram aurem

rem prope Parotides, quo aliàs excrementa solent à Natura amandari; nullum ibi læsi musculi metum, & fluitantem interius materiam intento quasi digito viam monstrare. Interea arcto vinculo constringendam palpebram malè affectam. Aperto loco auris sinistrae, præter ichorosum sanguinem nihil admodum prodiit, sed ex externo oculi angulo plusculum puris, unde petiis constrieta loca vicina, ut ad posteriora capitis contenti humores deducerentur. Hinc & sinister frontis tumor remisit, & pro lubitu palpebram antea collapsam impeditamque aperiebat, metu læsi musculi levatoris sublato, sensimque omni materia purulenta evacuata, ad sanitatem pristinam egra rediit.

HISTORIA XXXII.

*Anatome solennis 1651. suspensi
furis.*

ANatomen Virilis cadaveris Helsingoræ ob furta strangulati mense Februario & Martio publicè in Theatro Anatomico repetii, hominis certè proceri, sanguinei, habituque corporis robusto. Notatu digna hæc inveniebantur.

1. Pyramidalis musculus sinister, major dextro.

2. Nulla inter vasa Mammaria & Epigastrica Anastomosis.

3. Peri-

3. Peritonæum pinguedine hinc inde conspersum.

4. Omentum, ad pubem usque universum abdomen, omniaque in eo excepto hepate, tegit, insinuatque se intestinorum gyris, profundius tenuia involvens. Uncias XII. cum dimidia pendit.

5. Musculi Recti ex unica costa vera oriuntur, tanguntque leviter alteram, qua musculo ferrato substernuntur, nothas nusquam attingunt.

6. Nigrore conspurcatus ventriculus, qua lie-
ni vicinus vas breve excipit.

7. Vas breve duplex, ad ramum splenicum tendens.

8. In duodeno vena duodena conspicua.

9. Mesocolon amplissimum alligans colon ubique & rectum, ab Omento distinctum.

10. Jejunum plenum.

11. Pleraque intestina rubicunda, carnis instar. Longa 19. Ulnas, quum ipsum cadaver trium esset ulnarum, adeoque sexies præter propter corporis æquabant longitudinem.

12. Cœcum 8. digitos transversos longum.

13. Pancreas tres palmos longum, ultra duodenum extensum, & ad lienis latus se reflectens. Unde ductus ejus novus longissimus, ubi ad duodenum pervenit, patebat quidem orificio suo in duodenum flavo colore tinctum, sed ultra ad longiorem pancreatis appendicem progrediebatur,
ibi-

ibique in duplicem ramum dividebatur, donec ad extrema defineret. Par circa lienem ratio.

14. Lien parvus, & orbicularis, non longus.

15. Hepar mole maximum, V librarum cum dimidia.

16. Renes duos palmos longi, lati digitos quatuor.

17. Capsula atrabilaria dextra pyramidalis, sinistra triangularis obtusior, ampla cavitate donata. Illa venam à Cava, hæc ab Emulgente arteriam mutuabatur.

18. Arteria spermatica utriusq; lateris ab aortæ trunco, à quo hæmorrhoidalis externa descendebat. Vena utraq; ab Emulgente, sinistra major quam arteria, cum infinitis anastomosibus. Vena hæmorrhoidalis externa ab Emulgente sinistra.

19. Media vesicæ membrana planè carnosæ, ut musculi meritò nomen mereatur.

20. Circa urethræ exortum abscessus sanguifluus comparuit.

21. Vesiculæ feminales variis implicitæ gyris, instar intestinorum, sed distinctis capsulis cavis, quæ continent humorem liquidum crassum, nempe semen, quod decimum post diem obscurius evasit & crassius.

22. Costa tertia thoracis dextra crassitie duas alias æquabat, versusque sternum bifida, ubi foramen in duplici divisura effecit.

23. Copiosissimus in Mediastino adeps.

24. Pe-

24. Pericardium firmiter undique annexum cohærentibus membranis ipsi Mediastino.

25. Musculus ferratus anticus minor thoracis, nullas ferratas monstrabat divisiones.

26. Vena $\alpha\zeta\upsilon\gamma\Theta$ ab exortu deorsum per medias dorfi vertebrae labitur, & utrinque ramos intercostales spargit.

27. In Pleura pinguedo copiosa secundum costarum numerum, quam venæ transeunt.

28. Cor X. digitos transversos longum, ubique & circa basin & conum adipe refertum.

29. In arterioliis à corde parum remotis truncumq; aortæ transcendentibus, inter tunicam externam & internam sanguis concretus crassusque, & niger instar Aneurysmatis ibidem collectus.

30. Inter venam arteriosam & arteriam magnam canaliculus conspicuus calami scriptorii densitate, ejusdem cum arteria substantiæ, non pervius.

31. Pulmones grandes, variegati, cœrulei, rubore insperfo, marmoris instar, leves & spongiosi, sanguine spumoso tam pleni, ut non tantum externæ venæ tumidæ ubique in membrana apparerent, sed in dissectione cordis demonstrantem me ferè impedirent.

32. Natta in capite. In hac denso involuco aperto latebat farinacea materia. In aliis Nattis ex se ruptis, purulentam observavi.

33: Cartilaginee laryngis ferè osseæ.

34. Ple-

34. Plexus Choroides præter vasa habebat plurimas vesiculas.

35. Ventriculi cerebri multa aquæ copia abundabant, sicut & nervorum principium spinam ingressurum.

36. Nervi optici in exortu manifestè cavi, stilo pervii & oculis:

37. Processus cerebelli vermiformis obtusus vixque apparens.

38. Clavus in pedibus folliculo constabat cum tenui liquore ad articulum apertus.

HISTORIA XXXIII.

Calculi ex naribus & Pulmonibus.

L Apillos in variis visceribus generari exempla testantur, apud Practicos obvia. Nobis de capite & pulmonibus jam erit sermo. In Dania nostra Virgo Nobilis ex naribus calculos emunxit forma & magnitudine dactylorum. Ita narrante Matrona Nobilissima & Eruditissima *Brigitta Tottia*. Ex capite prodiisse id fuit indicium, quod hanc plerunque excretionem dolores capitis præcesserint.

Mulier alia non infimæ conditionis cum tussi lapides ex pulmonibus expuit, à me apud D. *Thomam Bangium*, Theologum Summum, visos. De tussi lapidea videatur *Zacutus Lusitanus* l. i. Prax. Adm. Obs.

Obs. 95. 96. & calculis in Pulmonibus *Platerus*
l. 1. Obs. *Dodonæus* c. 23. Obs.

HISTORIA XXXIV.

Sudor arenularum.

Illustris quidam Vir, Regius in Selandia Præfectus, calculo & Arthritide, domesticis hospitibus, sæpe obnoxius, subinde in largissimum sudorem solvitur, quo non serum exsudat, aut sueti per poros liquores, sed, quod mireris, manipuli arenularum, quas inducta manu abstergit. Quotidianum id nobili Viro, & à Medicis saluti illius excubantibus visum persæpe, testis mihi est fide dignissimus *D. Olaus Wormius*.

HISTORIA XXXV.

Dentes continui.

TAm rarum credo in Anatome, continuum unumque in ore reperiri dentem, quam seriem triplicem. Utriusque tamen prodigii naturalis prostant exempla. Ferunt Herculem triplicem dentium habuisse ordinem. Constans fama fert, in Ludovico XIII. Rege Galliarum, duplicem in una maxilla seriem, loquendi promptitudinem impedivisse. Simile de Mantichora prodit *Solinus*.

Solinus. Lamiae in Musæo exuvias suspensas possideo, cujus fauces quinque dentium acutissimorum & contrario situ sibi obversantium, ordo distinguit. Lupo marino non extrema tantum maxillarum acutis dentibus sunt aspera, sed molaribus palatum interius infra & supra armatur.

Dens continuus solusque non ita tritus. Imperante Divo *Christiano IV.* cujus gloriosos annos dum introspicimus, quid immortalibus factis meritis sit, non interrogamus: Ex Groenlandia cum classe Regia barbari quidam illius terræ frigidaë incolæ Hafniam advecti, ut ignota jam lingua nostratibus innotesceret. Inter hos barbaros quidam unum continuumque dentem totam extremitatem maxillæ implentem curiosis exhibuit spectandum, sicut locuples testis mihi est *D. Thomas Finckius*, Avus omni veneratione honorandus, in cujus ædibus sæpius crudis carnibus patrio more vescebantur. De Pyrrho idem accepimus, quod os continuum pro dentibus habuerit, exili notâ discriminante singulos,

HISTORIA XXXVI.

Testiculus in abdomine latens.

VIsa mihi in urbe nostrâ muliercula tenuioris fortunæ, tribus infantibus divitum ostia sollicitans, quorum unum in tergo gestat, alterum

uberibus appendit, tertium manu ducit. Primus quem in dorso excipit, quanquam ætate reliquos superet, ad gressum tamen est impeditior. Causa tardioris incessus videtur in testiculum alterum conjicienda, qui à prima nativitate abdominis interiori cavo inclusus, foris cerni nequit. Testem in inguine latente describit quoque *Platerus* lib. 2. Obs.

HISTORIA XXVII.

Pterygium singulare.

Dluturna indicis digiti exulceratio in Illustris Viri generoso filio, barbitonforem diu exercuit, emplastris timidis insistentem, quibus pus nec imminui potuit, nec expurgari. Non infelici mulierculæ remedio tandem curatus digitus & absterfo pure sanatus. Remansit tamen nudi officuli prominentia, quam *Carolus le Sage* Chirurgus Regius apprehensam forcipe statim sine dolore sequacem extraxit, impositoque cerato facile patulum in digito hiatum clausit. Credidi extremi articuli ossis esse partem, ille in ulcere enatum os suspicabatur. Firmavit opinionem meam impeditior digiti motus, de quo æger querebatur. Articuli autem defectum in motu quocunque unguis supplevit. A Panaritio seu Pterygio vulgari eo differt discrimine, quod nulla unguis hic facta sit jactura.

HISTORIA XXXVIII.

Singularia multa in Anatome secunda

1651.

CApite truncatum Mense eodem Martio, pro Anatome Augusta, jussu Regio adornanda, evisceravi. Vir fuerat melancholicus, firmo tamen corporis habitu & succi pleno. Nisi grave sit lectori, quæ tum observavi in homine hoc singularia, præsentibusque spectatoribus demonstravi, iterata lectione hic repetat:

1. Abdominis pinguedo pallida accuratè universum ventrem investiebat, transversos digitos duos densa.

2. Lien exilis rotundusque, qualem in priori notabam.

3. Pancreatis ductus eodem osculo in duodenum patebat, quo cholidochus, sed amplo.

4. Omentum amplum, priori par.

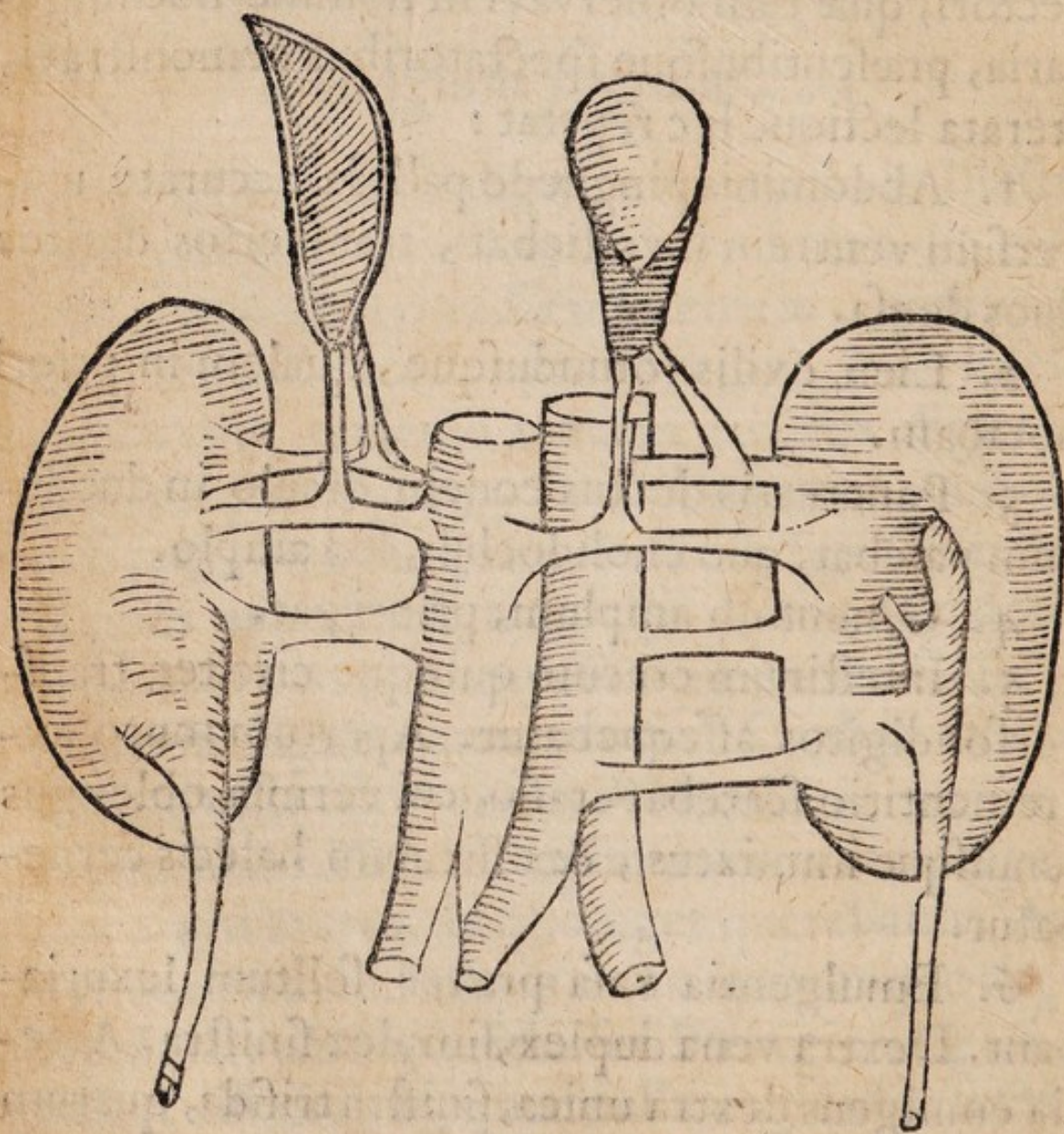
5. Intestinum cæcum quinque circiter transversos digitos assequebatur. Apertum muco excrementitio scatebat crasso, cui vermis oblongus tenuisque immixtus, & ossiculum halecis cernebatur.

6. Emulgentia vasa præter solitum luxuriabant. Dextra vena duplex, simplex sinistra. Arteria emulgens dextra unica, sinistra trifida, quarum infima ab Iliaco ramo dextro oriebatur.

7. Producti ab anteriori renum parte Ureteres triplici ramo post exitum divisi. Unde & confusa ferè caruncularum substantia propter varium Ureterum lufum.

8. Capsula atrabilaria dextra major & longior, duplici cavitate ampla, una rotunda, altera ad latus oblonga & angusta : Sinistra latior sed brevior. In utraque cavitate parietes tingeantur nigrore quodam.

Ut clarius ad oculum omnia pateant, figurâ festinanti hæc exprimi curavi.

9. Per spinam nasi musculus extendebatur secundum illius longitudinem, nusquam ante à me visus. Videbatur propago & appendix carnosâ musculi frontalis, hoc enim elevato movebatur ille.

10. Musculus labii superioris longus ab osse Jugali ortus appendicem quoque mittebat ad alterum ejusdem labii muscolum cum naso communem.

11. Inter musculos radii duos illos parvulos *Casseri* non inveni, negatos quoq; à *Riolano*. Unum tamen vidi triangularem à summo cubito ortum & desinentem circa medium ejusdem carnosâ fine & angusto, qui nullius musculi cogniti fuit portio, quos omnes diligenter ante separavi.

12. In minimo digito pedis flexorem musculum observavi singularem, longum & teretem à tibiæ capite exortum, duobusque tendinibus circa insertionem divisum.

13. In lumbis juxta muscolum Psoas, alius musculus comparuit à nullo hæctenus observatus. Ex parte majori musculo Psoas subjacebat, sed exterius ad latera magis vergens. Initium idem cum majore Psoas, carnosum, inferebaturque carnosus in superiorem ossis Ilii marginem posterius, ubi Iliaci inferni est ortus. Existimavi usum hujus esse, ut pulvinaris instar majori substerneretur, siquidem os Ilii ex se immobile,

vel ut os idem sustineret, ne nimium stante homine oneri esset.

Tantam musculorum ubertatem & varietatem non memini in alio unquam me vidisse. Homo verò hic, dum in vivis erat, compacta membra motuum agilitate facile & cum robore versabat. Et ne spermaticorum vasorum diversitatem frustra credamus fuisse, homini audio jocosum *Plautinum* convenire: *Quicquid amavit, amavit testibus presentibus.*

HISTORIA XXXIX.

Bibo Melitensis.

NON semel cum stupore vidi Bibonem quandam Melitensem, Petrum nomine, qui passim publica artificii sui dedit specimina. Hic epotis 20. vel 30. aque cyathis pro lubitu spectantium celeriter revomit, & instar salientis ex ore frontis modò singulos cyathos ordine replevit, modò universam aquam ad pedes 20. & amplius rejecit. Præterea, pro cujusque spectatoris arbitrio, non aquam tantum limpidam reddidit, sed variis coloribus & saporibus differentem, modò aquam Rosarum, Sp. Vini, vinum Hispanicum, rubrum, album, &c. singulosque cyathos singulari sui generis potu implevit eodem vomitu. Fatebatur autem jejuno ventriculo vel vacuo feliciter succedere expe-

experimentum, si enim post prandium statim vocaretur à Magnatibus, cogi se prius ingestum cibum remove antequam ventriculum tanta copia aquæ replere posset. Expressurus hoc modo haustos liquores, sola manus pressione, abdomini vel thoraci, rem confecit. Ut magiæ suspicionem evitaret, publicèq; artem quæstuosam exercendi impetraret licentiam, & Pontifici Maximo Urbano VIII. Romæ, & Cardinali Richelio Parisiis, & Principi Auriaco Hagæ secreta sua revelavit. Passim alii artificium hoc imitati sunt, sed non pari successu & dexteritate. In Belgio feminam Ebream ea quoq; arte nummos vidi collegisse. Alius Belgæ nuper Hafniæ eundem vomitum exercuit, Serenissimoque Regi artis suæ datis speciminibus, publicè soluto precio cunctis prostabat. De artificii ratione sæpius orta mihi dubitatio, & multum se curiosi torserunt. Duo enim concurrunt, quæ miranda videntur. Primò vomitus voluntarius, deinde varia liquoris evomiti tinctura.

Vomitum ex motu ventriculi voluntario pluribus familiaris, si vel duplex sit ventriculus, ut in ruminantibus, vel ventriculi membrana exterior, quam in vomitu principem concurrere existimant quidam, carnosior sit. Duplicem ventriculum non credo habuisse Bibonem, partim quod non ruminarit, partim quod remove coactus fuerit ante, omnia in ventriculo contenta, quàm denuo biberet. Igitur carnosa fuit ventriculi substantia,

& musculosa, non membranacea, ut pro voluntatis imperio moveri potuerit. Ita suspicatur quoque *Petrus Castellus* Prof. Med. *Messanensis*, Amicus meus, pluribusque deducit Lib. 1. Emet. c. 8. Certè nonnullos novi, qui fumum *Nicotianæ* liberaliter deglutitum, quando volunt, impressa hypochondriis manu, revomunt. Notus hoc artificio *Nauta Hafniensis*. *Romæ* quoque in foro *Navonæ* visus mihi persæpe *Perfa* quidam, qui omnibus spectantibus *Tabaci* fumum copia satis magna ingessit, & quando jubebatur, pleno impetu ex ore rejecit, etiam spiritum vini, quem in precium spectaculi persolvimus, superbibisset. Huic igitur & *Biboni Melitensi* ventriculus motu voluntario ob musculosam substantiam moveri potuit.

Major de liquorum variorum tinctura difficultas. Fuere qui crederent, vitra hujusmodi coloribus fuisse imbuta. Ille verò *Melitensis* non tantum cyathos aqua diligenter eluit, sed à spectatoribus cyathos recepit, ut sine fraude se agere testaretur, & gustandos liquores præbuit quos evomuerat. Aliqui putarunt, vesiculas in ore certis locis recondi, plenas aquis coloratis, quas edoctus sit pro lubitu dentibus premere & aperire. Alii aliam rationem commenti sunt. Nam aquam colore vini rubri evomiturum credunt præpotasse extractum ligni *Brasiliani*, quo, aquæ mixto, color vini rubri inducitur: Eundem autem liquorem jam tinctum si vasculis aceto vel limonum succo per-

perunctis excipiatur, evanescere rubicundum aquæ colorem, & subluteum reddi, viderique vinum generis alterius. Denique alii, qui per rimam occultam, fraudem furtivis oculis speculati sunt, pro certo mihi affirmarunt, non eructari ex ventriculo varios liquores bibitos, sed continuum ulcus in palato fervari, fontanellæ instar, per quod secundum colli ductum plumbeum canalem ad inferiora deducit, vestibus tectum, cui canali varias vesiculas alligavit diversis liquoribus repletas, ex ore per tubulos pressos exsurgentibus. Canalem ut commodius tegat ex collo descendentem, thoracis seu colli vestimentum elatius gerere. Nec improbable esse, ut fucum adstantibus faciat, poculum unum solum vel alterum aquæ haurire, cæteros verò cyathos quos simulat se evacuare, ita esse conflatos, ut vacui licet, videantur tamen ob crassitiem, aqua pleni. Quidquid sit, siquidem artificium solis Magnatibus detegunt, liberè nobis conjectandi relinquent potestatem, & de fraude suspicandi. Quanquam enim bibitum liquorem pro arbitrio possint rejicere, nunquam tamen inducar ut credam liquores distinctis coloribus aut in ventriculo tingi, aut separatos evomi.

HISTORIA XL.

Capilli virides.

NUllos in corpore humano enasci pilos viridi colore enitentes hactenus credimus. *Cardanus* culpam refert in pilorum densitatem lucidi coloris minus capace. Sed & flavi sunt multorum, & virides *Psittacorum* plumæ. *Scaliger* credit propius se ad rationem accedere, quod color quilibet non conveniat cuivis plantæ, ideoque nec pilis. Cæterum nec hic color ab homine est alienus. Humiditates nonnullæ corporis sunt virides, ut bilis porracea & viridis, cur non excrementa humorum, quales pili, simili colore lucent? Bina apud nos extant exempla. Pluribus abhinc annis nequitia barbitonforis, Nobilis cujusdam barba & hoc & aliis coloribus fuit infecta & defædata. Vidi ipse in urbe nostra Virum, viridi capillitio luxuriantem. Et ferè virides efficiuntur metallorum fusoribus, quibus hic fortassis adfuerat: Nonnunquam ab insita bile. Ita de Antonio Maria Catabeno narrat *Marcellus Donatus* in Hist. Med. ob ætatem grandem cano, plurimabile sanguini permixta in corpore redundante, non solum cutis auriginosum colorem incurrisse, sed & canos luteo colore ad viridem inclinante productos.

HISTORIA XLI.

*Pilorum abscissorum cum vivente
consensus.*

AN vivant pili, & totius corporis more nutriantur, disputant Physiologi, & Anatomici, qui videantur. Quanquam verò nec vivant nec viventis corporis more alantur, singularem tamen inter se alunt consensum, sympathia mirabili, quæ omnibus cognato genere intercedit. Hujus rarum in patria habuimus non ita pridem exemplum. Ex vulnere capitis cæsim facto cutis capitis pilosa Viro cuidam fuit detruncata. Curato vulnere pilosam illam cutem exsiccatam idem asservavit, suorum æstimator. Vergente deinde ætate cum sano capite & vivo aut calvescente aut canescente, capillitium quoq; exsiccatum, citæ inclusum, & pilos canos ostendit, & tandem, sicut possessor, calvitiam. Si meæ relationi fides deneganda, Magnorum illam Heroum testimonio firmabo, qui se nominari, quando opus, forsan æquo animo sunt laturi. Partis vivæ cum alia consensum Chirurgia Curtorum docet. Inest & vitæ cassis sympathiæ commercium. Quo fundamento nititur Transplantatio morborum. Vulgus superstitiosum sedulò cavet, ne vel ungues vel pilos resectos obvios cuivis linquat, posse enim mago-

magorum arte, vivis corporibus, ex quibus sunt decidua, illos morbos induci, quos excrementa patiuntur. Sed hæc illis relinquamus, quibus nulum stabile iudicium. Illorum enim, ut eleganter Octavius apud *Minucium Felicem*, prout infida superstitio spargitur, ita dubia opinio facile dissipatur,

---

HISTORIA XLII.

Puellæ hirsutæ & barbatae.

PUellam sex circiter annorum Hafniæ vidi, & postea in Belgio, quam Parentes circumferebant, & cuivis soluto precio monstrabant, toto corpore hirsutam, pilisque candicantibus horrentem. Ex aurium quoque cavitate interna cirrhi longiores propendebant haud inelegantes, mentum barbatum pilis ejusdem candoris, manum transversam demissis. In prædio Nobilissimæ Matronæ Elinæ Marquin in Fionia nostra, non dissimilis mulier degebat pulchra facie, sed barbâ prolixâ flavente & lunatâ. Visitur Bononiæ in Musæo *Aldrovandi* effigies feminæ, similis Helveto maximè barbato. In Gynecæo Archiducis Austriæ visa quoque pridem juvencula 30. annorum, quæ à teneris annis ante mensium eruptionem barbam Viri in morem promissam cum mystacibus alebat. Alioquin glabro feminæ nitent men-
quia

to, quia ut Tibulli illud paucis mutatis usurpem
lib. 1. El. 9.

Carior est auro virgo, cui levia fulgent

Ora, nec amplexus aspera barba terit.

Et menstrui sanguinis opportunitate excernuntur excrementa, quæ in Viris per barbæ ubertatem absumentur.

HISTORIA XLIII.

Pili in nonnullis valdè prolixi.

H Abent pili certum in plerisque crescendi terminum, in nonnullis mediocritatem excedunt. Uxor militis Dani in bello Cæsariano crines pubis tam habuit prolixos, ut pone tergum potuerint complicari. Alvarus Semedus Lusitanus Pater Soc. Jesu, Procurator Japonensis & Chinensis, Romam pridem redux, barbam ad pedes protensam gestabat, baltheo majoris commoditatis gratia subinde constrictam. Effigiem qui amat, reperiet Erudito illius libro de *China* præfixam. Iohannis Pierii Valeriani Vir hic meritissimus Apologia pro uberrima barba indigeret, nisi Cynicus prævisset apud *Lucianum*, qui Theseum laudat, quod barbamque & comam habere ei placuerit, nec ei solum, sed & veteribus omnibus, quorum nullus sustinisset crinem deponere, nihilo magis quam Leo quispiam se tonderi. In
uni-

universum verò idem negat se æmulaturum seculi hujus homines, qui poliunt & lævigant singulas corporis partes, ac ne secretiorem quidem ullam, ita ut Natura instituit, se habere finentes.

HISTORIA XLIV.

Arenarum esus.

Primarii Civis Hafniensis filia, tenera adhuc ætate, libenter arenas clanculum ingerebat devorabatque sicubi arripiendi dabatur occasio. Solo insuper lacte sitim sedabat, spreta cerevisia domestico potu. Hinc morbo oborto ex imbecillitate ventriculi hujusmodi rebus non assueti, per tubulum cantharo infixum cerevisiam saccharo temperatam sugendam dedit Mater, de salute filioli sollicita. Potum vomitus excepit, quo duriusculam massam excrevit, ex arena & lacte firmiter invicem compactam. Sic sana, adhuc magno Parentum gaudio superstes vivit.

HISTORIA XLV.

Anatome Aurigæ subitò in curru expirantis.

ANno cIo lOclii. principio Februarii mensis ob inconstantem aëris temperiem, multi in urbe inopinata morte subitò exstinguuntur. Inter hos auriga D. D. Iohannis Resenij tum Theologi Summi.

Summi, mox Selandiæ Episcopi, in curru exspiravit. Nomen juvenis erat, Æschillus Erici, nati tum annos X X X. Longo autem tempore conquestus fuerat de abdominis doloribus ad jugulum adscendentibus, ut subinde se crederet suffocari, nec levamen ante sensit quam pressè thoracem & abdomen manu comprimeret, vel opposito fulcro sublevaret. Insperatæ mortis investigaturus causam, consensu Heri, præsentibus ipso Venerando Antistite, D. VVormio, M. Joh. Resonio juniore, & M. Lysero, cadaver aperui, & sequentia notavi:

1. In abdomine omentum invenimus putridum, cum ingenti foetore.

2. Hepar ingentis molis, ut utrumque hypochondrium ferè impleverit, colore sano, sed duriusculum, inprimis sub ensiformi Cartilagine.

3. Lien exiguus infra ventriculum, fibris membranisque mirum in modum vicinis partibus connexus & implicitus. Figura singularis. Referbat enim renes bubulos vel suillos, quatuor vel quinque lobis distinctus.

4. Ren sinister cætera sanus, incumbentis lienis impressum servabat vestigium. Liene uterque major.

5. In abdomine inter membranas plerasque hinc inde vesiculæ à flatu excitatæ.

6. Cæcum intestinum in sinistro hypochondrio, colo adhærebat.

7. In thorace pulmones sicciores, ad livorem tendentes.

tendentes. Sinister mediaſtino adnatur. Prope gulam & dorfum inflammati, ſicut & ipſa gula, unde vivus poſt cibum ſumptum de dolore ibidem loci ingenti non immeritò conquerebatur.

8. Cor inuſitatæ magnitudinis & quovis bubulo majus.

9. Dextra cordis auricula ampliffima, ſex digitos tranſverſos lata, ſanguine turgida. Siniftra verò contracta, vix nucem æquans minorem.

Patet hinc facilè mortis cauſa. Pulmones enim exſucci ad motum inidonei per venoſam arteriam ſanguinem non admifere per circulationem hacturum, unde ſtagnans in ventriculo dextro & auricula dextra hominem ſuffocavit. Quo acceſſerunt flatus ex abdomine, qui preſſo diaphragmate & anguſtato corde, ſpiritum intercluſerunt.

HISTORIA XLVI.

Vermes ex Phtifico.

DEſperata Phtifi diu preſſus Vir Nobilis, tandem fatiſ ceſſit. Ex ore naribusque defuncti corporis, innumeri prodierunt vermiculi rubro capite, quos ex pulmonibus corruptis emanaffe ſuſpicor, vel veſicula ſingulari, cui in vivo homine incluſi fuerant. Ferali arca concreditum cadaver iiſdem vermicellis ſcatebat, cunctis ſtupentibus.

HISTORIA XLVII.

Vermium Vomitus.

Nausea & ad vomitum facilitas Mulieri Helsingoranae per tempus aliquod fuit molesta. Lacticiniis præparandis & pro mensa adornandis occupatae aliquando, sponte se vomitus obtulit, qui urgere magis, quò lacticiniis propiores essent vultus. Prodiit eo vomitu frequenti nausea intentato, vermis longior, rubra ut videbatur lingua, quem ad sterquilinum prius condemnavit terrore percita, quàm accuratius posset examinari. Excreto eo frequens nausea cessavit.

HISTORIA XLVIII.

Ex casu mors.

Prolapsus ex tecto novi Sphæristerij Hafniensis Architectus Valentinus, ad contignationum prominentias dextrum thoracis latus offendit, unde sequenti die mortuus. Nulla in corpore universo contusionum aut fracturæ vestigia apparuere. In solis costis dextris observatum leve indicium. Sine omni dubio, casu isto violento pressæ costæ, vasa cordis, pulmoneſq; ita attriverunt, ut motus sanguinis circulandi fuerit impeditus;

E. vel

vel sanè ex spirituum in capite confusione, & sanguinis ad ventriculum nobilem protrusione, Apoplexia orta, quemadmodum puerum illum Eutychum in Actis Apostolorum, eo modo exspirasse credimus.

HISTORIA XLIX.

Urina ex inguine profluens.

Alius Juvenis Gymnasij Otthoniani alumnus olim ex columbario trium contignationum decidens, hypogastrium in lateres subjectos impexit. Quo casu, sive vesica sive Ureteres fuerint læsi, post urinæ suppressionem, tandem ex inguinibus sua sponte apertis, urina spacio decem & quatuor dierum fluxit copiosissimè, donec interiori vulnere, quodcunque fuerit, naturæ providentiâ, solidato, urina consuetam urethræ viam capefferet. Ab illo tempore benè valere hominem, amici ejus & commilites mihi affirmarunt.

HISTORIA L.

Os in corde Phthisici dissecti.

Rusticum valetudinarium & toto corpore emaciatum Hafniam superioribus annis misit Illustris Matrona, *Brigitta Tottia*, rarum sexus illius

lius exemplum, ut quando naturæ morbidæ debitum persolvisset, aperto cadavere causa morbi innotesceret. Imaginatus enim sibi Rusticus fuerat, in pratis dormienti insectum aliquod per os intrasse, ex quo ventris Tormina sint subsequuta, & sinistra valetudo. Revera autem Phtisi laborabat. Postridie adventus, ante ullum medicamentorum usum, fatis concessit. In aperto cadavere hæc observata:

1. In epistrio aperto prope lineam albam, heterogenea inter peritonæum & musculos livescens excrescentia erumpebat; dissecto verò peritonæo fatis valido, mediocris feri copia, non graveolentis effundebatur.

2. Omentum usque adeò tenerum & contractum, destitutum propemodum omni pinguedine, nullis refertum glandulis, ut duriusculè tractatum, fatisceret illicò.

3. Hepar prægrande & florido nonnihil colore. Vesicula fellis distenta seroso magis quam bilioso ichore.

4. Lien pugni in modum contractus, prætumidus, sæculentissimo sanguine refertus, oppidò scirrhusus; Pari constitutione Pancreas, sed subalbicans adhuc.

5. Ventriculus valdè contractus, vix duarum librarum potulentæ materiæ capax. Intestina explorata, pellucida, nihil præter aquosa continebant.

6. Thorace aperto, non minor serosorum vis, imò major quam ex aqualiculo, ubertim scaturiebat, sed non ex utroque latere. Observabatur enim dextram thoracis partem, sinistram abdominis pejus habere. Nam quamvis tam dextra quam sinistra pulmonum pars hinc inde livescens maculis, variegata pictaque esset: Tamen sinistra horum libera, libero motu moveri potuit, dextra verò penitus dextræ pleuræ annata firmissimè erat, ita ut vix digitorum manuumque opera à pleura divelli posset.

7. Spatium quod inter pulmones & diaphragma vacuum interjacet, in sinistra quoque thoracis parte vacuum, sed in dextra serosis limpidis liquoribus scatebat.

8. Cor tam erat vastum, ut sæpe in bobus non majus sit aut ponderosius, cujus dextra auricula pyris volemis longè major. Sinister ventriculus nondum dissectus insolito durior ad tactum erat, hinc suspicio nata istic loci cartilagine delitescere, similem iis quæ in cervorum cordibus reperiuntur: Nec spes fefellit, nam ad radicem aortæ cartilago, triquetra & propemodum cordis picti figuram repræsentans, vel literæ Y, inventa fuit. Spongiosum verò nonnihil est os, & friabile calculis nonnullis per urinam excretis, haud absimile.

9. Pericardium ne guttulam quidem serosi humoris continebat.

Os hoc cordis insolitum in Musæo servo, dono *Simonis Paulli*, meritissimi in Theatro Anatomico prædecessoris mei, qui rarissimæ dissectioni 5. Oct. 1642. Hafniæ præfuit.

HISTORIA LI.

Varia in suturis Capitis observationes.

PRæter ossa illa parva in sutura Lambdoidea, à me in Anatome Reformata, in æternam magni inventoris gloriam, Wormiana nuncupata, alia observavi in variis craniis, quæ in Musæo meo suspensa asservo, ubi variè quoque ludit Natura tam in numero futurarum, quam formâ.

In prima calvaria officulum conspicitur in confinio futuræ sagittalis & Lambdoideæ, quem locum triangulare sibi solet eligere. Est illud oblongum non triangulare, quinque circiter eminentiis donatum, quod undiquaque futuris circumvallatur.

In eodem cranio sagittalis sutura, aliàs sagittæ instar recta, obliqua visitur non solum prope Lambdoideam, sed & prope coronalem, ubi officulum singulare constituit.

In alio cranio furis à me dissecti, duplex est sutura Lambdoidea, & inter utramque Lambdoideam sita sunt ossa satis magna, quatuor conspectiora, ita tamen ut occipitis os præ reliquis pro-

mineat, magisque protuberet quam sincipitis ossa. Non memini simile cranium aut vidisse, aut ab aliis accepisse. Sutura Coronalis in alio cranio utrinque versus os temporum includit os orbiculare, quod insulæ instar, futuris tanquam mari cingitur. Ubi notandum quoque inter hæc officula & ossa temporum non extendi ulterius coronalem solito more, sed esse abruptam, quasi munimenti instar aut Castellæ officula hæc futuræ apponantur. Tanta cum sit futurarum diversitas, ossiumque inter futuras sitorum, non miror à futuris deceptum *Hippocratem*, & subinde in vulneribus craniæ infelices esse Chirurgos nostros.

In futura spuria temporali visitur quoque officulum tale, simili futura spuria inclusum. Sutura ipsæ veræ tam habent diversos in singulis craniis ductus gyrosque, ut non facile differentiam illarum describere valeam. Quædam ferras sive dentes simplices æmulantur, eosque vel breves vel oblongos, vel incurvos vel rectos, vel acutos vel obtusos, vel latos. Quibusdam dentes mirè inter se sunt contexti, latèque invicem implexi. Nonnullæ infinita officula rotunda, arenarum in modum, gyro involuto complectuntur. Sed hæc in diversis craniis, quæ possideo, facilius intento digito monstrare possem, quam lectorum oculis subicere legenda.

HISTORIA LII.

Vomitus miraculosus rerum Variarum.

Mirandum profectò casum referam cujusdam puellæ præstigiis, ut videtur, Dæmonis in Norwegia irretitæ.

Puella Anna Erici circa festum Martini 1649. domo hora septima vespertina egreditur cum conserva Birgitta Jacobi, negocia matrisfamilias expeditura. Vix pedem extulerat, quum in area visum illi fulgus oculos perstringere, cui, quamvis fereno cœlo & quieto, turbo sociabatur. Perterrita conservam acclamat, se ægram fatetur. Vix eloquuta in lipothymiam incidit, dumque humi sternitur magna ante os musca videbatur volitare, & per fauces urgere descensum. Inferitur in ædes pro mortua, & Epilepticorum insultus imitatur. Morbi idea in primis rara. Quandoque passa est hoc symptoma, placidè inter domesticas operas in syncopen lapsa, continuis horis aliquot occluso ore recubuit quieta, oculisque clausis, & elevato thorace morientium suspiria videbatur trahere. Paucis hebdomadibus ante Paschatis festum, dolor acerbissimus dextrum manus pollicem invasit, qui deinde ad universum transiit brachium, donec foramine in dextra mamma aperto sedaretur.

XXVIII. Aprilis sequentis Anni, Dominica Misericord. post meridiem, magnam sanguinis nigri copiam evomuit, mox acuti ligni frustulum, cærulei panni serici laciniam filo viridi confutam, in qua tria plumbi frustula recondebantur, vitri frustula duo, tres amygdalæ, tria fistulæ Nicotianæ fragmenta, silices præterea albos. Oculati testes præsentibus erant Janus Olai, Erasmus Eggelbertus, & Brigitta Canuti.

XXIX. April. subito rursus vespertinis horis, miris comprehensa angoribus, alia præsentibus Pastore loci, ejusque conjuge, Guldbrando Annevoldi, Tostelo Annevoldi, & Paulo Olai, eructavit, nempe spinam, marsupium lineum crinibus humanis constrictum, in quo frustulæ aliquot carnis crudæ recentisque reperiiebantur acutis lignis hinc inde inspersis, duas deinde spinas acutas, mox atram glebam cum lapillo candido, & corrigiam semidigitum longam. Hinc ad quartam sequentis diei horam sine cibo requievit. Reversa ad se, advocatoque Presbytero, rursus evomuit ligulam lineam digiti longitudine tribus nodis, in quorum medio acicula hærebat intorta cum palea bifida, in altero quoque acicula incurva. Successit postea alia palea luto illita, cui lamina stanni erat inducta.

II. Maij circa vesperam præsentibus Theodoro Bermandtz, famulo Locotenentis Bockor ~~Ruhwurchels~~, Thuano Christierni, Brigitta Canuti & Jo-

& Johanna Budeis, vomitu prodiit lapis pondere Drach. 3.

III. Maji in præsentia Pastoris ejusque uxoris exspuit peram coriaceam crinibus humanis circumductam, pulvere pyrio repletam. Omnes autem vomitus summi dolores comitabantur.

VI. Maji ad noctem usque 20. & 21. Junii mediocri usâ valetudine, ad domesticos labores prompta rediit. Sed exinde rediere anxietudines, jactationes, & dolores, unde circa diluculum sinistra mamma exulcerata multum profudit cruoris.

Tertio post die sacra synaxi summâ devotione usâ, querebatur ventum quendam vi pectus penetrare quoties spiritum duceret, unde spem concepit brevi se morituram. Requievit, & brevi finito somno adstantibus dixit, promissam sibi in somniis quietem ad crastinam diei horam septimam, & tandem sanitatem, nec se dubitare quin Christus filii Centurionis Archiater, eadem potentia morbum præsentem tollere & velit & possit. Ita in sequentem lucem somno reddita, sed cum stertore velut in agone constituta. Excitata mammam suam observavit à priori ulcere prorsus sanam, nec ullum cicatricis relictum signum, nisi leve vestigium cruciatim inductum ab acicula, hunc in modum †. Hinc lecto relicto promptè negociis domesticis se accinxit.

XIV. Junij sana alioquin, lectum repetere fuit coacta circa crepusculum. Mox duo sinistrae mammae foramina sanguinem confertim effudere. Hinc in sequentem diem summis doloribus affecta quievit. Interea promissa ipsi fuit somnianti sanitas horâ sextâ, sensitque in gena sinistra & mamma impressum digiti cujusdam vestigium. Post sextam horam revisit illam Pastor cū uxore dormientem, qui mammam sinistram sanam animadvertunt, relictamque duorum quasi digitorum impressionem, per quinque quoq; dies perseverantem. Convaluit his visis & res suas curavit.

XIX. Julij manè oppresso corde tentationes mali spiritus exaudire sibi videbatur ad desperationem incitantis, cui tamen masculo responso, plena fide & in Deum fiducia ivit obviam.

XXII. Junii instantes prævidit tentationes, quas animosè precibus cum Presbytero fusis superavit. Postera die apud se deprehendit luctam boni malique spiritus, Satanamq; duorum dierum inducias adhuc expetere; sed responsum à Deo fuisse, horam duodecimam migrationi esse destinatam. Hinc à malo anxie vexata, hinc inde vermicelli instar jactata, victrix tamen in hæc prorupit verba: Neque vita, neque mors, Angeli aut Dominatus separabunt me à dilectione quæ est in Christo Jesu Servatore meo. Postea quieti traditam invisit pastor, viditque in sinistra gena expressam hanc crucis figuram:

Ejusdemque aliam in mamma. Ipsa quoque excitata audivisse se referebat ex ore cujusdam: Ego sum verus Israëlitis Medicus. Post horam rursus benè valuit.

XIII. Augusti in culina vespertino tempore in caput illius frustulum terre decidit, in qua planta virens quinque foliis semidigitum alta, cum geranii specie, quam *Stordeneb* vocant, & alia floribus violaceis.

XV. Augusti circa diluculum insolitam sensit virium debilitatem, unde timoris plena Presbytero advocato fusis lacrymis referebat sibi in somnio significatum esse, siquidem dura mortuum sint ad mandatum Dei, Evangelii, ministrorum Divinorum obsequia, in se singulare exemplum hodie esse statuendum, lacrymas quippe suas in cruorem esse mutandas. Dum igitur in spectaculi fidem advocantur vicini, antecedente ingenti anxietate, lacrymæ ipsi confertim erumpunt horæ quadrantis mediæ spacio, moxque ex oculis sanguis exsilit, qui abstersus sæpius, statim fluxum repetiit. Deinde ex radicibus unguium sanguis erupit maximo dolore, denique ex apertis mammis cruor sat copiosus emanavit. Horæ spacio hæc terminabantur præsentibus viginti testibus, qui actum cum illa jam certò credebant. Sed sedatis nonnihil symptomatis præsentibus ita affatur: Mortalibus auctor sum, ut me sibi proponant exemplum, & pœni-

pœnitentia delictorum, dum licet, ducantur feriâ, ne similia his aut majora, vindictamque Dei experiantur. Quod si v: abjurato Diabolo vitæque impiæ nuncium remiserint, & Deo piè vixerint, germinabunt flores foliaque illorum in æternum.

His ita actis somno & quieti redditæ mamma penitus perfanata, aliquot tamen diebus dolore in mamma oculisque perseverante.

De horum fide testatur propria manu Dn. *Paulus Nicolai Friis*, loci Pastor 17. Aug. 1650. ex ædibus Pastoralibus Lumbs in Guldbrandsdalen, & rei actę historiam ad Superintendentem Christianensem, *M. Henningum Stockfleth* perscripsit, qui, ut ad plures fama perveniret, eandem summo Viro D. D. *Olao VVormio* Hafniam transmisit. Cui volupe, similia admiranda apud *Benivenium* Obs. Med. c. 8. & *Henricum ab Heer* Obs. Spad. c. 8. 13. &c. aliosque repetat.

HISTORIA LIII.

Lactæ Thoracicæ in Anatome Virili

1652. primum quæsita & inventa.

IN Theatrum nostrum Anatomicum XIX. Februarii illatum est cadaver Infanticidæ, ad rotas alioqui condemnatum, sed clementi indultu Sacræ Regiæ Majestatis DN. FRIDERICI III. Domini nostri Clementissimi, furcæ permissum,
ut

ut lacteos ductos novos commodius observare-
mus. Quod ut assequeremur, quarta ante stran-
gulationem hora cibus datus potusque. Cadaver
scorbuticum videbatur, melancholicum, & atro-
phiæ proximum. In carcere quoque malè tracta-
tum. Pedum enim digiti Pernionibus pleni, &
pollex sinistri pedis gangræna affectus, quam suæ
spontis Natura à sana parte cœpit separare. Glan-
dulæ in inguinibus duræ tumebant, bubonum in-
star. Et in dissectorum thoracis musculorum spa-
ciis serum fluebat copiosum. Crura maculis live-
scentibus scorbuticis scatebant, quales in pulmo-
nibus quoque nobis apparebant. Alioquin Pul-
mones spongiosi & flaccidi, marmorisque in mo-
rem variegati.

Pinguedo aut parca aut nulla in thorace & ab-
domine. Omentum putridum.

In mesenterio magnus Lactearum venarum
numerus per omnia intestina, etiam cœcum spar-
sus. Glandulæ lacteæ innumeræ per totum mesen-
terium diffusæ. Prope hepar sibrillæ splendentes
multæ portam comitabantur, quas tum lacteas
credidi, jam lymphaticas.

Reclinatis ad latus intestinis, vidi Novum Re-
ceptaculum Lacteum in suo situ ipsis vertebrae
lumbaribus instratum inter cavam descendentem
& aortam in angulo fere, quem Emulgens dexter
cum cava efformat. Candidum illud, exque eo
rami lactei ad mesenterium & pancreas ejus deri-
vati.

vati. Ablatis prorsus intestinis & cavâ ad superiora reclinatâ, & aortâ quoque ad latus nonnihil diductâ, apparuit Receptaculum non unum, nec una cavitate præditum, sicut in brutis, sed ex glandulis duabus longioribus, invicem superpositis, variisque lacteis furculis commeantibus ultro citroque. Fibrillis aortæ adhærent, à qua tamen possunt separari. Inferior candida, sine cavitate manifesta, substantia glandulosa, superior altera rubicundior, sine dubio morbi vitio corporisque cacochymici, quales rubræ glandulæ plures sub iliaca arteria infra conspiciebantur. Ex utraque diffundebantur rami lactei ad arteriam Emulgentem. Loco elatiori supra vertebam lumbarem primam alia glandula erat globosa & candida, ex qua ad priores ramuli quoque distribuuntur.

Ex tribus hisce glandulis lacteis rami majores emergunt sursum per diaphragmatis regionem circa spinam adscendentes, aortamq; arcto nexu comitantes. Subinde uniuntur in itinere, præsertim circa vertebam primam lumborum, duodecimam dorsi, & undecimam, ubi solo ramo contentus lacteus ductus inter aortam nominatam & intercostales ramos venæ αζυγοῦ, adscendit. Denique circa axillarem venam insertionem observavimus triplicem in sinistro latere, in dextro nullam, quia ibi longior à corde venæ est distantia, hic non item. Informatio hæc candicantibus venis sub costâ prima remotâ claviculâ conspicua erat manifestissima.

Atrabilaria Capsula sinistra digiti longitudine, cavitatem habuit, quæ vel XII. pisa caperet, nigro sanguine plenam.

In corde arteriæ venosæ tricuspidibus valvulis ad singulas fibras cartilaginosa portiones ad robur apponebantur.

In aperto cranio supra duram Matrem prope falcem adnata erat excrescentia piso major cartilaginea, quæ in cranio vestigium sui impreferat.

Inter duram Matrem & piam in vertice lacuna visebatur rotunda digiti capacitate, sero plena.

Ventriculi cerebri sani quidem, sed sero scattentes.

Ut ad oculum singula pateant subjungimus Figuras.

Figurarum Explicatio.

FIG. I. *Receptaculum seu compages novarum glandularum in suo situ exhibetur, eique annexa.*

- a* Hepar.
- b* Ventriculus reclinatus.
- c* Vesicula felle.
- d* Intestinum duodenum.
- e* Pancreatis pars sub duodeno, ad quam sparguntur rami lactei ex glandulis Receptaculi.

f Glan-

- f* Glandulæ lumbares Receptaculi in suo situ junctæ.
- g* Intestina ad sinistram revoluta.
- h* Ren dexter.
- i* Ramuli lactei ex glandulis in Pancreatis superficie sparsi.
- k* Costæ aliquot prominentes.
- l* Venæ cavæ descendentes truncus.
- m* Emulgentes venæ.

FIG. II. *Externa in alio capite humano lactearum insertio visitur.*

- a* Tripartita lactearum thoracicarum in axillarem sinistram insertio.
- b* Axillaris vena integra.
- c* Vena Jugularis externa.
- d* Clavicula sinistra.

FIG. III. *Glandula novæ lumbares separatæ, earumque rami lactei ad axillarem, exemptis visceribus, monstrantur.*

- a* Glandula superior lactea nova.
- bb* Glandulæ duæ inferiores separatæ, ramisque lacteis invicem junctæ.
- ccc* Rami lactei ex glandulis adscendentes.
- d* Solitarius ramus thoracicus.
- e* Emulgens arteria dextra ad sinistram reflexa, ad quam rami lactei ex glandulis progrediuntur.

ff Re-

Fig. I.

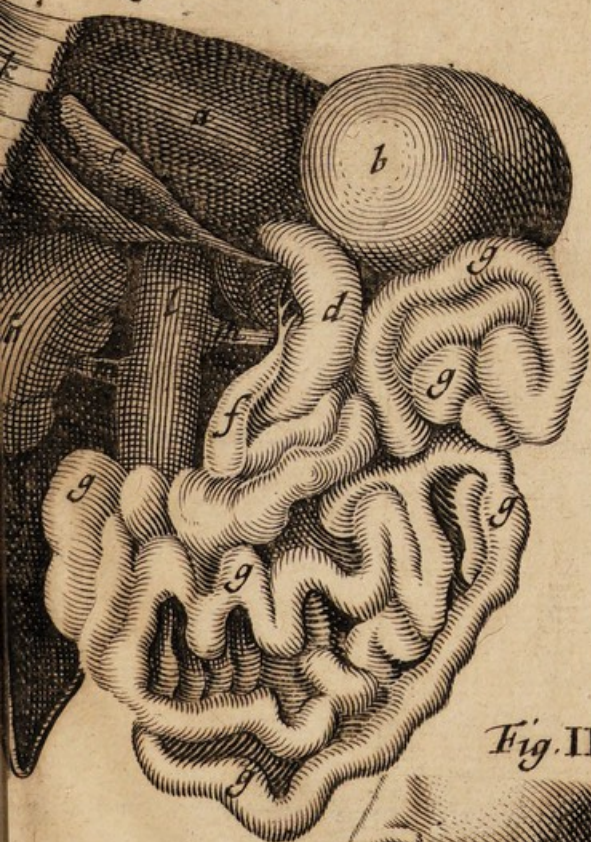
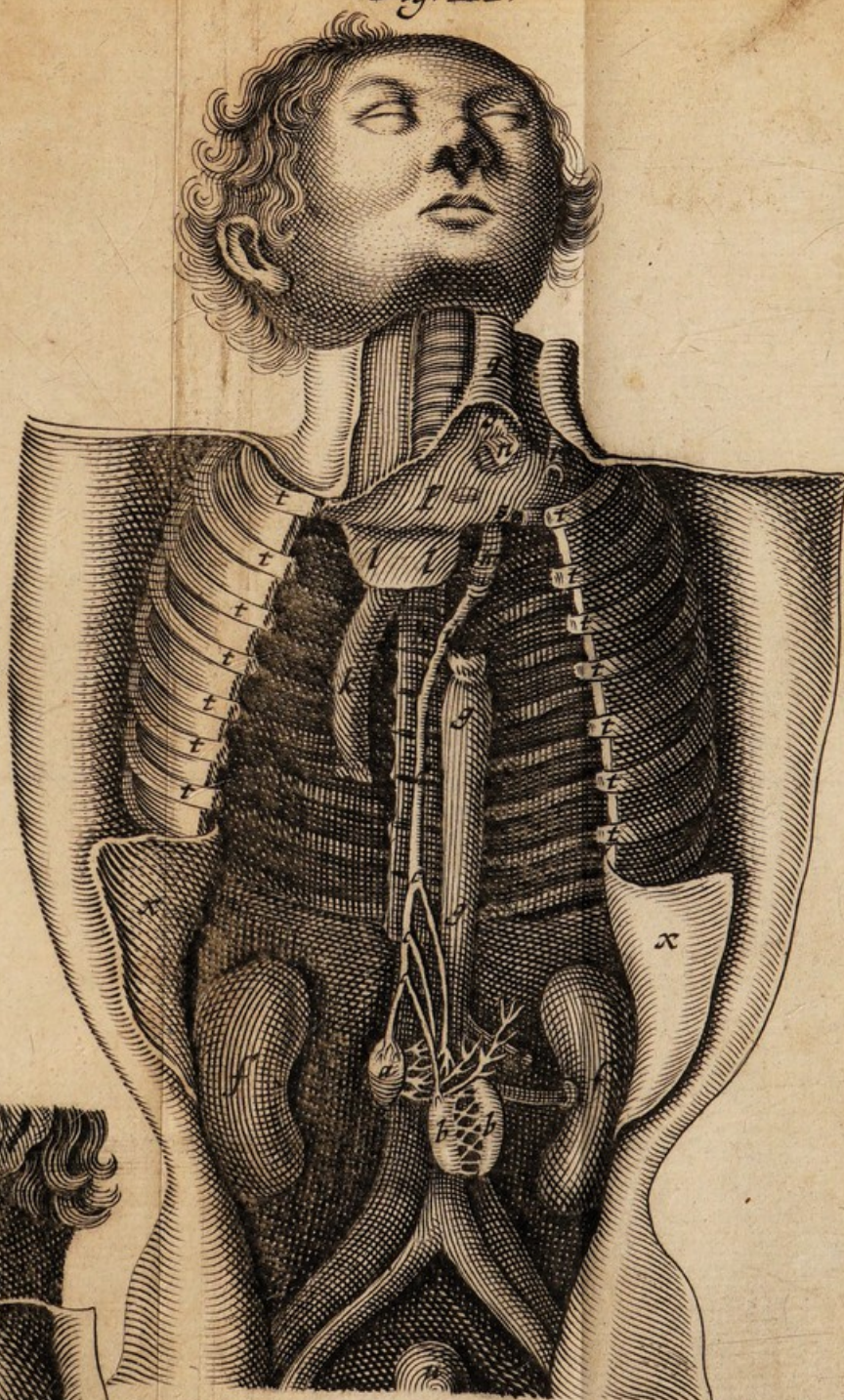

Fig. II.

Fig. III.

- ff Renes. (fus.
 gg Arteriæ truncus descendens infra cor abscis-
 b Spina dorsi.
 i Lactea thoracica ad sinistram subclaviam sub
 arteria subclavia repens.
 k Oesophagus dextram versus nonnihil reflexus.
 l Glandulæ Thyri, quæ thoracicam lacteam
 abscondunt teguntque.
 m Arteria subclavia abscissa.
 n Valvula lacteæ thoracicæ, & interna lacteæ
 insertio.
 o Valvula jugularis internæ.
 p Axillaris venæ expansæ & per longum discif-
 sæ interior facies.
 q Jugularis vena interna.
 r Jugularis vena externa.
 s Axillaris venæ ad brachium progressus.
 t Costæ utriusque lateris.
 u Vesica in suo alveo.
 x Diaphragma utrinque resectum.

HISTORIA LIV.

*Lactearum Thoracicarum in alia Ana-
 tome Furis 1652. ulterius de-
 monstratio.*

FUr Juvenis, boni habitus, ante fatalem chor-
 dam meo monitu, cibo vinoque fuit ad satieta-
 tem

tem paſtus. A meridie ejuſdem diei x x i v. Martii, in Theatrum Anatomicum importatus cultri noſtri aciem experiebatur.

1. Ad inquirendos canales lacteos digreſſus, ſeparatis viſceribus infimi ventris, reclinatoque dextro rene, inveni ſicut in priore, glandulas ſub appendice diaphragmatis pinguedini immerſas. A ſuperiori ramus protendebatur craſſiuſculus ad ſuperiora, cui ſe adjuungebat alter ab inferioribus prodiens, ſicque junctim inter aortam & venam *æzzy* gradiebatur ſolitarie, donec ad ſiniſtram declinaret claviculam, ubi ſub arteria ſubclavia & thymi glandulis ſe abſcondebat. Inflatus verò folle, apparebat manifeſtior, flatumque in axillarem venam ſiniſtram expulit. Apertâ igitur axillari, vidimus oſculum ejus unicum ſub internæ jugularis ingreſſum, & valvulam circularem tenerimam oſculo præfixam, quæ pro vario flatus impulſu modò elevabatur modò concidebat. Reliqua quæ de Lacteis Thoracis primi in homine obſervavimus, operoſius in Hiſtoria noſtra Anatomica de *Lacteis Thoracis* publicè diducta Lector curioſus inveniet.

Præter hæc alia in ſubjecto fano notabamus.

2. Hepar maximum arctiſſimè reni dextro ejuſque capſulæ adhærebat, nec non diaphragmati, & coſtis.

3. Veſicula fellis vacua, colore tamen ſuo flavo infecerat vicina inteſtina.

4. Ex-

4. Externos thoracis musculos separantes, vidimus ex mammariis effluere biliosum serum cum sanguine, sed ab hoc separatum.

5. In Thymi carnosioris dissecati medio cavitas insulpta satis conspicua & capax.

6. Cor maximum, bovino nulla parte cedens. Pulmones sani & cætera viscera, Renes insolitæ magnitudinis, & omnia ferè conspectiora.

7. In cerebro sinus tam ampli, inprimis superior falcis, ut vel digitum adiniferint.

8. Musculus Psoas minor comparuit majori instratus, cujus principium carnosum sed angustum, finis in longum tendinem desinens.

HISTORIA LV.

Monstrum humanum Prestense.

IN civitate Præstôe Provinciæ Selandiæ natum fuit 1646. 19 Junii monstrum ex femina paupercula & honesta, quæ per plures annos cum marito piè vixerat, multosque liberos sanos adhuc superstites genuerat, postridie post sacrum lavacrum denatum. Ex ore amplo duæ prominentiæ sursum deorsumq; protendebantur sibi utrinq; occursantes, quibus omnis ex uberibus nutricis matrisve suctio impediabatur. Compressus nasus, frons lata, clausi oculi. Crines in capite intorti. In occipite rotundus orbis exstabat, medio puncto cœ-

ruleo, instar operculi figulini & colorati. Quotiens respirabat, intus forisque movebatur orbis, sine dubio propter copiam arteriarum hiantis cranio in massa hac carnea disperfarum. Variis coloribus circulus iste distinguebatur, flavo, viridi, cœruleo, candido, & rubro, qui omnes in defuncto nigricabant. Colores ambiebant thori seu eminentiæ acutæ candidis punctis inspersis.

HISTORIA LVI.

Aliud Monstrum Velingense.

Alius prioribus annis Vælingæ oppido Scaniæ nostræ puer vitam iniit in ædibus vicinis Pastoris Dn. Stephani Olai, parentibus tenuioris quidem fortis, sed honestis piisque, Patre Jano Benedicti, Matre Bodilda Jani, cui universum occiput cruentum, oculi bovinis majores, in medio frontis siti, aures Asininis similes, fune circa collum inflexo. Reliquæ corporis partes nihil monstrosi alebant, quemadmodum publicè testati sunt M. Iohannes Arnoldi de Fine Præpositus & Pastor Helsingburgensis & Dominus Stephanus Olai Pastor Vellingensis.

HISTORIA LVII.

De Fungis Cerebri.

FRacto vel contuso cranio fungi nonnunquam seu tumores laxi, mollesque adnascuntur. *Ingrassias* de Tum. p. n. tr. i. c. i. fieri scribit non secus ac fungus in lucernis hyemali tempore in e-lychnii vertice: Discooperta enim revelataq; cerebri membrana, quædam prius substantia gossipinæ lanuginis imaginem repræsentat. Deinde verò per halitum discussi vapores, fumiq; ob aëris frigiditatem in ea substantia conglobati paulatim ab interiori calore deuruntur, siccanturque donec fungo quoq; similis substantia appareat, alteratam esse ab aëre membranam significans. Alia similitudine generationem fungorum illustrat *Iohannes Langius* lib. Epist. Med. 6. quemadmodum in stipitibus arborum humores semiputridi per corticem extuberantes, in fungos coalescunt: Sic vulnerato cranio, humores cerebri affluere, (qui teste *Alexandro Aphrodisæo*) ossis frigore condensati in speciem fungi concreescunt. Sunt fungi qui sine noxa vitæ & emergunt, & decurtantur. *Cornarius* ad l. i. Diosc. civis cuiusdam meminit, cui ex fissa calvaria sex fungi in capite nucum regiarum magnitudine enati, gestatique per annos 40. è quibus demum tres sua sponte deciderunt. *Schenc-*

kius quoque l. 1. Obs. 5. refert se fungum medio-
cris castaneæ magnitudine ex capitis contusione
ad pubertatem usque circumtulisse, qui deinde fa-
cilè scalpendo avulsus cute capitis post febrem sua
sponte disruptâ. Vincituræ pressum tabescere mo-
net *Paræus* l. 9. Oper. Chir. c. 19. Quomodo verò
fungus rectè sit tractandus, docet *Hildanus* Cen-
tur. 1. Obs. 15. Sed curationem reddunt diffici-
lem, si insigni cranii vulnere læsa sit membrana
cerebri, vel ipsum cerebrum.

Extra portam Orientalem Hafniæ cum aliis
eiusdem familiæ à nefario sicario vulnerata 1649.
puella 4. annorum ingenti in capite vulnere pro-
strata, cum insigni cranii contusione & fractura,
patente cerebro, curatur à Chirurgo Urbis *Vvil-*
helmo, artis suæ haud imperito. Exactis sex heb-
domadis, me præsentē, labia vulneris livida appa-
ruerunt, fungique duo protuberabant nigrican-
tes, cerebri in formam, anfractuosi. Periculum
abesse Chirurgus opinabatur. Ego vero sphacela-
tam partem videns, malè ominabar. Fungorum
frustula sine dolore rescisa. Sed paucis interjectis
diebus, vulnerata obiit.

HISTORIA LVIII.

Fungus Cancrosæ Mammæ.

NUnquam satis demirari possum miserandum
cancrum, mammam sinistram Marronę opti-
mæ

mæ Hafniensis, multis nominibus mihi quondam amicissimæ, occupantem. Enimverò postquam ex occulto tumore aucta indies magnitudine, exulceratus erat cancer, omnia auxiliorum sprexit genera, quæ partim ex Methodo, partim Empiricorum suasu fuerunt adhibita, unde brevi in tantum excrevit, ut summo perpetuoque ægræ dolore, universam ferè mammam sinistram inferit, largissimo subinde sanguinis serosi & melancholici, quo abundabat, fluxu interveniente. Labra ulceris inversa & tumida fungi instar crescebant, hiansq; ulceris orificium claudebant. Omni conatu fungo removendo intenti neque internis quidquam, neque externis promovebant. Causticis tandem indolentibus fungosam carnem immi-
nuerunt. Sed citius ferè renata, quam ablata, semperque recens ebulliens priorem mole superavit; donec capitis mediocris magnitudinem assequeretur. Superat admirationem, quod fungus cancro-
sus in tantam molem unius diei spacio potuerit crescere priori per caustica nuper extirpato. Variâ erat & indecenti formâ, valdeque inæquali superficie, pro inordinata humoris atribilarii ebullitione, quæ quasdam tuberis partes altius elevabat, quasdam humiliter, ut verè hydræ capiti assimilari possit, in unius enim particulæ abrasæ locum, plures fungi succedebant, quibus hinc inde conjunctis informe cancrofi fungi genus mammam deformabat. Superveniente denique hæmorrhagia

ex ulcere profundo, ad sternum penetrante, fractisque duorum ferè annorum dolore viribus, placidè, multum à nobis desiderata Matrona, exspiravit.

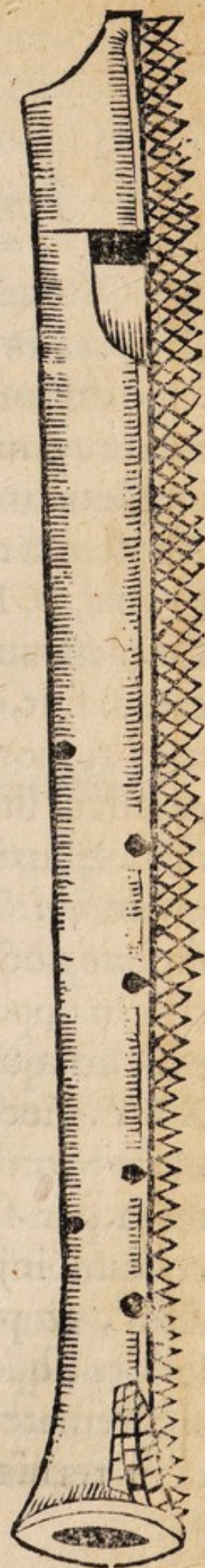
HISTORIA LIX.

Fistula deglutita tertio die per alvum excreta.

MUSICÆ peritus Scholaris quidam Coagianus, Nicolaus Erasmus, animi recreandi gratia, ante ostium hospitii sui 1646. tibiam inflat seu buxum, septem octove digitos transversos longum. Accedens commilito, tibiæ possessor, instrumentum repetit. Ille verò non commotus monitis, in incepto persistit. Hinc commilito astu fistulam apprehensurus, fortè manu vehementius adacta in gulam per fauces tibiam intrusit, ut extrahenti digito amplius apprehendi non posset. Sanguinis ex faucibus stillicidium sequutum. Postea quum vario conatu nec extrahi posset, nec deglutiri, tandem tamen in ventriculum delapsa, dextrum latus videbatur obsedisse. Unde doloribus fessus lectum petiit, & sine alimentis tres dies noctesque insomnes transegit, latere dextro dolente, cui tibia inhærebat. Tertio die circa quartam horam pomeridianam sine medicamento stimulo, per inferius guttur seu alvum sua sponte

sponte prodiit. Sedati subitò dolores , ut noctem sequentem quamquam jejunos , paucosummo interpunxerit. Postridie sanus ludum repetiit literarium, indeque octava hora redux potiunculam panis & cerevisiæ ægrè deglutiit propter fauces , quas tibia transierat, excoriatas. Postea planè convaluit, nullo in ventriculo aut faucibus nocumento , propria hæc confessione & firmavit & manu subsignavit. Tibia nihil damni in corpore passa , ad D. *VVormium* Venerandum Senem , transmissa , quam mihi aliisque lustrandam tractandamque non semel in Musæo concessit Vir omni elogio major. Intestinorum gyros & anfractus sinuosos , octo digitorum transversorum fistulam sine offensa pertransiisse , profectò miror. Quamquam autem involuta sint intestina , distendi tamen possunt & transeuntium commoditati variis formis inserviunt. Nec à fistulæ glabræ lævitate ullum tunicis interioribus in robusto juvene periculum.

HISTORIA LX.

Empyema in thorace puellæ.

Post catharrum diuturnum thoracis sinistra pars in puella sexenni Margaretha Munckia adeò intumuit, ut antè & postè æquali tumore emeretur, cum doloribus ingentibus & inquietudine. Utroque loco & antico & postico Apostema minabatur. Hinc consilio communi D. *VVormi*, D. *Mothi* & meo, à Chirurgo *Martino Sixio* Emplastrum maturans illi in pectore parti applicatum fuit, qua maximè mollior protuberat. Maturo tumore pectus scalpello apertum mox infra papillam sinistram, unde puris viridis foetidique tanta effluxit copia, quæ librarum duas mensuras impleret. Tumor pectoris illicò remisit, somnusque nocte sequenti quietior, & decubitus facilis in opposito latere antea denegatus. Hæc copia, hocque colore pus foetidum bis in die spacio *XIV.* dierum evacuabatur. Segnius fluens promovebatur excitata tussi, & prono corpore. Interea per syringam cum melle rosato hordei decoctum injiciebatur ad thoracem mundificandum, & potio vulneraria cum pulmonicis præscripta, quod sinistram pulmonem longo defluxu apostemate occupatum magna esset suspicio. Tandem ternis mensibus ea curâ continuatâ, quam

quam levata doloribus videretur, ciborumque reddiisset appetitus, recurren- te tamen semper tussicula sicca, quam liquidi potus cujuscunq; guttulâ statim sedebat, in diarrhæam tandem octo dierum soluta est alvus purulentam & cruentam, admixtis subinde grumis parenchymate pulmonis similibus. Pectus hac via per materiæ evacuationem naturalem expurgatum credebatur, curatumque Empyema. Sed spe frustrati sunt Parentes, & puella sanitate. Tanta quippe evacuatione prostratis viribus, accedente pedum & faciei inflatione, sensim contabuit.

HISTORIA LXI.

Secundinarum Puerperæ Anatome.

P Lacentam uterinam seu Uterinum Epar diligenter in puerpera 1650. cum Umbilicalibus Vasis examinavi. Breviter hic signabo quæ mihi observata memini.

Placentâ ipsa uterina ex fibrillis infinitis vasorum erat contexta, quibus sanguis instar parechymatis concreverat, qui facile ut in aliis, poterat fricando separari. Inæqualis diversæque hinc inde consistentiæ. Glandulosa erat in tumulorum summitate, circa extrema ora attenuabatur, crassior in colliculorum medio. Nam figura ipsa quidem circularis sed inæquali circumferentia, in qua quinque ferè observabantur prominentiæ juxta serie
à se

à se distantes, in quarum medio spacio chorion membrana crassior visebatur. Qua uterum spectabat aspera erat & rimarum plena, eoque loco incisa, fibras infinitas ostendebat ad venarum truncos tendentes. Longitudinem pes unus in diametro metiebatur. Altera pars secundinarum Membranæ sunt foetum involventes. *Amnios* tenuis immediatè foetum cingens, alba erat, mollis & translucens, paucis arteriis & venulis donata inter duplicaturam ejus dispersis. Cohærebat Chorio ferè ubique, præsertim in extremitatibus, circa placentam & in placentæ medio, ubi vasa umbilicalia prodibant. Adhibita tamen diligentia à Chorio facilè separavi, & exsiccavi. *Chorion* amnio subiciebatur orbiculari forma, ad modum placentæ. Epatis uterini cavam inferioremve partem obvolvebat, se ad illius capacitatem extendens, cui etiam vasa uterina firmiter connectebat. Interior facies glabra, sed asperior qua placentæ agglutinabatur.

Vasa Umbilicalia, arteriæ nempe & venæ, in placenta variis ramulis dispergebantur, interque se copulabantur per anastomoses, quas hic diversas observavi. Modò enim ramuli venarum & arteriarum se transcendebant crucis in modum tam interni quam externi: modò per insertionem jungebantur; modò ad latera congregiebantur; modò cochleari figura intorquebantur. Minimi vasorum ramuli in majores compingebantur, eodem

dem modo uniti, sed obtusioribus anastomosibus, donec arteriæ ad quatuor ramos redigerentur, vena autem ad duos, qui in truncos sui generis è placenta emergentes, coalescebant,

Ita quidem in corpore placentæ vasa se habebant. Extra placentam verò omnia conjuncta in funiculo contorquebantur, ordinata circumvolutione, quemadmodum strias in cornu Monoerotis videmus produci, quod opposita candela vel diei limine manifestius apparebat. Transparebant in hac convolutione hinc inde noduli & maculæ sanguineæ, in venis præsertim. Ad hæc spithamæ intervallo, mirabilis aderat textura, quasi confusi essent gyri. Præterea in exteriori tunica funiculi infinitæ secundum longitudinem incisuræ conspiciebantur, sanguine tinctæ. Funiculus in universum tres spithamas æquabat, crassitie digitum. Reliqua non addo, quæ communi Anatomicorum ore sunt decantata, & in Anatomicis extant.

HISTORIA LXII.

Mumia Danica.

BItumine, Aloë, Myrrha, Croco, Cinamomo Baliisque cadavera humana olim condita, & à putredine conservata, præsertim apud Ægyptios veterum plurimi tradiderunt, & recentiorum. Testantur

stantur Mumia ex Ægypto hodie allata, quæ seculis plurimis incorrupta perstiterunt. Vidi Patavii splendidam hujus generis Mumiam, unguibus auratis, & passim prostant. At sine conditura conservari cadavera, non ita obvium quotidie. Feriis canicularibus 1649. cum amicis ex urbe nostra profectus, in itineris tractu, sepulchrum invisi *Joannis Venstermanni*, Viri quondam Strenui & Generosi, 50. abhinc annis & amplius sepulti, multorum diversis narrationibus celebratum. Bustum illius in subterranea templi cella sub altare exstructum. Templum vicinum est Nobili ejus prædio *Oelstrup*, cujus fundi jam Dominus est Nobilissimus Vir *Lago Bilde*. Apertum monumentum ingressi, invenimus cadaver, tot annis ibi sepultum, integrum, & Mumia instar induratum, perne fumo indurate simile, carne cum cute exsiccata firmissimè salvis ossibus adhærente. Color mumia hujus obscurior, odor rancidus, pondus exile, ut ab anicula decrepita portari, & manibus spectantium attolli possit facillimè. Barba rufa, crinesque decurtati. Aures integræ, sed torridæ, lingua sicca inter dentes ex ore prominens. Quia obæso fuerat corpore, cutis hinc inde corrugata cernebatur, sicca ubique, nisi in dextro humero, ubi oleaginosus humor lardo æmulus exprimi potuit, quem sequentibus tamen annis exsiccatum alii narrarunt. Quanquam pedibus extremis corpus truncatum sit, justæ tamen est staturæ. In eadem

dem crypta requiescit conjunx ejus Chriftina Beck, denata demum anno 1630. An hæc incorrupta quoque adhuc superfit, incertum, quia arca feralis corio tecta integra visitur, quum duæ marito computruerint cum vestibis sepulchralibus. Quid putredinem ab hoc cadavere inhibuerit, ignorare cogor. Vulgus istius loci vel à Rege occisum, vel cum uxore discordem vixisse fabulatur. Sed passim apud nos hujusmodi Mumias terra condit, vi morbi defunctas. *Platerus* in *Quæst. Physiol.* nulla corpora in terris putrescere, sed potius in sicco elemento conservari existimat. Ratio hic diversa, quippe in crypta subterranea, non terram cadaver tangit, sed capulo includitur, ubi à calore putredinali facilè dissolveretur. *Jo. Sperlingius* in *Anthropol. Physica*, violenta tantum morte extinctos putredine vitiari credit. Cæterum cur externæ causæ magis accelerent putredinem, quam lenti morbi & putridi, causam nullam video. Certè suspensi fures in patibulis rarò putrescunt, potius ita exsiccantur ab externo aëre & sole, ut Mumias referant. Quidquid sit, Mumia nostra tot annis salva mansit, sive loci siccioris beneficio, sive insita naturæ benignitate. Locum conferre ad citam tardamve corruptionem, non est dubitandum. Ita in Cœmiterio S. Innocentii Parisiis humata corpora 24. horarum spatio absumentur, ossibus solis relictis. Tolosæ contra in fano quodam crypta est, in qua humati per 600. amplius

amplius annos illæsi superfunt, cum pilis & cutē candida, ut Nepotes avos suos longa ferie dinoscere possint. Inuito quoque corporibus balsamo plurimum deberi, perpetuæ lucernæ fidem faciunt. Et optima succulentaq; constitutione Ventermannus præditus fuisse videtur. Denique certa nonnullorum vespillonum observatione accepi, cadavera æstivis calidisque mensibus defuncta, citissimè putrescere, contra illa quæ hyeme terræ mandantur. Quam differentiam ex morbis quoque seu acutis seu chronicis pollinctores observant, à ratione haud alienam.

HISTORIA LXIII.

Anatomes Publicæ 1652. Observationes.

FAvente aëris frigore, strangulatum cadaver virile Mense Decembri publicis dissectionibus destinatum aperui, spectatoribusque innumeris præter consueta naturæ ostenta, hæc demonstravi inter secandum obvia:

1. Recti musculi abdominis binas tantum intersectiones habuere supra umbilicum terminatas. Circa ensiformem cartilagine[m] tertia media inceperat, mutila adhuc & in medio musculi desinens.

2. Pyramidales exiles carnei toti, sine funiculo ad umbilicum protenso.

3. Omen-

3. Omentum subtile & curtum pauca pinguedine oblitum.

4. Cœcum intestinum nusquam comparebat. In Volvulo retrahi in Ileum vidit *Hildanus*, hic nullum illius vestigium quocunq; oculos cultumq; verteres. Quia usus exiguus, illo commodè carere possumus.

5. In Angulo medio à cava & Emulgente sinistro efformato aderant tres glandulæ Lactiferæ olim nobis observatæ, nullo succo plenæ, quia ante supplicium non fuerat cibatus. Hinc ventriculus plenè vacuus.

6. In hepate dextrum latus costis adnatum erat, & tunica eo loco sine parenchymate, venis tamen transparentibus.

7. In liene parenchymate suo separato, post *Highmorum* diligentissimum Anatomicum, vidimus, præter arterias, fibrillas infinitas, quas non potuimus ad arterias aut venas referre.

8. In vacuo ventriculo serum sanguineum natabat. Latus rubicundum, quæ vas breve inferebatur. Vas ipsum breve simplex in liene terminatum.

9. In thorace dexter pulmo arctissimè costis odnatus erat totus, uti & mediastino, & diaphragmati. Diaphragma quoq; dextro latere costis largius accreverat, quam in opposito.

10. Mediastinum & Pericardium una erat membrana, nullamque inter illa distinctionem

deprehendimus. Videtur simile quid vidisse *Columbus* l. 15. de Rar. in Anat. in pericardij defectu. Vidi & ego alias in agnello pericardium sinistro cordis lateri adhærens, & utramq; membranam sinistro pleuræ lateri adnatam, deorsum protruso pulmone & diaphragmati incumbente.

11. In thorace Lacteus Thoraricus ductus circa ingressum in axillarem multiplex conspiciebatur.

12. Glandulis sub lingua inter membranas immixtum erat officulum exiguum, ab omni parte liberum.

13. Processus Vermiformis in cerebello nullus, ponsq; Varolij obtusioribus eminentiis duabus conspicuus.

14. Minor Psoas majori incumbebat, ut supra quoque visum.

15. Serratus musculus anticus major longius protensus ad costam primam, ut novum musculum Rhomboidem mentiretur.

16. In dextri brachij carpo decem ossa, in altero tantum octo.

HISTORIA LXIV.

Vermiculi in cerebro.

Vermes quacunq; corporis parte enasci satis notum. Ex naribus emungi exemplo probabi-

babimus. Catarrho molesto post febriculam vexatus Vir Magnus O. W. patriæ orbisque ornamentum, cum frequenti dolore capitis post cibum sumptum ingravescente, ex naribus emunxit vermiculum. In cerebro ab humorum putredine generatum extra omnem dubitationis est aleam. Pilulis Cephalicis levamentum sensit, & parco fumi tabaci usu. De se idem narrat *Smetius*. l. 10. Misc. p. 582. *Tulpius* de verme digiti longitudine l. 4. Obs. c. 11. In Ozæna in aliis quoque vidi. *Benivenius* Exempl. Med. c. 100. in Cephalalgia acuta palmo longiorem observavit, & *Zacutus* l. 1. Adm. Prax. Obs. 6. Siquidem autem ex naribus cum mucro emunguntur, in cerebro generatos suspicamur. Ne gratis id dicamus, vermes in cerebro natos magnorum testimonio producemus.

Lutetianæ puellæ, in vico Delphino, annorum 12. curatis variolis, tantus capitis dolor supervenit, ut trium mensium curriculo nec dormire quiverit, nec requiescere, nullas dolore inducias concedente. Tandem cum rabida obiisset, statim aperto cranio depræhensa fuit universa cerebelli substantia in dextro, à reliquo corpore sejuncta, nigrâque tunicâ involuta. Rupta tunica nigra vermem vivum pilosum, duobus punctis splendidis loco oculorum, prodidit latentem, ejusdem ferè molis, qua reliqua cerebelli portio, qui duarum horarum spacio supervixit. Ano-

mali hujus abscessus oculatum testem laudo *Guidonem Patinum* Medicum Parisiensem Eruditissimum, Amicum veteri candore & constantia honorandum, quod ipsum in Exercitationibus meis de *Angina Puerorum* olim professus sum. Pulchrè has observationes confirmat *Hollerius* l. 1. de Morb. Int. c. 1. qui audiri meretur: Quibusdam, inquit, vermes generantur in cerebro. Id rarum esse scripsit Avicenna, quod tamen memoria nostra visum. Et cuidam Italo ex frequenti odoratu basilicæ herbæ natus scorpio in cerebro, vehementes dolores longos, ac mortem deniq; attulit.

HISTORIA LXV.

Vir sine pene & podice.

Multi in ipsa nativitate sexum dubiis genitalibus tegunt, & obstetricibus imponunt, maresq; cum sint feminas se simulant, vel versa vice. Utriusq; casus exemplum ad manus est.

Nata non ita pridem in Fioniâ nostrâ puella præ se pueri ferebat speciem, quia propendens clitoris membri virilis similitudinem monstrabat. Hinc masculum Erasmi nomen infanti inditum. Cum ætate verò exsiccata prominentiâ & contractâ, apertius sexum professa Annæ nomen priorî adjunxit, vocataq; fuit Anna Erasmia, ma-

ter demum liberorum. Non abfimile vidit *Platerus* lib. 2 Obs.

In Latio me præfente vagabatur Vir quidam annorum tum 40. robusto corpore & fic fatis fano, qui ab ineunte ætate fine podicis penisq; nota vixerat. Quum nec pro mare nec femina à parentibus haberetur, huic tamen vicinior videretur ob virilis membri defectum, pro femina facro baptismatis lavacro immerfus Annæ nomen obtinuit, retinuitq; per reliquæ vitæ decurfum. Vigefimo quarto demum ætatis anno largior barba genas inveftiens inter viros afferuit. Notanda in hoc prudentis Naturæ providentia, quæ, certis quanquam obftaculis impedita & anum pervium negaverat, & ductum urinarium, alio tamen medio Viri neceffitatibus confultit. Nempe duriores alvi fæces certis periodis finitaque ventriculi concoctione, per cornu ori impofito evomuit, quarum fœditatem faporisque moleftiam grato potu aquave diluit, quam in hunc uſum perpetuò fecum circumferebat. Lotium ex pila quadam fungoſa circa locum umbilici abſentis enata, velut per ſpongiam ſtillando reddidit, & pro lubitu, velut lac ex papillis, expreſſit. Cætera ſanus, nec feminas averſatus.

Frequens alioquin fæcum per os eſt excretio in Ileo, ſeu miſerere mei, impedito nempe per inteſtina tranſitu. *Hildanus* in Obs. Chir. & *Sal-muth* Cent 1. Obs. 88. fæces alvi per umbilicum

videre excretas *Horstius* Pater in *Epist. Med. f. 19.* feminam narrat, quæ ex vulnere pudendi clausas illas partes habebat, per triennium materiam aqueam singulis diebus per vomitum eructasse. *Rufus Ephesus* de *Ren. Aff.* quendam observavit, qui 12. annis urinam per intestinum longanem reddiderat. Ex ano evacuata urina fuit apud *Benivenium* *Obs. c. 7.* Pene absumpto ex ulcere urina prodiit, quod *Platero* l. 2. *Obs. & l. 3.* credimus. Adeò diligenter unius rei defectum alia simili compensat Natura, nunquam magis æqua, quam quum maximè iniqua.

HISTORIA LXVI.

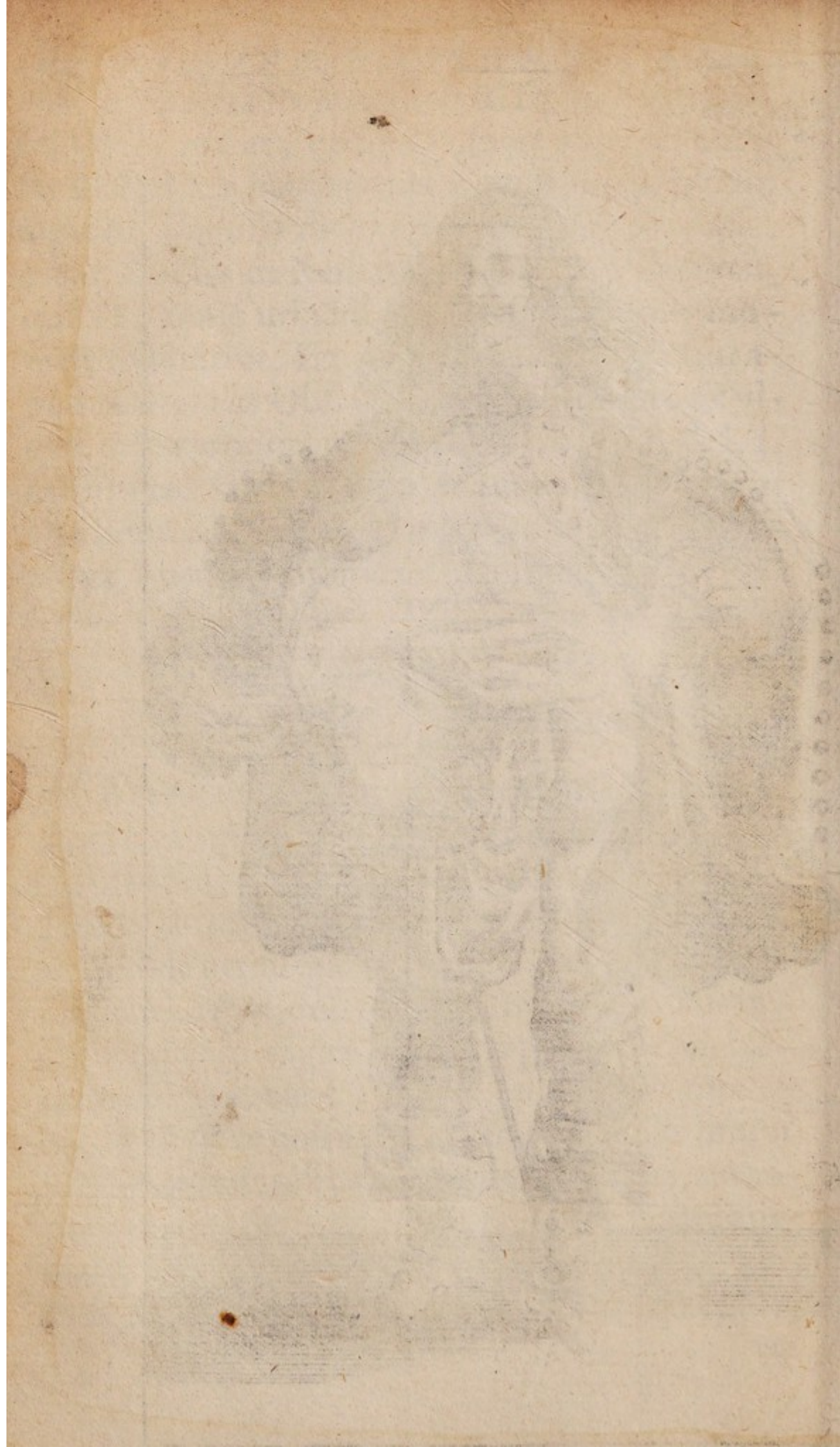
Frater pectoris fratris connatus:

I Azarum Colloredo Genuensem Hafniæ primum vidi, deinde Basileæ 28. Annos natum, sed utrobiq; cum stupore. Fraterculus huic Lazaro in pectore erat adnatus, si rectè conjeci, ossis xyphoide utriusque cohærente. Pes sinister solus illi dependebat, duo brachia, tres in manibus singulis tantum digiti. Vestigia pudendarum partium comparebant. Manus, aures, labia movebat, in thorace pulsus. Excrementa nulla minor frater excernit nisi per os, nares, & aures, nutriturq; eo quod major assumit. Unde partes animales & vitales distinctas habebit, quum & dormiat, sudet, moveatur, quando major vel vigilet, vel

vel quiescat, vel ficcus est. Uterq; etiam suo nomine ad baptismatis fontem insignitus fuit, major Lazari, minor Ioh. Baptistæ. Naturalia verò viscera, ut hepar, lien &c. utriq; communia erunt. Oculi clausi ferè Ioh. Baptistæ, respiratio minor, admotâ enim plumâ parum movebatur, admota verò manu exilem halitum calentem deprehendimus. Patulum ferè illi & hians os, dentibus prominulis, saliva perpetuo ferè madens. Caput videbatur solum omne alimentis in sui augmentum absumere. Prægrande enim & majus quam Lazaro, sed deforme, capillis supino situ dependentibus. Barba utriq; crevit, sed Baptistæ neglecta, Lazaro compta. Erat autem Lazarus justæ staturæ, corpore decenti, moribus humanis, & ad aulæ morem ornatus. Inducto pallio fratris tegebat corpus, fovebatque, nec monstrum intus condi primo alloquio diceres. Animo ubiq; præsentî videbatur, nisi quod de fato subinde sollicitus, mortem fratris timebat, quod se fætore & putredine extinguendum quoque præfagiret, hinc magis in curando fratre quam se laborabat. Rarissimi Monstri effigiem à vero haud abludentem lectorum oculis sisto.

HISTORIA. LXVII.

Cor bifidum.

Christophorus Gióe, Vir Nobilissimus, pro-
G 4
vecta

veſta ætate rerum rariorem erat amantiſſimus, & ſecretis Medicinæ apprimè deditus. Inter alia ſingularia, quæ humaniſſimus ſuis colloquiis nonnunquam interſpergebat, narravit mihi, in Norwegia pridem à ſe viſum latronem qui pœnas ſclerum luebat. Quum extenteraretur à carnifice, cor habuiſſe ſingularis figuræ, mucrone non acuto, ut fieri ſolet, ſed biſido ut diſtincti ventriculi maniſeſtius externa facie apparuerint, dexter nempe & ſiniſter, interjecto hiatu.

HISTORIA LXVIII.

Diabetes Calculoſi.

INgens tormentum calculus, corporis noſtri carnifex, præter alia ſymptomata, quibus miſeros homines torquet, Diabeten non rarò provocat. Nolo aliorum exemplo fidem mereri conſeſſam, quia ipſe hic ero exemplum. Enumerat miles ſua vulnera. Nemo ægrè feret, me mea lectoribus proponere, ut partim nativitatſ meæ, partim lucubrationum damna videant, & quia gratis non vixi, condoleant.

Superiori anno calculoſa veſicæ diſpoſitio me per vices reviſit, cum gravi circa perinæum dolore, & dextrum teſticulum, aliſque conſuetis malis. Urina tamen pro me jentis arbitrio, prompta erat ad obſequium. Notabam, poſt potum vini Rhenani, quem ſalutis cauſa mediocri poculo

culo hausi, redditam esse urinam vino epoto tam similem, ut pro vino ipso harum rerum ignaro potuerit propinari. Mansitq; sine sedimento ullo incorrupta per dies plures. Postero die sedimentis crassis & viscosis rubrisq; supernatabat bilis seu urina ad bilem accedens. Tertio arenulae quaedam rubrae prodierunt. Quarto sedimentum pituitosum, & viscidum. Denique remittentibus doloribus visa fuit urina rubra quidem, sed laudabili suspensa.

Bibi Iulepum ex Ad. Cort. fab frag. cum syr. de Althea Fern. & parum Sp. Vitriol. deinde lac amygd. dulc. cum ol. amygd. dulc. demum à Cassia, quam acueram Resina Ialappæ, octies benignè sum purgatus.

De vino quod dixi per diabeten reddito, confirmant alii. Narravit nobis Patavii *Benedictus Sylvaticus* Practicus summus, vidisse se mejentem vinum rubrum eo colore & odore quo fuerat haustum. Difficile hic versabuntur in eruenda causa, quibus ignotæ sunt lectæ in homine glandulae, renibus vicinae. Nos quaedam in *Lacteis Thoracis* tentavimus.

HISTORIA LXIX.

Pes sponte deciduus.

EX opere hortensi pes puellæ extra portam Borealem sphacelatus, media linea à sana

parte distinguebatur. Chirurgis in rescindendo crure difficilioribus, siquidem tenuioris fortunæ puella laboris precium non posset solvere. Natura operarii vices supplevit. Pes enim sua sponte secundum lineæ à Natura designatæ ductum, decidit. Nulla hæmorrhogia subsequente, optimè convaluit, & ostiatim ostenso pede deciduo stipem collegit, quemadmodum mihi est testis *D. Olaus Wormius*, nunquam satis laudandus.

HISTORIA LXX.

Flamma ex Ventriculo.

Flammam in ventriculo ex nimio Spiritus Vini haustu excitari, nec à ratione nec experientia alienum. Lugduni ad confluentem Araris & Rhodani, quum mulieris cujusdam cadaver causam mortis investigaturi Medici reserassent, ingens ex ventriculo prorupit flamma universum ventriculi ambitum occupans, mox tamen extincta. Ad *Renatum Moreum* summum scholæ Parisiensis decus perscripta fuit historia, ex cujus magni Viri ore hanc habeo. Causa flammæ credebatur Spiritus Vini largius à muliere ista forptus, vel calidior Theriaces aqua, quam Medicis suadentibus ægra sumpserat.

Polonum Equitem tempore Reginae Bonæ Sfortiæ sumptis duobus ardentis vini Cyathis flammam evomuisse, exindeque combustum, ex
Parentis

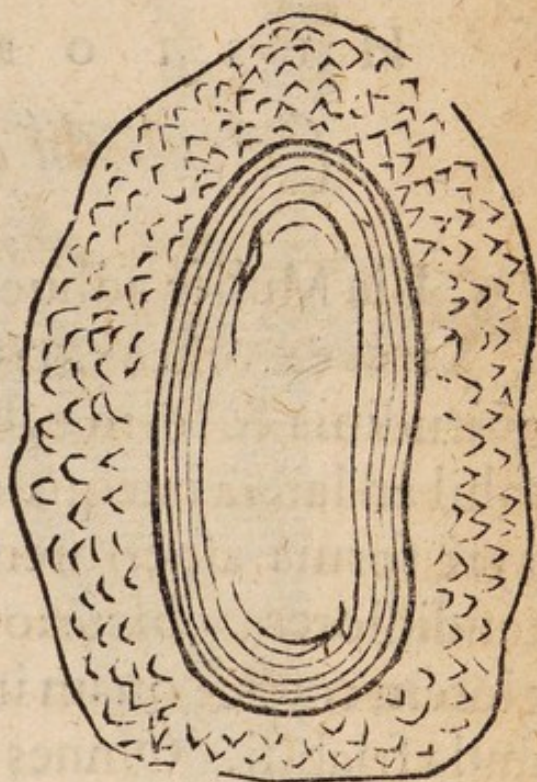

Parentis sui *Everhardi Vorstii* schedis mihi narravit Patre Magno Major filius *Adolfus Vorstius* floræ Leidenfis genius. Similem casum Senatui Academico *Hafnienfi* propositum meminimus.

HISTORIA LXXI.

Calculus magnus feminae.

E Lisa Iani, uxor Rotarum artificis extra portam Orientalem diu acerbissimi calculi doloribus exhausta, tandē insignis magnitudinis calculū excrevit, & remittentibus nonnihil doloribus, perpetuo deinceps urinæ fluxu involuntario, ob læsum vesicæ Sphincterem, miseram vitam traxit, vertente anno finitam.

Lapis, quem iusta magnitudine adumbravi, durissimus, in medio candidior, circa limbum obscurus, circa medium glaber, circa extrema asper à compage arenularum arctissimè adnatarum. Figura nuclei dactily, sed ovi gallinacei magnitudine, & compressa. Inducitur exterius alba lamina, interior verò substantia ex variis arenulis .

arenulis guttulisque petrificatis compacta. A tempore excretionis magni calculi, prodierunt fenſim infiniti alii lapilli, candicantes, piſi magnitudine, ex quorum compage major ille conſtare videbatur. Calculum iplum magnum in Muſæo ſuo ſervat D. Henricus Fuiſen, qui calculosæ dolores aptis ſubinde medicinis lenivit.

HISTORIA. LXXII.

Calculi alii ex alia femina.

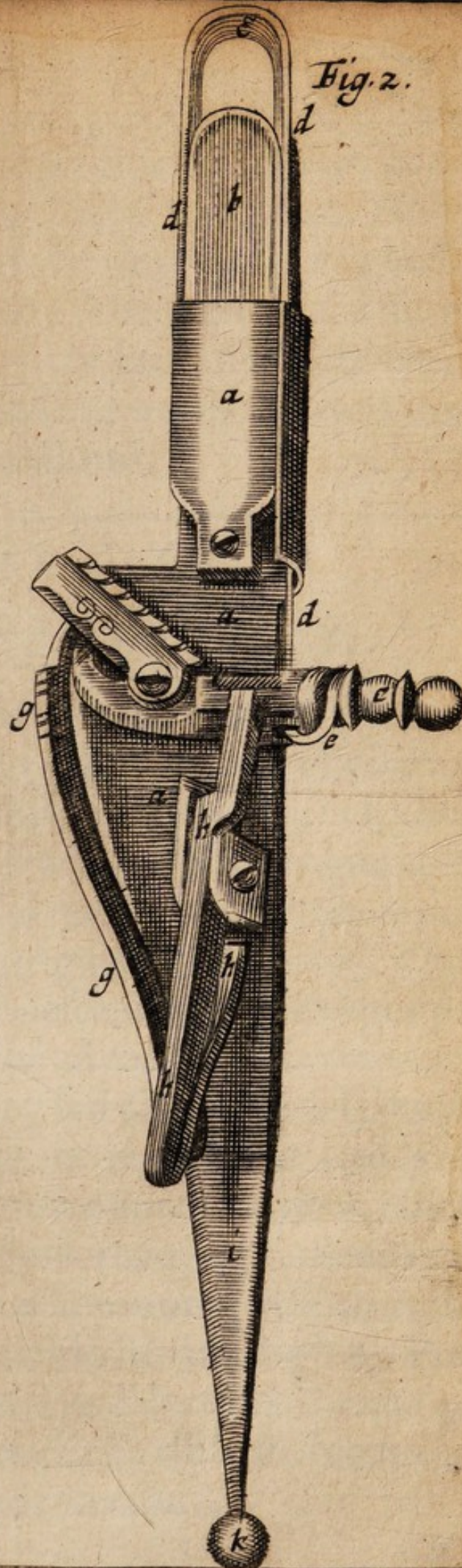
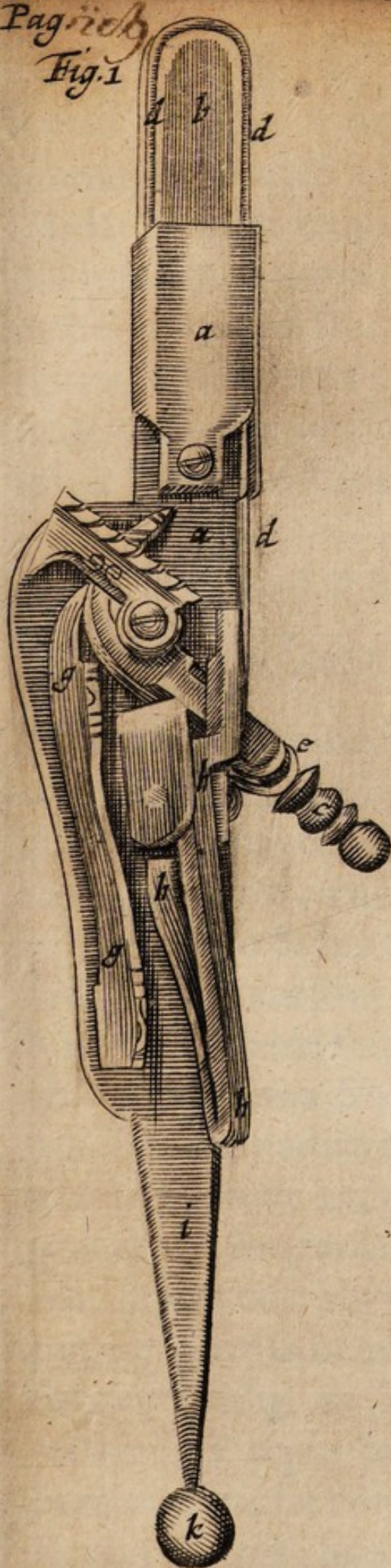
ALia Mulier adhuc ſuperſtes in vico S. Petri tres ex veſica excrevit calculos diverſæ magnitudinis & formæ. Unum triangularem, non-nihil ad latera inæqualem & minorem. Alterum pyri forma aſperioſam, in quo aſperæ partes candidiores, obſcuriores glabræ. Tertium longiorem cortice quam in reliquis duriore, ſed medulla friabili. Omnes colore nigricanta adſperſos.

HISTORIA. LXXIII.

Omphalocèle rupta cute.

BErgis Norwegorum mulier à partu difficili non in omphalocelen vulgarem incidit, quod ſæpe contingit, & exemplum hic Hafniæ habeo;

habeo ; sed ex umbilico planè rupto intestina omnia propendebant nuda & circa cutem consolidata cuncta exiguo relicto foramine. Nuda ista intestina quotidie fovebat oleis & pinguedine obducta cum sacculo , hocq; pacto diu miseram vitam protraxit , sicut bona fide mihi retulit D. *Ottho Sperling* Medicus πολυμαθής ejus tum urbis Practicus Eruditissimus.

HISTORIA LXXIV.

Casu laxatio brachii restituta.

PRæfectus quidam prædii Scanici , Ericus Christierni, pede in glacie gliscente sinistrum cubitum luxavit. Barbitonsor imperitior fracturam suspicatus , cura fracturis solita magnum ægro dolorem & brachii inflammationem concitavit , & luxationi gangrænam induxit. Quibus symptomatis invalescentibus Chirurgus peritior Martinus Sixius advocatus , luxationem quidem animadvertit , sed ob graviora symptomata reponere minus ex re judicans , ad gangrænam sedandam omni ope convertitur. Interea excidit corrupta emortuaq; caro, ulcus sanatur, & cubitus luxatus sine motu persistit. Anno sequenti nihil de brachio luxato cogitans Præfectus , ex equo præceps labitur , luxatumque brachium terræ contractu & allisu in locum articuli restituit , sicque convaluit.

HISTORIA LXXV.

Ex notis Chymicorum vitæ periculum.

Filiolus Consulis Roëschildensis lumbricis laborans, Medico curandus traditur, qui ad expellendos enecandosque lumbricos præscripsit Mercurii vivi drachmam unam cum aqua graminis, Signum autem Mercurii ☿ apud Chymicos receptum, expresserat. Pharmacopæi servus Mercurii sublimati signum ratus, sublimatum aquæ graminis mixtum in vitro ægrotanti misit. Offerenda erat mane ossa, quam distulit Mater, partim quod præfago malorum animo infans ipse repugnaret, partim quod noctem quietam habuisset, jamq; jentaculum appeteret, partim deniq; quod circumspecta Mater Mercurium crudum à Medico præscriptum in vitri fundo non inveniret. Inter has dubitationes commodum advenit Medicus, qui nihil de bona Pharmacopæi fide dubitans, quanquam à Matre monitus, vasculum agit, potionem percolat, & bina percolati cochlearia puerulo exhiberi jussit. Sumpto medicamine brevi post expirat infans, palato illius undique per sublimatum incrustato. Erroris sibi conscius Pharmacopæi servus fuga se subduxit. Medicus verò in jus à mœstissimis Parentibus trahitur, reusque homicidii peragitur, Clemen-
tissimo

tissimo jussu Serenissimi Regis nostri devoluta res ad Medicam Facultatem Hafniensem, quæ auditis in Conventu Academico utrinq; dissentientium partibus, Pharmacopæi servum principem mortis auctorem judicavit, siquidem fugâ delictum confessus est, & in literis ad Efsaiam Fleischer Pharmacopolam urbis Hafniensis privarium fassus erat, Mercurium sublimatum vivo se substituisse, & si scrupulum ipsi fecisset schedula Medici potuisset præsentem Medicum de dubio signo Mercurii consulere. Quam Medicorum censura in Comitibus proximis Rex Serenissimus & Regni Senatores confirmarunt. Sedulo igitur propter imperitos Pharmacopæos festinantes cavendum, ne signis hujusmodi Chymicorum utatur Medicus, maximo ægrorum damno, & proprio periculo, præsertim quum festinans manus facile lineolam producat & ex levi notulæ discrimine maximum vitæ discrimen accersat.

HISTORIA LXXVI*A frigido clystere mors.*

CIVIS quidam Christiano Hafniensis in tonstrina rasuræ subjectus, inter reciprocos sermones, conqueritur de metu imminentis morbi, propter lassitudinem spontaneam & alia quæ forte

forte subjecerat : Barbitonsor operam suam ultrò offert , & clystere se huic periculo obviam iturum spondet. Ipse clysterem præparat , frigidumq; injicit. Civis frigus se in intestinis sentire monet, rogatq; ut clysterem calidum substituat. Ille perinde esse sive calidus sit sive frigidus, credulo ægro persuasit. Cæterum discrimen eventus ostendit, summâ enim virium imbecillitate pressus , clysterem reddere neq; alio calido clystere provocatum potuit. Postridie æterno frigore obrutus, esse desiit.

HISTORIA LXXVII.

Vulnera Cordis.

JUvenis petulans ineunte hujus anni vere Hafniae nauclerum, alioquin amicum , domesticis Oenopolæ negociis districtum, cultro transfixit, inter tertiam & quartam costam sinistram. Vulnerus sub sternum ad cordis penetravit ventriculum dextrum, ut aperto post mortem cadavere patuit, foramine angusto & obliquo. Læsus tamen non solum ex suburbio domum pedibus ivit, sed per quinque dies supervixit. Quantum conjectura assequor, propter angustum obliquumq; cordis vulnus, concidentibus labiis, circulatio per totos dies perstitit interrupta.

Serenissimus Rex Daniæ FRIDERICUS

III. in

III. in sylva Fridericiburgensi anno præterito venatione regias curas interpungens, sclopeto cervum trajecit, qui vulnere recepto prius passus 50. confecit quam concideret. Extractum à venatoribus cor observavit D. *Jacobus Janus* Regius Archiater, tum præfens, per utrumque ventriculum ponderoso globulo trajectum, ut trium digitorum apices admitteret. Externa vulnerum cordis exempla in *Anatome Reformate* congeessimus, nec jam actum agimus.

HISTORIA LXXVIII.

Mulieres Cornutæ.

PRImæ cuidam in patria nostra feminae carnosæ in medio frontis excrescentia tantum ex continua contrectatione augmenti sensim cepit, ut proboscidem galli Africani propendulam æquarit. Filo constrinxit Martinus Sixius, Chirurgus noster peritissimus, donec contabesceret, renatamque corrosivis penitus extirpavit.

Purmerenti in Septentrionali Hollandia paupercula mulier Margaretha Mainers septuagenaria degit, quæ viginti retrò annis, ex mœrore prodigi filii tumorem primo in dextra capitis parte supra musculum temporalem observavit, qui in cornu tandem excrevit digitos XII. longum caprini cornu crassitie, duritie, & similitudine. Ex temporũ ferè regione seu sincipite emergens reflectitur, incurvaturque, sursumque sum-

mun caput petit, cui se mobile applicat, ut commodè vitta tegi possit & occultari. Ad radicem rubet cutis, & prurit, siq; rudius tractetur sanguinem prolicit. Inter caput & cornu olim vix digitus inferebatur, nunc totam manum admittit, quia continuò crescit. Invisi ipsam 1646. & studiosè lustravi, hancq; feminæ grandævæ imaginem per pictorem expressi.

Alios cornutos utriusq; sexus passim visos & lectos in Observationibus meis Novis *de Unicornu* dedita operâ signavi, quo curiosum Lectorem remitto.

HISTORIA LXXIX.

Melancholicorum figmenta.

Melancholicorum proprium est non timenda timere, & fingere quæ nec picta usquam sunt nec scripta. Plebejus apud nos Vir sanguine melancholico turgens, nasum sibi in eam magnitudinem excrevisse imaginabatur, ut publico abstineret, ne nasus à transeuntibus conculcaretur. Insignis Amstelodamensium Poëta nates credidit sibi esse vitreas timuitque rupturam si consideret. Alius ibidem primæ dignitatis fenior, clavum suspicabatur se deglutivisse, quum amissum nusquam reperiret, valdèq; eo infixio se torqueri. Ad mentem sanam rediit vomitorio exhibito, cui eructato clam Medicus clavum immisit.

immisit. In Anglia quidam mejere noluit, ne sanguinem universum corporis per urinam excerneret, hinc filo penem arctè per dies aliquot constrinxit, quo tumido parum à morte abfuisse, nisi à fratre vi vinculum fuisset solutum. Vidit istum & familiarem novit *Samuel Collinus* Anglus Med. D. amicus meus Monspelii intimus. De Philodoto veteri Medico notum, quod capiti ejus qui caput amputatum sibi credebat, pileum imposuerit plumbeum, cujus gravitatem sentiens melancholicus, caput se recepisse putavit.

HISTORIA LXXX.

Splenetici Anatome.

Petrus Andreae Abelgaard Vir cælebs, rufus, trigessimum ætatis annum supergressus, portæ Boreali vicinus, sinistri lateris dolore & tumore multorum annorum decursu emaciatus Ictérico haud videbatur absimilis: Ciborum erat appetens, sed urinæ laborabat difficultate: Consilio plebejorum amicorum potu liberaliori ægritudinem molestam depulsurus, sex cerevisiæ pottas uno spiritu eduxit, unde nigræ materiæ supervenit vomitus, quem æquo excipiebat animo & fidenti, ratus cognitâ hinc morbi causâ, facilem Medicis patera viam ad curandi Methodum. Sed sensim triduo elapso mortalitatem exiit. Ante fatalem halitum ob sphincteris vesti-

cæ resolutionem, urina, antea parca, copiosè & sine difficultate effluxit.

Postridie mortis, nempe 21. Ian. currentis anni 1653. consensu amicorum & splenetici ultimâ voluntate, cadaver aperui, præsentibus *D. Simone Paulli, M. Lyfero, Iacobo Holstio, Henrico Martino à Moinichen* Medicinæ Candidatis, aliisq;. Quæ præter solitum visebantur, hæc erant:

1. Omentum exile, Mesenterium pingue satis, Intestina tenuia flavo colore tincta omnia. Hepar à rubore naturali parum deflectens.

2. Vesica biliaria pallida, tunica crassiori. In apertâ serum nudum nullâ bilis tincturâ. Plena quoque grumis nigricantibus, lapillisque pisorum magnitudine, qui viam obstruxerant quominus bilis hac expurgaretur, adeoque in corpus universum repulerunt.

3. Lien insolitæ molis, longitudine duarum spithamarum, supra renem sinistrum ad os usque. Ischii ejusque cavitatem extensus. Pondus quatuor libras æquabat Civiles. Color varius. Albicabat qua parte costas attingebat, tunica crassissima candida, corio bovino similis, ut levi operâ manu separari à parenchymate potuerit, & exsiccari. Exsiccata autem tunica quam in Museo asservo, gluten ficcum per omnia refert. At illa parte quæ corpori obversa erat, membrana subtilior nigricabat. In ipsa substantia steatomata erat, infarctum, adiposa materia constans, nucis magni-

magnitudine. Parenchyma reliquum satis sanū. *Columbus* l. 15. Anat. quoque vidit lienes XX. lb. pondere, quos cartilago exterius obvolvebat.

4. Adhærebat lien firmissimè diaphragmati, ut difficulter separari potuerit, unde spirandi difficultas, quam ambulaturus fuerat expertus.

5. Vas breve varium, nam quatuor venæ amplæ ex ramo splenico tumido prope lienem productæ, in ipso ventriculo longius protensæ sanguinescebant. Hinc vomitus ille niger plerisq; spleneticis, huic homini familiaris.

6. Pancreas sanum. Vicina huic erat glandula parenchymati lienis similis, quam lacteam in sanis fuisse credo.

7. In abdominis cavo feri cruenti portio quædam.

8. Renes utrinque nigricantes, intus nihil monstri alebant. Dexter hepati per peritonæum adnatus, sinister lieni eodem modo subjectus. In pelvi sinistro parum hærebat puris.

9. Reclinatis intestinis & retractis investigaturi in alveo vesicam urinariam, prima fronte vidimus nullam. At separatâ peritonæi duplicaturâ prodiit post Cataracta latens. In ipsa enim duplicaturâ, ubi libera solet habitare, ab omni parte peritonæo accreverat. Unde tunica propria membranosa potius quam carnosa, expellere urinam vix potuit.

10. In thorace & pericardio moderata cruenti

seri copia. Cor totum quasi adipe oblitum molliusculo, serum biliosum continente. Pulmones liberi quidem à costis, sed candicantes & exsucc.

HISTORIA LXXXI.

Macula in pede Epileptica.

PER inferiorum partium consensum elevatis vaporibus convulsiones Epilepticas suscitari, prodiderunt multi. Manifestum autem in artubus signum comparuisse, non ita pervulgatum.

Curæ meæ se concrediderat nuperis annis Mulier honestissima, sanguinis vinculo mihi conjuncta, convulsionibus Epilepticis per vices obnoxia. Cessaverant illæ quidē nuptiarum diebus sed deinde redeuntēs in ipso puerperio miseram deprehenderunt. In ipso insultu feliciter sanam puellam enixa est, adhuc superstitem & benevalentem. Tandem multis adhibitis remediorum generibus, spasmus solus dextrī pedis crurisq; ramanfit, quem hætenus extirpare nequimus, quo minus quotidie sæpius recurrat. In ipso curationis cursu singulare observavi, charta dignum. Visa enim est sæpissimè in dextro pede extremo digitos versus macula nigricans rotunda magnitudine Thaleri Imperialis, quæ ante spasmī paroxysmum erat manifesta, sed sine dolore, cessanteque spasmo evanuit. Suspicabar quod

quod res erat, malignam materiam vaporemq; ex pede extremo nervosa cruris pedisq; principia in osse sacro infestare, spasmusq; concitare. Unde huic parti maculosæ intentus, scarificationes, & balnea, & venæsectionem & cucurbitulam siccam in malleolo hujus pedis procuravi, sed omnia incassum, quia & diuturna consuetudine occaluerat malum, & profundiores egerat radices.

HISTORIA LXXXII.

Tumor in pede Epileptici.

Affinis maculæ Tumor in pede Epileptici aliquando observatus, qui ad cerebrum mediis viis infectis, convulsionis materiam transmisit. Præfecto prædiorum Nobilium Illustris Viri Dithlevi Alfeldt de Lindow, imminente novilunio digitus minimus dextri pedis intumuit manifesto rubore, qui adscendebat per internum cruris latus ad inguina, eaq; ingenti dolore afflicta in parem tumorem elevabat. Huic tumori paroxysmus Epilepticus successit è vestigio, prioribus partibus detumescantibus & sanis. Quam vicissitudinem singulis mensibus stata lunæ phasi servavit Convulsio. Advocatus D. *Paulus Moth* Regius nunc Medicus magnæ experientiæ & judicii, amicus meus Præceptoris loco honorandus, tumido digito pedis cauterium po-

tentiale applicuit. Vis quinque; transferant horulæ, quum in circumferentia caustici ichorosa materia per poros exstillaret, ubertim mox sequentibus diebus effluens. Escharam quarto die excidentem copiosissimus sequutus est fluxus, tumque & tumor in pede & inguine consuetis vicibus remisit, & deinceps paroxysmus eman-
sit. Fontanellam tamen patulam, suasu laudati Viri, continuo gestavit.

HISTORIA LXXXIII.

Monstrum humanum sine cerebro &c.

IN Diœcesi Norwegiæ Bergensi, in Provincia Tiuguns, natum est monstrum 1639. mense Decembri, pauperculis parentibus & honestis, patre Olao Olai, matre Anna Andreæ, qui inter se conjugalem vitam 18. annorum decursu placide transegerant. Nata Puella erat vitalis, sed vix horæ mediæ spacio supervixit. In ore gerebat pudenda virilis sexus. Oculi parvi & eminentes piscium instar. Nasus rubens & catelli in formam exilis. Aures quasi decurtatæ. Fronte carebat & cerebro, cujus locum occupabat caro informis rubra, instar mitræ foris producta, mobilis ut detrahi & reponi pro arbitrio posset.

Visum id à se monstrum testantur Pastor loci Dn. Christianus & Ericus Ivari in Leganger, quem-

quemadmodum ad M. Ludovicum Munthenum
Episcopum olim Bergensem signatis literis scri-
pserunt.

HISTORIA LXXXIV.

Tridui somnus febrem curat.

MUlieri Slangendorphianæ febre detentæ
continua cum gravissimis symptomatibus,
vigiliis, deliriis, inquietudine &c. quum alia se-
cundum Methodum adhibita nihil profuissent,
ad somnum & quietem inducendam pilulam ex
tribus Ladani Opiati granis confectam exhibuit
Magnus Doctor noster, *Olaus wormius*. Sensit illi-
co vim medicaminis salutarem mulier, unde Haf-
niam redux Wormius, illius rogatu, tres alias
pilulas misit, hac cautione, ut pro necessitate u-
nam tantum ex illis deglutiret. Paruisset liben-
ter huic consilio febricitans, nisi anicula, quæ vi-
sitatum venerat, tres simul sumendas pilulas per-
suasisset, quippe se 16. pilulis vix moveri. Ita
ignara pilularum diversarum ægrota, magis ani-
culæ fidens quam experto Medico, omnes pilu-
las transmissas assumpsit & triduo somno nun-
quam interrupto quievit. Perpetuo somno se-
pulta credebatur. Sed natura malo consilio suc-
currens triduana requie febrem extinxit. Somno
enim excusso benè valuit, febre absente, sympto-
matibusq; remittentibus, nisi quod de virium
quereretur imbecillitate.

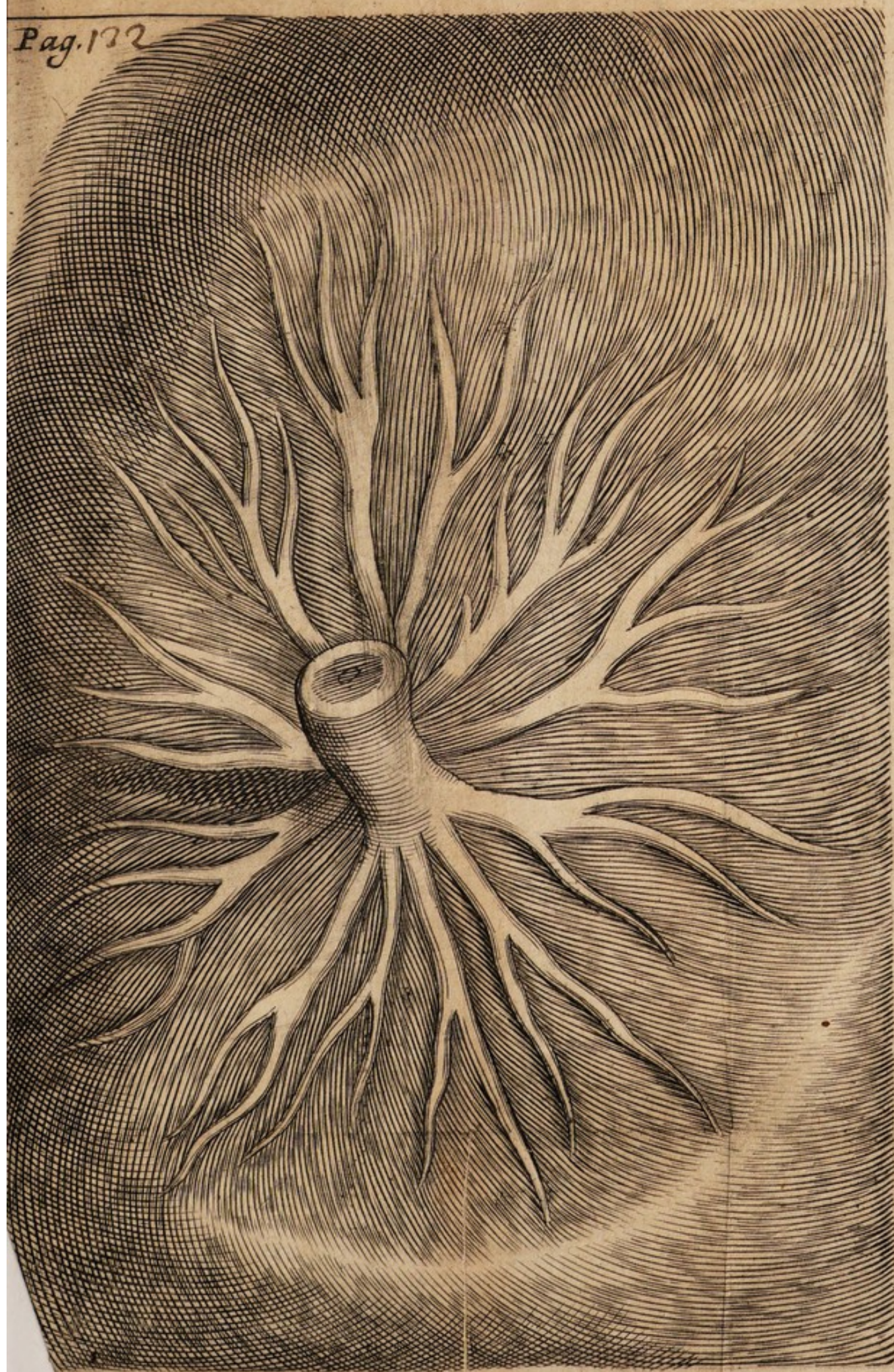
HISTORIA LXXXV.

*Turbulente Melancholici
imaginationes.*

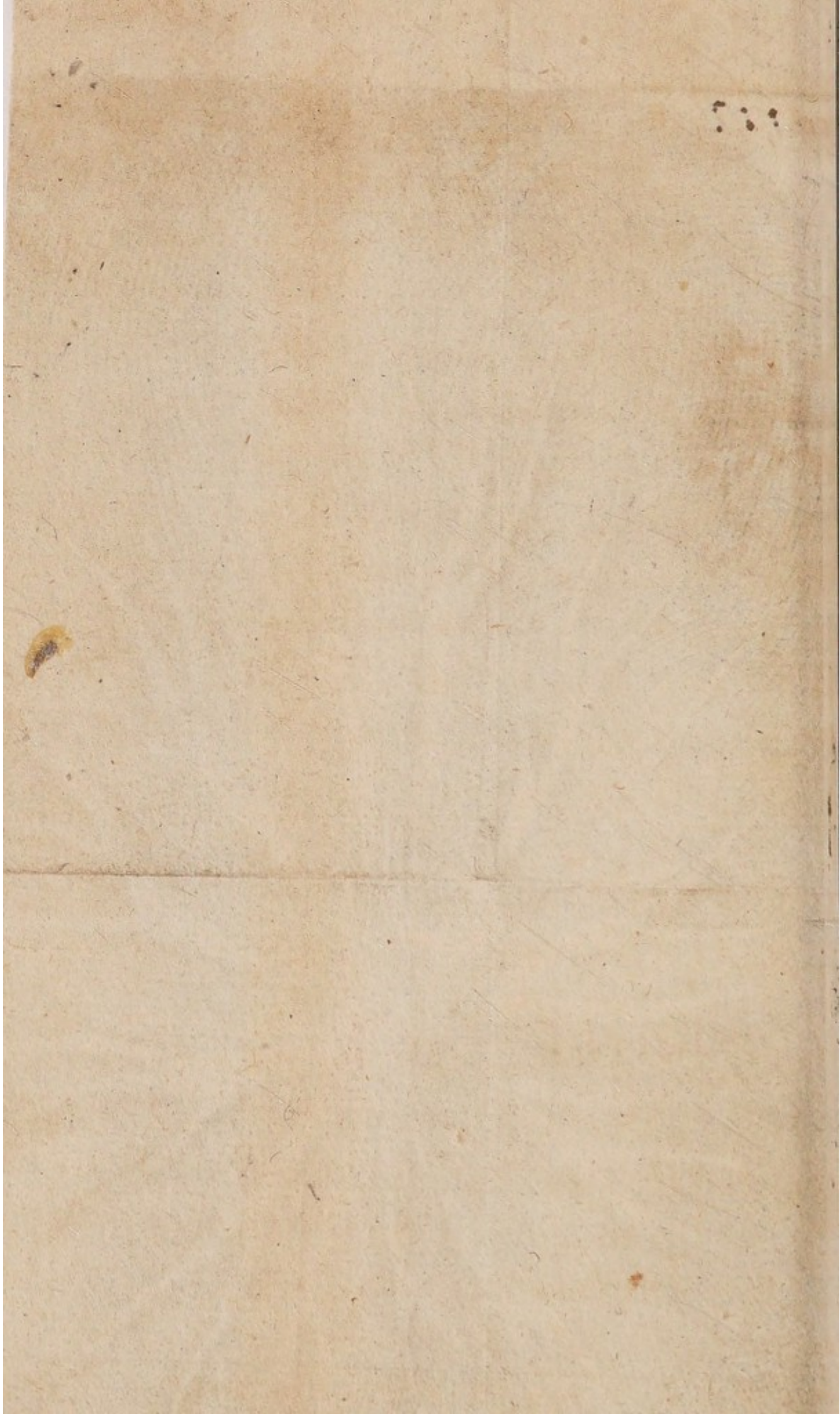
Bonarum literarum studiosus, non uno nomine mihi charus, corporis constitutione melancholicus, mœrore ex morte sororis fractus & lucubrationibus attritus, de Diaboli insidiis apud me conqueritur. Affirmat sentire se malum spiritum per anum ingredi cum vento sursumq; in corpore suo repere donec caput occupet, ne sacris solita devotione vacare possit; eundem verò eadem via descendere & exire quando ad preces & lectiones sacras accingitur. Ante hæc se inaudita lætitia fuisse perfusum ex assidujs precibus & vigilijs, ut concentum etiam cœlestem exaudiverit, spretisq; mortalibus omnia in pauperes erogasse: nunc defervente pietate ob nimium cibi appetitum, ob turbatum isto vento cerebrum, cujusdam in cerebro vocem se exaudire, Βλασφημίαν exprobrantis, tundentes pugnosc se sentire, & foetorem ante nares obversantem.

Melancholia Hypochondriaca optimum juvenem tentari sine dubitatione divinavi, ex recensitis signis, murmure, phantasia turbata, totius corporis temperie, vita antea cta, vigilijs, lectionibus nimis, mœrore &c. Unde præmissis de Divina præsentia & potentia, deq; Diaboli vilitate

vilitate exhortationibus, bono animo esse iussi, viam me nullo negotio certis remediis venienti in posterum hosti interclusurum, corpusq; caco-chymicum ita medicaminibus præparaturum, ne sedes amplius commoda malo spiritui sit futura. In primis solitudinem dissuasi & vigilias nimias, quibus se macerat, auctorq; fui ut amœnioris ingenii contubernalem sibi adscisceret, qui per vi-ces, sacris meditationibus depositis, tempus hilari colloquio falleret. Interea exhibui quæ pec- cantem in abdomine humorem melancholicum præpararent, expurgarentq; sanguinem fæculen- tum detraxi, vires refeci protritās, & viscera ro- boravi. Quibus id effectum, ut ventris murmu- ra cessarint, sedata sit mens & composita, nihilq; amplius molestiæ Dæmonem faceßere fassus sit.

HISTORIA LXXXVI.

Homo ex capragenitus.

IN Diecœsi Bergensi, oppido Skaanewiig circa Dominicam Quadragesimalem 1640. capra peperit foetum humana facie, brachiis, oculis, na- so, ore, genis, fronte & flavo capillo capitis, pla- nè his partibus similem foetui humano, nisi quod ungulæ in digitis manuum pro unguibus essent. Summa, superior pars corporis à diaphragmate hominem perfectum exprimebat. Inferior verò informis

informis vesicam referebat. Posteriores tamen pedes cum ungulis discerni poterant. Ungulae non ad abdomen inflectebantur, aliorum brutorum more, sed rectae extabant, non nihil ad dorsum reflexae. Hoc solo loco humanam larvam deposuit. Facies enim ipsa nullis horrida pilis, rubra & candida pulcritudinis palmam cuivis fecisset dubiam. Omni carebat vita infans, ut vero vicinum sit, definitum gestationis tempus Matrem antevertisse. Monstri hujus historiam Dn. *Elias Andreae* Pastor ibidem ad M. *Ludovicum Munthenium*, quondam Episcopum Bergensem, ut acta fuerat & visa, sincerè per textam transmisit.

HISTORIA LXXXVII.

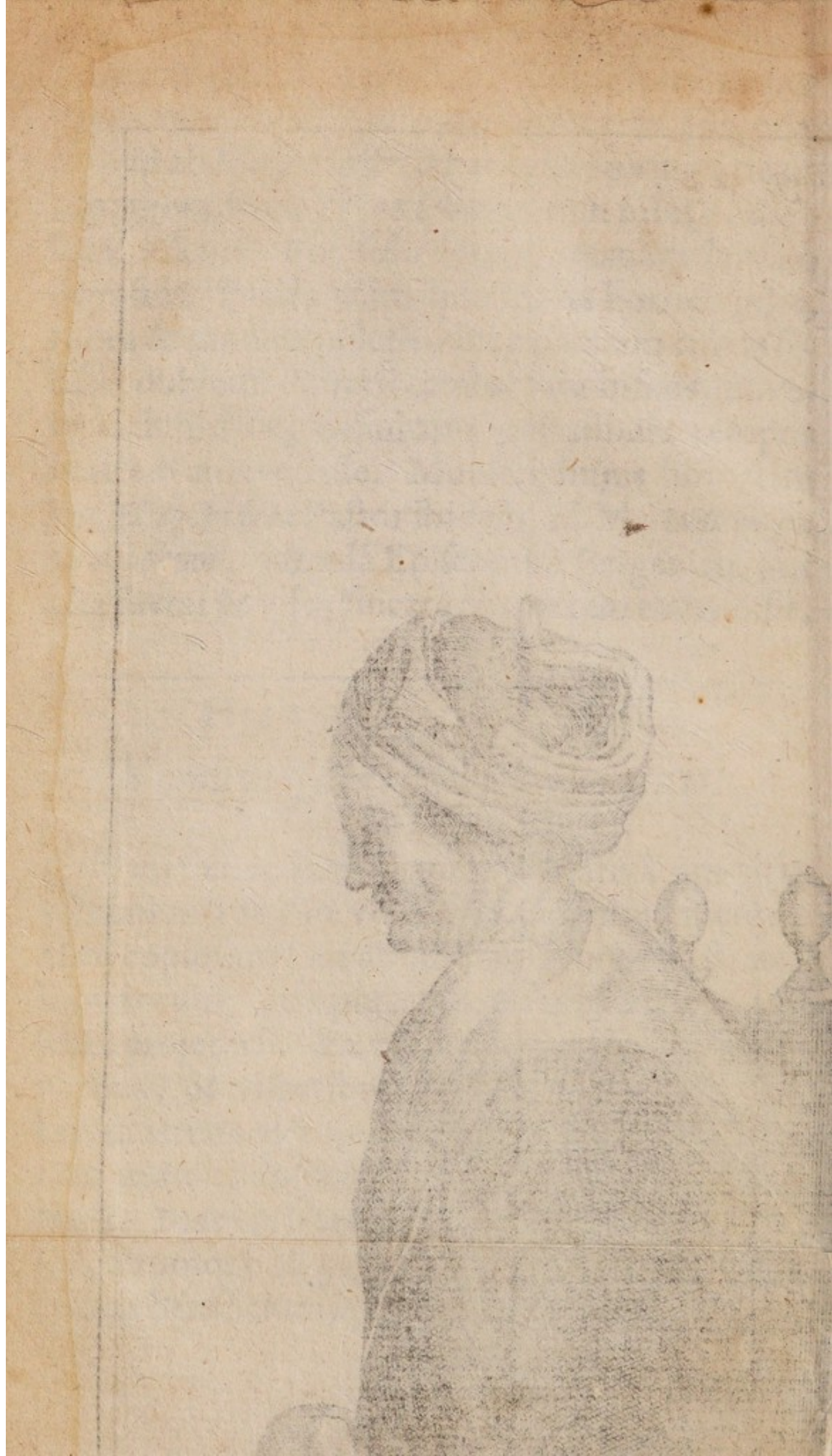
Vomitus sanguinis in Spleneticis.

Spleneticus, intimâ mihi & nativâ amicitia conjunctus, in vomitum sanguinis incurrit adeò copiosum, ut aliquot mensuras nostrates liquidorum, quas pottas vocamus, ex liene dolente projecerit. Ex tanta evacuatione collapsis viribus, & visceribus malè affectis, intumuit lien, duritiemq; acquisitam tactu prodidit. Inflatum mox abdomen universum Ascitidem invexit. *Dodonæo* si credimus Obs. Med. c. 26. tales plerumq; post paulo moriuntur. Superis debemus beneficium, quod purpurea anima migrationem

tionem distulerit. Quamquam variis tentatis hydragogis, per alvum, per urinas, per sudores, inunctionibus, emplastris, suffitibus, clysteribus, suppositoriis, aliisq; nihil primo profecerimus: tandem tamen sola stussa sicca accenso Sp. Vini, & abdomen subsedit, & lien detumuit, redeunte postliminio sanitate.

Sequenti anno circa idem tempus hybernum, colicus dolor intensissimus ab eodem humore melancholico tam torfit illum crudeliter, ut nec stanti, nec cubanti, nec ambulanti nec sedenti ulla esset torminum remissio. Remiserunt tamen & hæc clysteribus & fomentis. Tertio anno eadem fatali tempestate redit vomitus sanguinis tam largus, ut octo pottas nostras puri sanguinis & floridi rejecerit, anima; in labiis, pulsu intermittente, & viribus penitus prostratis, hæere videretur. Cordialibus adstringentibus & Diætâ usus, tandem sine aliis symptomatis gravioribus convaluit, Pater jam trium liberorum.

HISTORIA LXXXVIII.

Ranula sub Lingua.

Batrachium seu Ranula sub lingua, quæ inter Abscessus à *Celso* nostro l. 7. c. 12. refertur, modò tam duram compactamque suo folliculo materiam includit, ut ferri levi vulnere non cedat,

dat, sed ferro candente sit absumenda, sicut vidit *Tulpinus* l. 1. Obs. c. 52. modo mellea veluti materia inde exit, acceditque ad meliceridis naturam, docente *Aquapendente* in Oper. Chir. modò prænigra, quam in infantula observavit *Severinus* l. 3. Absces. c. 7. modò candicans pituita ovi albumine non absimilis prodit, cujus nuper habuimus exemplum.

Iuenculæ uxori molitoris elapsa æstate post febrem Epidemicam sub lingua congestus fuit per *μετάστασιν* Tumor ovi columbini magnitudine rotundus, durus, rubensq; ut dolore molesto lingua retrorsum protrusa, & loquela impedita sit & deglutiendi facilitas. Consultus super hoc tumore Chirurgus *Martinus Sixius*, apertionem prudenter subterfugit, quia abscessus necdum maturus, totusq; rubeus, si aperiatur, vel inflammationem vel cancrum, minaretur. Interea per *D. Iacobum Suabium*, Practicum urbis Eruditum, corpus debita methodo fuit præparatum. Transactis hebdomadis sex ad nos venit, ut præsentibus Medicis, Chirurgoq; ranulæ huic consulere-
tur. Vocatus & ego vidi Ranulam pallidiorem, digitisq; utrinq; apposis deprehendi suppuratam esse, materiamq; in tunica crassa fluctuare, unde apertionem suasi. Levi scalpelli incisione ruptâ tunicâ, qua à venulis libera conspiciebatur, profluxit ilicò ovi albumine simillima materia quantum cochleari non ita angusto excipi poterat.

poterat. Detumuit ranula, & paucis inde diebus, in altero latere nova incisione pertusa, parem ejusdem liquoris copiam egressit, sicq; libertati suæ reddita lingua & loquelam & deglutitionem more solito promovit.

HISTORIA LXXXIX.

Urina Verminosa.

EX difficili partu diu variis symptomatibus afflicta conjunx civis Hafniensis, tandem fatis urgentibus cessit. Deperdita per vices respiratio, quam difficillimè revocabat, inter maxima fuit mala. Mulieres adstantes cor aquis submersum credidere. Mirabilius autem erat, quod urina planè fuerit cruenta, vermibusq; crassiusculis referta, sive ex uteri sive vesicæ quocunq; affectu. Obstetricis Catharinæ suspitione, vermes à corrupto fœtu prodierunt, cui etiam interceptam respirationem refero acceptam. Certè & in utero potuerunt generari, & in matula. Nam à materia putrida etiam extra corpus urinæ vermes subinde producuntur.

HISTORIA XC.

Vermiculi Hydropicorum & Febrientium.

QUum superiori anno plurimas Quartanas Hydrops

Hydrops in multis Hafniæ presso pede sequere-
tur, uxor Nicolai Finckii Hydropica, pedesq; &
crura tumens, consilio Cl. *Wormii* nostri pulve-
rem purgantem hydragogum ex guttæ gummi
gr. VII. in cerevisia assumit. Sine molestiâ tres
aquæ pottas per alvum excrevit, cui globuli im-
mixti erant vermibus exilibus viventibus pleni.

In febribus nonnunquam vermes quoq; cum
fœcibus prodeunt, quod sub judicationem com-
modum pronunciat *Hippocrates* de Iudicat. Tam
vivi exeunt quam mortui. Mortui si sint in febre
benigna, bonum, in malignâ malum porten-
dunt. Ibi enim naturæ & in expellendo & ene-
cando robur indicant; hic verò materiam adeò
monstrant malignam ut vermes ipsos suffocare
valeat, quod *Benedictus Sylvaticus* Veteranus Pata-
vii Practicus, nos docuit.

HISTORIA XCI.

Naturæ in promovendo partu necessitas.

Q Uantum in partu promovendo momentū
afferat Naturæ auxilium, nuper docuit
puerpera Hafniensis in meritoria cella prope por-
tum habitans. Enixa est primo puerulum, sed
imperitia obstetricis in partu mortuum. Tercio
inde die alter solitis parturientium conatibus
partus imminebat. Mortui tamen fœtus in utero
signa videbantur manifesta. Unde puerperæ hu-
jus

jus prævidebant exitium, quæ ad auxilium confluxerant, unicumq; in extractione particularum auxilium existimabant superesse. Speculo uterino dilatantur genitales viæ, & forcipibus extrahitur lacerum mortui foetus brachium cum altera scapula. Sed ulterius progredi non poterunt. Renitebatur puerpera tot cruciatibus defessa, & ipsæ pudendæ partes tumidæ omnem operationis commoditatem præscindebant. Hinc sibi relicta puerpera, ut vires recolligeret & naturam quiete interposita commodam sollicitaret, partesq; alias occultandæ impositis fomentis detumescerent. Nocte sequenti, nullis presentibus, dolores ex utero & conatus vehementes oborti, quibus sine ullius ope & secundinæ & foetus mortuus exclusus fuit. Mortalitatem tamen proximâ exiit hebdomadâ.

HISTORIA XCII.

Anatome puerperæ.

INfanticida femina sexta post partum hebdomade comprehensa, capite patratum scelus expiat. Iuvenula, parvæ staturæ, obœsa, & sana mihi ad Anatomen Augustam, Reg. Maj. jussu conceditur. XII. Febr. 1653. summo urgente frigore Anatomen ejus exorsus, separata cute, & pinguedine, musculos abdominis transversim ad peritonæum usq; dissecai, quia partes

I

fæmi-

fæmininas solas demonstrare Principe instituto intenderam. Prius tamen in Recto musculo inverso anastomoses inquisivi inter vasa Mammæria & Epigastrica, sed nullas inveni, nec vasa præter solitum distenta, quanquam recens esset: à partu, lactansq;.

Peritonæo aperto, non comparebat uterus: primâ fronte, sed vesica lotio tumida conspectum illius adimebat, sub qua delituit uterus durus: satis & constrictus, ut mirari satis nequiverim: tam brevi post partum tempore contractum. Magnitudine vix pugnum æquabat.

Postridie ablatis intestinis, in quibus lacteæ: adhuc venæ conspiciebantur cum glandulis lacteis, vasa generationis feminina in corpore exhibui spectanda.

Colon intestinum antequam in Rectum defineret, satis angustum videbatur, magnæ vero portiones pendulæ pinguedinis adhærebant hinc: inde tunicis intestinorum externis.

Vena spermatica dextra à trunco, ut & arteria, in medio itinere anastomosibus invicem junctæ. Antequam testiculos ingrederentur variis anfractibus eleganter implicabantur, quos diligenter à membrana peritonæi tanto libentius separavi & distinxi, quod id in nullis Anatomicorum iconibus viderem factum.

Testiculi utrinq; satis magni, externo lævore nihil virilibus cedentes, ad uteri latera soluti,
nisi

nisi qua utero & Tubis connectebantur. Sim-
plici tunica relectâ , copiosum serum effluxit,
nonnihil quoq; materiæ crassioris , instar puris.
Ex splendidis vesiculis per testium substantiam
hydatidum in modum dispersis , liquor dictus
manavit , cavitate manifestâ relictâ. Inprimis
conspicua erat vesicula magna prope meatum
cœcum qui uterum ingreditur. Sunt præter ve-
siculas majores exilia corpuscula conglobata in-
star ovorum formicarum vel Erucarum. Meatus
ad uterum cœcus nulla ratione pervius.

Separata tubæ tunica exteriori , inquisivi in
nervum interiorem , inveni q; ab utero ad mediū
tubæ corpus candidum rotundum oblongumq; ,
sed non pervium , sicut quibusdam visum , inde
autem à medio continuabatur in eodem mem-
branæ involucro filamentum illud rotundum sed
crassius & rubicundius ad finem usq; . Dissectum
emisit liquorem similem illi , qui ex testiculis
fluit , ut seminales vesiculæ esse videantur.

Rotundum uteri ligamentum adscendit ad la-
tus ossis pubis , & ossi antè inferitur prope
commissuram , sine angusto , nec ad totum crus
expāditur , aut anserini pedis in morē diffinditur.

Clitoridis leve vestigium macula duriuscula
& rubicunda supra nymphas conspicuum. Nym-
phæ contractæ. Carunculæ quoq; oblitteratæ,
nisi orificio vesicæ appositæ. Vagina dissecta ad
uteri orificium sine rugis solitis. Externa pu-
dendi labra satis hiabant.

Uteri orificium arctissimum, durumq;. Uterus ipse crassus & fungosus, vix pomo excipiendo capax. In ipsis parietibus crassis foraminula utrinq; patebant seu acetabula, quibus per fistulam inflatis, elevabantur vasa testibus subiecta, seu alter Tubæ inferior ramus, ex vasis deferentibus ortus.

Musculo Psoas majori incumbebat minor alter sæpius nobis observatus.

Separata cute Thoracis, circumfusa pinguedo tegebat universam mammarum regionem, exceptis papillis, ubi glandulæ nudæ conspiciebantur. Pinguedine ablata manifestius glandulæ comparuere exiguæ infinitæ hinc inde albicantibus lineis inspersis, nec majoris glandulæ aut volla aut vestigium. Papillam lactei Tubili satis tumidi lacte decem, circuli instar, ambiebant, quorum singuli in varios ramos divisi progrediebantur desinebantq; in glandularum extrema. Exhibemus hic Tubulorum Lacteorum iconem non ubivis obviam.

Venæ rubentes non visæ, nisi quod ex pinguedine circumfusa exiles quidam ramuli exirent, & ex pectorali musculo circa medium, venæ ramus major glandulas ingrederetur ex thoracica.

Sinistram mammam ex lacte coagulato apostema occupavit, quod ipsa natura exiguo facto foramine cœpit expurgare. Glandulis igitur ad pectoralem usque musculum remotis, inter has

&

& musculum dictum magna puris copia finum efformavit, illæso musculo. Pectoralis uterque in medio sterni conjunctus continuusque, tenui linea candicante distinguente utriusque fines. Remoto pectorali venæ præter solitum copiosæ tumentesque thoracem externum perreptabant, ad lactis fortasse generationem,

Aperto thorace pericardium pinguedine totum ferè oblitum.

Dextri pulmonis superior lobus costis adnatus, colore marmoris variegato.

In Cerebelli substantia dissecta observavi candidum ventriculi nobilis parietem extendi in ipsum Cerebellum basi latiore, unde oriuntur varii illi ramusculi elegantes quibus mollis & cinerea substantia lamellarum, velut parenchyma inspergitur. In exortu verò hujus baseos apparent striæ candidæ, quæ per medium secto cerebello, æmulâ figurâ digitos quinque expansos referunt, quod hætenus nescio an ab ullo observatum.

Laterales sinus cerebri ampli lata cavitate ad os petrosum pertingunt, antequam sella equina exsurgat, imprimuntque sui in occipite vestigium. In hanc cavitatem venæ Iugulares internæ ingrediuntur, sinibusque continuæ, sinus venarum esse expansiones persuadent.

HISTORIA XCIII.

Convulsio & Paralysis febrem solvit.

Nisi Hippocratem l. 4. Aph. 29. & 66. de Epigenesi interpretemur, actum erit de ipsius auctoritate, & falsa erit experientia. Ipse enim l. de Iudicat. § ult. & 6. Aph. 26. febrem solvi superveniente convulsione & tremore dicit. Nam *μετάστασις* hæc bona. Convulsioni id accidit, quod rigori. Solvit febrem 4. Aph. 58. quia per *μετάστασιν* fit, auget & mortem infert Aph. 46. qui *ἐπιγένεσις* advenit, & febre permanente, & debili ægro. Critica ista *μετάωπσις* translatae febrilis materiae, relicto foco priori, ad cerebrum, Hafniæ Mulieri honestissimæ salutaris fuit.

Cognata mea flore ætatis suæ febre Epidemia Tertiana, superiori anno grassante, corripitur. Septimo die seu paroxysmo quarto mensæ accumbens derepente, cessante febre, Convulsio levis & lingua Paralysis supervenit, ut nec fari nec audire, nec rationis ulla proferret indicia, sensu tamē & motu reliqui corporis salvo. Quarto inde die, per vomitum præcedentem, expurgata morbifica materia, & loquela sensim rediit, & ratiocinatio, cibiq; appetentia, dolore capitis remanente, qui sudoriferis & purgantibus citò cessit, nec recordari potuit illorum quæ acta fuerant.

erant. Exinde per Dei gratiam, valetudine utitur
satis prosperâ.

HISTORIA XCIV.

Carnea in utero Excrescientia.

EXpleto gestationis tempore Femina Hafni-
ensis haud fortis infimæ, fœtum enī uullo
conatu potuit. Exstinctus embryo, miseræ quoq;
matri acceleravit interitum. In aperto cadavere
inventus quidem embryo, sed adnata uteri orifi-
cio carnea excrescientia viam occlusit, omnemq;
egressuro exitum interceptit. Hinc suffocatus
embryo, denegato ad vitam meatu, frustra labo-
rantem Matrem aurâ malignâ infecit.

HISTORIA XCV.

Quartana Triplex.

Tertianis Quartanæ intermittentes frequen-
ter succedebant Hafniæ 1652. 1653. hybernis
mensibus, pluvia ventoq; sævientibus. Simples
Quartanæ primò multos sexus utriusq; invade-
bant, in quarum paroxysmis id notavi singulare,
non quarto solum die incertis horis rediisse, sed
quartum quemcunq; paroxysmū fuisse gravio-
rem, horrore, dolore capitis dorfiq; vomitu, nau-
sea, ventris torminibus, cordis anxietate, siti
aliisq; symptomatis. Simples illæ in duplices

transierunt. Sæpe quoq; in Triplices Quartanas mutatae singulis diebus recurrentes. Observatum tamen Triplices Quartanas febris plerunq; terminum finemq; antecessisse, materia nempe febrili soluta & ad motum concitata. Vidi sexto paroxyfmo Triplicem Quartanam finitam lubrica alvo superveniente ante paroxysmum, in ipso, & post. In multis simplicem typum resumpsit & ad annum sequentem per vices recurrens protrahatur, cujus domesticum habeo exemplum, ubi neglectis aliis id tantum agi potuit, ut quod diu sustinendum erat, corpus facile sustineret.

Triplicem Quartanam videtur agnovisse *Celsus*, l. 3. c. 15. ubi monet *ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat*. De continua quartana exponit *Ronssens*. Nos commodius in partes nostras trahimus, quo curatio tendit cap. 17. tradita.

HISTORIA XCVI.

Embryonis motus à febre retardatus.

Tardius movetur in utero foetus, si uterum gerens prægnans febre corripiatur. Motum enim celerem vires utriusq; promovent, in febre fractæ.

In vicinia nostra febricitabat gravida mulier, jamq; hebdomadae septem & viginti effluxerant flaccido ventre & sine ullo concepti foetus certo motu, ut sensim de graviditate cœperit dubitare.

Exinde

Exinde tamen obscurus embryonis motus deprehensus ad septimam usq; hebdomadam, qua tenerrimum in lucem edidit puerulum, angustæ manicæ includi aptum. Secundinæ exsangues, hepar uterinum spongiam parvam exsiccam referebat, & vasa umbilicalia exsanguia, quæ nullo vinculo obstetrix nostra Catharina constrinxisset, nisi flatuum habuisset rationem. In solitum igitur tumorem venter gravidus distendi non potuit. Fœtus tamen vitali luce donatus, & benè antea nutritus videbatur, & motus tarditatem postea expeditiori compensavit.

HISTORIA XCVII.

Mola in utero Puellæ ulceroso.

PUella 13. annorum Otthoniæ labente anno ex scala in subterraneam cellem delapsa, nihil mali experta fuit, præter dolorem colli, mox post sedatum. Emersit tamen in dorso dolor post aliquot hebdomadas, quem sensim in hypogastrio tumor insequutus. Adhibita in consilium obstetrix, inspecto corpore puellæ, gravidam pronunciat. Morbo interim correpta, nihil proficientibus remediis, auctâq; indies ægritudine incognitâ, octava hebdomada ad meliorem vitam transiit. Mœstissimorum Parentum rogatu cadaver aperit Chirurgus Joachimus Bonsackus,

præsentibus D. Stephano Ram & D. Jacobo Otthesen Medicis, ut mortis tumorisq; causa innotesceret. Statim dissecto abdomine uterus prodiit, ovi gallinacei magnitudine, ulceribus plenus, sed sine pure aut fœtore. In ipsa autem uteri cavitate nihil inventum, præter frustulum carnis spongiosæ & putridæ, libras quatuor cum media pendens. Hepar, lien, reliquaq; viscera nullum vitium visa contraxisse.

HISTORIA XCVIII.

Gigantum Ossa.

QUanquam Gigantum nationem vix invenias, qua patet orbis; sunt tamen & fuere hinc inde inusitatæ magnitudinis homines, monstris justius annumerandi. Juvenulam in Gallia vidi XVIII. annorum, molis Giganteæ, sed parentibus pumilibus natam, cujus unica manus tres viriles facile exæquabat. Non minorem Zelandem à Guilhelmo Bono Hollandiæ Comite ad nuptias Caroli Pulchri Regis Franciæ adductam refert *Bertius*. Indos quosdam Elephantis tanquam equis usos quidam proderunt. *Pigafetta* in America apud Canibales à se visum narrat, qui supra multos homines à cingulo eminebat. Fit mentio crebra Gigantum in scriptura sacra, qui *Nephilim* dicebantur, de quibus disputant Eruditi, videndæque de hoc

hoc argumento Dissertationes *Iacobi Boulduci*,
Thomæ Bangij, *Goropij Becani* aliorumque. Sicut ab
inopia materiæ seminalis subinde infra Pygmeo-
rum mensuram arctantur nonnulli, ita ex mate-
riæ ubertate in immensam molem alii crescunt.
Ne dubitemus, integra corpora Giganteæ ma-
gnitudinis ex bustis suis eruta testantur Anna-
les. In Creta terræ motu rupto monte, inventum
corpus stans, XLVI. cubitorum testatur *Pli-
nius*. Quanquam alii Codices majori veri specie
XVI. legant, quod *Io. de Laet* Viro magni judicii
quoq; arridet. Pallantis corpus ad muros urbis
erectum, pinnas illorum vertice tetigisse ferunt.
In Dania nostra passim in collibus campisque tu-
muli extant cincti lapidibus, quos Gigantum
fuisse communis est fama, licet urnas sepulchra-
les tantum effossi tegant cineribus repletas. Sunt
& ex ornamentorum reliquiis de Gigantibus
conjecturæ. Annulos habet in Musæo Magnus
wormius, qui nobis pro armillis sufficerent. Ipse
fibulam æream balthæo infibulando aptam possi-
deo, dono D. *Iacobi Matthiæ*, Episcopi Arhusien-
sis laudatissimi, Sororii mei honorandi, quæ in
Cimbria eruta ejus ponderis est & magnitudinis
ut maximi Gigantis usibus dicatā nemo ambigat.

Ossium autem particulæ hinc inde pro-
ductæ, certius nobis de Gigantibus præ-
bent indicium, siquidem nec alterius ani-
malis esse possint, nec in terra temporum
diu-

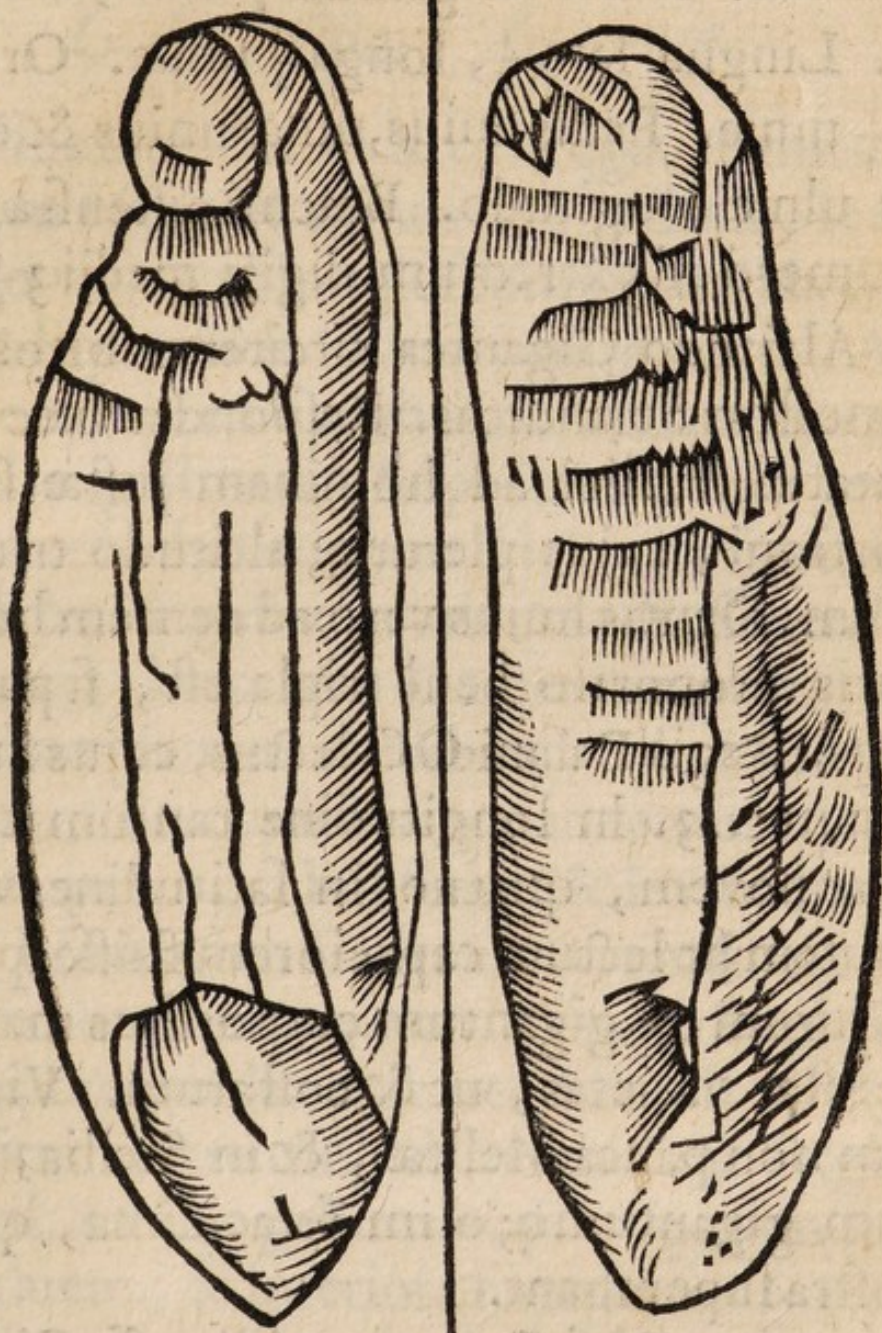

diuturnitate aucta credamus. Calvam in Africa effossam ambitu suo duodecim spithamas æquasse refert *Magius*. Mola genuum in Ajacis cadavere disci magnitudine erat apud *Pausaniam*. Nullum ferè Musæum Giganteis dentibus caret. *Augustinus l. de Civ. Dei*, dentem molarem cuiusdam in Vticensi littore vidit, & cum illo alij, tam ingentem, ut si in nostrorum concisus minutatim fuisset modulos, centum potuisset efficere. *Lud. Vives ibidem D.* Christophori dentem molarem pugno majorem describit. Vidi hujus nominis quamplurimos, sed partim equinos, partim bubulos, partim arte effictos. Certius igitur argumentum Canini erunt, qui cum mandibulæ parte in Cimbria nostra fuere effossi Anno seculi superioris 1561. in oppido Blandterob quum fundamenta Turris jacerentur. Maxilla hæc longitudinem unius ulnæ seu cubiti cum octava parte æquabat in universum, sed spacium alveolis dentium dicatum tres tantum quartas ulnæ assequabatur. Unicus dens caninus in Musæo Wormiano adhuc superest, qui per manus quasi possessorum postquam erutus, primo ad Gorrichium Reffuingensem, mox Episcopum Alburgensem M. Iacobum Holmium, deinde ad M. Christianum Iohannis ejus successorem, donec hujus dono ad Cl. *Wormium* nostrum transierit.

Dens iste longus est quatuor transversos pollices, crassus unum cum medio. Ex qua dentis magni-

magnitudine, si juxta proportionem æstimanda
sit reliqui corporis gigantæi magnitudo, quem-

admodum hunc calculum subduxit M. *Christia-*
nus Iohannis, Mathematicum in hac Academia o-
lim Proffessor, postea Alburgensium Episcopus,
exsurget maxillæ circumferentia ulnarum $1\frac{1}{2}$
capitis $2\frac{3}{4}$ Ulnarum, colli unius ulnæ & trium
quar-

quartarum, à summo vertice ad imum menti ulnæ.
 $1\frac{1}{4}$ Latitudo inter humeros duarum ulnarum
 & dimidiæ. Auris longitudo $\frac{1}{8}$ ulnæ, latitudo $\frac{1}{8}$
 ulnæ. Lingua lata $\frac{1}{16}$, longa $\frac{1}{8}$ ulnæ. Oris lati-
 tudo $\frac{1}{4}$ ulnæ. Pedis unius, ulnæ unius & quartæ
 partis ulnæ longitudo. Brachii extensi à supre-
 mo humero ad extremum digiti medii $3\frac{1}{8}$ ulna-
 rum. Altitudo Gigantea circiter cubitos 9. seu
 ulnas nostras Selandicas. Respondet hæc dentis
 supputatio triplici ad hominem justæ staturæ
 proportioni, ejus plerunq; altitudo trium est
 ulnarum. Dentis hujus verò ad dentem hominis
 vulgaris proportio benè tripla est, si parci esse
 velimus. Regis Basani OG lectus, cujus fit men-
 tio Deuter. 3. in longitudine tantum cubitos
 habebat novem, quatuor in latitudine; vero si-
 mile autem fit lectum capaciorem fuisse ipso Re-
 ge. Crurum ex gigantum corporibus magna u-
 biq; exstat varietas, ut & costarum. Vidi ossa
 crurum non pauca Melitæ, & in Sicilia, mon-
 strorum gigantumq; olim feracissima, quæ vel
 ter nostra superabant.

Platerus l. 3. Obs. Lucernæ vidit ossa Gigantū,
 ex quorū proportionē depingi Sceleton curavit
 decem & novem pedes longum. Ne animalis ali-
 cujus credamus ossa fuisse, præter procerā istam
 staturam nullo animalium generi convenientem,
 quatuor ossa invenit, quæ in homine tantum eā
 formā deprehenduntur, nempe pollicis os infi-
 mum,

mum, molam, calcis os, scapulas cum clavicula.

HISTORIA XCIX.

Galli ovipari Anatome.

GAllus annosus in Arce Regia Hafniensi ovum reddidit minus ovo gallinae, sed columbino majus, oblongiusculum, candida duraque testâ & liquoribus solitis pellucidum. Aulici omnes ore uno comprobabant nullam avem aliam in illo gallinario suspectum ovum reddere posse. Accedebat aliorum fides, qui sæpius hujusmodi ova à gallis in urbe reddi asseverabant. Comparata huic ovo Centenina diversitatem non spernendam monstrabant. Illud majus, oblongius, & candidius, ponderosiusque, hæc rotunda, parva, subobscura, & leviora comparabant. Unde quin Galli veri verum fuerit ovum dubitare non ausim, quum Maximo Regi impo- nere impune nec licuerit nec libuerit ulli. Placuit igitur clementissimè Serenissimo Regi, ut X. April 1651. gallum hunc oviparum in arce exenterarem, & interiora scrutarer.

Deplumato gallo, in abdomine aperto nullum aut uterum aut uteri analogon inveni, in quo aut ova conciperentur aut continerentur. Testes aderant humanis majoris, semine turgent- tes, hepatis prope diaphragma vicini, & utrinque venæ magnæ adjacentes, ex quibus vasa deferen-
tia

tia ad caudam usq; deducebantur elegantissima, sed angusta, speciem asperæ arteriæ referentia. Caudam permeabant ad Prostatas, supernè uropygio, ubi penis adhæret, appositas. Prostatam sinistram tantum habebat, dextra deficiente.

In ventriculo carnosio saburra reperta. Vasis deferentibus incumbibat Rectum intestinum, ad anum desinens, nec alia via patebat ulla.

Ubi autem concipi formatique ovum in gallo potuerit, videre acies oculorum nequivit, nec qua via redderetur, nisi vel ventriculum vel intestina eligamus. Oupygion ineptum, & ventriculus carnosus salebrosus angustusq;. In intestinis nihil comparuit quod suspicionem augeret. Suspiciatur quidem *Aldrovandus* ex putrido semine ovum galli conflare; sed si viam quaeramus, qua in intestinum semen perveniat, juxta hæret. Dicerem Prostatam deficientem in ovi hujus generatione absumptam fuisse, nisi multa obstarent: Mobilis enim non est, sed loco fixa, & uropygion sanum. Quanquam vel maximè vinculis fingamus solutam, quo modo intestina pervadet. Si aliquid in re obscura divinandum, siquidem de suppositione certi sumus, suspicarer à copiosissimi feminis vaporibus ex testiculis ad intestina per vicinos poros patulos exhalantibus ovum conceptum fuisse, & per anum redditum. Seminis enim retenti magna vis, & fumus ad reliquum corpus evaporantes, tantum per
poros

pores valent, ut totam corporis temperiem immutent, ut in Eunuchis, & castratis, & acerbissima symptomata inferant virginibus illisque qui diu Venerem habuerunt iratam. In ventriculo vel intestinis formari posse, aliqua habeo indicia. Nam tam hæc & ille semen complecti possunt & calore fovere, quam uterus, qui nudi recipientis rationem habet. Extat hujus rei exemplum apud *Salmuthum* Cent. 3. Ob. 94. de femina, sutoris uxore, quæ foetum in ventriculo conceptum per os enitebatur. De intestinis vix dubitarim, quum in hoc gallo rectum intestinum in fine fuerit tumidiusculum, ubi increverat ovum. Testa externo frigori debetur, vel internæ causæ condensanti. Nam ova gallinacea testâ suâ munita in corpore aliàs sæpe deprehendi, antequam essent reddita. Nec huic conjecturæ defunt exempla. Visum enim ovum per alvum excretum, de quo *Hist.* 4. *Centuriæ* Primæ, diximus. Et foetus in intestino *Turfionis* mihi visus.

Dissectioni hujus Galli ovipari præsens erat D. *Simon Paulli* Anatomicus Eruditissimus, qui elegans ipsius Galli sceleton Regio Musæo, verè Augusto, postea submissè dicavit.

HISTORIA C.

Abscessus in musculo pilosus.

Miles præfidiarius quidam in Castello Hellsponi Danici 1649. cum uxore sacra usus
K synaxi,

synaxi, ut festum majori celebraret solennitate, ex carnario bovinæ carnis frustum ex Glutiæo musculo desumptum, emerat saleque per aliquot dies maceraverat. Quum coctam carnem mensæ suæ imponeret, discindere particulam nequivit. Diligenter igitur resectis mollioribus, exemit duriusculum quoddam corpus cultriaciem eludens. Folliculus erat profundè carni immerfus in quo crines rubri variè impliciti latebant. A fagis inductum miles credebat. Cæterum in quavis corporis parte quum pili generari possint præsentem materia apta & efficiente, cur de musculis dubitamus. Multa fateor Dæmonum præstigiis simillima inducuntur corporibus, quemadmodum supra Cent. 1. Hist. retulimus, & ampliorem fidem faciunt *Aug. Thonerus. Lib. 4. Obser. Medic. Obser. 1. de Mal. Hier. Iordanus* de eo quod in morbis est Divinum, *Ioan Guiotus* in Hist. puellæ Catharinæ le Blanc, aliique: Cæterum cavendum sedulo, ne Naturam Diabolo subjiciamus, aut insolita omnia causæ supra Naturali adscribamus Folliculum cum carne indurata monstravit mihi Cognatus meus honorandus D. *Petrus Ionas Charisus*, nomine Serenissimi Regis Danorum apud Belgas Fœderatos nunc Residens.

THOMÆ BARTHOLINI
HISTORIARUM
ANATOMICA-
RUM RARIORUM
CENTVRIA SECVNDA.

HISTORIA I.

Orbis Piscis Anatome.

Orbem piscem utriusq; sexus verno tempore in portu Hafniensi frequentem, & multorum mensis expetitum, non semel 1649. exenteravi. *Gesnero* lepus vacatur marinus, qui appictâ figurâ non male piscem expressit. *Clusio* in *Exot. orbis* ranæ rictu. *Danis* nostratibus *Steenbiid* mas, femina *Quapsee*. *Islandis* *Xomassve*/ à colore ventris, cui alga rubra adhæret.

Differunt inter se mas & femina 1. *Magnitudine*. Ille minor, hæc & major & crassior. 2. *Colore*, obscurior hujus est cutis, clavis albicantibus & ad nigrorem declinantibus aspera, circulusque sub mento pallidior. Illius contra clavi ad rubo-

rem accedunt cum eodem circulo. 3. *Vasis* generationis postea explicandis. 4. *Carnis* consistentia, huic flaccidiore, illi solidiore. Unde ad cibum delicatioribus expetitur ille, decemque assibus venit, hanc vix duobus solidis dignum pauperiores emunt. 5. *Hepar* fœminæ pallidius, mari rubicundius & miniaceo colore eleganter conspicuum.

In utroque observatione digna fuere :

Ventriculus bifidus infinitis vasis Gastricis stipatus. Intestina gyris innumeris, sicut in terrestribus, circumvoluta. Mesenterium meseraicis vasis refertissimum, & lacteis candicante succo turgentibus, quæ glandulam lacteam hepati vicinam transeunt, videnturque prima fronte in tertium hepatis lobum molliorem ingredi, quod figura in *Anatome* mea *Reformata* adumbravi. Incisæ venæ scalpello, & ipsa glandula candicans, candidum succum abundè suppeditant. Quæ ad oculum demonstravi præsentibus Anatomix Peritissimis Viris D. Olao VVormio, D. Otthone Sperlingio, D. Simone Paulli, D. Henrico Faurenio, D. Ludovico Pouchio, aliisque.

Intestina ipsa in sterquilinum abjecta, cum reliquo exenterati piscis corpore, semi putrida in tenebris splendent, fulgoremque vicinis reflexione communicant, humore lucente digitis adhærente, quo lucernæ vice utebatur famulus noster.

Vesica renum infernæ parti cohæret, altera
parte

parte peni & intestino recto, vel pudendo feminino. Penis pergit ad cavitatem quandam, quæ in lactes definit, sicut pudendum femininum ad ova. Uterus venis donatus plurimis.

Hepar maximum in sinistro latere, in dextro minor lobus. Maribus color croceus & minia-ceus, feminis pallidus. Si contundatur in adipem largum resolvitur.

Appendices ventriculi multæ, curvæ, chylo plenæ, & circulari tractu ambientes duodeni principium.

Diaphragmate pertuso cor apparet inter mediastinum, & branchias, quarum series ordinatas ingreditur arteria ex corde simplici, divisa superius in duos ramos, utrinque unum, qui iterum in alios furculos divisi ad extrema usque fila branchiarum punctatim deferuntur.

Exortus spinalis medullæ in cerebro bifidus. Circa initium calamo scriptorio incumbit corpusculum variis venulis, ut rete mirabile instructum. Succedunt duo cerebri corpuscula rotunda majora medio loco, ante quæ duo alia tenuiora visuntur. Si invertatur, subjacent alia duo corpuscula, cerebelli instar, quibus remotis, in corpusculis mediis superioribus duo ventriculi rotundi videntur insculpti, cum plexu Choroide elegantissimo & subtilissimo. Ex medio horum foramen in calamum scriptorium tendit. Ex duobus mediis oriuntur nervi optici magni infra anteriora corpo-

ra reptantes. Deinde ex latere superiore nervorum duo paria ad supernas oculi partes & palpebras diffunduntur. Ex posteriore corpore oritur unum par intra caput disseminatum. In anteriori cerebro nervi sunt olfactorii, quam reliqui obscuriores, vestiti membrana variegata, qui in narium foramina desinunt.

Spina dorsi à dextris secta habet medullam membranæ variegatæ inclusam. Versus sinistram ampla vena spinam percurrit, per singulas vertebrae ramulum trajiciens, & dividitur in duos ramos, amplissimus unus ad caudam descendit, alter ad latera anteriora. Exiles nervi totidem prodeunt, quot vertebrae. Vena inferior spinæ circumvallatur cartilagine, medullæ instar.

Tres dentium subtilissimorum & acutorum sunt ordines. Non igitur caret orbis dentibus, ut tradit *Gesnerus* & *Schönweldius* in Pisc. Balthicis, nec asperum, ut ferunt habet palatum.

HISTORIA II.

Vituli sceleton ex utero vaccae.

IN Bubili M. *Ioh. Hufwigi*, Pastoris Friderici-burgensis Reverendi 1649. evanuit vaccae domesticæ gestationis onus, cunctis stupentibus, finitissq; consuetis mensibus subsidit abdomen, nec vitulus usquam visus. His tractu temporis oblitis,
macta-

maçtabatur in usum culinarium vacca, inventaque sunt in vulva vaccæ ossa omnia vituli exsicca & omni prorsus carne spoliata, quorum maximam partem ad me misit frater charissimus M. *Alberthus Bartholinus*, in Musæo meo adhuc monstrandam. Caro dubio procul vel per putredinem absumpta fuit vitulo mortuo, vel si gravia symptomata metuinus, per vulvæ calidioris exsiccationem.

HISTORIA III.

Silex in musculo bovino.

QUum in Regio Armamentario Hafniæ ex annona militari nautis distribueretur caro bubula, quidam ex illis famelicus domum reversus in frustulum incidit, quod cultro perrumpere non potuit. Pars musculi Glutæi majoris fuerat. Quo minus autem cultro pateret, obstitere duo silices oblongiores, in musculo parum à se invicem distantes suaq; membrana inclusi, quorum unus pyramidalis extrema parte acutus, altera obtusus, alter sine angulo. Uterque durissimus nihil à vulgari silice differens. Quomodo interiorem musculi substantiam pervaserint, cum ignorantissimis juxta ignoro. An lapsus bos circa littora silices clunibus intruserit? An ibi generati? Certè rarenter in animalibus silices reperiuntur, quam

K 4

quam

quam calculi alii in quavis parte animantis & nati sint & inventi, in musculosa tamen substantia hactenus non visi. Dolum subesse Nauta suspicabatur, ut pondus carni ab Annonæ structore augeretur. Alii superstitiosi in omen rem insolitam vertere. Sed nec dolo nec arte nulla impactos carni fuisse filices, tunicæ indicant seu folliculi quibus inclusi sunt, & sinus carni insculptus ad accuratam filicis magnitudinem, ut Abscessus singularis filiceus nominari possit. Ipsos filices videndi cupidis Musæum Wormianum monstrabit. Memini Io. Dom. Salam Patavii retulisse mihi, calculum in musculo ani in fistula extractum à se esse, ab aliquot annis ibi latentem.

HISTORIA IV.

Singultus IV. annorum.

AUstriacus Juvenis annorum XIX. post febrem in singultum incidit continuum æqualemque, qui quatuor annorum spatio tam illi fuit molestus, ut & prandia & somnos interpellaret. Tanto strepitu ventriculus ad singultum movebatur, ut canis latrantis instar à transeuntibus in vico exaudiri potuerit. Visus nobis fuit Patavii 1643. per sepe, quo sanitatis causa venerat, ut curæ artiq; Io. Dom. Sala Patavini Professoris & Practici felicissimi, quem in Praxi ducem tum sequebamur, se

se committeret. Habitâ de raro affectu Consultatione, judicata fuit causa vel materia acris, biliosa ex capite totove corpore continuè defluens ad os ventriculi, vel tumor aliquis ventriculo incumbens, quia in perpetuo singultu causa æqualis permanens quærenda, quum nihil aliud in excretis videretur. Juvare possent spinæ dorsi introrsum vergentes, prementesque os ventriculi. Omnia longâ Methodo ad extirpandum affectum adhibita, quæ non vacat jam recensere, nil quidquam profecerunt, nisi quod somno mane levatum se senserit.

HISTORIA V.

Fungus in Pede.

R. P. Antonius Brigandus Messanensis, Soc. Jes. Neapoli 1643. tumorem in dextri pedis digito secundo habuit cum dolore ingenti. Præmissa Ustione lenta per filum, caustico aperuit tumorem *Marcus Aurelius Severinus*, alter Chiron, hospes tum meus. Confestim prodiit fungus rotundus, circularis umbellæ instar, cum pediculo sub viridi ac marcido, quo indies ante crevisse videtur putridâ materia attracta. Dura illa materies, & apprimè ostracosâ radices quam plurimas reliquit, quæ salutem remorabatur. Fungosi pedunculi extremum in tendinem qui digitum indi-

cem attrahit, altè erat defixum, unde cruciatus homini. Præterea cum os indicis medium contritum fuerit languore longo, nunquam tamen cõparuit segmentum ejus, quasi in atomos invisibile abiisset. Curatum deinde ulcus vidi, & sequenti anno convaluisse, sed ob defectum articuli digitus secundus contractus mansit.

HISTORIA VI.

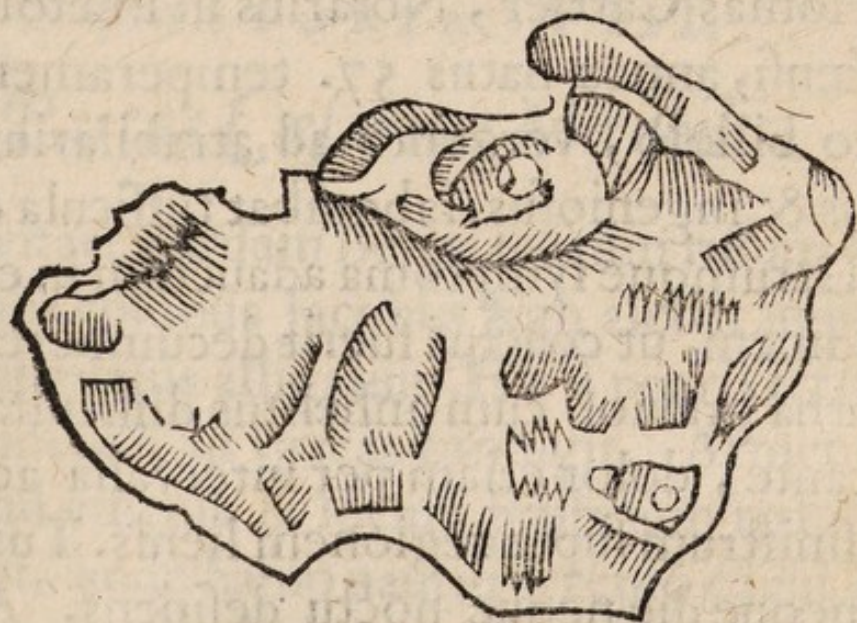
*Frusta carnea ex collo uteri & vesicæ
decidua.*

ATtrita Puerpera Holsatica duorum dierum conatibus propter partium pudendarum tumorem, & vires deficientes ab incepto desistere coacta, impositis sacculis tumori, & cordialibus haustis, quieti & somnio redditur. Sequenti, mane fœtum jam mortuum tam feliciter enixa est, ut nulla ope indiguerit. Fœtus autem à manibus imperitæ obstetricis in bregmate & pone aures miserum in modum laceratus totusque tuberosus, suspicionem ingessit D. Paulo Mothio, qui in auxilium commodè vocatus erat, puerperæ genitalia, de quorum extremis doloribus sæpius conquerebatur, & fœtorem nec obstetrix nec adstantes ferre poterant, miserè quoque esse lacerata. Speculo igitur uterino quum uteri collum dilataasset

Vir

Vir arte & manu promptissimus, totum uteri col-
lum sphacelo infectum deprehendit, urinamque
perenni fluxu manantem. Hinc ferro primo au-
fert quæ sine doloris sensu poterant, deinde gan-
grænæ sedandæ & à sana parte separandæ medi-
camentis incumbit. In quibus dum per septem
dies solidos persistit, non solum purulenta fœti-
daq; materia, sed integra frustra graveolentis car-
nis ex uteri collo prodeunt, quorum nonnulla
drachma tres, duas, pluresque pendebant. Ex su-
periore colli vesicæ parte, quod inprimis notan-
dum, separatum quoque fuit frustulum carnosum,

cui hinc inde lapilli minoris pisi magnitudine ro-
tundi & glabri, suis alveolis seu sinubus eminenti-
bus inclusi liberè infixi conspiciebantur, quod
cum reliquis exsiccatum mihi monstravit Vir lau-
datus, & hic cum calculis exprimi curavi. Tan-
dem

dem his separatis, per mundificantia & larcotica tam benè desperata Mulier convaluit, ut decursu annorum duorum in utero rursus conceperit. Observavit præterea in hac puerpera D. *Mothius* cathatere in ductum urinarium, digitoque in uteri vaginam immisso, inferiorem colli vesicæ partem cum parte ipsius vesicæ sphacelo absumptam.

HISTORIA VII.

Thoracis Hydrops ejusque Anatome.

Thomas Cartier, Notarius in Prætorio Parisiensi, annos natus 57. temperamento sanguineo bilioso, vergente ad atrabilarium, Vir probus & ingeniosus, laborabat tussicula & febricula: Utrumque symptoma adauctum in eam magnitudinem, ut coactus fuerit decumbere. Febris nocturna gravior cum anhelitus difficultate penè suffocante, dolor etiam per intervalla acutus ad latus sinistrum supra regionem lienis. Tumor pedum neque die neque noctu desinens. Adauctis omnibus symptomatis successit febris aucta, continua, maligna, quæ hominem è vivorum numero ante septimum diem sustulit. Quatuor mensibus ante mortem, erat planè *ασφυλῖς*. In dissecto cadavere deprehensæ sunt in toto thorace fluctuantis serosi humoris putris & graveolentis Libræ

bræ Parisienses decem : Pulmo totus putrilaginosus, præsertim in parte sinistra. Lien quoque majore sui parte putris & foetido ichore plenus. *Ασφύζιας* nulla alia deprehensa fuit causa, præter decem aut duodecim grumos sanguinis crassi, nigri, concreti, collecti & stabulantis in ipso ductu aortæ prope Cor.

Obiit Parisiis Mense Octobri 1645. me præfente, sicut testis mihi est *Guido Patinus* Doctor Parisiensis summæ Eruditionis, cui hoc aliisque nominibus plurimum debeo.

HISTORIA VIII.

Partus Cæsareus Mirabilis.

IN civitate Sardam Belgii taurum rufum 1647. quidam colonus Jacobus Egh alebat in pascuis domui vicinis alligatum. Hic à pueris irritatus, rupto vinculo, ad vaccas confugit. Armentarius baculo ad vincula & locum pristinum reducturus nil efficit, unde hamo nautili arrepto caput & nares vulneravit, aliisque verberibus prosequutus est. Irritatus Taurus hominem cornubus petiit, totoque in illum impetu facto humi prostravit. Uxor coloni uterum postremo jam mense gerens, viso mariti discrimine, alio hamo suppetias latura accurrit. Taurus relicto Viro fauciato ad uxorem conversus, illam cornu sublatam in aëra jaculatur
ad

ad altitudinem unius contignationis, ventremque prægnantem dilacerat. Prodit illicò, ex vulnerato ventre, fœtus cum secundinis, & in locum difsitum uliginosum projectus cecidit. Ab obstetricæ domum delatus, diligenter curatus & 1. Sept. nomine Paterno baptizatus superstes fuit. Parentes verò qui vitam dederant, ut hic nasceretur, mox defunguntur. Taurus ipse cruentus jussu Magistratus 2. Sept. occisus, eodemque loco humatus, quo duos enecaverat.

In ædibus delati Pater Materque à D. *Ireton* Anglo & *Iano Bernhardi Peg* visi fuere. Viro duo scapulæ ossa fracta, prope Acromion seu spinam scapulæ, ut & ultima costa vera prope spinam. Vulnus supra hypochondrium sinistrum, & in inguine. Contusa facies, dorsum, alæ, nates & altera linguæ pars. Septima colli vertebra intrusa, totumque penè corpus sine sensu sine motu. Quamquam athleticus ipsi fuerit habitus, 36. tamen horis inde tot calamitatibus pressus mortuus est.

Mulier ab osse uno Ischii ad aliud vulnerata, per os Pubis ad figuram lunæ falcatae. Sub cute & peritonæo vulnerato aliud magnum vulnus in utero transversos digitos duodecim longum observatum, ex quo infans sanus prodiit. Uterus tamen intumuerat post partum hunc Cæsareum, qui tamen detumuit & contractus est, ut orificium vix tres digitos caperet. Sanguis per hoc spacio 12 horarum fluxit, deinde à sanguine grumoso & in-

indurato obstructum cernebatur, unde sursum ascendens sanguis causa fuit & nausæ & vehementis vomitus tam sanguinis quam aliorum excrementorum. Intestina tenuia omnia nuda, sed illæsa, nec tumida initio, sed læso mesenterio foris probabant. Observatus quoque vesicæ sphincter læsus, urinam præter voluntatem emisisse, uteri præterea ligamentum membranosum in anteriore parte ruptum. Mulier ipsa texturæ subtilioris ab accepto vulnere horas 4. supervixit.

Infans editus sanus, quanquam labium superius, & abdomen tumidiusculum paucis maculis cæruleis distinctum esset, diligenti cura vires cum ætate sumpsit.

Annales Belgici partum non absimilem posteritati prodiderunt. Quum enim Spinola strenuissimus Hispanorum Dux urbem Bergopsomatem obsidione arcta cinxisset, mulier quædam extremo mense gravida, ad hauriendam aquam egressa, ictu tormenti in duas partes fuit divisa, quarum infima in aquam vicinam deciderat. Adstantes infortunio isto viso, accurrunt, videntq; puerulum sponte sua se motitantem intra materna viscera, extrahunt & in castra Don Cordua deferunt, omnique cura custodiunt, inde tandem Antwerpiam delatum Infans Isabella baptismatis fonte immerfit, nomenque patris Centurionis Alberti Ambrosii imposuit.

Vixit Lutetiæ Parisiorum Chirurghi uxor, quum
ibi

ibi degerem, cui quater & amplius partus ex ventre fuit excifus nullo relicto detrimento. Certè commoda hæc effet via, præfertim arcto nimis uteri orificio, & debili embryone, fi ftatim feñtor integris adhuc puerperę viribus advocaretur. Sine ullo periculo adminiftrari operationem rationibus & exemplis demonftrant *Rouffetus & Raynaudus* de Part. Cæfario.

HISTORIA IX.

Anatome Aneurysmatis.

NEapoli quidam 1644. Menfe Martio, me ex Sicilia reduce, quum venam sibi juffiffet fecari, arteriæ paſſus eſt incifionem. Sequutum Aneurysma, quo neglecto, abſciſſum brachium. Viſus illo abſciſſo magnus arteriæ hiatus adhuc verſus alias ſuperſtitis. Brachium detruncatum ad ædes *M. Aurelii Severini*, Chirurghi Celeberrimi, delatum cum *D. Ioanne van Horn* itineris tum mei comite, nunc Anatomico Leidenſe peritiſſimo, diſſecuiſmus. Vix aperta ſcalpello cute, ſanguinis exivit copia nigri, ſed tenuioris. Mox obviam habuimus ampliffimo ſpacio inter muſculos facti ſanguinis craſſi & in grumos concreti largiorem quantitatem, quæ extra naturale vas effuſa (ſive poſt ligaturam) neceſſario computruit. Ad arteriam ſecandi ordine digreſſi, ruptam eam vidi-

mus

mus & in frustula non exigua ita divisam, ut per partes exsiliret, ea tantum parte integra quæ inferiori loco sita puncturam effugerat. Nec alia venæ condicio, quæ nusquam apparuit. Tandem arteria à brachio separata nihil sani ostendit præter subjectam partem, quæ utramq; tunicam illæsam servaverat. In sana autem arteriæ parte sinus videbatur, quem valvulam credidi, sed exitus nullus, nisi ostiolum putredo absumpserit, sicut abradientibus nobis visum. Fusè actam rem exposui singulari Historia de *Aneurysmate* Panormi edita.

HISTORIA X.

Equus Cornutus.

IN stabulo Regiæ Arcis Hafniensis Equus generosus visitur, cui ex helice utriusque auriculæ externæ cornu enascitur, simile calcari gallinaceo, incurvum, & externa facie splendorem perlarum exprimens. Cuti adhæret firmiter, cum quo movetur. Singulis subinde mensibus, præsertim si malè habeat equus, decedit, interdum tertio quoque mense, deinde iterum sensim excrescit aliud. Crassius plerumq; est sinistrum, ubi circa radicem observare est modus accretionis per appositionē. Cavum interius, inter elegantissima cornua merito numerandum. Duo hujus cornu genera mihi indigno dedit dignissimus Septentrionis nostri Monarcha, FRIDERICUS III. Rex ad exem-

plum Regum natus, quorum iconem hic exhibeo.

Rarior in equis cornuum proventus. Cornuti enim plerunq; melancholici sunt & timidi, siquidem rectè à melancholica superfluitate originem & Exostoseos & cornuum repetunt *Galenus* & *Ingrassias*. Describit tamen

Nierenbergius l. 7. Hist. Nat. c. 2. equum Cornutum in aula Hispanica Regis Philippi. In stabulo Principis Stiliani similis quoque visus *Allatio*, & Neapoli *Eliseo*, sicut ipse mihi narravit præfens. Præterea in Technicotheca verè Regia Serenissimi Regis nostri visitur Cornu equinum crassissimum, frustulo Unicornu densiori haud absimile.

HISTORIA XI.

Sirenis seu Marini Hominis Anatome.

DE Sirenibus varia veterum monumentis tradita extant. Falsa illa partim, partim vera. Haud procul fabulis est, quod voces humanas dixerint imitari. At humana facie belluas in mari repertas nolim dubitare. Nolo compilare antiquorum scrinia. Plena de Sirenibus sunt. Inter Recentiores hoc argumentum sparsim tractarunt *Scaliger* in l. 2. Hist. Anim. t. 108. *Rondoletius*, *Licetus* de Spont. Viv. ort. *Marcus Marci* de Ideis, P. Boistuan

Stuan Hist. Gall. Prod. T. I. c. 18. Enchuyfæ in Hollandia depicta visitur figura cujusdam Sirenis vi aquarum ad littus olim rejectæ. In ore vulgi nostri est, captam & in Dania Sirenem, loquentem, futura prædicentem, & netricem. Pater Societatis Jesu ex India Romam redux, ibidem vidit hominem marinum mitra Episcopali ornatum, qui captivitatem tristi facie in angulo proximo ægrè tulisse, demissus verò & mari redditus corporis sui inclinatione pro libertate reddita bene de se merentibus gratias videbatur egisse, antequam aquis se mergeret, quod narrare solebat *Corvino* seniori, ut mihi filius Romæ retulit.

Pisces in Oceano inveniri animalia terrestria quadam specie referentes, certum est. Adest vulpes marinus, lupus, vitulus, canis, equus, &c. Cur effigiem humanam marinis monstris denegabimus? Certè & in terra simiæ sunt, quæ rationis expertes & formam externam hominis & gestus exprimunt. Omnia hujusmodi marina monstra ad Phocarum genus referimus.

Seculo quod terimus, prope Brasiliam à mercatoribus Societatis Occidentalis Indiæ captus fuit homo marinus, Leidæque à P. *Pavio* præsentē *Io. de Laet* amico meo dum vixit magno, Americanarum rerum & Naturæ scientissimo dissectus. Caput pectusq; ad umbilicum usq; humanam præ se ferebat speciem, ab umbilico verò ad extremos pedes, informis erat caro, sine caudæ signo.

Ne lectori imponere videar, in Musæo meo inveniuntur & manus & costæ, quæ laudati Latii debeo humanitati. Utriusque iconem cum ipsius Sirenis tam erectæ quam natantis imagine apponimus, ut omnium dubietati satisfaciamus.

Manus quinque digitis constat, sicut nostra, totidemque articulationibus quot nostra, sed id singulare quod ossa omnia digitorum sint latiora & compressa, & digitos invicem membrana jungat, quemadmodum in volatilibus, ut anser, anate, &c. quæ explicato pede se in aquis promonent. Duorum digitorum mediorum extremitas latior, extremorum verò acuta. Radius cubitusque ob natandi commoditatem valdè curtus, vix quatuor digitos transversos longus. Nec amplior humeri ductus. Costæ longæ satis & crassæ, humanas vulgares tertia parte ferè superantes.

Ex costis globuli tornantur, præsens hæmorrhoidum doloribus remedium, quod experientia laudatus *Latius* observavit. Corollæ quoque ex ossibus hujusmodi Phocæ Romam delatis carpo applicitæ, hemicraniam sedant & vertiginem, quæ recurrit si deponantur, referente mihi Equite Illustrissimo *Cassiano à Putco* Romana purpura dignissimo. Idem *Puteus* Eques iconem in Musæo suo mihi ostendit Sirenis, quæ paucis retrò annis ad Melitense littus appulit. Hispano quodam narrante, in India visæ Sirenes membra genitalia muliebria habentes, humanis æmula, ut piscatores

Pag. 164

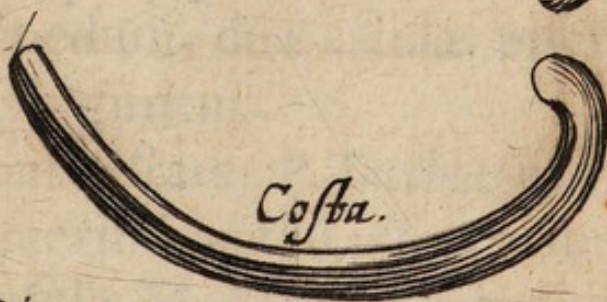
Sirene.

Manus.

Costa.

Siren natans.

res jurejurando Magistratui se obstringant, ne corpora cum illis misceant.

Bernardinus Ginnarus l. 1. c. 9. de Indico itinere, edit. Neap. 1641. refert, in flumine vasto Cuama prope caput Bonæ Spei, videri Sirenes, quæ media parte superiore formæ humanæ sunt similes, h.e. capite rotundo, sed immediatè thoraci juncto sine collo, auribus nostris planè similes & oculis, & labris, & dentibus. Mammillas pressas subinde candidissimum lac emittere.

Differunt hæ Ginnari Sirenes ab hominibus terrestribus 1. Naso. Nam illæ licet ambas habeant nares, longius tamen foras prominent. 2. Brachiis, quæ longa sunt duos cubitos, nulla cubiti distinctione aut manuum aut articulorum, ad solum nutum apta. 3. Sub cinctura seu diaphragmate loco pedum, duæ caudæ piscium hinc inde in aquis disparguntur.

De his Piscibus testatur *P. Sacchias* p. 2. lib. 4. n. 276. quod 16. fuerint capti à piscatoribus Anno 1560. in mari Insulæ Manariæ, septem mares & novem femellæ. Hos accurato studio observarunt *P. Enricus Enrici Soc. Jes. & Medicus Pro Regis de Goa*, qui virtutem dentium & ossium eandem repeterunt, quæ est in Hippopotamo.

Idem *Ginnarus* l. 1. tom. 1. c. 13. repertam etiam Sirenam prodidit in Japponiæ Oceano, sed tectam carne humana, molli & alba, non squamis: Extractam ex rete & aquis, voces flebiles emi-

fisse ad morem feminarum, quendamque commiseratione commotum gladio illam transdidisse.

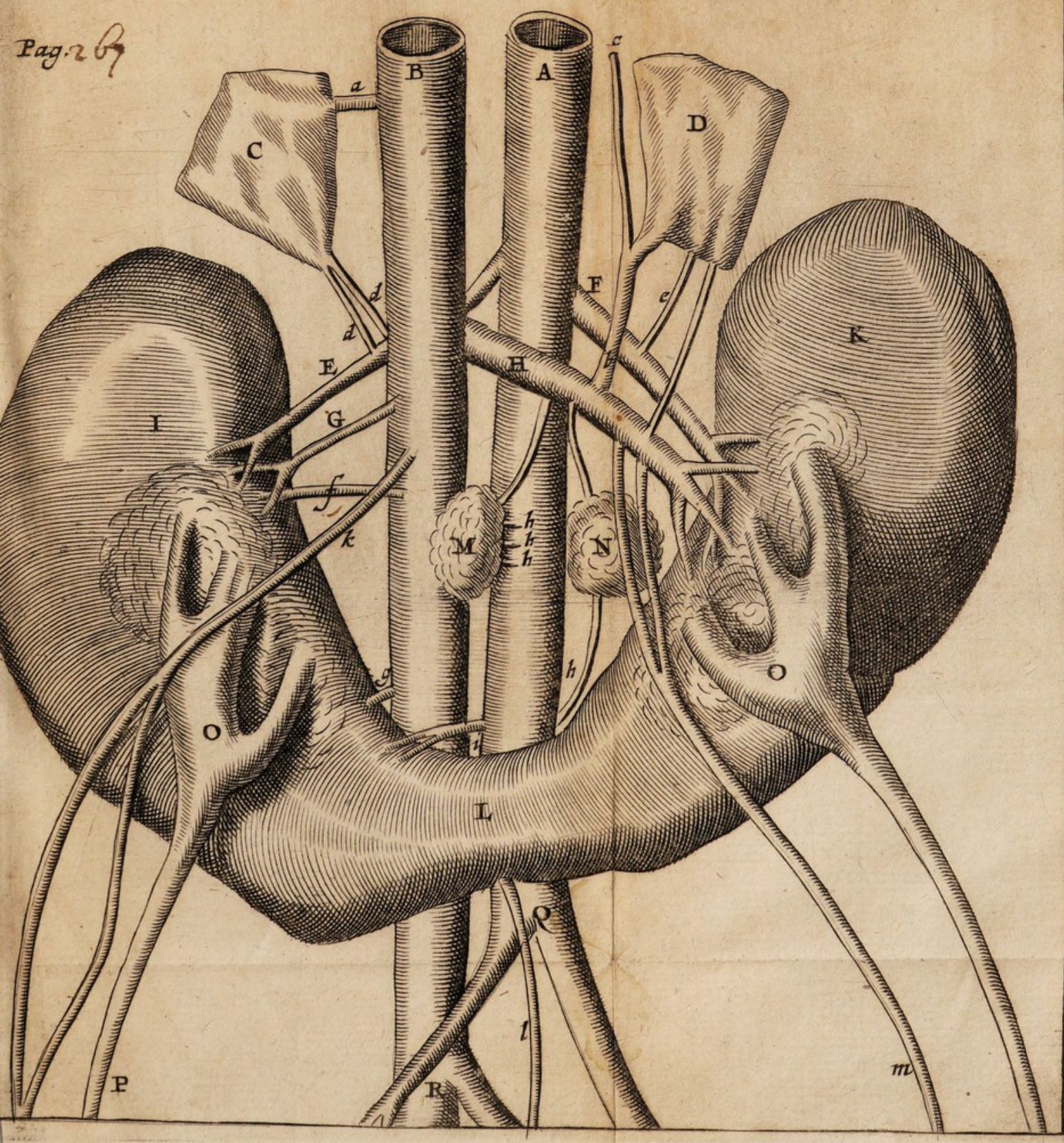
Tanta de Sirenum forma apud antiquos recentioresque differentia est, ut mirum non sit profigmentis haberi quibusdam. Nos oculatas manus habemus, Sirenesque tales demonstramus, quales revera visæ. Nec manus aut costæ fallunt, quarum icones dedimus, ad ipsam naturæ veritatem confectas.

HISTORIA XII.

Carnes in macello lucentes.

CIrca veris initium 1641. Monspelli mulier quædam, quum emptam carnem ovillam in carnario propter alia negocia adhuc calore conge- nito fumantem coquere distulisset, in tuguriolo suo ad sequentis diei usum suspendit. Nocte excusso somno oculos graves huc illuc circūducens, carnem suspensam media jam & intempesta vigilia in obscuro cubiculi angulo ita vidit lucentem, ut totam, qua se diffundebat, cellam illustrissimo lumine repleret. Solem in tenebris mentiri videbatur, illique succenturiatas operas præstare, donec qui adversa vestigia nobis premunt ad superos eum remitterent. Attonita muliercula æternos ignes vel defuncti manes in bruto latitantes,

tes, milleque rerum species dubio animo volvebat. Modo defraudatum genium querebatur, modò ædiculas pauperrimas vel miraculo illustres vel perpetua lucerna auctas sperabat. Res ad vicinos summo mane delata certam stupendi miraculi fidem fecit. Hinc ad omnes perlata fama desiderio videndi cunctos pari sollicitudine excitabat. Portiuncula autem lucens ad Principem Henricum Borbonium Condæum, Provinciarum istarum Christianissimi Regis nomine Gubernatorem allata.

Lux effulgens non ignea erat, sed alba, stellarum pallidarum instar, nec æqualiter totam carnis pinguedinem irrigabat, sed hinc inde velut gemmæ lucentes inæquali splendore dispersa. Tempus durationis cum putredine terminatum, cui lux sensim extincta cesserat. Et notabant religiosi oculatiores in lucis hujus declinatione formam ejus in crucis sanctæ acumen paulatim expirasse & desisse, quod sicut pro comperto non habeo, ita quin ex lucis natura fieri possit, nullus ambigo; ob radios enim scintillantes crucis forma imperfecta non malè exprimitur. Extincta luce tantus per putredinem accedentem successit in carne nigror quantus ante splendor.

Eadem lux eodem tempore omnem in macello carnem tam bovinam quam ovillam illustrabat, & alia animalia ad ollam destinata, quod diligenter apud singulos inquilinos inquisivi, sicut testabun-

tur qui mecum erant *Cass. Bartholinus Junior* J. U. D. frater charissimus, *Iacobus Sena* Belga Med. D. *Samuel Collinus* Anglus Med. D. & alii complures. Causa luminis ex insito naturæ principio petenda, non putredine. Non enim quævis putrida statim lucent, sed illa tantum quæ innato lumine abundant. Putredo verò externæ causæ induit rationem, quia dissolvendo totum, lumen ex carceribus suis prodit visiturque. Innatam autem omnibus rebus, tam vegetabilibus quam animalibus lucem esse, *Libris Nostris de Luce Animalium* evicimus.

HISTORIA XIII.

Cornu in latere ovis.

IN Equili Serenissimæ Reginæ Danorum Dn. *SOPHIÆ AMALIÆ*, præterito anno vidi cum aliis amicis ovem feminam cui in dextro hypochondrio circa costas spurias ex cute propēdebat cornu prægrande, spithamas duas longum. Circa radicem tanta amplitudo, ut vix expansis manibus cōprehendi potuerit. Color corneus inspersis hinc inde nigricantibus maculis. Durities in cornubus consueta. Circa exortum tamen mollius, & tactui cedens, quasi cavitate sua aliquid contineret, unde stabularii intestina ibidem recondi crediderunt instar Herniæ. Figura pyramidalis, obtuso extremo. Crescere videtur & augeri,

ri, quia laminas habet deciduas. Cuti adnatum huc illuc movetur, propendetq; ponderosum non sine animalis molestiâ. Aliquoties agnellos pepererat, nuperque duos sine cornubus. Attrito fortè cornu circa radicem, ruptoque, mortua est. Anomalus hic tumor erat quem *corneum* vocarem.

HISTORIA XIV.

Phtisis sine extenuatione corporis.

JUvenis quidam annorum XXVI. Episcopo Patavino à cubiculis, temperie corporis calida & humida ante annos sex Pleuriticus, soluta per suppurationem inflammatione membranæ, sputum expuit purulentum & tam foetens ut adstantes posset inficere, cum tussè vehementi sed sine dolore, cui periodicus miscetur sanguis. Febris lenta adest, à prandio & cœna ingravescent. Cæterum, quod communem Phtisicorum excedit sortem, corporis habitus invalescit & carnosior indies evadit, ut etiam Roma cum Episcopo reversus vestimenta arctissima sibi deprehenderit, usibusque suis sine augmento inidonea. Consultus super hoc affectu. Io. Dom. Sala, quem Senem per aliquot tum annos in Praxi sequebamur, duas nobis dabit rationes, cur more Phtisicorum non contabuerit corpus, quod 1. Naturalia viscera optimè sint constituta, ut nutrimentum copiosum corpori subministrent, largiorem enim cibum potumque

tumque & appetit & facile concoquit, 2. Firmior corporis constitutio tam citò aut cedere Phtisi aut dissolvi nesciat. Hinc interdum cibo & potu per annos plusculos abstinentes, ob robur corporis non contabescunt, imo animalia pinguescunt.

HISTORIA XV.

Adeps in Cavitate Thoracis.

Generosus Vir nocturno tempore in platea Hafniensi 1651. gladio per latus dextrum transfixo occubuit. Sequenti luce vulneris profunditatem investigaturi Medici & Chirurgi urbis conveniunt. Quartam costam acie gladii transversim divisam, & pulmonis parenchyma pertusum observant vulnere supra cor transeunte. Inter pleuram autem & sinistri lateris pulmones dependebat ab axillis magna pinguedinis copia, ordine longo secundum rectum thoracis situm disposita, pulmonibusque imposita. In adverfo latere pulmones fibris thoraci alligabantur.

HISTORIA XVI.

Anatome Xiphiae.

Captam in portu Hafniensi Xiphiam in ædibus Amantissimi fratris mei Bartholi Bartholini Eloq. P. Regii, 1651. cum D. Fuirenio Consobrino dissecabam. Femina erat & satis vasto corpore.

corpore. Icones hujus piscis exhibet *Gesnerus*, sed rudes, quia ipsum nunquam viderat. Meliori colore depingunt *Aldrovandus* & *Ionstonus*, sed nec ipsi accuratè satis omnia. Omnes in cauda peccant, quæ lunata est seu semicirculari figura, sicut optimè *Bellonius* describit, & rostrum inferius nimium protendunt, quod curtum est. Rostrum descriptionem accuratam tradit ex sceleto suo *Io. Cajus* apud *Gesnerum*, nec in eo occupabor, quia copia illius passim haberi potest. Nostrum ad reliquum corpus comparatum, velut tria ad novem erat.

Aliarum partium descriptionem, quæ curioso Naturæ indagatori fatisfaciat, frustra seu ab *Aldrovando* exigas, seu *Gesnero*, uterque enim aut aliorum fudit relationibus, aut exsiccatum piscem contemplatus est.

In variis aliis partibus errarunt tam antiqui quam novitii Naturæ Interpretes, quod breviter monendum existimavi.

1. *Aristoteles* fellis vesiculam intestino committi affirmat, quæ tamen hepar longo canale intestinis jungit.

2. *Oppianus* gladii acumen extincto pisce simul corrumpi prodidit. At acutissimam aciem quivis potest experiri.

3. *Bellonius* squamas latentes sub cute ponit. Cæterum sub cute tenerrima expanditur tantum panniculus carnosus, quo dempto cutis servari nullo pacto potest. Unde nos cum cute separavi-

mus,

mus, ut commodius exsiccaretur & impleretur.

4. *Gesnerus* narrat, quosdam voluisse unicum tantum intestinum *Xiphiae* esse, recta extensum. Rectè ille dubitat, quia altum ea de re apud omnes silentium. Revera enim intestina recta non sunt, sed æqualibus gyris intorta, quemadmodum artificialis ille intestinorum situs est apud *Aquapendentem* & *Veslingium*, ut initio putaverimus costas fuisse.

5. *Rondeletius*, Corium caudam versus ductam manu læve esse testatur, asperum verò versus caput. Vidimus nos læve esse corium Serici instar, nocte splendens præsertim ubi candicantes maculae adsparguntur.

Quæ præterea in *Xiphiae* sectione observavimus, hæc ferè sunt:

1. Dentes in palato inferiori medio gulam versus singulares erant, membranæ affixi. Utrunque tres ordines. In ordine primo circa medium palati sunt duo, major & minor, uterque oblongus & durus, saxo æmulus & asper, nucleum dactyli referens, invicem junctus & palato per membranam. Alter ordo huic per eandem membranam continuus, ad ossis substantiam magis accedit, ut & tertius, circa extrema verò cartilagineus, mediam stellam radiis suis exprimens.

2. Bronchiæ octonæ sunt & duplices, ut *Rondeletius* & *Salvianus* rectè quoque annotarunt: quadruplices credit *Gillius*, quod observare non potui, foris asperas.

3. Co

3. Cor sub capite statim situm, triangulare, unico ventriculo exiguo sanguine pleno, cui ad latus implantatur vena cava valvulis binis, & auricula magna duplici quasi bursa propendens flaccida, sed unico tantum sinu. In basi adstat vesicula illa, magna hic & cartilaginosa ferè, ad cujus exortum binæ quoquæ valvulæ apponuntur, regressum impediētes.

4. Costas nullas habet, quarum vicem suppleant pinnæ externæ magnæ ad cordis regionem defendendam.

5. Hepar grande satis & exsanguis, loco sanguinis humor crassiusculus flavescens cernebatur, quo colore ferè totum hepar erat infectum, exteriori facie lurida. In hepate vasa varia. In primis rami crassi succo flavo crasso pleni, qui in truncum desinebant, intestino conjunctum, & supra hos ramos exigua vasa rubicunda excurrēbant.

6. Fellis vesiculam à jecore semotam rectè observat *Vottonus*. Adhæret tamen per longum funem & canalem, qui semi ulnam æquat.

7. Ventriculus bifidus, quorum alter crassus interius rugosus, alga viridi refertus, una parte cæcus, cujus extremitas acuminata velut cornu.

8. Lien exiguis, rotundus.

9. Intestina ordine in gyrym disposita.

10. Testes utrinque oblongi & crassissimi, pugni magnitudine.

11. Fœtus duos nuper formatos in recto intestino

stino continebat. Nec enim alium uterum invenimus, quam intestinum, quod aliis intestinis erat continuum. Capitis foetus rudior forma, oculi magni, & gladii quædam vestigia cartilaginea. Cor nullum, sed vasa candicantia tria, hepatis rudior forma & oblonga instar vermium concretorum.

12. Per spinam dorsi excurrerat vas sanguineum amplissimum, sed congelato sanguine repletum, cujus tunica elegantissima nervea instar texturæ cruciatæ.

HISTORIA XVII.

Castorei vis mira.

NOta virtus Castorei in Hysteriis affectibus & pellendo foetu. Singularis alia innotuit mercatoribus nostris in Insulis Ferröensibus, Serenissimo Regi Danorum subjectis. Noxium Cete genus à navigiis suis ut arceant piscatores Ferroenses, injecto Castoreo aquam marinam inficiunt, qua turbata dictum factum, quasi Castoreum averfaretur, Cete fundum petit. Eadem vis & homines apta est profundo maris submergere. Egregius urinator quidam in eisdem Insulis Castoreum fortè secum portans, navigio ad res suas curandas se committit. Naufragium mox passus cum sociis, præter expectationem subito abyssum maris petiit, aliàs natare doctissimus, reliquis comitibus salvis,

salvis, sine Castoreo navigantibus. Ut fortissimam pellendi vim habere videatur? bona fide mihi hæc retulit Amplissimus urbis nostræ Consul *Christophorus Iohanneus*, socer honorandus, istarum Insularum peritissimus.

HISTORIA XVIII.

Anatome Viri veneno interempti.

Reverendus P. Io. Bapt. Salice Canonicus Secularis, & Logices in Gymnasio Patavino Prof. Amicus noster, 25. Dec. 1643. horâ quintâ nocturnâ, cum ante binas cænasset horas, doloribus ingentibus supra umbilicum torquetur cum continuo, inani tamen vomendi desiderio. Accersitus qui in proxima camera habitabat, doloribus colicis à flatu infestari illum existimans, petroleo abdomen inungit, linteisque calidis continuò fovet. Irritus tamen cum videretur labor, doloresque accrescerent, Theriacam etiam exhibet, eodem successu frustraneo. Miserè sic exagitatus totam noctem consumpsit ad horam diei decimam quintam, qua non sine veneni in acetario Capparum assumpti suspitione moritur. Post mortem corpus universum, imprimis facies, abdomen & genitalia flatu mirum in modum intumescunt.

Quum in præsentia Vicarii ab urbis Prætoris missi, cadaver aperiretur horâ post mortem secundâ, statim immisso cultello flatus cum strepitu exsiliit.

exsiliit. Hiuc ventriculus visus erosus maximisq; foraminibus pertusus, cum adjacente colo, reliquis quoque intestinis variis in locis perforatis. Unde factum, quod theriacam assumptam excrementis alvi permixtam in capacitate abdominis diffluentem viderimus, & non minus exteriorum intestinorum facies, reliquaque abdominis viscera sordibus essent inquinata. Quæ sordities, visu minus jucunda, cognitio veneni certissimis indiciis, à reliquorum investigatione curiosos absterruit.

HISTORIA XIX.

Anatome febre lentâ mortui.

CAdaver Dn. Miron Regii Consiliarii, febre lenta mortui, & adeò exsicci, ut nec carnem nec pinguedinem habuerit, sed loco musculorum fibræ rubentes remanserint, & ossa cute sicca & arida fuerint vestita, Parisiis 18. Juni 1639. apertum fuit, plurimis præsentibus, inprimis Guidone Patino, quem honoris & amoris causa libenter nominabo. Visu digna hæc notabat Vir ille Doctissimus.

1. Omentum corruptum, gangrænatum, & totum ferè consumptum.

2. Ren dexter gangræna correptus, putridus, & nigro colore tinctus, cui impactus calculus in medio, crassius & longus minimi digiti magnitudine, cujus apex ureteres ingrediebatur, quos ramo bifurcato obstruxerat. Hic Ren adeò corruptus

ruptus fuit, ut nisi aliunde mors obvenisset, mortis potuerit sola esse causa, ex suppressione urinæ brevi sine dubio sequutura. Alter Ren neque putridus erat, neque ulcerosus, sed lividus totus propter sympathiam cum dextro, qui præter figuram nihil reni habebat simile.

3. Hepar grande, sed durum multis in locis, plenum putridis tuberculis deforis, & parvis abscessibus interius, ex quibus prodiit materia alba & crassa sine gmatibus instar: Sed magis putrida inferior pars quæ renem tangit, superior costis adnata. Color lividus. Sanguis contentus crassus, lividus & putridus.

4. Lien non valdè vitiosus, solo colore livebat, quod forsan vitium ab hepate illuc amplitudine sua protenso contraxit.

5. Intestina decolorata, inprimis jejunum nigriusculum & nonnihil siccum durumque.

6. Mesenterium consumptum nihil spectatoribus reliquerat præter glandulas nonnullas virides, & pure foetido planè tectas. Substantia ipsa mesenterii videtur in pus resoluta, quod tribus ultimis morbi mensibus per ventris fluxum evacuerat. Distincta tamen erant vasa, venæ & arteriæ ob copiam sanguinis stagnantis.

7. Pancreas durum, scirrhum, & exile.

8. Ventriculo naturalis erat constitutio, & vesica lotio plena.

9. Pulmones duo planè purulenti, pleni tuber-

culis nigris & cœruleis, quibus apertis effluxit pus album & spumofum cum sanguine livido & nigricante, præter partem inferiorem finistri, quæ tota rubebat, dura & sicca, cum aquæ rubræ & claræ pinta unica in cavitate.

10. Cor exile & aridum, quale illorum esse solet, qui febre lenta moriuntur.

HISTORIA XX.

Vegetabilia ex corpore humano.

IN Musæo *Cassiani à Puteo* Equitis Romani Illustris, inter alia Antiquitatum & Naturæ monumenta, vidi herbæ iconem ex corpore Hispani cujusdam enatæ. Historiam recenset *Fortunius Licetus* l. de Spont. Viv. ortu. spinæ in corpore germinantis. Inhæserat nempe spina corpori trans-euntis, deinde cum corpore nutrita fuerat. Ex occulto seminio hujusmodi ex animalibus vegetabilia emergunt, sicut plantæ plures in muris, hederæ in Cornu Cervi apud *Scaligerum*, visci in montibus nascuntur. *Marcellus Empiricus* l. de Med. c. i. herbam in capite statuæ cujuslibet nasci solitam, decrecente Luna sublatam, capitiq; circumligatam, dolorem tollere prodidit. Narrabat mihi *Leydæ* amicus, ex collo mulietis excrevisse fruticem. Corallium rubrum ex cranio humano pullulans in Musæo Pisano vidi. Usneam seu muscum cranio humano adnasci vulgò decantatum, ex

Un-

Unguento armario. Eligunt verò Ulneam ex sana calvaria hominis violenta morte extincti, eaque annosa, nam in recentibus cadaveribus suspensis non ita crescit feliciter, unde capita suspensorum carnifices ad decem & ultra annos in tilia confervant.

HISTORIA XXI.

Tophi in animalium ventriculis.

REperiuntur sæpiculè pili conglobati in ventriculis equorum, boum, vervecum, passim obvii, sphærici ut plurimum, glabri, modò externo cortice nigro tecti, modò sine testa. Magnitudine varii sunt. Vidi tophos omnium magnitudinum, ovi columbini exilitate & maximi mali granati amplitudine. Si dissecemus, artificiosum pilorum contextum deprehendemus, arctissimè invicem concretorum. Causa concretionis non ita obscura esse potest. Ipsi sibi boves vel equi vel agnelli dentibus prurientem cutem lambunt, pilorum copiam lingue adhærentem deglutiunt, qui mucò mixti ventriculo in globulos conpinguntur, primò minores, mox novis accedentibus pilis majores, tandem à calore ventriculi crusta inducitur. In ovibus Feröensibus sæpissimè crudorum solutorumque pilorum uber est in ventriculis proventus, ut mercatores nostri testantur, quia oberrantes in montibus & faxis nivosis per hyemem,

mem, deficiente alimento, lanam sibi invicem depascuntur. Habeo globulos crinitos aliquot juglandis magnitudine, testa dura, glabra, & nigra, quales 50. numero in ventriculo vervecis in Islandia à mercatore nostro reperti. Difficuler tantum onus ferunt. Unde equi & boves anhelosi & asthmatici diu dubia valetudine oberrant. Utuntur his tophis rustici veterinarii in Mulomedicina, alii ad dysenteriam, aliisque fluxibus. Quod de testa dura dixi, noli quæso repudiare. Tam calidus illorum est ventriculus, ut non tantum dura multa concoquat, sed & lapideam duritiem rebus diutius retentis inducat. Vacca domestica amici mei Helsingorensis fortè frustulum laneæ caligæ, rusticis nautisque familiaris, deglutiit, diuq; in ventriculo conservatum ita arctè compegit, & calore induravit, ut in saxeam duritiem facili mutatione potuerit transire, nisi mors malleo securique illata diuturniorum moram invisset. Extractam caligam velut pice dura illitam & cætera laneæ fila solito duriora observavi.

HISTORIA XXII.

Linguae defectus & amplitudo.

S Almuri ex variolis quidam expuit linguam totam, nec tamen loquendi promptitudinem amisit, quanquam exacte aliqua literarum elementa proferre nesciverit. Sunt enim literæ, quæ
sine

sine linguæ allisu enunciantur, & vel à gutture eructantur, ut A, vel à labiis eduntur, ut B.

Leidæ puella quædam linguam manus magnitudine amplam grossamque habebat, ut ore vix contineretur. A Medicis restituta fuit sanitas, qui particulas superfluas in extremitatibus absciderunt, donec ad consuetam perduxissent molem, quod *Ioh. VValæo*, magni iudicii, & amico semper deflendo, acceptum refero.

HISTORIA XXII.

Vomitus Vermium.

IN Monte Cælio 1642. puer de ventriculi difficultate & dolore conquestus, jussu Medici præsentis oleum cum jusculo adsumit. Concitabatur ad vomitum, prodiitque illico rana viva. Idem superiori anno passum collutores testabantur. Ipse verò id sibi evenisse haud falsò suspicabatur, quod herbas comedisset femine ranarum turgentes.

Alius, Medici loci istius filius amicus meus, magna febre diu arsit nec ante ad ἀνάρτησιν pervenit aut soluta est, quam per os forte evomisset vermem viridem singularis figuræ. *Mindererus* in Chir. Milit. narrat vidisse se militem, qui ex palustri & impura aqua ranas 200. evomuerit. Princeps Neapolitanus in venatione post aquæ haustum in sanguinis sputum incidebat. Ex ventriculo sputum prodiisse suspicio nata. Unde Principem

aquæ majori copia Sueffanus Medicus implevit, & huc illuc dolii instar agitando ad vomitum compulit. Prodiit tunc sanguinei vomitus causa, hirudo nempe quem cum aqua prima in venatione forpserat, quemadmodum narravit mihi *Ios. Donzellus* insignis Medicus & Chymicus Neapolitanus.

Stabulario Illustris Herois, tumor in amygdalis excrevit. Quum maturus ferro aperiretur, cum pure, per vomitum fortè supervenientem, vermis minimi digiti ferè crassitie exspuitur, ulnam cum quadrante longus. Post paulò alii subsequuti vermes quam plurimi, sed minores. Quibus excretis ulcereque solidato convaluit. Vidit hos, qui ulceri curando præfuit, Chirurgus noster *Martinus Sixius*.

HISTORIA XXIV.

Dens Ferreus.

DE Aureo dente pueri Silesii multa multi prodiderunt donec mangonio rem fictam serior observatio videret. Ferreus, de quo loquor, dens majorem à lectoribus fidem merebitur. Patavii Vir pridem degebat, cui ferreus dens ex maxillis enatus credebatur, varia conjectantium & admirantium diversitate. *Minadoo* tum superstiti, mirum id visum non fuit, quia ut in Macrocosmo, ita & in Microcosmo Metalla generentur. At

Io. Dom. Sala, noſter in Medica Praxi Dux, repreſſius inſpecta, vidit in maxilla ſuperiore cicatricem, unde ſtilo ferreo vulneratum olim ægrum pronunciavit, & cuſpidem in dentis alveolum incidiſſe, ibique ab eo tempore dentis ſpecie remanſiſſe. Dentis ferrei mentio extat *Daniel* 7, 7. 19. in viſione quarti Animalis ſævi, & voracis.

Ferrei quanquam non ſint aliorum dentes, du-
 riores tamen ſunt quam reliqua oſſa, ut nec cre-
 mari poſſint, nec in cariem reſolvi facilè. Hinc in
 dentibus latere ſemina futuræ reſurrectionis *Ter-
 tullianus* prodidit, & tanta apud vulgus de denti-
 bus ſuperſtitio, ut deciduos ſepeliant. Ex hac
 dentium ſoliditate ſcintillæ nonnunquam eliciun-
 tur. Sojerus Mercator Amſtelomenſis ditiffimus,
 quando ligno dentes ſuos percuffit, ſilicis inſtar,
 ſcintillas inde provocavit, quod & à fratre ejus
 Patavii *Guilielmo Sojero* Literaturæ Græcæ peritiſ-
 ſimo, & ex filio in Belgio audivi confirmatum.

HISTORIA XXV.

Anatome Turſionis.

Turſionem noſtrates *Marsuſin* vocant, Del-
 phini ſpeciem, à ſimilitudine porci, abundat
 enim lardo, ex quo liquor ad elychnia educitur,
 caro verò à pauperioribus loco lardi in cibum ve-
 nit.

Diſſecui non ſemel feminam, & foetam,

Augusto Rege FRIDERICO III. aliisque spectatoribus in Theatro nostro præsentibus. Figura exactè cum Tursione convenit descripto à *Rondeletio* l. 16. de Pisc. c. 10. Interiora viscera ab humanis non multum differunt, si pauca excipias jam signanda.

Ventriculus triplex, sed angustis orificiis patentibus. Primus loculus rugosior & candidior, secundus rubicundior, rugis multis sed magis quam in illo ordinatis. Tertius appendix tantum reliquorum videtur. Intestina ut in homine longa & anfractuosa. Nullum omentum.

Lien ventriculo subjectus, ex multis globulis parenchymate lienis rubicundo non dissimilibus constat. Duo globuli maximè conspicui, nucis avellanæ magnitudinem æquantes, ex quibus vasa brevia ad ventriculum tendunt.

Pancreas figura triquetra glandulosum, candidum. Hepar rotundius quam humanum, ventriculum utroque latere amplexens, pallidius, cavâ & portâ amplissimis. Vesicæ bilariæ nullum indicium.

Renes amplissimi, rubicundi, racemis uvarum similes, infinitis glandulis quadrangularibus & triangularibus distincti, quæ membrana tenui invicem junguntur. Renes succenturiati triangulares glandulosi, sed sine manifestâ cavitate, proximè trunco adhærentes.

Vasa spermatica cum Varicosis anfractibus
ad

ad testes feruntur, in utroque latere. Sed testiculus sinister tumidior nucem juglandem facile æquat, qua parte femina foetus gerit, sed sine humiditate; dexter longior, & tenuior.

Collum uteri amplum, desinens in pudendum supra anum rima triangulari. In ani lateribus duo alia foraminula conspiciuntur, in quibus glandulae totidem interitus ad nervos deducuntur.

In sinistra uteri parte foetus inclusus partui vicinus, masculus exiguo pene, capite ad os uteri verso, erecto situ, umbilico quadruplici vase protenso, qui in medio itinere dividitur in duos funiculos utrinque ad placentæ latera diffusos. Uterque funiculus duo habet vasa crassiora, in medio tenuior. Placenta exilis concreto sanguini similis, parietibus chorii agglutinatur. Tenuis Amnios, Allantoides humorem serosum continet, farcimibus inclusum.

Uteri appendix dextra, sive locus dexter vacuus.

Diaphragma amplum, pro costarum longitudine protensum.

Cor grandius, humano per omnia simile, in medio situm, etiam mucrone. In dissecto quatuor primâ fronte ventriculi videntur, unum cava cum auricula efformat, carnosâ pariete distinctum, sed inferius patulum, qualis paries densus inter auriculam & aortam in sinistro quoque visitur.

Pericardium humore cruento refertum.

Pulmones amplissimi, subpallidi, unico lobo continui, lati superius, angustati verò in cavitate inferiori thoracis à longo costarum tractu formata. Nodis durioribus hinc inde exterius inæquales, in quibus folliculi vermibus pleni erant infixi.

Aspera arteria ampla. Larynx singularis figure, anserinum caput refert, quod aperiri claudiq; potest, ossea ferè, & liberè superius patet in ductum qui bifidus fertur ad bina spiracula in capite excavata, per quæ seu aërem seu aquam recipit.

Lingua latiuscula, sed palato firmitus undique nexa. Sibilum enim Tursio edit, quem piscatores exaudiunt.

Spiracula illa duo in capite obvallantur gyroso quodam flexu velut labyrintho, ad aërem vel aquam temperandam.

In thorace adstat œsophago magno thymus magnus, cordis ut videtur tegmen. Ex hoc thymo utrinque circa mediastinum & pulmones disperguntur glandulæ aliæ quamplurimæ.

Exigua auditus foramina. Cantu tamen & strepitu à piscatoribus alliciuntur. Æstate creduntur surdi, nec strepitum sequi, hyeme satis auriti.

Oculorum palpebræ angustiores, quibus resectis satis magnæ prodeunt oculorum orbitæ.

Offi scapulæ connectuntur duæ Pinnæ exteriores, venis donatæ & nervis copiosis, quibus innatatione moventur. Separatâ carne seu cartilagine,

tilagine; manus humanæ rudem formam expriment.

Dentes 46. in unaquaque maxilla, acuti omnes, & ita siti ut inter omnes dentes spatium vacuum alterius maxillæ dentes excipiat. Vertebrae in universum 36. in spina dorsi productæ.

Anatome Fœtus masculi Tursionis.

In dissecto fœtu, nuper extracto, umbilicalis vena stilo pertentata ducebat nos ad venam portam hepatis. Per Urachum pervium ad vesicam stilus pervenit. Utrunque more nostro arteriæ umbilicales positæ.

Renes succenturiati exiles. Testes utrinque intra abdomen latitantes cum suis Epididymidibus, & vasis præparantibus, ex quibus ad Epididymida transeunt. Inter utrumque testiculum plexus quidam est glandularum exilium, rete in morem involutarum. Ad penis radicem prostratæ. Penis longiusculus partim extra prominulus, partim intra latitans, duobus ligamentis nerveis constans, uno tenui, altero crassiore, circa radicem osse cartilaginoso fulcitur, instar ossis hyoidis.

Cor in medio, ejusque mucro sub cartilagine ensiformi. Anastomosis venæ cavæ & arteriæ venosæ manifesta, ut & circulus membraneus in arteria venosa. Canaliculus inter venam arteriosam & arteriam aortam maximus, & hanc & illam amplitudine æquans.

HISTORIA XXVI.

Angina Melancholici, &c.

PHarmacopæus vicinus Angelo Patavi 1643. post esum carnis agninæ visus sibi est frustulum in loco superiori dentis ultimi dextri seu gingiva dentes excipiente, relictum sentire, à quo sensim inflata gingiva communicatoque tumore cum musculo buccinatore, dextra gena intumuit, ut os vix posset aperire, imò gula clausa vix deglutiret. Imaginabatur verò sibi, quippe Melancholicus, effascinatam se ab inimico. Verior causa, judice *Sala*, fuit affluxus humorum, indeque orta inflammatio.

Medicus quidam Venetus Eruditus, quotannis sub caniculâ sub tecto sedens toto mense commorabatur. Metuebat nempe sibi ne frangeretur si in parte ædium inferiore consisteret, quum vas testaceum se crederet. Finito mense ad mentem sanam & solita officia reversus est.

HISTORIA XXVII.

Nucleus ex Pulmonibus.

Mulier Patavina post nuclei avellanæ deglutationem inter ridendum, in tussim insignem incidit, quæ per bimestre spacium miserè ipsam vexavit cum febre & totius emaciatione. Medicus vocatus Phtisin suspicabatur. At subacti judicii Vir

J. D. Sala, febrem animadvertens adesse non continuam, nec sputum cruentum, aut pure inquinatum, sed respirationem liberam à Phtisi immunē pronunciat. Interim de causa quadam occulta facultatem pulmonum expultricem irritante sollicitus, post varia quęsita, tandem ex responsis ægre intellexit nucleum esse devoratum. Unde vomitorio ex melle rosato cum oleo communi frustra exhibito, lambitivum addidit ex oleo Amygdalarū dulcium ad expultricem irritandam ampliandasq; vias. Tandem nucleum olim deglutitum adstante Matre exspuit, pristinaque restituta est sanitati.

HISTORIA XXVIII.

Tumor uteri gangrænosus.

Femina Veneta annorum 40. ex casu quodam 1643. dolores uteri acerbissimos passa est, adeò graves ut ipsam se tunderet milleque modis affligeret. Frustra omnibus adhibitis auxiliis, causa latente, septimo die dolores cum vita cessarunt. Cadaver à *Cacilio Folio*, Veneto Anatomico, & amico meo veteri, apertum, statim dolorum causas prodidit. Uterus quippe capitis puerilis magnitudine in tumorem carnosum degeneraverat, & gangrænosum sine exulceratione, ut discissus pilam æmularetur carnosam. Cavitas angusta vix aureum nummum cepisset, plena concreto sanguine. Præterea omentum ligamenti vicem sustinens

nens firmissimè externo uteri fundo alligatum erat, quo sursum tracto dolores forsan aborti.

Idem in alio uteri tumore testabatur se os reperisse instar conchæ, insignis magnitudinis. Minus etiam os in tumore colli minore.

HISTORIA XXIX.

Viscera corporis inversa.

INter dissectiones 1650. Parisiis habitas, insignis fuit una cujusdam ex reis, qui rhedam Serenissimi Principis, Ducis de Beaufort nocturnis horis, furibus aliis stipatus, aggressus fuerat, & nobilem quendam in ea sedentem sclopeto necaverat. Illius sicarii cadaver fractis membris rotæ impositum ad expiationem tanti criminis, concessum fuit à Præfecto rerum capitalium Medicinæ Doctori & privato Chirurgiæ Professori, Mag. Petro Reguier, ut in eo Chirurgicas operationes suis auditoribus demonstraret: in quo res adeò mira comperta est, ut sua novitate urbem populosissimam in admirationem rapuerit. Nam positum mutaverant jecur & lien, ut hic in dextro, illud in sinistro hypochondrio locum haberent, ut & singula vasa ipsorum viscerum substantiam concomitantia, tam in abdomine quam thorace; ipsa quoque cordis cuspide ad dextram thoracis partem vergente, contra quam fit in aliis. Id ad me perscriptum

Guido Patinus Decanus tum Saluberrimæ Facultatis Med. Parisiensis. Similem situm viscerum observatum Romæ 1643. *Petrus Servius* Medicus Doctissimus amplissimam mihi fidem fecit. *Schenckius* 1.2. Obs. 188. Platerum similia refert observasse.

HISTORIA XXX.

Suturæ capitis eminentes.

IN fatuo Neapoli in Nosocomio Incurabilium cum *M. Aur. Severino* observavimus Suturas capitis omnes uno quasi clivo exaltatas, ac toro sublimiore prominentes. In tribus pueris Epilepticis ibidem futuræ coronales muri instar extabant, ad quas deprimendas Ustione Arabica per fila accensa utebatur Severinus, ipsi in Xiphilide, hydrope, ulceribus, tumoribusque summo successu cum Ægyptiis usitata. Ego in conterraneo nostro Viro ingenii acuti, sed singularis, officula futuræ lamdoideæ ita tumentia vidi, ut digitis singula discernere potuerim, dubio omni procul cerebro huc amandante supervacaneas humiditates sicut in Exostosi, & Xiphilide in tumorem ossa elevari videmus. Ossa enim, quia per sanguinem nutriuntur augmenturque, abscessus pati possunt, & quosvis tumores.

HISTORIA XXXI.

Collum uteri concretum.

Matronæ Fionensi 1649. in primo partu difficili ita partes pudendæ dilaceratæ fuerunt, ut non tantum tardissimè curatæ sint, sed uterus ipse prolapsus videretur commodam cum marito copulam impedire. Ad reponendum uterum varia remediorum genera frustra sollicitavit. Obstetrix immisso digito tuberculum durum referebat se sentire, quod digito pertransire non posset, sicut in prolapsu uterino aliàs fieri solet. Hinc ad opem ferendam vocatus D. *Mothius*, magnus Amicus meus, digitum in vaginam uteri vix ultra medietatem secundi condili protudere omni conatu & dexteritate potuit, deprehendit enim colli uteri latera omni parte concrevisse tamque arctè coaluisse, ut nec digiti apicem, nec subtiliorem stylum admitteret. Concreverant enim ægrè incuriâ partes exulceratæ, quas natura ante separaverat. Nunquam exinde concepit, aut solidâ cum marito gavisa est voluptate, omni nempe ad uterum intercluso meatu. Mirum tamen fuit, quod singulis subinde hebdomadis præter voluntatem cum impetu quodam aquæ fatentis cochlearia duo ex utero viderentur effluere. Forsan ex vesica, vel, si ex utero, per anfractuosam quandam fistulam in colli
meatu

meatu relictam emanavit. Lotium commodè emisit, & menstrua statis vicibus parcè fluxerunt per venulas extremo collo insertas.

HISTORIA XXXII.

In Bovum Anatome Observationes.

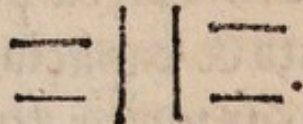
ANnosus Bos in edibus meis mactabatur 1650. macilentus, sine omento pingui. Cor multo adipe oblitum in dextri ventriculi pariete medio abscessum habuit pomi magnitudine duobus folliculis inclusum, quorum exterior crassior cartilagineus, interior tenuior, ex quo secto serum cum impetu exsilliebat. Nulla tamen vomica cum ventriculo cordis communio, sed folliculus interior pedunculo parieti externo alligabatur. Cor igitur abscessus patitur, & alios tumores, secus ac visum Galeno l. i. de Loc. Aff. c. 5. quanquam non planè negasse, sed diu durare posse, pro Galeno respondeat *Saxomas*.

In hepate ejusdem bovis à parenchymate separato observavi circa portæ ramos tubercula cum venulis lata & capacia, in quibus præter externam tunicam, interior folliculus conspiciebatur. In aliis venis capillaribus, circa anastomoses, crassa quædam & tuberosa erat caro tendinosa & fibrosa, hinc quia sanguis non potuit libero cursu per anastomosin ferri, atrophia successit.

In alio Bove mactato inveni in ventriculo vermiculos infinitos tunicæ crustosæ adhærentes, pusillos & curtos, sed capitibus crassis, à quorum capitibus ad extremam caudam patulus visebatur ductus. Æstas humida & autumnus pluviosus fænum corrumpit, unde putredo in ventriculo vermes generavit.

In alio Bove dissecto vidi sanguinem concretum nigrumque in sinistro cordis ventriculo, aliquot Uncias pendentem, qui sensim in adiposam substantiam albam terminabatur, qualem aliàs in hominibus demonstravimus.

In separato hepate à suo parenchymate, sæpe sæpius tam humano quam bovino majore, anastomoses venæ cavæ cum Porta quæsi, sed nullas pervias inveni, neque folle, neque stilo, neq; cultro. Cœcæ omnes, varii tamen generis, quibus nos primi nomina indidimus differentiamque annotavimus. Prima anastomosis nobis *Parallela* vocatur quando extremi ramuli invicem junguntur rectis lineis. Secunda est trunci cum trunco, H, transverso vasculo intercedente. Tertia *Cruciata*, quando crucis instar vel rami truncum transcendunt vel rami ramos. Quarta

Mixta ex *Cruciata* & *obliqua*. Quinta *Obliqua* seu angularis, quando obliquis angulis junguntur.

In Vacca prægnante ventriculus anteriore parte car-

te cartilagini ensiformi connatus erat. Præterea in fellis vesicula repertus lapis, Bezoartico lapidi magnitudine & forma non absimilis, colore miniaceo digitos contrectantium inficiens, per laminas compactus. Ventriculo lien oblongus per membranas adnatus.

In boum capitibus per narium ductum adscendit vas amplum carnosum, circa cerebri viciniam in multas laminas duriores cavaeque divisum. In cerebro cavitas ampla inter processus mammillares & cranium, quæ cum ventriculis nihil habet commune.

De Vitulis in vacca repertis, & vaccæ secundinis nihil addo, quia *Aquapendens* l. de Form. Foet. omnia accuratè exsequutus est.

HISTORIA XXXIII.

Piscis figura Crucis.

Passer piscis 1650. à piscatoribus Bergis Norwegorum captus, signum crucis crassioris in ventre gerebat manifestum, idq; in summa cute. Ad usum mensæ culinæ Dn. M. Iani Schelderupii, Episcopi Bergensis vigilantissimi, Affinis mei honorandi, inferebatur, sed ancilla viso crucis signo perterrita, cultrum suspendit, piscemque illustrem plurium curiositati reservavit. Anguli crucis & latera æqualia, superficies plana & cum

cute æqualis, ut nec promineret, nec latius diffusa esset. Piscis totius circumferentia ulnam unam cum dimidia æquabat, longitudo mediam ulnam. In exsiccatō pisce disparuit ferè crux.

HISTORIA XXXIV.

Abscessus cerebri.

PUero sexenni Dordraceno 1646. ex alto baculus in sinistram capitis partem perpendiculariter decidebat, unde fractum ad mensuram crassitudinis baculi cranium. E parvo tamen primum ossis sincipitis foramine cerebrum paulatim prodiit instar fungi, donec tandem sponte decideret. Statim ab illato vulnere convulsus est in opposito latere, mox in eodem quo læsus, resolutus, deinde iterum convulsus, donec vulnus & symptomata decimo quinto à vulneris accepti die cum morte commutaret, exhausto usque ad corpus callosum cerebro. Misit hanc ad me historiam Amplissimus Vir D.D. Iohannes Beverovicus Senator & Medicus Dordracenus.

In Nosocomio Patavino 1645. caput aperuimus Viri in osse temporum vulnerato, qui sine Delirio, Paralyfi & pulsu febrili, decimo die soporosus decesserat. Vulnus ad cerebrum penetraverat, ubi apostema excitatum pure copioso abun-

abundans, vicinis partibus ad nigrorem vergentibus.

Alius Patavii 1644. Procurator Nationis Germanicæ, ex levi capitis contusione, neglectis per imprudentiam remediorum præfidiis, primò pedum brachiorumque Paralyfi, mox maturo inde fato oppressus. In elevati cerebri compage nullum alicujus momenti vitium, præter Abscessum in opposito latere, comparuit.

HISTORIA XXXV.

Phtisis à venis.

PHtisin à toto subinde venoso genere induci planè sum certus. Sanguinis enim vitium non corpus tantum emaciat, sed & pulmones, quos in circulatione transit omnis, sine aut horum culpa aut cerebri, sua acrimonia irritat & corrumpit. In cadavere Phtifici Lugduni ad confluentem Rhodani & Araris observavit *Lazarus Meyssonnerius* Medicus Lugdunensis percelebris, venam tantum cavam prope cor obstructam. Hinc acutus ille Vir Phtisin ab Ureteribus & renibus deduxit, quam in se solis curavit diureticis, ut decocto hyperici, &c. non saccharo, quod credit dissolvere potius sal pulmonum, illorumque unionem.

A quocunque vitio Phtisis dependeat, pulmones tamen in plerisque Phtificis tandem deprava-

tos observavi. Interdum parenchyma planè vidi absumptum, solis vasis remanentibus. Nonnunquam tanto pure scatent, ut calcis instar sint friabiles. Subinde ita induratos inveni & exsiccatos, ut vitri instar diffrangi potuerint. Sæpe costis visi tam firmiter adnati, ut motus recipro-
cus cessaverit.

HISTORIA XXXVI.

Gonorrhææ virulentæ sedes.

Gonorrhææ virulentæ protrahuntur interdum ad 10. annos, quale exemplum Patavii vidimus, in Viro Bergomense, cætera sano, sed vix ossibus hærente. Unde in gonorrhæa hujuscemodi non excerni semen, sed pus ulceris ex prostratis, vero videtur proximum. Certè in omnibus gonorrhæa laborantibus in Nosodochia dissectis ulcèra reperimus, seu callum ulceris præteriti signum. Impossibile alioqui foret tanto tempore effluvium seminis vita superstitè perstitisse. *Severinus* Neapoli in dissectis invenit inflammationem & abscessum in Prostatis.

HISTORIA XXXVII.

Anatome Hydropici & Phtisici.

Vicentinus Architectonicæ militaris Magister ex Germania redux pulmones habuit nimio vini potu debiles, unde tussis & suffocationis metus. Accedebat huic difficultati Hydrops pedum, non abdominis, qui digiti imprimentis vestigia servabant. Varia à Io. Dom. Sala, nobis præsentibus, tentata ad pectoris expurgationem serique evacuationem, sed operam lusimus. Aucta enim respirationis difficultate scarificatisque pedibus lividis tertia inde hebdomada ad plures abiit. Apertum cadaver x. Junii 1642. affectos locos nobis prodidit manifestius.

1. Cordis auricula dextra adeò sanguine fuit distenta, ut capacitatem neutri ventriculorum cederet. Sanguis ipse niger erat & crassus, & grumosus, qualis in utroque ventriculo repertus, quanquam in sinistro rubicundior.

2. Pulmones lividi, flaccidi, sine sanguine, sicci magis quam humidi.

3. Dexter pulmo arctissimo nexu costis cohærens.

4. Inter membranas pulmonum, pleuræ, &c. mucus quidam albus inventus. Serum quoque copiosum in thoracis cavitate, in musculis externis & in visceribus.

5. Jecur lividum & scirrhosum, parco sanguine conspersum. Lien major solito, fluccidior, sanguine nigro plenus, magisque quam hepar sanguificationi idoneus.

6. Ren dexter in Ureterum orificio grandem calculum condebat acutum, sed glabrum, pollicis magnitudine & crassitie, aliosque alibi minores & arenulas infinitas, quæ causa est, quod in dextro latere æger fuerit decubitus. Nullam tamen urine difficultatem experiebatur, sed dolorem tantum in inguinibus. Dolor à calculo magno. Urina prompta fluxit, quia sana vesica & sinister Ren sanus.

HISTORIA XXXVIII.

Caseus, Placenta, globulus, per vomitum rejecta.

DYsenterica puella civis Hafniensis lacte caprino, quod huic malo optimum experimur remedium, usa 1652. stomachi gravitatem sentit cum dolore & anxietudine. Tandem ad vomitum compulsa excrevit casei duriusculi frustum aliquot Unciarum non sine suffocationis periculo. Illo excreto melius valuit.

Observavi & in meæ filiolæ Margarethæ dysentericæ excrementis viridibus & cruentis subinde casei globulos ex lacte nutricis in ventriculo

coagulato , unde consultò lacticiniis infantum saccharum miscemus.

Altera filia natu major Anna Margaretha superata febre Tertiana Epidemia eodem anno , adeò cibum avidè appetiit , ut nullo ferculorum genere satiari potuerit , unde venter intumuit. Mox per vomitum difficillimum compactam placentam , quam vola manus vix comprehenderet , quasi arte Apitiana in ventriculo coctam , uvis passulis antea devoratis farctam ægrè expuit , ut à suffocationis discrimine parum abfuerit.

Naturæ hi vomitus sunt consentanei. Captum nostrum superant alia heterogenea ex ventriculis nonnullorum rejecta , quæ Dæmonis præstigiis & nugis sagarum , corporibus inducuntur. Singulare exemplum in Hist. 52. Cent. 1. consignavimus. Addam adhuc aliud nudius tertius natum.

Nobilis Matrona Scanica Mense Novembri 1653. variis doloribus per totum corpus vagis diu emaciata & excruciatâ sine causa ulla manifesta , cum frequenti nausea & vomendi desiderio , tandem urgente nauseabundo stomacho evomuit globulum cereum nucis muschatæ magnitudine & forma. Statimque sedatis doloribus tumultus in ædibus auditus , & felium quatuor in cubili concertatio visa , quæ facilè persuadebat sagarum negocium ibi volvi agique ; Globulum Hafniam ad nos delatum vidi hisque manibus contrectavi. Externa facie est glaber , dissecta per medium cera ,

& linum & plumam & aciculam accuratè ceræ permixta invenimus, sive astu Dæmonis globulus ille dormienti Matronæ per œsophagum ingestus fuerit, sive in ventriculo arte magica compactus, certè mali spiritus expressum artificium sagarumque opera hinc elucet manifestissimè. Nobilissimus Maritus conjugis injurias ulturus, in jus vocat incantamenti autores, qui optimam uxorem, piam & honestam præstigiis hisce deluserunt.

HISTORIA XXXIX.

Pancreas suppuratum.

Vir quidam Nobilis Campanus, sanguineo & melancholico temperamento, dum Lutetiæ morabatur initio anni 1652. incidit in febrem, cum quodam dolore ad dorsum & lumbos, & totius corporis tremore insolito, (qui post paucos dies feliciter desiit) & fluxu hæmorrhoidali, lento quidem & paucò, sed dolorifico. Post aliquod dies utroque symptomate adaucto, Eruditus quidam Medicus ad eum deducitur, cujus auxilium recusat, nullam à Medicorum præceptis opem sperans, incurabili quodam, ut ajebat, affectu laborans: Morbum enim magicum esse pravisq; magorum artibus sibi immissum, quo abundabat Lotharingia, in qua per aliquot annos mi-
lita-

litaverat. Ingravescente affectu, & febre incandescente accitus D. *Guido Patinus*, medicinam illi fecit, venæsectione iterata & purgatione blanda ex *Gassia* medulla, foliis *fenæ*, & syrupo diarrhodon, eò ægristatum perduxit, ut in convalescentiæ spem lubens devenerit. Tandem quum vino multo, eoque meraciore usus esset, inscio Medico, invaluit febris, prostratæ vires, fætor corporis nulli ferendus, tandem cum *diversis* & fugaci delirio extinctus est.

In dessecto cadavere apparuerunt omnia viscera nutritia supra modum pallida, à veteri intemperie biliosa, quæ toto vitæ decursu dominatum obtinuerat, sed absque ullo eorum substantiæ vitio. Ex utroque pulmone leviter compresso, serum putre & fœtidum defluebat. Substantiæ cerebri serum multum instar feri lactis subvirescens innatabat, cujus portio in spinam dorsii decidua tremorem illum initio morbi concitaverat. Mortis autem causa fuit ingens abscessus in toto Pancreate latitans cum multo pure & fœtore intolerabili, pure inquam valdè putrido & subviridi, cujus acrimonia glandulosum corpus penè universum exederat atque discerpserat. De horum fide testem acclamo laudatum *Patinum*, qui actam rem *Lutetia* mihi non ita pridem transmisit.

HISTORIA XL.

Caro cocta colore rubro sudans.

Mense Augusto siccissimo & ferventissimo
1652. carnem bubulam planè recentem sanamque, sale parum conditam in ædibus nostris coximus. Post primam mensam reposita fuit in promptuario culinæ vicino, quo alia ciborum genera condi solebant. Unus alterque intercessit dies, quum ad usus resumeretur reposita caro, sed tota rubebat liquore rubicundo, purpuræ instar, exsudante, digitosque tractantium tingente. Universam ita externam carnis faciem obduxerat rubor, eaque rescisa, interior pars carnis sana & solito more colorata. Reposita verò in loculamentum, iterum superficie tenuis similis tinctura aspersa comparuit, idque repetitis sæpius vicibus, donec putresceret. Causa tincturæ non æquè manifesta. Ad armarium seu promptuarium referri non potest, quia, ut certus essem, mutari locum jussi, nec unquam id in aliis eduliis ibidem loci repositis observatum. Nec putredo manifesta culpanda, quia & recens erat caro, saporis grati & odoris consueti. Nec à sale exsudante provenit, quia aliàs salitæ carnes non visæ rubere, & columbas recenter assas eodem colore asperfas vidimus. An aëris cœlique calidioris fuerit vitium morborum

rum putridorum & malignorum hæc æstate feracissimi, suspicari licet. Crudam fuisse, cruoremque nondum coctione mutatum dicerem, nisi accurately instituto examine planè coctam deprehendissem, nihilque ruboris interiori carnis loco, prorsus sanæ coctæque simili, apparuisset. Multis magnisque Medicis, qui febricitantem me inviserant rem stupendam monstravi. Viderunt mecum omnes, & admirati sunt. Si superstitioso esse liceret, sequentis Dyfenterix omen crederem, quæ statim subsequuta & urbem populosissimam multis funeribus, & domum nostram infecit.

HISTORIA XLI.

Sine Trepano cranii vulnera curata.

TRepanum fracto contusoque cranio imponimus, ut partim os depressum elevetur, partim ut pus vel sanguis in dura meninge stagnans facto foramine evacuetur. Antiquis usitatam administrationem, cum successu in Italia vidi adhiberi. Duo tamen exempla à se observata nobis narravit *Petr. Marchettus* Chirurgus Patavinus dexterimus, Aquapendentis discipulus, in quibus sine trepano pus evacuatum. Juvenis quidam ex fenestrâ prolapsus cranium contudit, unde convulsiones subsequutæ aliaque symptomata. Cutis factâ

factâ incisione per cranii poros pus exsudavit, sicut per cutum sudor solet.

Alius puer Nobilis Patavii cranio contuso, sanguinem per nares, os & aures emittebat. Trepanum Mater refugit. Itaque neglecto puero post 30. dies, abscessu in capite orto & inflammatione, pus ex naribus copiosè effluxit. Vocatus demum Marchettus apertionem cranii trepano feliciter quidem absolvit, sed, quia 30. dies excesserat, mortuus tandem est puer, quum quartus dies ex *Hippocrate* non sit expectandus in cranii huiusmodi vulneribus.

Alia soli cœlique nostri frigidioris est ratio, quæ exactum Hippocratici cœli tempus non æquè servat, nec generosas istas chirurgias admittit. Frigidior aër inflammationem citam retardat, & corpora robustiora depressa cranii ossa, juvante Natura, per se concessis induciis elevant. Vidi enim profundas cranii contusiones, sine trepano, in urbe nostra restitutas, solo Emplastro Magnetico & de Bethonica applicito.

HISTORIA XLII.

Continuus ex utero sanguinis & aque fluxus.

INvisi cum Io. Veslingio Anatomico Summo & Amico heu quondam meo, 1641. mulierem
anno

annorum 40. quæ tum ab annis tribus continuo mensium fluxu laboraverat, quo cessante sequuta fuerat per eandem uteri viam molestissima aquosæ materiæ fluxio. Ex continua ista naturæ evacuatione ita debilitata fuerant viscera interna, ut hydropem minarentur, propendebat enim crumena quædam flaccida sub umbilico ubi inter pinguedinem & cutem aqua stagnabat. Adhæc uterus continuæ naturæ expulsionioni assuetus, adhuc statas prolapsus vices servabat, ut annulo fuerit involvendus.

HISTORIA XLIII.

Penis Rosmari Vires.

Rosmari & dentes & penis in Musæo meo videntur, ex Islandia nobis per mercatores apportata. Penis osseus totus spithamas meas tres æquat, crassus pollices duos, utroque extremo tuberosus & spongiosus. Dentes duo ex mandibula superiore dependentes longi quoque & crassi passim extant. Habeo qui in terra calcinati sunt, medullâ Unicornu fossili simillimâ, in sanguinis fluxu adstringendo utiles. Os autem pudendi singulare calculosis esse remedium experientia comprobavit. Pulvis quoque ex eodem partum promovet, & secundinam promptè expellit. Quod si extrema penis spongiosi parte tuberosa & spongiosa

gioſa fugatur cereviſia , ſtranguriam ſtatim ſedare in urbe noſtra compertum eſt.

HISTORIA XLIV.

Varia Monſtra humana paſſim. obſervata.

H*Afniæ* 1650. natum monſtrum loco brachii dextri manuſque pedem habebat informem duabus eminentiis donatum inſtar Lunæ corniculatæ , in calceis Gallicis conſpicuæ.

Puellæ ibidem prope hortum Soceri mei à primis incunabulis unicus eſt pes , in altero crus deeſt , quod artificiali pede ſupplet.

Vidi alium hic puerum 1651. digitis in dextra manu carentem , loco digitorum carneæ aderant portiunculæ exiguæ unguiculis ornatae, inſenſiles, Pollex longior in omnes partes mobilis.

Meffana in Sicilia occurrebat mihi 1644. Vir conſiſtente ætate , cui brachii deficientis loco ſolum os cubiti cum appenſâ manu hærebat.

Romæ juvenis mihi viſus , cui labium ſuperius ad dextrum latus inſtar longi roſtri dependebat.

Ibidem cuidam naſus adeò fuit magnus & pendulus , ut velut probofcis Africani Galli , hinc inde corporis motu commoveretur.

Neapoli mentum dextrum Viro adeò tumebat , ut os in medio faciei ſitum videretur.

Ibidem

Ibidem Senex nobis notus, cui manus dextra digitis æqualibus rotunda & globosa erat.

Florentiæ finiltrum brachium homini deerat, cujus locum occupabant tres tantum digiti ex scapulis dependentes. Similis *Neapoli* mihi visus qui unicum solum digitum vice brachii monstrabat, pro arbitrio ejus mobilem.

Ibidem in *Hetruria* Rustico in occipite bursa carnosæ capax enata.

Romæ homini palpebræ inversæ apparebant.

Atestæ cuidam manibus deficientibus ungues ex brachio immediatè excreverant.

Enchusæ nasutum vidi, cui ex dextra nare propendebat caro magnum polypum superans.

Parisiis 1645. die S. Benedicti mulier sexto mense gravida marem enixa est, capite ferè piscis carpionis, quanquam lingua major, & reliqua in facie plana. A summo capite dependebant moles utrinque à lateribus carneæ, similes hepatis piscis.

Patavii in nundinis S. Antonii 1642. vidi infantem duorum annorum, femoribus carentem, qui trunco corporis incedebat. Ex utroque tamen stipite parvus digitus emergebat, vestigium nempe pedum absentium. Brachia quoque mutila erant sine manibus.

Ibidem rusticæ puellæ in indice digito unguis adversa parte accreverat.

Venetis in alia puella observavi carneam mo-

lem utrinque loco crurum productam, quæ manibus alioquin, pedibus & cruribus erat mutilata.

Ibidem mulieri labia oris ita intumuerant, ut os videri non potuerit.

Hafnia memini me vidisse puerum sex in manu digitis. Sextus suas articulationes, ut reliqui, expressas gerebat.

Lugduni Bat. 1638. femina vulgaris conditionis prope templum D. Petri enixa est foetum capite felino, cætera elegantem. Monstri occasionem imaginatio dederat, prægnans enim felem in lecto suo cum horrore viderat.

Amstelodami 1637. nata in platea vitulina futoris uxori filia capite equino grandi. *Ibidem* alia ferebatur capite suillo edita, sed incertâ famâ.

Lugduni Bat. 1639. Vir degebat annorum 26. literis diditus, qui in manibus duos tantum digitos habebat, eosque crassissimos, cum parva appendice indicis. Elegantissima literarum elementa istis digitis pingebat, & quævis munia angustâ manu obibat. Talem & in oppido vicino vidimus.

Patavii Helveto duo pedis digiti connati erant.

Venetis puer sine brachiis omnia pedibus ex terra elevavit, in crumenam stipem reposuit, & pileo obvios salutaturus facile caput detexit.

Hafnia alius arida manu pedibus cuncta peragebat,

gebat, securi artificiosè utebatur, & natura defectum supplente, manibus commodè carere videbatur.

Plura in aliis Historiis suo loco retulimus passim & in patria & itinere decennali observata. Qui operosam Monstrorum sylvam amat, adeat *Obsequentem* de Prodigiiis, *Weinrichium* de Monstris, & *Fortunium Licetum* præclarè hoc aliisque nominibus de Republica Literaria meritum Senem. Romæ hujusmodi monstra exponebantur & lustrata procurabantur, quia nunquam sine Deorum comminatione foetus portentosos nasci sed mala semper Reipublicæ portendere crederent. At eleganter *Seneca* in Hippol :

Monstra fato, moribus scelera imputes.

HISTORIA XLV.

Os in Corde Urbani VIII.

CAdaver Urbani VIII. Pont. Rom. Principis laudatissimi 1644. in Augusto Romæ apertum fuit à Io. Trullo Anatomico Insigni ad pollincturam. Repertum in sinistro cordis ventriculo os triangulare, literam T referens, & quinque calculi in vesica fellea, singuli magnitudine nucis avellanæ, & in renibus multi lapilli exigui. Ex osse in corde varia vulgus de tanto Principe spargebat, & ut fieri solet, in deterio-

rem omnia interpretabatur partem. Sed frequens id in senibus, summa Naturæ providentia, ut torpidus alioqui sanguis velut stimulo addito ad motum incitetur. *Platerus* l. 3. Obs. non absimile invenit os tribus articulationibus constans, & ampliorem fidem fecimus *Hist.* 50. Cent 1. Quicquid *Columbus* l. 7. Anat. contra *Galenum* neget.

HISTORIA XLVI.

Anastomosis venæ arteriosæ in adulto pervia.

IN corde Viri 28. annorum in Patavino Theatro à Io. *Veslingio* Anatomico Maximo, dissecti 1642. observavimus ventriculum dextrum phlegmonoso corpore pingui repletum, quod imo cono firmiter annexum, adscendit ad patentem venæ Arteriosæ ductum, illumque obturavit. In sinistro ventriculo ejusdem substantiæ minor portio aderat. Ut interceptam sanguiniam refarciret provida Natura, patuit anastomosis illa amplo foramine inter venam cavam & Arteriam venosam, qua sanguis, ut in fœtu, in sinistrum ventriculum ferebatur; sive quod Natura coalescere orificium hoc non siverit, sive quod leviter coalitum urgente necessitate vi referaritur & sanguinis impulsu, certè longo tempore materia

teria à phlegmone fuit congesta, & à calore cordis assiduo exsiccata & indurata. Quin mortis attulerit homini necessitatem, vix dubito. Febre maligna intra triduum extinctus fuerat, quod aucta per calorem malignum materia, meatum sanguini liberum interceperit.

HISTORIA XLVII.

Spelunca Serpentum Braccianorum.

Spelunca Serpentum ad oppidum Bracciani, vulgo *il Sasso* dictum, 12. leucis Româ distat, multorum narrationibus nobilis. Hanc ingressi morbis frigidis detenti, Paralyfi, Lepra, Arthritide, lue Venerea, Hydrope, tumoribus doloribusque, aliis vexati feliciter persanantur. Nudus æger humi se sternit, nulloque vitæ indicio dato tamdiu quietus cubat donec ex suis antris hinc inde prodeant serpentes. Hi hominem arctissime amplectuntur corpore undique circumducto, sudoremque proliciunt, lingunt & absorbent, donec omnem ex corpore ægro malignitatem exfluxerint. Cavendum verò sedulò ne motus ullo indicio se prodatur æger, alioquin serpentes nec ex antris serpunt, nec si advenerint diu morantur. Hinc quo quietiores morbi curationem expectent, nonnulli Opium assumunt, quo remedio etiam timori suo consulunt. Ingrediuntur

tur speluncam rustici accolæ mercede à viatoribus conducti, simulantes morbum, qui referunt primò ex antris prodire Regem quendam serpentum coronâ insignitum, omnia exploraturum, qui, si quæta cuncta invenerit, convocat & vocatque reliquos.

Ipse ab itinere deflectens 1644. specum ingressus cum comitibus meis optatissimis *Io. van Horne & Theodoro Fuiren* Consobrino fraternis nominibus charissimo, nullum colubrum offendi, quia sermonibus ultrò citroque habitis antrum perstrepebat. Exuvias tamen invenimus frequentes mecumq; extuli nostratibus simillimas, vestigia quoque lenta & salivosa serpentes prodiderunt. Domuncula colli imminet, ubi cavæ binæ XI. pedes longæ, quinque latæ. In parietibus speluncæ nomina ægrotorum leguntur inscripta & figuræ serpentum effigiatae. Foris grotta visitur, in qua si caput inferas, calorem senties à sulphureis vaporibus excitatum. Editior collis multis quercubus floret, petrosus & orientem solem prospiciens. Serpentes medicati mense præcipue Majo comparent, ubi efficacissimi. Olim feruntur frequentiores semper ad speluncam confluxisse, sed ab invidis Medicis antidoto quadam enectos, innoxij cætera sunt, nulliq; lethales. Unde referunt incolæ non serpentes nominandos, sed peculiare esse vermium genus, à Deo huic usui destinatum & in mortalium salutem immissum.

Læden-

Lædentibus tamen exitium inferunt. Id quidam expertus est suo malo, qui corpori suo hærentem serpentem ex spelunca celeri astu exportavit, ut pectori suo ægerrimo commodum applicaret removeretque.

Salutis recuperandæ gratia speluncam hanc adiit prioribus annis quadrigarius Cardinalis Valence, lue Venerea & Arthriticis doloribus miserè multorum annorum decursu divexatus, & salvus restitutis viribus profligatisque morbis inde est reversus. Senex quidam Podagricus in spelunca eadam sudans, cum sanitate in gratiam rediit, nobisque ibidem visus.

Alius Rosilius Rusticus quatuor annis aqua intercute immensum tumens, in spelunca ternis diebus per aliquot horas commoratus, subito se sensit levatum, ventreque detumescente sanatum, quemadmodum ipse Bracciani nobis præsens bonâ fide confessus est.

Colubri esse speciem exuviæ monstrant, qua patria nostra abundat, ut idem remedii genus in usum nostrum revocari posse non dubitarem, si ita domari possent. Si quæras, quid colubros ex spelunca Bracciana eliciat, verbo dicam: Siccitas est soli cœlique Romani, qua ad humida corpora impelluntur. Quomodo supra nominatos affectus gravissimos pellunt? sine dubio attractione humiditatum noxiarum, vel sui formidine, qua multi perciti speluncam ingressi sudant an-

tequam ullus coluber prorepat. Ita terrore multi & sudore diffluunt & morbis liberantur. Forſan transplantationi morborum hic aliquis locus. Deniq; ſaturi & humiditatibus repleti ſponte decidunt, quemadmodum hirudines, leviſque corporis agitatione territi antra repetunt. In re difficili qui optimè cōjecerit, optimus vates eſto.

HISTORIA XLVIII.

*Lymphaticorum Vaſorum inventio
prima.*

A Quas in corporibus Animantium agnovērunt omnes, ſed illarum vaſa peculiaria nemo haſtenus detexit. Nos Haſſniæ diligenti opera, & accuratā manu primi vaſa ſingularia invenimus, quæ *lymphatica* à contento liquore vel *aquosa* nominavimus. Seriem primæ inventionis ſtriſtā enarrabo, Deo & Naturæ pro felici invento vota nuncupaturus.

Lactēas Thoracicas antea inventas demonſtraturus canem in Theatro Anatomico grandem preſentibus D. Olao Wormio, D. Petro Bourdelatio, D. Henrico Fuiſenio, aliisq; Medicinæ Candidatis quarta hora à paſtu aperui die XV. Decembr. 1651. Viſo Receptaculo chyli Pecquetiano aliisque huc ſpectantibus, ad hepar oculorum cultriq; aciem convertimus. Ecce multi comparebant ductus pinguedini immerſi prope hepar portam
am-

amplexantes, non candidi lacteorum more, sed splendentes colore hydatidum. Inter hos unum tumidiorem acie cultelli aperui, vidiq; ichorem effluentem limpidum & aquosum non candidum. Nihil de novis vasis cogitans, quanquam lacteas Asellii esse venas humor contentus dissuadebat, pro lacteis tamen habui, donec nomen sequuturæ observationes mutarent, chylumque evanidum feri speciem induisse suspicabar quem tam pallidum in Receptaculo & Lacteis Thoracis sæpius alias videram. IX. Jan. sequentis anni 1652. in cane adhuc majore experimentum feci eadem horâ quarta pasto, de aliis securus lacteas ulterius investigaturus. Insciiis oculis iidem ductus aquosi ulterò se obtulerunt annuli in morem portam cingentes, limpida aqua tumentes, qua & Receptaculum & vasa Thoracica aliàs Lactea scatebant.

Vidi hæc, sed videre me non credidi, quia animo Lacteæ inheferant, pro quibus singula interpretabar. Seposita igitur de aquosis venis cogitatione, cupido incessit Lactearum Thoracicarum faciem & contenta inspicere quintâ, sextâ, septimâ &c. à sumpto cibo horis. Igitur macilentum canem & satis magnum, convocatis amicis cum M. *Michaele Lysero*, Anatomes peritissimo, qui per plusculos annos secanti mihi & demonstranti adfuit, septima post pastum horâ in Musæo XXVIII. Febr. 1652. exenteravimus, ut

Lacteos Thoracis ductus longiori distributionis mora accuratius perspiceremus. Ventriculus cibo adhuc plenus. In mesenterio candicantes chylo venæ apparuerunt, sicut in thorace, & glandulæ lacteæ loco Receptaculi plures conglomeratæ, quarum una læsa lacteum succum emisit. In hepate cum Porta inferebantur plura vasa tumentia, non chylo, sed aqueo liquore per tunicas subtiles translucante. Similes aquosi ductus plurimi visebantur portam transcendere annuli instar, & inferius cavæ descendentem truncum undiq; amplexari, vergere supra emulgentes ad capsulam atrabilariam, infra verò comitari cavam ad ramos Iliacos ad pelvim usq; ubi vesica delitescit. Ligati hi uno loco tuebant inferiora versus, supra prope mesenterium inanibantur, unde & rami lactei circa diaphragma ante candicantes, simili aqua implebantur, protruso lacte, & ex Receptaculo prodiens lacuna, supra diaphragma, valdè tumida sero hoc distenta apparebat. Dubitantes adhuc insolito nobis sed naturæ constantis ostento, favens Natura vi ad novum vasis genus perduxit, intentoq; quasi digito inventum novum obtrusit. Enim verò, quum axillarem venam juxta pedes anteriores separatam ligaremus, apparuerunt nobis iidem ductus aquosi antea nobis in abdomine visi, tumentes splendentesque hydatidum instar, venæ axillari superstrati, qui ligati pedem extremum
versus

versus inanes, prope jugulum impleti manserunt in dextro quoq; latere per omnia similes, quibus cultello læsis, aqua versus pectoris anteriora effundebatur limpidissima. Propter inventū omnī seculo invisum, hecatomben promissimus, & quī necdum satis oculis, experientiæq; alioquin manifestissimæ fidebamus, ut perpetuum Naturæ institutum videremus, alium canē advocavimus septima ante hora cibatum. Reliquis omnibus missis statim ad artus progressi & hepar, aquosa hæc vasa similem in modum observavimus, in hepate variis cum porta annulis connexa, inq; ejus quasi tunicā immerfa, in arteribus verò cum exillari ramo hederæ instar coherentia. Repetita inde sæpe sæpius in multis canibus infectione si-ve jejunis, si-ve cibo repletis, nihil diversum invenimus, ut constantiori jam animo certisq; oculis perpetuam naturæ legem cœperimus admirari.

Quo certiores & crederemus nos & alii viderent, nec lactantibus gravidisq; canibus pepercimus. In lactantibus circa Iliacos ramos iidem aquosi ductus, & in axillaribus visi splendescere. In gravidis quoque venas comitabantur vasa splendida, præsertim in abdominis fundo juxta Iliacum & partæ ramum frequentia, imò in fel-
lis vesicula cum venis copiosè externa perreptabant. In his illisq; per axillarem progredientia vasa aquea levi incisione aperuimus. Limpidæ aquæ effluxus sequutus, qua occasione fistulam
indi-

indidimus, ut quo humor ille vergeret, oculis pateret novitati inhiantibus. Immisso per fistulam spiritu movebatur cava prope cor, ipsumque cor, in obversa verò parte prope extremos artus nullum motum animadvertimus, sine dubio ob valvulae impedimentum. Quod ut porrò pateret, in alio cane fecimus experimentum. In pede anteriore alterius lateris conspicuos hos ductus tumidiores inflavimus, vidimusque attolli jugularem externam & axillarem. Inde ligato jugularis & axillaris ramo ob ruituri sanguinis metum, absterfoque cruore aperuimus jugularem axillaremque. Aperuit se illicò foramen seu ingressus aquosi ductus sub majori valvula jugularis, circa jugularis ingressum in axillarem, cui tenuis valvula obtendebatur, modo à flatu immisso elevata, modo remissa.

Restabat dubium, an vasa nostra Lymphatica seu serosa ex hepate prodeuntia, eadem essent cum Lacteis ibidem ab *Asellio* aliisque visis, sive an distincta ab his conspicerentur. In hunc finem canis quatuor horis fuit ante pastus. Aperto vivo abdomine hepar statim velut ad aruspicinam consulimus, vidimusque ductus nostros novos annulatim Portam amplexantes, & quinque septemve ramulis ex hepate egredientes, eosque ad vesiculam felleis pariter dispersos, neutiquam candidos, sed more aliorum in artubus & abdominis recessibus à nobis visorum, translucen-

tes;

tes limpida aqua. Inter omnes insignis ramus erat bifurcatus unus ad hepar recto tramite progrediens, nec alterius lacteæ apparebat vestigium ullum, licet in mesenterio adhuc candicantes lacteæ conspicerentur. Ratus autem ob operationis tarditatem, oblato impedimento, effluxisse chylum lacteum, & successisse illius in locum aquam, vel lacteas disparuisse, vinculo jussi venam Portæ cum vasis his lymphaticis prope hepar constringere, ut, intercepto meatu patulo, aquæ cursum observarem manifestius. Ecce intumuerunt lymphatica hepar versus satis evidente sensu, præsertim animali sub tortura inspirante, non ita expirante. Portæ vena tumida emerfit prope intestina, vacua verò qua hepar spectabat ex legibus circulationis, quia sanguis portæ hepatis solet inferri. Lymphaticæ, cum porta mesenterij anfractibus immerse, tantum abest in tumorem elevatae sint, ut conspectum nostrum planè fugerint. Hinc certum indicium deprompsi venas Lymphaticas, pro lacteis hætenus reputatas, ex hepate liquorem exportare, nihil hac via inferre. Et quacunq; hora aperiatur animal, apparebunt spectatoribus eadem facie, accuratoq; discrimine à lacteis in mesenterio discernentur, eodem tempore conspicuis, quod illa candida planè, nostra aquei coloris.

Ita novum hoc vasorum Lymphaticorum genus tot seculis ignoratum & absconditum, in expli-

plicandis affectibus quibusdam utilissimum, nobis primis Hafniæ Natura favente & invitante, se manifestè aperuit, quod in Dei creatoris laudem, Naturæ nobis amicæ augmentum, mortaliū salutem, & patriæ nostræ celebritatem sine ulla propriæ gloriæ aut ostentationis profanæ ambitione, scripto publico breviter in vulgus Cal. Maj. Anni labentis 1653. Hafniæ primum exire passus sum, celerrimo calamo illustratum, partim ne Naturæ faventis sprevisse viderer indulgentiam, partim ne inventum nostrum fama hinc inde divulgatum & à me paucis verbis c. 6. & 12. & 15. de *Lacteis Thoracicis* Hafniæ 5. Mai 1652. editis, signatum, sciolī alii suffurarentur. Genium enim corrupti seculi est, aliorum labores in se transcribere, sibiq; venditare quod invenire non potuit. Quidquid futurum sit, innocentia mea & candore me involvam, spectorumque Clarissimorum stabo censuræ, qui prima inventi nostri incunabula presentes in Theatro non semel apud nos viderunt & candidè de feliciter inventis nobis applauserunt. Inter quos honoris & fidei liberandæ causa laudo Excellentos Viros *Olaum Wormium*, & *Henricum Fuirenium* Medicinæ Doctores, *M. Michaelē Lyserum*, & *Wilhelmum Wormium* Ol. f. *Jacobum Holstium*, *Petrum Schumacherum*, *Georgium Segerum*, *Henricum Martini* à *Móinichen*, Medicinæ Candidatos, aliosque longiori serie, si opus, advocandos.

Ut conspectiora sint nova hæc Vasa Lymphatica, icone præsentē Lectorū in gratiam singula adumbravi ex cane dissecto, quæ ut discernas, reliquas partes literis signatas ita distingue:

A Cor in suo situ.

B Vena cava ex corde adscendens.

CC Axillaris vena.

d Oesophagus.

ee Iugulares venæ.

FF Pulmones utrinque.

GGGGGG Hepatis lobi.

h Vesicula felle.

i Vena lactea Thoracica axillari sinistra inserta.

K Arteria aorta ex corde egrediens.

L Ventriculus.

mmmm Intestina ad sinistrum reflexa.

NN Renes.

ooooo Pinguedo, quam Vasa Lymphatica penetrant, sub qua etiam prope Emulgentes Receptaculum situm est, & hinc inde lactea glandula.

p Arteria Iliaca.

q Vena cava descendens.

r Ureteres circa pelvim vesicæ abscissi.

ss Pedes anteriores denudati.

tt Vena Portæ.

uu Emulgentes Venæ.

Reliqui ductus subtiles, venas ambientes & comitantes, literis ob exilitatem non signati,
Vasa

Vasa Lymphatica nova designant. Per axillarem venam C dextram simplex ramus, per sinistram bifurcatus, in angulum jugularis *ee* inferitur. Ex hepatis lobis G G G G G G variij annuli & rami Lymphatici Portam *t* transcendunt, & se in pinguedinem *oo* immergunt. Exilis quoque ramulus Lymphaticus ex vesicula fellis *b* eandem portam *t* petit, nonnunquam plures. Ambiant hæ venæ Lymphaticæ Arteriam Iliacam *p* & venam cavam *q* variis gyris, annulisque, ad sinistrum latus arteriæ oblongiori ramo, hinc inde anastomosibus inter se junctæ, quæ per pinguedinem *ooo* in Receptaculum seu glandulas lacteas, se effundunt omnes. Quemadmodum ab extremis artubus illorumque coctione vasa Lymphatica superiora ad cor aquam mittunt, ita infra diaphragma quæ visuntur ex hepate, vesicula fellis, inferioribusque partibus, ex nutritione singularum aquam limpidam per Receptaculum & ductos Thoracicos finita chyli distributione vel cum chylo mixtam cordi important, quæ accuratiori studio cum Vasorum Lymphaticorum usibus in Historia hujus argumenti edita persequutus sum, ad quam candidum lectorem remitto & rerum novarum curiosum.

HISTORIA XLIX.

Capreae silvestris Anatome.

CApream feminam in Theatro nostro Anatomico multis spectantibus Hafniæ 3 Mart. 1650 vivam dissecui. In abdomine chyliferæ venæ glandulæque comparebant, observatoque in thorace aperto cordis motu & extremo auriculæ dextræ pulsu, hepar revisimus, ubi nullum vesiculæ fellis aderat vestigium.

In hepate verò & mesenterio aliisque locis multæ vesiculæ splendentes conspiciebantur, quæ dissectæ intra folliculum seu tunicam singularem serum falsum seu mucilaginem recondabant humoris vitrei instar, cum alia flavente substantia, ut hydropi proxima Caprea visa mihi sit, sive naturæ vitio, sive quod cicuratum animal esset.

Ventriculus singularis figuræ, rotundus, cellulis distinctus, Pylorus cum stomacho ferè jungebatur, extra fundum duæ eminentiæ instar obtusi cornu propendebant.

Capsulæ atrabiliaræ rotundæ seu figura ovali: cavitas manifesta, inter tunicam exteriorem & corpus glandulosum, sine liquore, quanquam caprea fuerit juvencula. Parietibus tamen adhærebat nigricans materia concreto sanguini æmula,

quæ abradi potuit, forsan ex cruore melancholico, quo fera animalia abundant.

In cerebro aperto observavi ventriculos duos communes laterales esse duplicatos, ita ut unus alteri utrinque incumberet, formâ circulari, sed via extrorsum communis patebat. Ex omnium concursu tertius vulgò prodiit, in quartum pervius.

Inter duram matrem arctissimè cranio alligatam, & piam, vesicula erat similis illis in abdomine descriptis.

HISTORIA L.

Salamandra quo modo ignem perferat.

Salamandram vivam Romæ alebat Fr. Corvinus, amicus meus, nigro colore, maculis flavis, stellionis instar, distinctam, quæ moram duarum horarum in igne perferebat, sed non ita vehementer. Singularem autem artificium, natura dictante, ignis calorem elusit. Evomit enim guttam liquoris, qua ignis fervorem temperabat. Aliàs velut canis ad Nilum, fugiendo ignis flammam humido corpore transeunt. Novem hic mensibus in vitro sine cibo vixit, terrâ tamen cum qua advenerat, alimenti loco utebatur. Ex hac humidum omne exfugebat, qua exsiccata, sequenti hebdomade eundem liquorem rejecit, iteratisque

ratifque vicibus & fuxit & evomuit. Demum in aliam terram cœli nostri imposita, cito mortua est. Venenatum esse animal, Pater *Henricus Corvinus* Botanicus & Pharmacopæus clarissimus expertus est, quotiescunq; enim aperto vase vitreo propius Salamandram inspexit, toties capitis dolore superveniente recessit.

HISTORIA LI.

De Mandragoræ mangoniis.

DE Mandragora varia feruntur veterum recentiorumque relationibus nobilitata, humana similitudine egregios effectus producere, felicitatem possessori, & fecunditatem sterilibus feminis adferre, quo nomine vehementer à *Rachele* Iacobi uxore expetebatur *Gen. 30.* mandragoræ pomum; narcotica enim sua vi & refrigerante æstuant uteros & ad conceptum inhabiles in calidioribus regionibus & feminis temperare posse suspicatur *Lemnius* de Herb. Bibl. cap. 2.

Exhibet verò Mandragoræ Radix bifurcato ramo deorsum protenso rudem hominis formam illiusq; crura duo, sed superior truncus homini similis non est. Mangonio tamen variæ adornantur radices humanam faciem exprimentes, nempe radicem bryoniæ avena inserta terræ committunt donec foliola progerminent, quæ

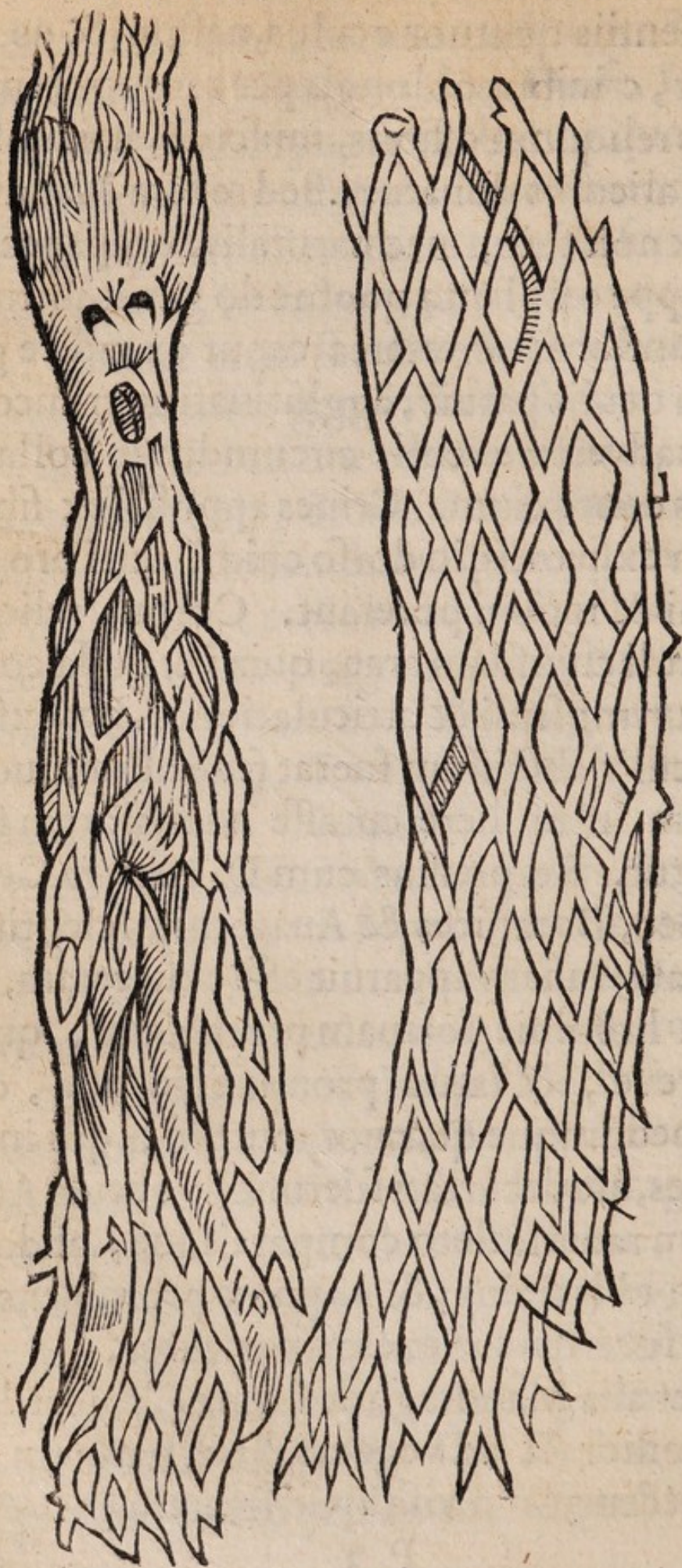
exsiccata capillorum formam referunt. Modum aperit *Matthiolus* in cap. 71. l. 4. Diofco. In radicibus harundinum, bryonium, aliarumque plantarum sculpunt impostores adhuc virentibus tam virorum quam mulierum formas, infixis hordei & milij granis, iis in locis, ubi pilos exoriri volunt: deinde facta scrobe tamdiu tenui fabulo obruunt, quousq; grana illa radices emittant: id quod fiet viginti ad summum dierum spacio. Erunt eas demum, & adnatas è granis radices acutissimo cultello scindunt, aptantq; ita ut capillos, barbam & cæteros corporis pilos referant. Didicit hunc Mandragoræ conficiendi modum Romæ à circumforaneo, qui magno precio credulis divendebat. Extant binæ hujusmodi in Musæo *Imperati* Neapoli egregiè hominem mentientes ex radice Mandragoræ, bryoniæ & avena, ex quibus ars supplevit ubi natura deficit. Novum modum non ita pridem *Hafniam* invexit mercator juvenis, de quo lectorem monebo, ne decipiatur his aliisque ludibriis quæ crumenas nostras sollicitant. Per publicum tabellarium *Hamburgo* missam sibi Mandragoram nobis ostendit sub patibulo in *Helvetia*, ut referebat, erutam. Vulgus nostrum in eadem est opinione, ex urina suspensi hominis sub natibulo homunculum talem efformari, quem vocant, *en Drasse: Duce*. Idem de sua ferebat mercator, magnoque precio prostituit. Caput sphaericum

prominentiis quatuor oculos, nasum, & os mentiebatur, crinibus oblongis per tergum demissis. Corpus reliquum ossibus, musculis, articulisq; animalis alicujus donatum. Sed revera Mandragoræ radix non fuit, nec naturalis compages, animal quippe ex planta quomodo generabitur, ossibus constans? Præterea caput ex radice gallæ effictum oculis patuit, agglutinatum trunco. Id ne animadverteres collo circumduxit collare ex crinibus contextum. Crines appositi ex fibrillis radicum exsiccatas, in dorso enim soluti pro lubitu eximi & reponi poterant. Corpus reliquum animalculi cujusdam erat, quia vera ossa conspiciabantur, musculi & articulationes. Ex exsiccatis musculis abscissum fuerat frustulum, quod Epilepsiam in muliere curasse ad majorem fidem narrabatur. Re pressius cum D. *Fuirenio* Conso-brino meo, Botanices & Anatomiae scientissimo examinata, ranam apparuit esse exsiccata, & in erectam hominis formam protensam, quia os sterni breve, & latum prominet in rana, digiti manus pedumque quatuor tantum, qui in rana longiores, hic decurtati fuerunt & obtusi. Adhæc facta cum ranæ sceletio comparatione, abdomen utrobique oblongius, & os pubis prominens. Ita detecto furo spe sua excidit mercator.

Nuper alia Mandragoræ forma, priori longè vero similior & ad vegetabilium naturam propius accedens, mihi visa apud fratrem D. *Cass. Bartholi-*

tholinum Iuniozem. Pro secreto hanc possidet fur quidam æramentarius in mola machinaria Amplissimi Viri Henrici Mulleri, eamq; à matre sibi per manus traditam auro contra æstimat. Rudius caput & oblongum cum vestigiis oculorum & oris, crines capitis arctissimè connati lanuginem plantarum exsiccatam referunt. Suspicabar radicem esse filicis palustris à *Dodonæo* l. 5. Pempt. 3.c.2.delineatam, à qua parum abludit. Ab hoc capitis tubere descendit radix solida crassior, quæ truncum corporis exprimit, tandemq; in duo crura dividitur longius demissa, pubis verò regionem lanago eadem investit. Atque quod maximè hic singulare est, tunica rete in morem universum corpus investiens, quæ fibris plantæ cujusdam carne separata assimilatur, ex collo enata, ut nulli artificio loco esse videatur. Tota hæc compages ex vegetabilium genere conflata prima fronte nullum mangonium præ se fert. Si pro Mandragoræ radice habenda non sit, certè peregrina radix erit, reteque non absimile sacco palmæ sacciferæ à *Clusio*. l. 1. *Exot. cap. 2.* descriptæ, quo nomine quia terris nostris insolita, hic depingere operæ duxi precium. Prima icon radicem exhibet, superius tuberosam, infra in binos furculos litera *a* inversa signatos divisam, cum postica retis parte. Altera figura retis anticam partem ex corpore divulsam Lectorum oculis sistit.

HISTORIA LII.

Suppressæ Urinæ Anatome.

CIvis quidam Bergamus ad ædem S. Antonii Patavii annorum 49. post equitationem urinæ passus est suppressionem, cui mox febris, singultus continuus, tumor & dolor circa inguina successerunt. Accersito Nursino immissaque in vesicam Syringâ, urina extrahitur. Detumuit quidem venter dolorque remisit, sed in collo vesicæ occurrit quoddam obstaculum. Hinc divinabat *Sala* noster inflammationem ejus partis, ob quam & febris accensa & singultus ortus propter partium membranarum concensum. Auctis symptomatis inprimis urinæ suppressione, nihil juvantibus remediis post quinque hebdomadas 5. Jul. 1643. extinctus est.

Aperto cadavere, in vesica tubercula bina utrinque orificio apposita invenimus, forma & magnitudine testium, æqualiter se supra foramen volventia, quæ cedebant syringæ immissæ, sed statim recidebant in pristinum locum illa extractâ. Discissa illa nihil puris ostendebant, sed substantiam glandulosam & candidam, quasi huc testes essent translati. Dextrum majus quam sinistrum, hoc tamen ad nigrorem vergebat. Vesicæ inferiorem partem gangræna invaserat. Tu-
mor

mor igitur ille in vivente apparens, inflationi potius intestinorum adscribendus, quam vesicæ protuberanti. Pus copiosè in urina effluens ex ejusdem forsan corruptione, vel vesicæ inflammatione vel denique ex renibus traxit originem. Intestinum colon dextro latere peritonæo firmiter adhærebat.

HISTORIA LIII.

Atheroma pollicis nodosum.

INvisimus Patavii Rusticum 1642. cui ab annis duobus pollex in tantum tumorem excreverat, ut caput hominis exæquaret, & præter unguem nihil digiti conspiceretur. Ad genus tumoris referri potest, quod *Severinus* de Abscess. l. 4. c. 1. depictum Atheroma vocat nodosum, quanquam nodulos multos in digitis singulis, sed minores, describat. Hujus dextra adeò ponderosa & plumbea, ut levare illam non posset, reliqui vero digiti in Angustum arctabantur, ut commodius pollicis tumido cederent. Rusticus 50. annos natus, anomalum abscessum neglexerat, jamque gangræna digitum occupavit, sine sensu & motu rigentem. Aperto abscessu pus foetidum magna copia fluxit, ossaque corrupta eximebantur. Febre accedente, pollicis consensit abscissionem, ignemque ma-

luit experiri & fertum quam ulterius serpentem gangrænam expectare.

HISTORIA LIV.

Novus bilis ductus, & Pancreatis tumor.

IN solenni Anatome Patavina 1642. Io. Veslingius accuratissimus Professor, feminam nitida manu & cultro erudito nobis dissecabat, obæsam & sic satis validam, quam repetita memoria posteritati tradam. Vesicula felle nulla bilis colore tincta, liquorem solum bili dilutæ similem continebat, cum lapidibus quinque magnitudine nucis avellanæ, figurâ Mathematicorum corpora pentagona repræsentante, quorum superficies exterior glabra, color subcinericius, interior verò substantia ligno putri flavescenti persimilis. His infiniti minores addebantur, figurâ seminum Cnici, leves & molles, ut aliam potius quam lapideam præ se ferrent substantiam. Asperior ex his unus ita os vesiculæ biliaris clauserat, ut omnis bili denegatus fuerit transitus. Interim provida Natura ad bilem expurgandam alium efformaverat ductum ab hepate prodeuntem, poro bilario à calculis quoque constipato vicinum, qui in jejunum intestinum terminabatur.

Pancreati adnatus tumor magnitudine ovi gallinacei, duritie testæ ovi, quam stridore inter disse-

dissecandum prodebat. In aperto tumore, lardo impuro æmula substantia steatoma invenimus, ipso pancreate majus quod alterâ sui parte ventriculo adhærebat, vasis plurimis ex splenico ramo donatum. Incubuerat autem splenico ramo ex liene prodeunte, unde impedito libero sanguinis meatu, lien præter solitum flaccidus videbatur & parvus. Admirationem nostram superabat, quod presso splenico ramo, corpus tamen & benè habitum, & pinguedine ad digiti crassitiem conspersum fuerit.

Vena Emulgens dextri lateris duplex, in medio bifurcata & devisa, utrinq; more solito conjuncta. Vena αζυγ prope exortum in duos ramos satis magnos distincta utrique lateri prospiciebat. Vidi non semel duplicem venam αζυγ pari passu & distantia inferiora reptantem. *Iasolinus* quoque q. 2. de Cordis Adip. p. 23. observavit venas sine pari cum pari, exque ea ramum ad sinistram emulgentem: adeò ludit Natura in subsectorum varietate.

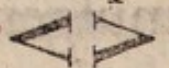
HISTORIA LV.

Homo Biceps.

Monstrum uno collo biceps masculini generis mense Februario 1640. Leidæ in Batavis natum. Alterum caput naturali capiti simile, nisi quod

quod os esset leporinum, sine maxilla superiore, unde nec lac ex matris uberibus fugebat, sed instillatum deglutivit. Dexter oculus in utriusque capitis confinio conspicuus à maiore capitis appendice tegebatur. Altera auris in occipite in utriusque capitis commissura extabat. Informe alterum caput, naturali majus, unde pondere suo socium caput deprimebat. Mensium aliquot spacio vitæ usura concessa. Eo defuncto vitulus biceps ex vacca redditus, ibidem spectandus offerebatur.

Vidi aliud monstrum, quod bina quidem habuit capita, sed totidem colla, brachia quatuor, unicuique capiti duo dicata, duos pedes universam corporis duplicis molem sustinentes. Si longiorem vitam fata iniqua concessissent, more brutorum pronus incedere fuisset coactus, duobus capitibus cum trunco duplicato deorsum pendulis. Costæ utriusque trunci erant conspicuæ. quæ intus in hunc modum coibant. . In altero hypogastrio partes visebantur excrementis destinatæ. duobus foraminulis conspicuæ. Sceleton hoc sequioris erat sexus.

HISTORIA LVI.

Febris Tertiaria Epidemia.

Æ State 1652. præter morum & cœli nostri consuetudinem calidissima & siccissima.
Hafniæ

Hafniæ & vicinis locis grassabatur Febris Tertianæ Intermittens Epidemia, quæ multas familias velut conspiratione quadam invasit prostravitque. Varium in hac observavimus typum. Modò enim singulis recurrebat diebus, modò alternis, modò vaga, sæpissime post ἀπυρεξίαν redibat. Symptomata varia comitabantur, ingens capitis dolor, inprimis colli seu musculorum occipitis, lumborum, & dorsi, calor urens, vomitus biliosus, sitis, inquietudines, nonnunquam deliria, & petechiæ remissionis tempore evanescentes, & cum paroxysmo revertentes. Post quartum paroxysmum in plurimis solvebatur per sudorem, in aliis translata materia maligna per abscessus colli seu inflammationes, per bubones vel tumores pedum & hydropem terminabatur, in plurimis per diarrhæam & dysenteriam definebat, ubi nulla alia præcesserat crisis. Multis in hac urbe diuturnus vomitus post febrem istam remansit, ut ventriculus in febre hac inprimis affectus, sicut in malignis solet, non dubitarim. Multi in censum Libitinæ venerunt, præsertim petechiis præsentibus, multi evasere post quartum paroxysmum sive per crisin sive decubitum. Malignam subfuisse causam subita virium prostratio indicabat, quæ aliquot mensibus vix potuit resarciri. Correptus & ego fui cum uxore, filia & universa familia. Sudorifera maximè profuere paroxysmo instante cum Alexiphar-

xipharmacis exhibita, præmissis ex Methodo præmittendis. Innotuit in horum sensu virtus Unicornu nostri Groenlandici, quod non solum mediæ Drachmæ pondere cum aquis appropriatis ante paroxysmum exhibitum sudorem largum procuravit, sed febrem plerumq; extinxit. Expertus id remedii novi genus sum magno successu in plurimis, mecumq; Medici alii urbis nostræ in artis operibus Excercitatissimi.

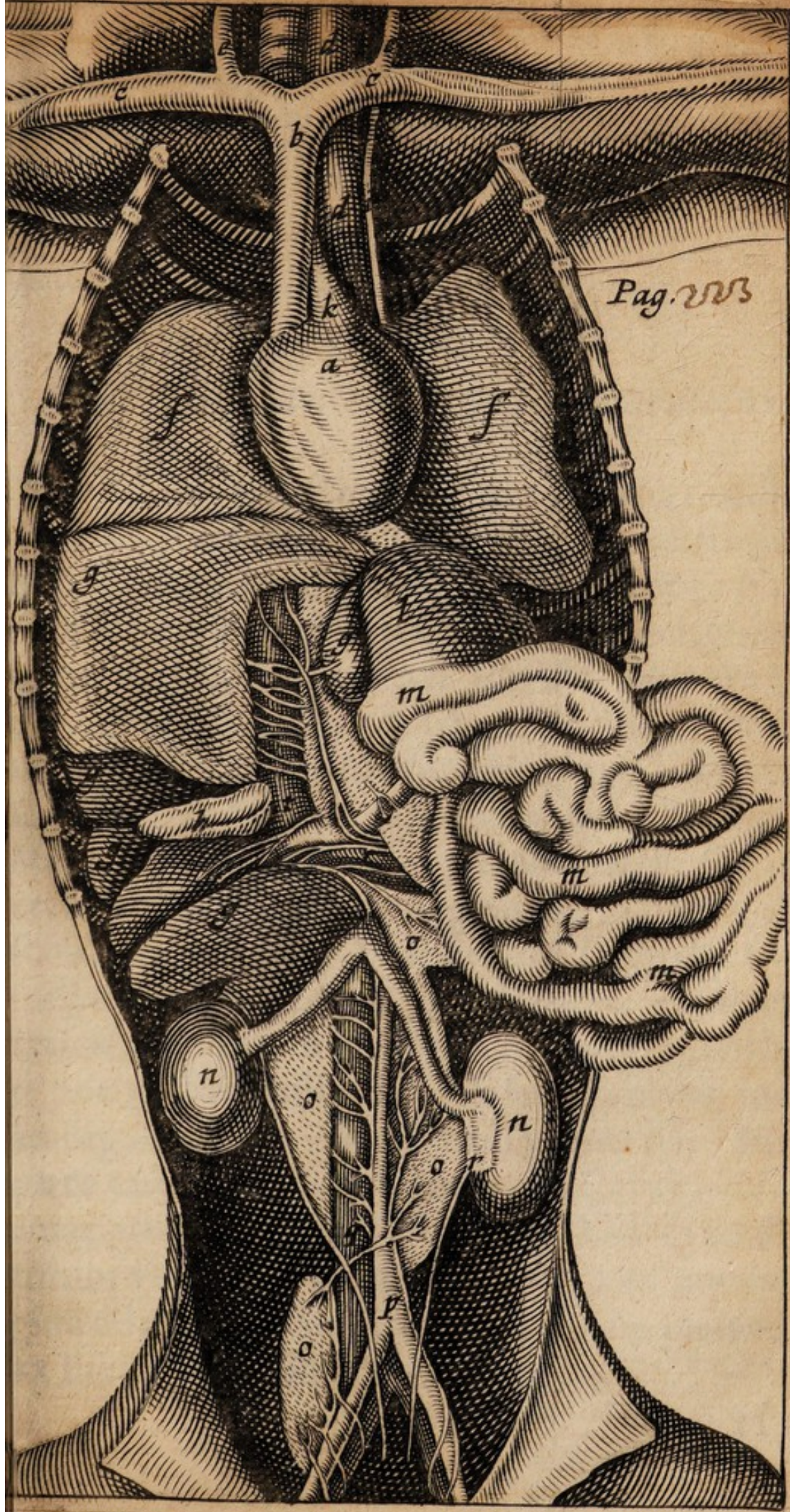

HISTORIA LVII.

Hermaphroditus.

GRandæva Mulier Hafniensis duobus Viris robustis, & habitu athletico nupta, sine prole vixit. Ipsa corpore procero & animo virili, nullam viva unquam ambiguae naturæ suspicionem incurrit. Superiori anno 1652. debitum fatis persolvit. Dum pollinctores, feminaeque cadaver ad sepulturam lavant, deprehendunt utrumq; in corpore sexum, naturamq; muliebrem in dextris, virilem in sinistris. Benè mentulatam omnes attonitæ stupebant, quæ nihil tale de bis conjugē vel cogitaverant vel inaudiverant, maritis enim robustis totiens satiata fatisfecit semper. In Saturnalibus Venetiis 1645. infantem vidimus Hermaphroditum utroque membro genitali ornatum, sed sine brachiis mutilum.

Pag. 223

tilum. Qui Hermaphroditi maris vel feminæ Anatomen desiderat, *Columbum* l. 15, consulat, aliaq; de his apud *Cass. Baubinum* decus olim Germaniæ legat.

HISTORIA LVIII.

Excrementia uteri prolapsa mentiens.

Vidi in Nosocomio Patavino 1641. dissectam mulierem, quæ prolapsum uteri à partu difficili ante 10. annos passa credebatur. Narrauit se in prato cubantem observasse descendere uterum, gramenq; venari. Ex illo tempore indies crevit ob affluxum sanguinis, ut distensus nigerq; in putredinem degeneraverit. Judicabat Chirurgicas Operationes nobis demonstrans *P. Marchettus*, non esse uteri procidentiam, sed excrementiam aliquam in vagina uteri, adeòq; abscindendam. Alter Nosodochii Chirurgus familiaris pro uteri stetit procidentia, quum excrementia subitum ortum incrementumq; habere non possit. Mulier interim secari volens, inter ambigua consilia, ad mortem properavit. In aperto cadavere, satis in trunco obcæso, sed artubus emaciatis, uterum suo loco sanum beneq; constitutum vidimus, excrementiam verò ex uteri vagina dilacerata pendulam, cum labiis pudendi, ex lue venerea forsan, inflammati.

HISTORIA LIX.

Vomica in Thorace.

Johannes Haxius Holsatus ex gravi percussione lateris dextri versus dorsum in tribus primis costis spuriiis, à qua flatulentus œdematosus tumor procreatus, per gangrænam & cariem in Leidenfi Nosocomio 1638. extinctus est. In cadavere aperto pleraq; sana, nisi quod in mediastini intercapedine vomica existeret crasso pure repleta, similisq; sterno sub pleura infideret eo loco ubi mediastinum connexum erat, vomica affectum, ita ut inter sese duæ hæ vomicæ comuni aditu paterent. In abdomine magna puris copia innatabat præcipuè ad aqualiculum collecta, quæ ex pinguedine omenti & intestinis adnata, per tabificam febrem eliquata fuerat. Quam suspicionem *Otthoni Heurnio* Professori Anatomæ, nobis præsentanti, auxit residua omenti & intestinorum pinguedo, quæ diffuens similem ideam purulentæ materiæ representabat.

HISTORIA LX.

Steatoma in utero Apoplectica.

IN cadavere muliebri à Cl. *Veslingio*, dissectori accuratissimo Patavii 1644. nostram in gratiã aperto, ex Apoplexia illiq; succedente Paralyfi tandem defuncto, visus nobis ren dexter naturalis quidem coloris, ob atrophiam tamen vix quartam sinistri partem æquans. In hujus pelvi calculus continebatur substantie tartareæ & coloris, in sinibus verò seu cavernis interioribus tam arenulæ per totum renem copiosissimæ, quam bini duriores calculi infarcti conspiciantur.

Uteri fundo in parte exteriori tumor adnatus magnitudine juglandis, cujus interior facies albicans & pinguis steatoma referebat. Aperta uteri cavitas simili pinguedine densâ omnino repleta visebatur, parietibus ejus annexa. Hinc 40. annorum induciis nunquam concepit.

Aperto cranio repentinæ mortis innotuit causa. Omnes cerebri ventriculi concreto sanguine turgebant, ut ne guttulam amplius exciperent. Sanguis iste ex rupto plexus choroidis vase expressus, concretusq; liberum spirituum animalium com meatum impediendo, Apoplexiam excitavit, quam deinde Paralyfis sinistri lateris, ad finem usq; vitæ pertinax, insequuta est.

Q

Hanc

Hanc igitur causam Apoplexiæ sine causa negat Nymmanus c. 19. de Apopl. quam & Chifletius l. 1. dædalm. c. 4. in domina de Lesley & D. Barone à Bevois observavit. De sinibus exemplum habet Duretus in Coac. c. 23. § 1. & in cerebri basin procubuisse sanguinem Fernelius l. 2. abd. Caus. c. 15. vidit.

HISTORIA LXI.

De Unicornu Africano.

FRANCISCUS Marchio de Magellanes Africanus, nomine Regis sui Guinenfis ad Curlandiæ Ducem Legatus Hafniæ 1652. mense Octobri substitit, visisq; rarioribus in Technicotheca Regia, in primis Unicornu Boreali nuper ex Groenlandia advecto undecim spithamas longo, mirabatur cornu hujus longitudinem, monuitq; diversum in patria sua Unicornu reperiri ex genere Quadrupedum sæpe à se visum, nec de eo in Aftica dubitari. Quia verbis pondus inesse videbatur hominis non Barbari sed Christiani, generi Regis ut ferebat & nepotis, de animali isto ejusq; cornu diligentius inquisivi, Serenissimo Rege meo clementer jubente, hæc q; ex ejus relatione comperi.

Unicornu quadrupes Africanis illius *Tirè binà* vocatur, h. e. cornutum animal. Velocissimum animal & ferum in deserto magno *Canó* Africæ oberrat,

oberrat, unde vivum capi facile nequit, sed sagittis figitur. Cadaver tamen in deserto reperitur, & in usum venit incolis, quod cum veterum Monocerote non multum abludit. Ipse Magellanicus vivum viderat nunquam. Rogavi tamen ut Regis sui opera sagittarii conferto agmine emitterentur, quo vel vivum capiatur, vel ossa, pellis, cranium & cornu ipsum nobis transmittantur.

Magnitudine & forma equum mediocrem exprimit, capite, cruribus & pedibus pilosis, juba brevi vixq; spithamam prolixa, cauda equina, sed non valde pilosa. Cutis universa glabra pilis brevissimis.

Color in dorso cinereus, lineâ nigrâ per medium dorsi excurrente, à maxilla v: inferiore ad abdomen candidissimus.

In fronte crinium fasciculus visitur, ex cujus medio excrescit cornu unicum, cui fasciculus ille pilorum semper adhæret, quanquam cornu à fronte animalis sit separatum.

Cornu ipsum, vix tres spithamas superat, 8. vel 9. circiter pollices crassum in basi. In apice hujus cornu fasciculus pilorum rubrorum est appensus, pugni amplitudine, quod hætenus nulli Unicornium speciei proprium audivi vel legi.

Cornu neq; in gyros contortum instar Unicornu Borealis, sed exiguas eminentias habet & incisuras, quæ à fronte recta linea ad apicem pro-

ducuntur. Color flavescent. Cavum circa radicem. Mas solus cornu isto solo visitur, femina in reliquis mari simillima sine cornu.

Africani magnum huic cornu statuunt pretium ob virtutes de cantatas. Contra venena omnia illud exhibent, tam intus sumptum quam extra. Fera antequam bibat, semper cornu aquis mergit, quæ exinde planè turbantur. Unde incolæ cornu adhibitori, apicem cum fasciculo pilorum aquis mergunt, ex quo deinde aquam salutis gratia exfugunt. Aqua fasciculo immerso ebullit, sicut id omnibus siccis usu venit, Unicornu fossili, calcinatis cornibus, & de veterum Monocerote fama fert.

Caro Monocerotis Africani non ingrati saporis, recenter cocta & comesta, lepram curat. Pili Caudæ in pulverem cremati, & in vino Hispanico assumpti, Dysentericis prodest.

Monocerotis hoc genus nunquam descriptum aut depictum fuit. Veterum Monoceros cum leone & equo communia habebat multa, nigro cornu. Africanum equo vix dissimile. Nec Asinus Monoceros est, quem in Africa reperiri *Herodotus* & *Solinus* scribunt. Quanquam enim & ibi inveniri Asinos sylvestres & domesticos bicornes consentiat *Magellanicus* noster, disparem tamen ab hoc Unicornu faciem demonstrat. Nec Amphibion est Africanum descriptum *Garcia ab Orto* l. i. hist. Arom. c. 14. quia pedes poste-

posteriores similes sunt anterioribus, nec cornu illi est mobile. Monstravi Magellanico singulas Unicornuum ex *Aldrovando* & *Ionstono* figuras, sed nullam propius accedere affirmavit, quam Equum Monocerotem Tab. X. *Ionstoni* depictum, nisi quod ungulis sit solidis solipes.

Monstrum credidi, sed fidem fecit Afer omnia Unicornua hac facie comparere, sibi simillima. Navis præfectus Petrus Schultzius nostras confirmavit in Africa idem sibi narratum sæpius ab Incolis. Ita Africa semper aliquid novi. Relationi novæ fidem plenā spondemus, quando ex condicto unicornu ipsum ad Serenissimum Regē nostrum Marchio Magellanicus transmiserit.

HISTORIA LXII.*Chamæleontis Anatome.*

Chamæleontem vidi vivum Romæ apud Equitem magum *Cassianum à Puteo*, capsulæ inclusum, & Patavii apud Monachum Franciscanū ex Ægypto allatum. Animal innoxium, & si ad lumen solis vel diei opponatur, ferè translucens. Oculorum orbes, quod mirum, in diversas partes flectit, unoq; momento dextrum oculum potis est ad anteriora movere & sinistrum ad posteriora, imò elevato capite oculorum beneficio tergum suum intuetur, quod nobis natura denega-

vit. Lingua tam longa, ut longitudinem totius corporis ferè exæquet. Complicata illa in ore latet annulorum instar, quam totam explicat emittitq; nictu oculi ad captandas muscas, formicas &c. Muscæ verò facilè adhærent muco linguæ lubricæ, & sequuntur captantis ductum. Hinc errasse veteres apparet, qui uno ore Chamæleontem aëre solo vivere prodiderunt. Ita *Plinius* l. 8. c. 33. solus animalium nec cibo nec potu alitur, nec alio quam aëris alimento. Sed nata opinio inde, quod chamæleoni maximus sit pulmo, unde multo aëre indiget, & humidum animal diu famem ferat. Dentes acuti sed parvi. Cutem maculæ distinguunt, quæ quosvis colores vicinos imbibunt, viridem facillimè & nigrum, difficilior rubrum. Mutatio hæc colorum suas habet periodos, sicut *Io. Veslingius* mihi retulit, qui plures chamæleones in Ægypto vidit. Nam mane & circa vesperam virides colores ostendit, circa meridiem ad nigrorem vergit, circa noctem pallet, media nocte candicat. Chamæleonem à nobis Romæ visum, postea mortuum, consilio laudati Equitis *Puteani*, aperuit Anatomicus Romanus *D. Dominicus Panarolus*, diligenterq; singula animalis interiora scrutatus est, & brevem totius Anatomen vernacula lingua edidit. Observavit autem oculos musculis destitutos, motum in omnem partem nancisci à membranæ corrugatione quæ fibrarum circularium beneficio contracta

tracta oculum trahit quocunq; est movendus, sicut frons alioquin corrugari solet. Nervi optici ex cerebro enati statim dividuntur, ut singuli ad suum oculum vergant, nunquam conjunguntur seu confunduntur, quemadmodum in homine. Hinc oculi unius motum alter non statim sequitur. Laxi sunt, non tensi, ut ad posteriora sine ruptura reflecti possint. Linguam invenit non esse aliud, quam canalem convavum in exortu & prope finem carnosum, spongiosum, & viscosum, in cujus canalis medio transit funiculus, qui extenditur & contrahitur instar chordæ testudinis, inferiturq; in linguæ finem, quum ab osse hyoide sumat initium. Ossis hyoidis alia quam in homine fabrica, nam pars ejus extenditur in longum insinuatque se in linguæ concavitatem, ut instar gladii in vagina recondatur. Ab hujus ossis extremo cartilaginoso funiculus ille oritur linguam retrahens.

Liene caret & vesica, nec igitur bibit Chamæleon, nec mejit, sed alimenta ingesta deglutit, eademq; parum mutata per alvum dejicit, ut naturali Lienteria laborare videatur. Reliqua viscera ab humanis vix differunt. Diaphragma tamen nusquam in Chamæleone conspicitur. Pulmones satis spongiosi, rari & parvi. Viscera exiguum in abdomine spacium occupant, ut abdomen aëre potius plenum videatur, quam visceribus.

De Chamæleonte cætera videantur apud *Pli-*

nium l. 8. c. 33. & c. *Bellonium* l. 2. Obs. Med. c. 34. *Dioscor.* l. 2. c. 97. *Sionitam* in App. ad Geograph. *Ubiensem.* *Verulamium* Hist. Nat. Cent. 4. Exper. 360. *Panarolum* Nel Camaleonte esaminato, aliosq; passim obvios.

HISTORIA LXIII.

Fæces alvi per vulvam excretæ.

Uteri collum tam arctè recto intestino ne-
ctitur, ut sine cultro separari nequeat.
Hinc læsa alterutra parte utriusq; excrementa li-
berè inter se commeant. Sæpe evenit, ut eroso
vel abrafo utriusq; pariete carneo, præsertim in
partu difficili, alvi fæces per naturalia mulierum
expurgentur, quod nonnunquam etiam clauso
ano nativitatis culpa fit *Benivenius* Obs. c. 86. ex-
emplum habet, & *Dodonæus* in Schol. ad Ben. c. 9.
& *A. Lusitanus* Cent. 2. Obs. 10. & *Mercurialis* l.
1. Morb. Puer. c. 9. & *Sennertus*. Me Parisiis præ-
sente puellæ cuidã idem contigit, & nuper *Haf-
næi* in vico viridi puerperæ. Advocaverat obste-
tricem non satis exercitatam in his sacris, quæ in
difficultate partus constitutam, miserè dilacera-
vit. Fœtum enim extrahere aggressa, linteamine
caput constrinxit, ut vi ex angustiis maternis
eliceret. Successit quidem rudior operatio, sed
sive unguibus sive fœtus calcitratione, perruptus
fuit

fuit communis paries inter uteri vaginam & rectum intestinum. Hinc non solum fæces alvi per vulvam prodire, sed & lotium præter voluntatem. Sex hebdomadibus hæc via excrementis patuit, quam natura ipsa deinde solidavit, & ad anum suas remisit sordes, lotio tamen adhuc, ob sphincterem vesicæ læsum, non cogitanti exstillante.

HISTORIA LXIV.

Scroti in Hydrope periculosa apertio.

ABbas Cambianus Fontanus in Monasterio S. Antonii de Vienna Patavii, nobis notus, in eam excreverat corporis magnitudinem, ut partim naturali corporis vasti habitu, partim hydropis vitio, tonnâ nostram amplissimam facile excederet. Ascites vasto corpori adjunctus augebat aqualiculum ex intemperie hepatis natus. Vino enim generoso libenter delectabatur, & nocte media ad captandum aërem frigidum surgere assueverat, fructibusque horariis insigni voluptate & palati blandimentis vesceretur. Interim dum remedia per *Salam* nostrum adhibentur, pedes falsis humoribus intumescere, qui & scrotum cum glande excoriarunt. Variis non sine successu tentatis, tandem domum raversus incontinente victus ratione malum revocavit, scrotumque ita intumuit ut

vastò aqualiculo propenderet maximum, Chirurgus sectione imperatâ vulnus iusto majus fecit & profundius, unde gangrænæ data occasio. Sentijt post sectionem humorem ad fauces regurgitantem qui loquendi promptitudinem Abbati ademit. Post breve temporis intervallum inferioribus partibus à putredine planè nigrescentibus, è vivis excessit.

HISTORIA LXV.

Diarrhæa & Dysenteria Epidemica.

Febrem Tertianam Epidemiam Hafniæ in æstate 1652. grassantem insequutæ sunt statim Dysenteria, & Diarrhæa maligna sine febre, qua trium mensium spacio aliquot millia hominum in urbe occubuerunt. Benignior fuit Dysenteria, sed Diarrhæa seu fluxus albus pluribus exitiosus. Illa facilius cessit remediis, hæc difficulter. Illam enim ex sanguine, vasis mesenterii vel apertis vel erosis, sedare & adstringere promptius fuit, quam Diarrhæam ex toto venoso genere seu sanguine in bilem corrupto, vel ulceribus malignis in intestinis excitatam.

In Dysenteria pura, ex qua eluctati plures nonnunquam sanguis & per vomitum & secesum rejectus.

In Diarrhæa maligna præcessit primum materiæ biliosæ excretio, deinde successere liquidæ, ferosæ

ferosæ & pituitosæ humiditates, tum porraceæ nocte dieq; perseverantes, æruginosæ, cum summis doloribus, torminibus, inappetentia & vomitu, qui circa finem vitæ maximè ingravescebat, nunquam cessante fluxu. Nonnunquam sanguis purulentus tanto fœtore præditus excernebatur, ut adstantes infecerit, mesenteriumq; apostematibus refertum certo indicio proderet, atque in his nulli clysteres potuerunt injici, natura repugnante nec quidquam per rectum intestinum admittente. Ætatem puerilem pari violentia invasit, ut miratus sim tenera hujusmodi corpuscula tantæ bilis flavæ & porraceæ esse feracia. Sensus reliqui externi & interni ad halitum extremum semper fani.

Ad præcavendum extirpandumque malum Epidemium jussu Regis Augustissimi, cui subditorum salus semper est cordi & curæ, Consilium vernacula lingua in illorum gratiam edidit Facultas nostra Medica, legitima methodo adornatum, quibus Medicorum præsentia in tanto Libitinæ censu non rarò deerat, cujus sequuti ductum infiniti ex Orci faucibus sunt erepti.

Certatim tamen vulgus sibi remedia finxit. Pulve rustici usi, & pomis austeris, & lacte ovillo, vel sero ejusdem lactis. Alii panibus rubi fructum nigrum miscebant. Fuere qui præmissis legitimis remediis, in sedando fluxu singularem offium quorundam porci usum sunt experti,

perti, cum accommodatis Alexipharmacis.

Civis Hafniensis honestus secreto suo aliquot mille Dysentericos servasse se gloriabatur. Ad præservationem vinum vel cerevisiam absinthites commendabat, non Dysenteriae tantum profuturam, sed & Pesti & feбри Petechiali salutarem, si à jejunis tribus vel quatuor horis ante pastum hauriretur. Vinum autum seu cerevisiam non solo absinthio, sed aliis cardiacis & adstringentibus temperabat, Carduo Benedicto, summitatibus centaurei minoris, corticibus Auranti-
orum, radice Tormentillæ, Cubebis, foliis Melissæ, radicibus Helenii, Angelicæ, calami, & gentianæ. Ad curationem præsentis fluxus seu albi seu sanguinei, libram semis calidæ cerevisiæ propinavit adultis ægris, cui summitates absinthii & sal album incoxerat, & nucem moschatam tritam cochleari ultimo superbibendam dabat; infantibus verò pro ratione ætatis, cochlearia hujus potus tria, quatuor, vel sex miscuit. Applausum à multis meruit hoc secreto. sed ferri non potest, quod unico remedio & roborantia & abstergentia & adstringentia incluserit, promiscueque sine aliis ex Methodo præmittendis, & Dysentericis & Diarrhæa maligna laborantibus exhibuerit. Diversi hi affectus diversam methodum postulant. Alioquin sal seu muriam in dysentericis laudat *Dioscorides* l. 5. c. 126. 128. *Galenus* 2. *Simpl. Med. Fac.* c. 12. & Vinum ab-
sinthio

finthio temperatum concedit *Platerus* l. 3. Obs. p. 871. seq. Ita varia varii remediorum genera elegerunt, alii ad adstringentia statim confugere, clysteres & purgantia alii damnare, singulis subinde fortuna adspirante vel plures eludente, ad Medicorum opem reversos vel illis spretis pereuntes.

HISTORIA LXVI.

Hydrops Thoracis.

Iohannis le Mons Flandri placiâ sed repentinâ morte extincti cadaver in Nosocomio Leidense 1639. apertum, utrumque dextrum pulmonis lobum, sed præcipuè inferiorem ostendit nobis consumptû, ut sola membrana externa inferius residua esset, adeò crassa ut triplo pericardii crassitiem ordinariam æquaverit. Non tamen membranosa hæc tota erat tunica, sed interiore facie qua pulmones ambiebat, consistentia instar sævi crassa apparebat, candicans, non absimilis cartilagineæ costarum substantiæ, nisi quod ob mollitiem digitis contrectata in pulpam resolveretur. Arctè utroque latere pleuræ adnata, inferiore loco ad diaphragma hidatides aliquot ingentes limpidâ aquâ repletas formaverat, quæ fontis instar thoracis dextram partem copia aquarum inundaverant, & Thoracis Hydropem acciverant. Pericardium quoque multa aqua disten-

distentum, ultra naturaleni excreverat magnitudinem. Cor ipsum longè nativam molem excedebat, flaccidum, nigro sanguine plenum, in sinistro latere uterque pulmonis lobus videbatur sanus, Parenchyma quidem consumptum non erat, color tamen luridus, viscidaque materia puriformis passim insparfa comparebat.

HISTORIA LXVII.

In Porcis Observationes Raræ.

NOlo quæ *Cophon* de Porci Anatomia signavit, & *Severinus* in Zootomia, repetere. In nonnullis Porcis in ædibus nostris mactatis quædam observavi, quæ trita non sunt.

In sinistro porci ventriculo circa conum contextus mihi visus nervorum elegans, seu fibrarum, quæ cum valvulis nihil habent commercii, colligantque carnosos parietes. In eodem sanguis concretus adiposus aderat.

In septo cordis hic Hafniæ 1650. plurima foramina pisi magnitudine pervia erant, quæ stilum leviter adactum facile admittebant, deducebantque ad sinistrum ventriculum, ubi tenuis membrana velut anastomosis apponebatur, regressum inhibens. Non igitur falsus fuit *Gassendus* Vir sincerus, qui Aquis Sextiis Payanum vidit ostendentem septum cordis pervium. *Riolanus* certè
Magnus

Magnus ævi nostri Anatomicus, versus mucronem pervium conspexit. Hinc sanguinis partem tenuiorem per poros hos ad finistrum ventriculum ferri suspicor, majorem verò universi sanguinis copiam per pulmones circulari.

In multis porcis 1653. Hafniæ mactatis apparuerunt ova quædam sine testa in hepate, mesenterio, & lumborum vertebris appensa, quæ magnitudine ova gallinacea æmulabantur & subventanea visa, sed præter aquam limpidam nihil continebant, diutius enim coctis non induratus fuit liquor. Unde abscessus credo aquosos esse seu vesicas serosas, ex vasis nostris Lymphaticis, quæ circa hepar, mesenterium & Ilia-cos ramos luxuriant, exortas.

Sues prægnantes aliquot quoque 1650. diligenti cultro examinavi. In utero tot cellulae, quot porcelli, sed numerus horum numerum papillarum excedebat.

Porcelli longitudine minimi digiti erant, in his omnia cartilaginosa. Cor bene formatum, candidum, ventriculis excravatum. Auriculæ rubentes sanguineæ, sanguini concreto perfimiles.

Hepar molle & rubrum, instar sanguinis concreti, universum occupans abdomen, & intestinis superstratum. Intestina subiecta candicantia, vermiculorum æmula. Vacuus ventriculus & parvus. Renes majores quam pro corporis propor-

portione. Capsulæ flaccidæ. Cerebrum fluidum & aqueum, sed venulis conspersum tenuissimis. Oculi grandiores. Reliqua discerni accuratè non potuerunt. Situs porcellorum in utero est oblongus, prono capite, extensis pedibus. Ex umbilico tria vasa umbilicalia distinctè prodeunt per transparentem funiculum conspicua, major vena, laterales arteriæ exiles, distinctis deinde ramis per chorion dispersæ. Amnios tenuissima, in qua mucus & copiosum serum continetur. Allantoides aqua limpida referta vesicæ oblongæ formam refert, cum collo excrementis viridibus scatente. Rectè ab *Aquapendente* depicta, sed globosior una parte extrema instar cucurbitæ. Chorion carnosior circa utrumque finem, & in medio, ubi vasa umbilicalia inferuntur. Interior uteri substantia pariter carnosæ, cui chorion adhæret facilè separabilis.

HISTORIA LXVIII.

Epilepsiam Febris sedat,

Epilepsiam esse symptomata motus depravati & sensus, in confesso est apud Medicos. Sensus autem tactus non semper aboletur. Quanquam enim reverà sentiant Epileptici externas injurias, non sentiunt tamen se sentire in ipsius paroxysmi Vehementia.

In No-

In Nosodochio Hafnienſi puella Epilepticis convulſionibus ſæpe hoc anno 1653. corripiebatur. Nosodochii miniſter fucum ſubeſſe ratus, & ſimulari morbum, fraudem detecturus, carbonēs ignitos in volam Epilepticæ congerit. Ægra nihil ſentiens, omne carbonum incendium perfert. Hinc tantum in vola manus ab igne vulnus excitatum, ut Chirurgus ſpacio menſium vix potuerit perſanare. Interea febricula Epilepticam invaſit, qua accenſa convulſivi motus poſtea ceſſarunt. Rectè enim *Hippocrates* in *Coacis* & 2. *Aph.* 26. Convulſioni febrem accedere melius judicavit, quia frigidos lentosque humores in nervis ſarctos attenuat & diſcutit, ſicut *Galenus* commentatur.

HISTORIA LXIX.

Maniacus ſeipſum ſuſpendens.

ARdente febre corripiebantur plures Hafniæ in Autumno 1653. cum petechiis & delirio. Evaſere multi, quidam larga hæmorrhagia narium, nonnulli abſceſſibus in collo obortis, alii tumoribus dolorificis in brachio vel pedibus. Multos jugulavit delirium. Ex claſſe Regia reduces nautæ quamplures febre hac infecti. Quidam ex illis extra portam Orientalem habitans, qui ſti-

R

pendia

pendia 28. annorum in classe Regia meruit, ex navi rediens, uxorem febre defunctam amisit, mox ipse inficitur, febricitat, & tanto ex petechiis delirio furit, ut absente muliere conductitia custode, ipsum se summo mane omnium Sanctorum injecta fascia ad lectum suspenderit. Hinc delato, ad D. *Mothium* & me, iudicio per Admiralia Regium, Virum Generosum Christophorum Lindenow, honorificè sepeliendum censuimus, nec per plateas more aliorum qui ipsi sibi violentas manus admovent, esse quadrigis trahendum. Sævientis enim morbi fatum, commiseratione potius, quam pœna dignum. Deliria in febribus petechialibus nihil non committunt, nullo supplicio expiandum. Exemplum recitat *Benivenius* Exempl. Med. c. 99. Ad insanam Viri cujusdam Nobilissimi filiam vocatus adeò furentem invenit, ut dum hinc inde sese violento quodam impetu jactaret, quicquid interim obvium habebat, dentibus arriperet, frangeret, laniaret. Ex quo proprios capillos, brachia & manus, & si quid præterea aliud arripere poterat, ita mordicus nullo habito discrimine suumne an alienum esset, apprehendebat, ut nisi scissum ac prorsus laceratum ex ejus dentibus eripi non posset, adeò ut vincire puellam oportuerit, ne sibi aut alteri noceret.

De maniaca muliere Patavii nobis narrabat B. *Sylvaticus*, quæ per plateas ambulans de rebus Venereis semper locuta, interdum baculo obvios aggressa

aggressa est. Hæc tandem cum in Nosocomio S. Francisci detineretur, ab ejus loci ministris sæpius compressa convaluit, quia à feminali humiditate, diutius retenta & putrida, elevatis vaporibus Mania hæc orta fuit.

HISTORIA LXX.

*Grumosus sanguis instar hepatis per
alvum excretus.*

CIvis quidam Rostochiensis per triennium ^{αὐτοπεξία} laborans sæpiusque de torminibus alvi conquestus, frustra adhibitis variis remediorum generibus, eo tandem 1652. miseriarum devenit, ut emaciatus vixque ossibus hærens phtisici in morem gravissimè decumberet. Accidit demum ut præsentem Medico D. Sculteto de maximis angoribus quæreretur, coloreque mutato sudor erumperet per totum corpus frigidus, aliaque mortem minitancia signa apparerent. Cum omnes de vita desperarent, alvum exonerare cupiit, sed è lecto surgere prohibitus, pelvi porrectâ, per secessum rejecit frustum massæ sanguineæ instar parenchymatis concretæ, fibrisque variis venularum in morem refertæ, ut crediderint adstantes hepar integrum per alvum redditum. Oblongus erat grumus variis quasi ligaturis distinctus. Æger autem dictum factum melius habuit, deincepsque

ex voto convaluit, sicut per literas ad me perscriptit Cl. V. M. *Michael Lyserus*, olim Auditor meus, & amicus perdilectus.

HISTORIA LXXI.

Oculi vulnera.

JUvenis quidam Patavii baculo offenderat oculi angulum, ut relicta in oculo sint frustula lignorum. Sæpius illa extrahere tentaverat *Marchettus* Chirurgus haud ex trivio, & tandem sanatum juvenem ex Nosocomio demisit. Reverfus verò post aliquot menses, conquerebatur de tumore in faucibus & palato, quo aperto durum aliquod corpus in palati tumore deprehensum fuit, quod ligni erat frustum ex prioris vulneris reliquiis, huc via incognita protrusum. Tumque securiore recuperata valetudine lignum extractum collo suspendit, urbemque circumiens miraculosè se sanatum clauitavit.

Leidæ alius in oculo vulneratus. Cancro mox in oculo succedente, consilio Io. *VValæi* Viri Summi per Regium Chirurgum forfice oculus erutus. Primo, secundo & tertio die optimè exinde valuit, sed subitò quarto die Apoplecticus mortuus, levi apparente convulsione.

HISTORIA LXXII.

Maculæ Lunares in facie Epilepticæ.

COMitialis Morbus seu Epilepsia Tralliano & Calio Aureliano non malè Lunaticus seu Lunaris dicitur, sive quod secundum lunæ mutationes invadat, quæ imperium habet in humiditates & cerebrum, ut in vulneribus videre est; sive quod in novilunio concepti & nati hoc morbo corripiantur. Certè si radiis Lunaribus quis aperto capite dormiat, Epilepsiam incurrere vulgò persuasum. Hinc apud Matth. c. 17, 15. puer cujusdam vocatur *σεληνιαζόμενος*, lunaticus, qui Epilepticus erat, ut ex signis ibidem signatis patet. Nam cecidit in ignem & crebrò in aquam, sputavit, & stridebat dentibus. Dicitur quidem ab eodem Matthæo v. 18. Marc. 9, 17. Luc. 9, 39. dæmoniacus seu à dæmone torqueri, nam sæpe conjungitur hujusmodi lunari morbo dæmon, vel certè à dæmone naturalium rerum scientissimo & causas naturales movente inducta fuit Epilepsia. Sæpe sæpius quoque dæmonis præsentiam hi insultus mentiuntur. Vidi Patavii Baronem Germanum Epilepticum à Monachis S. Antonii miserè flagellatum, quia obsessum credebant, sed nihil illis proficientibus à Sala Medico curatum.

Singularem Lunæ cum corpore Epileptici consensum in patria nostra vidi. Filia enim Sophiæ in

horto Regio Fridericiburgense Epileptica, meæ curæ subjecta, maculas in facie habet apparentes, quæ pro varia Lunæ phasi & mutatione, variæ videntur tam colore quam magnitudine. Tantum corporibus nostris cum cœlo commercium.

HISTORIA LXXIII.

Muris Norwagici, Lemmender, Anatome.

MUres in Norwegia depluentes, quos vulgò *Lemmender* vocant, Bergis nuper Hafniam ad D. *Olaum VVormium* Virum summum missos, jamque exsiccatos & exenteratos, cum laudato Viro 1651. dissecui, sceletonque ex illis in usum Musæi Wormiani construxi. In dissectione occurrebant sequentia:

Muris universi magnitudo glires nostros æquat. Pellis variegata, flava, nigris maculis distincta, adeò tenera, ut citra rupturam separari nequeat, nisi in mystace.

Dentes incisorii duo in utraque maxilla. Loco caninorum vacuus est locus, quem implet ferè lingua. Sequuntur mox molares, quorum utrinque tres sunt, totidem alveolis distincti, primus latior incisuris quatuor velut ferris donatus, quarum in alveolis quoque conspiciuntur vestigia, alter tribus, quia minor, tertius totidem,

tidem, sed arctioribus, quia priore adhæc minor.

Incisorii inferiores sub prioribus terminantur. In aliquibus longius prominent, minus in aliis. Protenduntur radicibus longissimè incurvi ad molarium principium. In medio latiores & instar gladii acuti. In principio seu extremitate prima excavati velut cochleare, quo melius fruges arrodant.

Lingua larga longitudine dentes inferiores inciforios facile exæquat. Maxillæ inferiori, qua superiori inarticulatur, tres sunt apophyses. Os petrosum quasi cariosum, cultro non difficulter abraditur.

Officula auditus tria exigua, à *Casserio* depicta, sed stapedis forma ab illo variat, hic ferè rotunda, medio foramine, in ambitu suo stellularum velut radios obtinens.

In ore gramina exsiccata unus habebat. Viscera reliqua exsiccata. An simplex illis sit intestinum, ut de agrestibus ex Medico disseccante refert *Gesnerus*, dubito. *Severinus* enim in mure diversum observavit *Zootom.* p. 128. Rectum intestinum excrementa solita continebat.

Membrum genitale foris pilosum, intus cartilagineum, ex osse pubis prominulum. Cauda brevior, secus ac in vulgaribus, decem tamen articulis constans.

Os femoris triplici capite acetabulo suo jun-

gebatur. In uno mure crus cum fibula olim fracta per callum coaluerat, forsan cum pluvia impegit in duriores lapidem, vel tectum domus.

Accuratam hujus Animalis Historiam pertexuit nuper seculi ornamentum *Olaus Wormius*, publicoque scripto elegantissimo illustravit, ad quod Lectores curiosos remitto.

HISTORIA LXXIV.

Onera gravia periculosa.

RObustus quidam Venetiis discedens cum sarcina mercatoria quadraginta leucas Italicas uno die pedibus est emensus, reversus verò subito in Hydropem incidit, ut abdomen in molem amplissimam attolleretur. Suasu D. *Ferri* allium in lacte coctum accepit, unde subito venter tumidus concidit, appetitusque ingens rediit, ut semper voluerit edere & bibere. Idem tamen remedii genus in aliis non ita successit feliciter.

Filius illius Magistri Romani, qui artem complicandi lintea exercet, Romæ à sodale occisus est, quod in dorsum ejus impingeretur tantum faccus cineris.

HISTORIA LXXV.

Spasmus ex oculi contusione.

ADfui 1644. Neapoli puero, qui 15. abhinc diebus ex lusu igneo oculum sinistrum eluserat & eliserat, cui deinde supervenit spasmus circa meridiem prono capite quasi in circulum actum cum spuma oris aliisque convulsionis indiciis. In eodem quoque capitis latere versus Lambdoideam futuram tumor adeò dolens emerfit, ut ad minimum digiti tactum exclamaret. Membranæ enim oculi cum pericrania & dura matre habent consensum, ut unius irritatio facilè alteri communicetur. Præterea opticorum nervorum origo à Lambdoidea futura parum abest, quæ per fibrillas membranarum interno cerebro jungitur.

HISTORIA LXXVI.

Anatome Pthifici.

THomæ Gualtheri cadaver 1638. in Nosocomio Leidensi tabifico morbo extincti anatomico cultro examinantes, Pulmones vidimus exsangues, siccos & constrictos, & in dextro latere arctè costis adnatos. Cor quoque flaccidum, quia sanguis omnis spissior, viscidior & exustus auriculam dextram in præternaturalem magnitudi-

nem distenderat. Hepar vitiatum, densum, ex-
sanguine, sine colore rubeo conspicuum. Omenti
pinguedo à febrili æstu absumpta. In Liene den-
so & nigricante & digna visu fuit appendix ovi
columbini magnitudine, infra ipsi adnata, exi-
guis quibusdam excrescentiis eidem ad latera ad-
hærentibus. Multa aqua citrina thoracem & ab-
domen implebat ex *δυσπασίας* ventriculi cordisque
procreata. Pancreas densum & compactum, co-
lore cinereo.

In alio ibidem 1639. à Fr. Sylvio, Anatomico
dexterrimo & amico veteri, dissecto observavi-
mus summam pulmonum tunicæ crassitiem digi-
tum medium æquantem, hepar verò, lienem, dia-
phragma & intestina inter se arctius cohærentia,
omentum denique planè carnosum.

HISTORIA LXXVII.

Rara Renum & Capsularum Atrabila- rium structura.

NOlim in numero monstrorum feminam ha-
bere. *Aristoteles* naturæ aberrationem voca-
vit. Alii homines esse pernegarunt. Omnes in
sexum cognati generis injurii. Valdè tamen in
mulieribus ludit Natura, illarumque partibus ge-
nerationi dicatis. In cadavere muliebri Patavii
1643. dissecto raram omnino Renum & Cap-
sula-

larum Atrabilarium structuram observavimus. Renes utroque latere more solito siti, in unum concreverant supra divisionem vasorum in ramos Iliacos. Pelvis ureterum extra renes conspicua, triplici ramo ex renibus egrediebatur. Capsulæ atrabiliaræ quatuor numerabantur. Superior dextra triangularis, sinistra quadrata. Inferiores duæ rotundæ, globosæ & inæquales, quæ arterias à trunco, venas ab Emulgentibus acceperere. Emulgentium venarum numerus insolitus. Vena dextra emulgens triplex sed exilis, sinistra simplex, crassior, sed ante ingressum trifida. Arteria Emulgens dextra duplex, sinistra solitaria, sed pari modo ante ingressum divisa. Vena spermatica dextra ex trunco orta, in medio divisa iterumque deinde unita. Vena sinistra duplici exortu insignis ex emulgente sinistra. Arteriæ spermaticæ nullæ. Singularis quidam ramus ex inferiore concursu renum ad Iliacum ramum protendebatur. Quæ ut clarius demonstrentur, figurâ adnexâ singula ante oculos ponere constitui.

A Arteria magna descendens.

B Vena Cava descendens.

C Capsula atrabilaria dextra.

D Capsula sinistra.

a Vena ex cavâ ad capsulam dextram.

bb Venæ ab emulgente ad capsulam sinistram.

c Ramulus qui jungitur cum ramulo venæ a

dd Arteriæ duæ ab emulgente arteria dextra.

e Ar-

- e Arteriæ ramus ab emulgente sinistra.
 E Arteria emulgens dextra superior.
 F Arteria emulgens sinistra.
 G Emulgens vena dextra prima.
 f Emulgens secunda.
 g Emulgens tertia.
 H Vena Emulgens sinistra.
 I Ren dexter.
 K Ren sinister.
 L Renis utriusque concursus p. n.
 M Capsula atrabilaria prima minor.
 N Capsula altera minor.
 hhhh Arteriæ ex aorta capsulis insertæ.
 i Arteria Emulgens dextra inferior.
 k Vena spermatica dextra.
 OO Pelvis ureterum.
 PP Vreteres.
 Q Arteriæ in ramos Iliacos divisio.
 l Ramus singularis ex rene ad venam Iliacam.
 m Vena spermatica sinistra.
-

HISTORIA LXXVIII.

Singularia Epilepsiæ remedia.

Sanguinem ex homine sano decollato hau-
 stum, Epilepsiæ præsens remedium plurimi
 commendant. Proprium autem sorbere sangui-
 nem nec ita tritum est, nec horrendum. Aëtius
 Tetrab. 2.

Tetrab. 2. Serm. 2. c. 15. ex Didymo refert, si magnum pedis ægri digitum diviseris ex quacunque parte, & destillante sanguine labia ipsius collapsi seu Epileptici illeveris, statim excitari. Io. Langius lib. 1. Epist. Medic. 8. Chirurgos quosdam carpit, quod quum secta vena sanguinem in lebete ob flatulentum inclusum spiritum, contremiscere vident, vitam cum sanguine effusam suspicati, repente antequam tepescat, patientem absorbere cogant. Plurimi nostratium inter familiaria secreta habent sanguinem ipsius Epileptici. Extrahunt enim secta vena brachii in ipso convulsionis paroxysmo parum sanguinis, illumque ovo sorbili mixtum ægro sorbendum propinant. Quod experimentum non paucos & in urbe nostra & extra illam ab insultu Epileptico statim liberavit, & planè deinceps immunes reddidit. Sed post haustum liquorem, cordialia, pulverem Bezoarticum aliaque addunt, ut ad sudorem componatur æger, ita enim à sanguine proprio materia convulsionis mota & turbata per sudorem discutitur & evacuatur.

Riolanus Pater sæpe se expertum affirmat Epilepticos resurgere, si ter in aurem vulgati versiculi insusurrentur :

*Gaspar fert myrrham, thus Melchior, Balthasar
aurum,*

*Hæc tria qui secum portabit nomina Regum,
Solvitur à morbo, Christi pietate, caduco.*

Non

Non verbis sed solo halitu oris in aurem immisso experimentum succedere expertus est Cl. *VValæus*, memini enim illum maxima vi in sinistram aurem Epilepticæ puellæ inflavisse, nulloque prolato verbo, imò ne sono quidem, ægram dictum factum excitasse. A flatibus verò ortam Epilepsiam halitus calidus discutere potuit, in aliis simile tentavi, sed irritò effectu. Posse tamen & verba certo rythmo inclusa simile quid sine superstitione ulla præstare, demonstravi in *Commentariis de Paralyticis* N. T. Nam 1. Varia verborum prolatione aër alteratur, tam ille qui per vasorum oscula in cutem desinentia per transpirationem ingreditur, quam in aures, nares, pulmoneſque delatus. 2. Vocibus diversus efferentium flatus seu calidus seu frigidus vim imprimat diversam, quam asperæ arteriæ reliquorumque vocalium instrumentorum dispar constitutio vel acuit vel gravat. 3. Varia verborum prolatione halitus accenditur qui vel solus vel rythmis adstrictus frigida calefacit, & flatulenta discutit. 4. Quantum Musica in curandis affectibus valeat, tam animi quam corporis, Tarantula docet, Rex Saul expertus est, & pluribus in Paralytico *primo* & *tertio* probavimus. Sed quomodo flatus vi in cerebrum Epilepticum penetrabit, cum auris interna osse undique conclusa minimo foramine ad cerebrum pateat, quod & arteria & vena & nervo repletur. Nodum solvit nobis olim laudatus

Valaus, quem rebus humanis ereptum serìò dolemus. Nempe flatu distentum tympanum & auris membranæ fuere, quæ quia eadem & continuæ sunt cum membranis cerebri, inde cerebrum magis sublatum & porosius factum fuit, nervique liberiores evasere, ut ordinatius moveri spiritus potuerint, & melius sensus, motus & mentis functionibus inservire.

Ex Americanis Insulis cum navibus mercatorum Hafniensium 1653. Gallus quidam lapidem ad nos attulit, quem precio 1600. Joachimicorum Serenissimo Regi nostro vendendum obtulit, longitudine minimi digiti & crassitie, glabrum & ex viridi pallentem, de quo ferebat, collo Epileptici suspensum omnem convulsionis insultum subitò compescere & quamdiu gestetur semper impedire. Conquisiti sunt Epileptici, hinc inde, ut lapidis decantata virtus probaretur, nec tamen eventus promissa confirmavit. Quantum verò oculatiores perspicere potuerunt, lapis erat Nephriticus, qui an pro Amuleto Epilepsiæ haberi possit, facili experimento fiat periculum.

HISTORIA LXXIX.

Cygni Anatome.

CYgnum ab amico mihi missum Hafniæ 1649. exenteravi, & interiora omnia Medicinæ
Stu-

Studiosis tantò libentius demonstravi, quod in Zootomia M. *Aurelii Severini*, Amici mei colendi, neglecta viderim vel omiffa.

Ventriculus membranofus minor ante majorem, cum œsophago continuus, major carnofus arenulis lapillisque subinde refertus. Intestina valde longa funt, & multo adipe pollicem craffo, qui vicem omenti obit, inteéta. Quæ cum multis anfractibus gyrisque haud funt intricata, fed fimplici tantum media fpira in fe revolutione reflexa, huic malo volens mederi Natura, cœca duo inter anum & ipforum initium, injecto recto intestino, appendit, quæ anfractuum intestinorum defectum compensarent.

Hepar ingens, tribus, ut in homine, lobis diftinctum, cum vasis & vesicula, Pancreas longiusculum, venis refertum.

Arteriæ asperæ admiranda fanè structura. Nam pro colli longitudine deorfum œsophagi comes protenditur donec ad fternum perveniat, in cujus capsulam fe incurvo flexu infinuat & recondit velut in tuto loco & theca, moxque ad fundum ejufdem cavitatis delata, furfum reflectitur egrediturque angustias fterni, & claviculis mediis confcens, quibus ut fulcro nititur, ad thoracem fe flectit. In quibus autem ifta fterni capsula five vitio naturæ, five ætatis deeft, ficut in fceletto Theatri noftri obfervavimus, aspera arteria, quia fe huc inflectere non poteft, recta brevior aliarum more in-

re incedit, Antequam autem thoracem & ibi sitos pulmones attingat, prius laryngem quendam efformat cum osse hyoide lata membrana vestito & musicorum instrumentorum fistulam referente, superius lata, sed angustâ rimulâ, inferius verò angustiore & depressiore. Sub larynge seu osse hyoideo, antequam pulmones ingrediatur arteria, in duos ramos divaricatur bronchiis non ab-similes, tumidiores in medio nostrarum caligarum instar, sed quia pulmonibus vicini magis sunt, angustiores. In quibus ab humana differt arteria, quæ quidem in ramos dividitur & bronchias, sed nunquam antequam pulmonum substantiam fuerit ingressa.

Miranda hæc organorum constitutio, & respirationi inservit, & voci. Nam cum in stagnorum profundo victum quærat, longissimo indiget collo, ne longa mora suffocationis incurrat periculum, & ex ea arteriæ portione, quæ pectoris vaginæ inclusa est, tanquam ex promo con-do spiritum sub aquis haurit. Copioso etiam aëre opus erat per bifidos ramos, & ad sublevandum corpus grandius. Os hyoides autem ante diviso-rem collocatum ad longioris colli firmitudinem facit, & angustiori rima vocem Cygni seu stre-pentem sonum moderatur.

Pulmo exilis & flaccidus. Cor humano simile forma & magnitudine, venaque elegans corona-ria extremum corpus percurrit. In dextro ventri-

culo valvula in vena cava circularis una & carnea, reliquæ valvulæ humanis similes.

Vertebræ colli numerantur 23. dorſi ſeptem, caudæ octo mobiles, aliæ enim interiores ſub Iſchii oſſe immobiles, & fixæ.

Oſ pectoris protuberans cum ſua ſpina. In quibusdam ſolidum, in noſtro concavum ampla cavitate, mediaque parte poroſum, ut aquam admittat.

Oſ ſcapulæ oblongum & anguſtum, ut in anferibus. Alæ oſ brachii humani æmulum cum cubito. Deinde oſſa duo Metacarpi. Extrema ala quatuor articulis conſtat in rectum protenſis, quorum extremus bifidus eſt, utrinque tamen cohærens, primus maximus. Duo laterales, quorum ſuperior major, in duos item dividitur.

Coſtæ utrinque duodecim, ex plurimis ſimilaribus & muſculis. Illarum duæ ſuperiores ſterno non junguntur, reliquæ novem ſterno arcuatim inarticulantur, in medio cartilagine diviſæ, & inter eas quinque medias apophyſes habent incurvas. Ultima coſtula coxæ ſuperius connata, ejus medio juncta cartilagine, in latum & incurvum finem deſinit, quanquam potius oſ pubis dicendum, ſuſtinendo abdomini dicatum.

Oſ cruris femori involvitur ſingulari apophyſi, homini inuſitata. Oſ fibulæ latiore principio circa medium cruris in acumen deſinit.

*Beſlerus nuper in Regno Animal. caput Cygni depic-
tum*

pietum dedit cum lingua ossea, qualem in nostris non invenimus, & osse hyoide triangulari, linguæ subjecto. Nos accuratam procuravimus Cygni sceleti, Laryngis & asperæ arteriæ duplicis iconem, quam in Dissertatione de Cygni Cantu & Anatome, publicè me Præside in Academia Hafnienfi à Juvene Literatissimo Ioh. Iacobo Beverlino 14. Sept. 1650. proposita, inveniet Lector.

HISTORIA LXXX.

Monstra porcina.

Monstrum ex sue 5. Aug. 1648. cum aliis tribus porcellis naturali forma effectis, in Parœchia S. Canuti Insulæ Boringholmianæ apud Petrum Laurentii in Kiereby natum, caput habebat humanum, amplum os hians, clausos oculos, latam frontem & copiosum cerebrum, grave & intra cranium mobile. Reliquo corpore ad candorem vergebat, humano æmulum, sine fetis. Pedes & cauda genus suum referebant, nec à porcorum grege deviabant.

Aliud Hafniæ vidi. Quinque porcellos perfectos primò exclusit sus 7. Mart. 1648. Halsnæsi in Selandia nostra. Postridie aliud monstrum sequutum, quod catellos geminos referebat in pectore sibi connatos, quatuor utrinque pedibus. Capita duo eminebant adverso vultu sibi opposi-

ta, alterum nares auresque canino simile, os tamen & oculi suilli ex maxilla inferiore dentibus longioribus protensis; alterum priori haud ab simile, nisi quod rostro caruerit aperto, cujus vicem supplebat foraminulum, ubi tanquam per nebulam dentes transparebant reconditi, & infra utrinque auriculæ.

HISTORIA LXXI.

Cholericæ Virginis Anatome.

PUella 20. annorum Cholera obiit. Cadaver ad usum Anatomicum *Adriano Falcoburgio*, Anatomico Leidenſi accuratiſſimo, quem nunquam ſine admiratione vidi ſecantem, conſeſſum fuit menſe Februario 1639. Vaſa mammaria diligentius inquirenti nuſquam apparuere. In abdomine multa immutata. Ventriculi fundus tranſverſum palnum infra coſtas ſpurias demerſus, nullo omenti ſotu gaudebat, unde ventriculus imbecillis tanta vehementia viventem puellam ad vomitum concitavit, ut revocato omni ad caput ſanguine, poſt mortem rubeus faciei color perſtiterit. Qua etiam vehementia ruptis viſcerum vinculis ventriculus cum inteſtinis fuit depreſſus. Omentum infra ventriculum ad os Iſchii protendebatur. Inteſtinum colon profundius, multis aliàs gyris & circumvolutionibus diſtinctum,

ctum, hic levi inflexione ferræ dentes æmulabatur. In intestinis verò vermiculus rubicundus latitans, corpus verè cacochymicum notabat. Lien dupla magnitudine tumidus à solita figura in globum oblongum mutatus videbatur. Meatus cholidochus in plurimos ramulos divisus multum bilis, ob angustiam, regurgitare fecerat, unde molestus ille & lethalis biliosarum humiditatum vomitus concitatus.

Vena spermatica dextra ab Emulgente dextra. Arteria feminalis sinistra nulla. Nec clitoris in virginali corpore comparuit, nec hymen, quod morbo imputabatur, sed carunculæ myrtiformes leviter vaginam distinguebant. Sinister testiculus longior dextro, longiusque ab utero distabat quam dexter.

HISTORIA LXXXII.

Varia in canibus Observationes.

DUM plurimam operam in venarum lactearum & Lymphaticarum inquisitione impendimus, multa se in canibus obtulerunt aliud agentibus, quæ breviter signabo prout in mentem calamumque venerint.

Renis dextri parenchyma illæ sâ tunicâ externâ à vermibus absumptum aliquando fuit, quorum duo longitudinem digiti & amplius æquabant.

Semel tres in uno cane renes visi, altero latere duo invicem sibi suprapositi ejusdem magnitudinis. In rene dextrilateris duo vermes salvâ tunicâ totum spacium justo ordine implebant, qui termines dissecti aquâ repleti erant, sed ita lentâ ut filamenti instar candidi extendi potuerint, sive ex corruptâ renum carne generati, sive ab aqua impurâ.

In alterius aorta arteria prope cor sex glandulas ciceris magnitudine sine ordine dispositas vidi, quod nec in homine infrequens notavi.

Nonnunquam singularem costarum cum sterno observavi connexionem, nec enim costarum extrema sterno jungebantur more consueto; sed superponebantur.

Non ita pridem in cane porus cholidochus ad eò distentus apparuit, ut cum intestinis amplitudine comparari potuerit, qui in duodenum desinebat, venulis externè scatens, sicut & vesica biliaria. In aperto poro observatus callus cartilagineus circa intestini ingressum, quo impeditus fuit ad intestina fellis transitus, unde intumuit, & in homine Icterus provocasset. Accuratè videri potuerunt in amplo hoc poro foramina quibus in hepar patet, quæ totidem erant conspectiora quot lobi hepatis. Exitus cervicis vesiculæ felleæ in communem porum patebat, quo discisso, quia tumidus ampliusque, inquisivimus an valvula ullâ prætenderetur. Sed nullam invenimus. Contenta bilis in poro tenuior, crassior in vesicula.

cula. Substantia pori subtilior, densior vesiculæ.

Lactans canis tres utrinque in abdomine papillas habuit, unam in thorace, sed exilem. Interiore loco sub cute pilosa utrinque per totum abdominis latus glandulosum corpus protendebatur, continuum ferè à sterno ad pubem, lactescatens venulis sanguineis hinc inde inspersis. Inter glandulas quoque & musculos abdominis sanguinea vasa percurrerant à musculis ad ubera, & cum iis candicantes quædam fibrillæ sine succo, iisdem gyris & ductibus intortæ.

In cane prægnante brevi paritura, resectâ cute pilosa cum mammis glandulosis secundum longitudinem protensis, vasa mammaria externa glandulas visa ingredi, quibus se lymphatica jungabant. In utero seu cornubus uteri octo catelli. Placenta uterina singulis circuli instar circumtenfa, viridi colore. In chorio humor flavescens, urinæ similis, in amnio liquor alius candidior. Catelli in postrema hac aqua latent ore aperto, & lingua nonnihil exerta. In ventriculo similis liquor illi qui in amnio, in intestinis crassis solida excrementa. Dissecto catelli thorace, cor pallidum, sed auriculæ rubentes ultra horam cum dimidia pulsabant.

Ex umbilico catellorum præter umbilicales arterias, venam umbilicalem & urachum, duo alii funiculi minores tenuioresque ad mesenterium eorundem tendunt, ejusque centro affigun-

tur, id quod observatum quoque *Auzotio* Viro ingeniosissimo. Alia in canibus observata in Historia nostra de *Lacteis Thoracicis* & *dubis Lacteis* suo loco retulimus.

HISTORIA LXXIII.

Torpor vagus corporis.

Nobilis Bononiensis Patavium accessit consilium pro ægritudine petiturus. Narrabat se interdum capitis vexari stupore, qui mox in brachia derivaretur, mox femora & pedes, imò ipsa quoque genitalia ita subinde torpescere, ut nisi manibus ea teneret, ex corpore decidere crederet; linguam præterea adeò nonnunquam dixit sibi intumescere, ut ex ore non posset extendi. Medici Bononienses catharrum esse decreverant, ex capite reliqua membra invadentem: Benedictus verò *Sylvaticus* gravis ille senex & longa experientia inclytus, cum sciret catharrum relictâ subito una parte in aliam non ruere, Melancholia laborare pronunciavit, malumque de quo conquirebatur, imaginarium esse. Tanti Viri iudicium ipse æger confirmavit ex collegio isto Medicorum egressurus; se namque in tantam putavit excrevisse proceritatem ut vertice trabes tangeret, exitumque iccirco per januam sibi esse dnegatum.

HISTORIA LXXXIV.

In Agnellis singularia.

IN Infula Bornholmiana 1648. natus in ædibus Petri Ipsens agnellus; cui os sanguineo colore in maxilla inferiore tinctum erat, cum rubra in naso macula. Auriculæ clausæ rubebant, sed in dextra auricula rostrum visebatur incurvum inferiora versus. Pedes quoque sanguinei supra articulum, postica parte latiores cum eminentiis acutis incurvisque sursum reflexis sine ungula. Cætera genus suum referebat, nisi quod sine lana essent partes quæ rubebant.

Monspelii 1641. in corde agnino dissecto cavam venam vidi duplici ramo, & orificio Coringredi, sed non ita amplo, quia diviserat consuetam amplitudinem Natura. Valvulæ horum ramorum seu cavæ duplicis difficulter discernebantur. Ludit subinde & in homine Natura & vasa sanguinea multiplicat. Sæpe vidi in homine brutisque duplicem venam sine pari, utrinque ex axillaribus productam. Insignis ille Professor A. *Falcoburgius* in dissectione humana nobis olim monstravit prope venam cavam adhuc aliam illi similem, quam pro altera cava habebat.

HISTORIA LXXXV.

Ossa in diaphragmate & meninge.

DE hepatis dolore Anglus quidam 1645. conqueretur. In cadavere post mortem dissecto hepar maximum diaphragmati arctissimè undiquaque connexum apostemate laborabat. Sed in diaphragmatis carnosa parte qua hepati committebatur, os accreverat duriusculum externa cartilagine tectum.

In subjecto virili ob cusam monetam strangulato 1638. Parisiis in Collegio Cameracensi à D. *de la Faye* aperto, omentum in inguen dextrum producebatur, deinde verò musculo Cremasteri ita adnatum visebatur, ut naturalem nexum diceres. Epiplocele enim laboraverat. Uterque quoque testiculus Hydrocele infectus. Tandem in capite inter duram & piam matres, sex inveniebantur officula, piæ matri firmiter inhærentia, ut sine illius ruptura divelli non potuerint. Nulla tamen fractura cranii videbatur, nec ullum illius vestigium. Horum officulorum duo in sinu, utrumque unum, quatuor reliqua duplicaturæ membranarum immersa latebant. Sive in utero genita aliorum ossium more, sive à calore cerebri insolito deinde efficta, quemadmodum ossa in cordibus humanis brutisque indurantur non rarò; certe natura ad robur membranarum
his

his uti potuit: Dura sunt & aspera, sed exigua, quæ inter Musæi mei numero rariora, & Conso-
brino meo D. *Henrico Fuirenio* in illa dissectione
præfenti, refero accepta.

HISTORIA LXXXVI.

Leporis Anatomæ.

Non Leo sum, nec Cervus. Neuter leporem
aggreditur. Quanquam enim sæva illius ora
omnes fugiant, tam parvas tamen feras frangere
non didicere. Ego inter ferociam & timorem
medius, cultro minus infesto, leporem mortuum
venatus sum, ne in timidissimo animali, indigna
Anatomico timiditas eluceret. Interiora leporis
1650. scrutatus, ventriculum inveni utricularem,
oblongum, utrinque globosum, sed simplicem,
cui lien exiguus adjacet nucem parvam vix supe-
rans. Quia simplex illi unicusque est ventriculus,
miratus sum, quod ruminare possit, & inter ru-
minantia non bifulca numeretur *Levit. 11, 6.*
Deut. 14, 7. Sed quod ventriculo simplici deest,
supplet cæci amplitudo, ventriculi æmula. Cæ-
cum enim intestinum amplissimum, ejusque duæ
partes. Extrema una clausa pollices septem est
longa, unum crassa, excrementis liquidioribus &
candidis repleta, quasi alter ventriculus, colore
exterius glandulam referens: altera versus Ileon
cras-

crassior, nigris excrementis turgida, duas spithamas longa & amplius, cui prope coli initium affigitur circulus membranofus glandulæ similis. Colon rugosum circulis exilibus gyrisque implicatum, angustius quam cæcum. In Mesenterio uberrima pinguedo, & circa renes.

Hepar duobus locis cum minimo, sine vesicula fellis conspicitur. Hinc verior causa timoris, quam vel ex sanguinis tenuitate cum *Bodino*, vel cordis magnitudine cum plerisque, *Aristotele*, *Galen*o, *Plinio*, &c. deducitur.

Pulmones flavescentes, tribus utrinque lobis, majori uno, & duobus minoribus, quibus in medio septimus additur circa dorsum, levis, spongiosus. Tantus loborum numerus, tanta levitas fugientem leporem plurimum promovet.

Cor præter corporis magnitudinem satis magnum. Ita quoque *Plinius* l. ii. cap. 37. Maximum est portione muribus, lepori, asino, cervo, pantheræ, mystelis, hyænis, & omnibus timidis, aut propter metum maleficis. Consentit *Aristoteles* & plurimi alii. Sed nec experientia illis favet, nec ratio. Vidi enim in cordatis sat magna corda, & parva in timidis. Imò cordis magnitudo & facilius circulationem promovet, & sanguinem accendit, & spiritus vitales, si sunt, si sanum cætera cor, generare potest. Columbæ ventriculorum carneæ rotundæ, ut in aliis, quibus fibrillæ nervosæ valvularum attexuntur. Arteriam venosam
san-

sanguis grumofus obftiparat, qui in motus cordis defectu, non potuit ad finiftrum ventriculum pervenire. Auriculæ cordis iifdem foveis excavatæ, quas in aliis animalibus obfervamus.

Innoxium animal rarò cornubus armatur. Capti tamen funt in Saxonia cornuti lepores à *Gefnero* depiâti. Vidi alia cornua leporina in Muſæo Regio Sereniſſimi Regis noſtri, & in Muſæo Wormiano ſuſpenſa, quæ raris naturæ luſibus annumerari merentur.

HISTORIA LXXXVII.

Suppreſſus Menſium fluxus.

SUPPREſſis mulieri Malmogianæ menſtruis evacuationibus, ingens ſub coſtis ſpuriis dextri lateris oriebatur tumor circa hepatis regionem, de cujus dolore ſæpius antea fuerat conquæſta. Aperto abſceſſu maturo pus effluxit cruentum, percuratoque ulcere, ſana vixit ex voto deinceps menſibus fluentibus.

Neapoli feminam duobus abſceſſibus occupatam inviſi, quæ ex ſolo moſchi odore menſes ſuppreſſos provocavit. Sine dubio gratus ille ſubtiliſque odor uteri ſpiritus excitavit, & vaſorum obſtructionem tenui aura calidaque referavit.

HISTORIA XXXVIII.

*Instrumentum Chirurgicum novum pro
uvula abscindenda.*

INcolis Norwegiæ familiaris est Catarrhus, qui hyemalitempestate ad fauces & uvulam destillans hanc in tantam molem extendit, ut suffocationis periculum afferat, nisi maturè huic malo succurratur. Confugiunt verò medicamentis deficientibus ad manuum operam, forficeque quocunque obvio tumentem prolapsamque uvulam abscindunt sine ullo aut vitæ aut vocis dispendio. Sanguinem autem profluentem statim sedant pulte ex farina & aqua. Domestico morbo ut occurrant nihil non tentant. In quem usum Rusticus quidam Norwegus Canutus Thorberni in Diœcesi Bergensi, ingenio minimè plebejo, excogitavit nuper instrumentum singulare, magna celeritate & dexteritate nictu oculi uvulam tumidam exscindens, quod ad *VVormium* nostrum Magnum non ita pridem transmissum operæ duxi precium & Lectorum oculis depictum exhibere & brevibus describere.

Lamina ferrea oblonga, & angusta unciarum undecim longitudine, in extremo manubrio exornatur globulo ad firmiorem apprehensionem, paulatim deinde amplior circa medium fermè duarum unciarum latitudinem acquirit, hinc ad-
scen-

scendens quadratam constituit capacitatem unius unciae cum dimidia longitudine, cui inferitur lignum planum ad linguae deprimendae figuram efformatum dolatumque, tres circiter uncias longum, in extremitate rotundum, per ambitum circulare rimam praeditum profunda pro ferro acuto & incurvo recipiendo, quod ferrum machinis quibusdam ab altera parte laminæ extendi & exferi pro lubitu potest, ac uvulam abscindendam comprehendere inter ferri aciem & laminam ligneam. Altera hujus instrumenti facies clavum habet mobilem, qui ferreum funiculum una extremitate sibi annexum extendit vel retinet retractum donec laxari usus postulat. Retinacula duo huic clavo adhærent, quorum unum extensum firmat clavum, alterum compressum laxat.

Interiori facie machinae bellicae speciem refert, exteriori verò plana spatulae similis, quæ nonnihil incurva & linguam deprimit & Chirurghi visum non impedit, imò tegit subjectum machinae clavum & retinacula, ut æger timidus nihil mali suspicari possit. Commodum omnino organon & his aliisque usibus accommodum. Celsus volfella utebatur, cujus incommoda recenset *Aquapendens* in Oper. Chir. qui forficulam eligit. *Hildanus* Cent. 2. Obs. 21. onerosum instrumentum ad uvulam depinxit & descripsit, quo tardior fit operatio, ægro non ita jucunda, Chirurgus denique operanti molesta.

Modus applicandi hic est: Primò clavo sublato elevatur quoque ferreus funiculus clavo alligatus, hinc funiculus sequax sursum pellitur, & ex extrema ligni rotundi rima protruditur, spaciumque relinquit pro excipienda uvula tumida. Hoc modo præparatum instrumentum aperto ore per Chirurgum linguæ superponitur, planâ parte sursum vergente, asperâ verò, ne machinas æger videat, deorsum spectante. In Fauces eo usque protrudatur organon, donec uvula inter ferreum funiculum incurvum acutumque & ligneum circulum comprehendatur. Apprehensâ uvulâ, digito tangendum est retinaculum secundum, ut in locum clavus redeat retrahatque annexum funiculum ferreum. Dictum factum concidente clavo & retracto funiculo, acutus ille circulus rimam suam repetendo uvulam comprehensam rescindit.

Commodum instrumentum etiam aliis in corpore tumoribus, & verrucis exstirpandis, quod incredibili celeritate, ægris nihil cogitantibus, timentibus nil, omnia absolvit brevissimè, nihil minus quam rus olet.

Ut rudi penicillo adumbraretur, sculptorem advocavi. Prima figura instrumentum exhibet clavo adhuc laxato & in rima sua funiculo ferreo latente. Altera clavum elevatum monstrat, funiculum sursum protrusum & ad excipiendam uvulam paratum. Singularum instrumenti particularum indicem signatæ literæ edicunt.

aaaaa *Ferrea lamina.*

bb *Lignum rotundum.*

cc *Clavus machina.*

ddddddd *Ferreus funiculus, circa laminam & lignum repens.*

ee *Ferreus funiculus circa clavum alligatus.*

ε *Ferrei funiculi incurva pars, interius acuta.*

f *Spacium inter funiculum & lignum.*

ggggg *Retinaculum clavi primum firmans.*

hhhhhh *Retinaculum secundum retrahens.*

ii *Capulus organi ferreus.*

kk *Globulus extremus capulo appositus.*

HISTORIA LXXXIX.

Rabies Canina.

Nobilis Matrona Patavina, uxor Judicis, à cane rabido morfa, per Chirurgum curatur. Post quindecim dierum decursum rabie redeunte affidentes invadere conatur. Hinc vulnus denuo scarificatum aperitur & diutius apertum conservatur, ut veneno exitus pateat. Interea cineribus cancerorum exhibitis, cum sanitate in gratiam rediit. Pulvis quippe cancerorum fluviatilium præsens rabiei antidotum est, experientia quoque *Galenii*. Eliguntur autem in Italia non communes *Gambari* illis dicti, sed qui canceris marinis sunt similes, rotundi, post caniculam collecti & in cineres resoluti. Hujus cineris accipiunt partes decem, radicis *Gentianæ* partes quinque, *Thuris* unam, miscentque, ut dosis sit *Dragma una vel duæ* per 40. dies continuanda.

Nobili Messanenſi in Sicilia, Amico meo, canis morſus Icterus intulit, à quo ègrè liberari potuit.

Neapoli diebus Canicularibus 1644. à cane morſi boves videbantur infaniæ quoque induiſſe ſpeciem. Unde vulgus Neapolitanum hoc tempore à carnis bubulæ eſu abſtinebant. Inurunt autem Itali canes rabidos ferro candente in fronte, ad modum Signatorii ſigilli oblongi quod clavem vocant. Hic in Dania diebus Canicularibus ob metum rabiei, obvii omnes canes ſolenni more à Coprianis occiduntur.

Mulier Leidæ 1645. à cane rabido morſa in aqua Rheni præterfluentis abluta ſanabatur. Sed curru cum alia comite in civitatem reverſura prope portam vomitu ſuperveniente animam evomit. Itineris ſocia, quam vomitus venenofus adſperſerat infeceratque tertio inde die quoque exſpiravit.

HISTORIA XC.

Varii Epilepticorum geſtus.

PUER Tridentinus annorum XV. temperamenti pituitofi, poſt varios errores, inprimis vini generofi potionem frequentem, convulſivis motibus divexatus, primum quidem levioribus, nocte ſolum, poſtea vehementioribus etiam die invadentibus. Omnium, finito paroxyſmo, erat neſcius. In hoc cum Io. Dom. Sala, Duce noſtro, variam

variā Epilepsiæ faciem observavimus. Subinde enim in paroxysmo mitis mansuetusque, subinde furibundus ut faciem sibi dilaceraret, nonnunquam sedendo absolvebatur insultus, aliquando ambulando cum manuum jactatione, ut non tam convulsio quam saltus videretur, quem somnus ferè sequebatur. Alios convulsos vidi qui brachium solum dextrum moverent, cætera immoti, alios alterutrum pedem. Alios ridentes, flentes alios.

Juvencula quædam Arhusiensis XVII. annorum ad me salutis causa 1647. accessit, quæ oborta circa caput nubecula in motus convulsivos inciderat, semperque ferè ad dextrum latus circumrotabatur. Brevissimos habebat paroxysmos, sæpe recurrentes, & cum timore insolito desinentes.

HISTORIA XCI.

Uteri lethalis ablatio.

PLurimæ feminae & diu satis & satis feliciter sine utero vixerunt, si observationibus *AbenZoavis*, *Agineta*, *Vieri*, *Zacuti* credimus, imò prolapsum putridumque citra periculum abscissum viderunt *Rhases*, *Carpus*, *Mercurialis*, *Io. Langius*, *C. Vega*, *Paraus*, *Baubinus* aliique. *Fernelius* refert visam à se puerperam, quæ una cum foetu uterum radicitus evulsum absque vitæ noxa emiserat. *Saxonias* similia describit. Castratas sues fe-

minas excisa vel rescisa vulva refert *Soranus* & *Plinius*, ut gratiores fierent & habitiores.

Nimis autem & difficilem & periculofam operationem existimo. Enimverò arctissimè uterus per ligamenta lata & rotunda ossibus alligatur, ut sine ingenti dolore avelli vix possit, præterea vesicæ & recto intestino firmissimè adnascitur, quæ separari sine damno nequeunt. Vasa præparantia spermatica utero, & vaginæ plurima alia inferuntur, quæ sine maximis doloribus, hæmorrhagia, & internorum viscerum consensu dilacerantur nunquam.

Si exempla volumus, puerperæ quotidie supeditant. Unum afferre lubet communicatum mihi à *D. Paulo Mothio*, Regio Archiatro & Amico meo nunquam sine laude nominando. Nobilissima Matrona Chilonii Holsatorum quinque ante filiorum Mater, foetum vivum, quem quadraginta hebdomadibus commodè satis gestaverat, semi horæ labore sine ulla molestia feliciter 1642. exclusit, remanentibus tamen more hujus puerperæ secundinis, quas cum obstetrix, ut solita fuerat, solvere & extrahere conatur, una cum secundinis uterum, quanquam inscia, extraxit. Inter operandum puerperæ sciscitanti quomodo negotium succederet, respondit, secundinam se quidem habere, sed subsequi carnis partem sibi incognitam. Adstantes feminæ molam esse credentes, si bique sæpe id evenisse, obstetricem ad extrahendam

dam carnem exstimulant, quæ omnia etiam validiore manu, irritato conatu & renitente carne jussu exsequitur. Advocatus D. *Mothius* sine voce, nutu, & pulsu puerperam invenit, mortuamque verè pronunciat; occupata deinde obstetricis sede, immissaque sub lecti stragulis manu, ipsum uterum integrum marsupii instar propendentem & ab utroque latere perforatum obstetricis digito, deprehendit, adstantibusque monstravit, verè tum mortuam serò credentibus.

HISTORIA XCII.

Anatome Epilepticorum.

Epilepsia per inferiorum partium consensum rarò sui in cerebro relinquit vestigium. Vapores enim cum vita dissipantur. Cæterum si cerebrum ex se vitium contraxerit, facilè in dissectis conspicitur. *Bontius* Obs. 1. Med. Ind. in cerebro militis Epileptici ventriculos invenit materia viscida repletos ac glutinosa, colore luteo, vitello ovorum simili, sed foetida. Abscessum puris albi ex vulnere vidit *Smetius* l. 10. Miscell. Corpuscula tenuia & exilia in ventriculis observavit *Ballonius* l. 1. Ephem. Aquam limpidam tenuemque *Hippocrates* de Morb. Sacr. *Volcherus Coiter* in Obs. *Hildanus* in Obs. *Thevartus* in Annot. ad l. 2. Consil. *Ballon.* *Riverius* Cent. 1. Obs. 37. Pus in meningibus *Fernelius* l. 2. abd. Caus.

c. 15. *Salmuth*. Cent. 1. Obs. 17. Cerebrum spha-
celatum *Glandorpius* Spec. Chir. Obs. 6. Non-
nunquam cerebri ventriculi ita collapsi sunt in
Epilepticis, ut spirituum non facilis sit transitus
liber. *Adrianus Falcoburgius* Anatomicus cordatus
ex Nosocomio puerum 16. Annorum in ipso E-
pilepsiæ paroxysmo extinctum publicè aperuit,
nullamque aliam Epilepsiæ mortisque causam in-
venit, nisi quod cerebri ventriculi valdè fuerint
compressi, sibi que invicem superjacentes sine ul-
la manifesta cavitate, in supremo verò cerebro
prope cranium sanguinem concretum detexit.
Testem hujus observationis laudo fratrem meum
charissimum Cl. V. *Erasmus Bartholinum*, Medi-
cum & Mathematicum insignem.

HISTORIA XCIII.

Infantes cum Nutricum lacte assumpta sugunt.

DE lactis generatione Physiologi acriter de-
certant. De viis Anatomici disputant pari
contentione, quas necdum industria humana ape-
ruit. Egimus de viis in *Anatome Reformata* & Hi-
storia de *Lacteis Thoracicis*, nec adhuc fumus cer-
tiores. Certum interim est & quotidiana Nutri-
cum experientia firmatum, assumptorum damna
fentire infantes, & cum nutritio lacte ex uberi-
bus quidvis sugere. *Hippocrates* l. 6. Epid. Sect. 5.
Mulier, Capra, elaterium aut cucumerem sylve-
stem

strem comedentes, pueris purgatio. Consentiunt *Theophrastus*, *Dioscorides*, *Varro* & alii. *Prosper Martianus*, Hippocratis genius, in Not. ad Hipp. Romæ exempla vidit. Nam D. Francisca Uxor Mag. Baptistæ de Castellis Cementarii in urbe, assumpto medicamento purgante, statim mammam porrexit puellæ anniculæ, quam lactabat, quæ adeò fortiter purgata est, ut de superpurgatione lethali dubitatum sit. Matri verò ne semel quidem alvus subducta est. Idem de Domitia de Grifonibus testatur, menstruum illius filium sæpius cum stercore excrevisse furfures, quum panem furfuraceum comedisset nutrix. Cavendum igitur nutricibus sedulò ne vel statim sumpto cibo, vel purgante medicamento, uberibus infantem admoveant. Nutrix quædam Hafniensis ad provocandum in mammis lac cerevisiæ largum haustum circa noctem ingessit, ut sequente nocte lactationi sufficeret. Hinc lactans infans, filius Magni in urbe nostra Viri, uberibus nutricis ea nocte admotus, circa diluculum sequentis diei toto corpore intumuit & Hydropi proximus videbatur. Tertio inde die sponte sua & Naturæ benignitate scrotum exoriabatur, evacuatusque cum confrentia omnis liquor abdomen distendens, sicque & nutricis errorem evasit, & postea in patriæ spem parentisque solacium adolevit.

HISTORIA CXIV.

De pilis Ciliorum & occipitis.

T*rixlaos*, seu multiplex in ciliis pilorum ordo & faciem deturpat & visum impedit. Incolis Alexandriae in Ægypto familiaris hic morbus, seu duplex triplexque pilorum in palpebris ordo, qui corneam pungunt si oculi claudantur, unde inflammationes oculorum & dolores frequentes. Evelli debent & novi impediendi ne succrescant. Utriusque modum tradunt *Hildanus* & *Sennertus*. *Veslingius*, qui in Ægypto diu substitit, ut callum poris induceret laminam auream ignitam applicuit, sicut præsens mihi narrabat.

Neapolitani, si extremi in occipite capilli puerulis suis cirrhi instar promineant excrescantque, nolunt decurtare. Persuasum quippe illis audivi, moriturum infantem seu Epilepsia seu febre pestilentiali, si pili illi occipitis abscindantur. De Plica ne verbum addo.

HISTORIA XCV.

Herniarum species nonnullæ.

OMphalocèle communi feminarum parturientium damno fatis innotuit. At supra umbilicum dilatari ita cutem, ut viscera interiora excipiat, ab usu quotidiano est remotius. Mulier grandæva Hafniensis, nota mihi, corpore quadrato

drato & robusto multis laboribus defatigata, supra umbilici regionem, mox infra cartilaginem ensiformem tumore exorto & rupto peritonæo, herniam patitur istius loci planè singularem, quæ quocunque labore incrementum capit. Non tamen æqualis ubique tumor. In medio globulus eminet, quo omentum vel intestinorum particulam recipi ipsa credit.

Vidi Neapolicum P. *Æmilio* & M. A. *Severino* Clarissimis Doctoribus, corpulentum quendam genio deditum, cui in inguine varix carnosus tuberosus propendet, ut abdominis superet amplitudinem, una parte varicosus durusque, ex quo pustulæ enascuntur, & suppurantur. Inferior pars mollior aquam continere videtur.

Herniosum Venetiis vidi, cui intestina ita scrotum extenderant, ut magnæ amphoræ instar inter crura propenderint. Penis tantum relictum erat in medio ingentis tumoris vestigium, per quod lotium stillabat.

In Consultatione referebat nobis Io. Dom. *Salla* Patavinus vidisse se Mesenterium cum intestinis tenuibus omnibus in scrotum delapsum, abdomenque alterum præ se tulisse, qua mole compresso vesicæ collo, urinæque impedito transitu necessitatem moriendi ægro esse accitam.

HISTORIA XCVI.

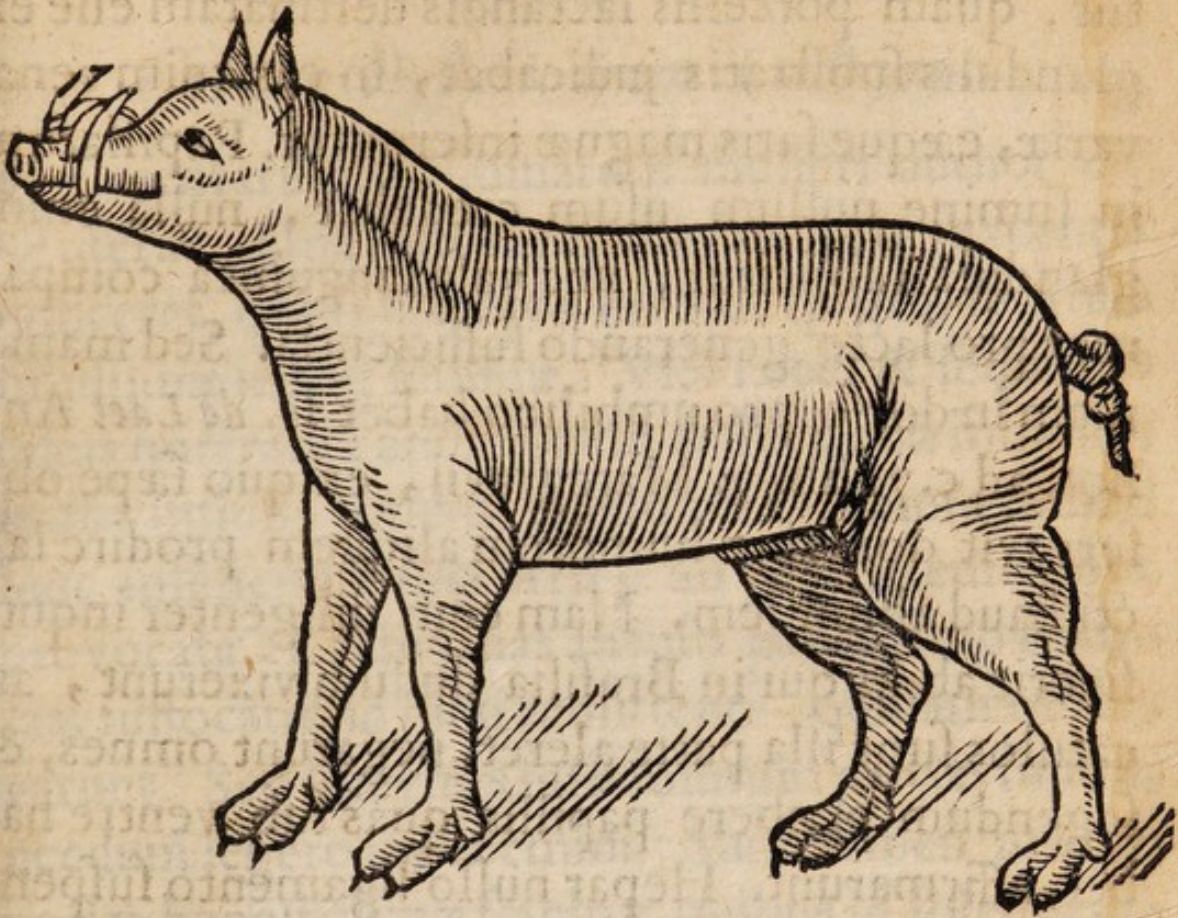
*Baby Roussa, seu Porcus Indicus. Et Porci
Americani Anatome.*

Monstrum porcinum in Insula de Bouro Indiae Orientalis, triginta leucis ab Amboina vagatur, quod incolæ *Baby Roussa* vocant. Caput Porci habet, quatuor dentibus exertis longioribus & incurvis, cornu arietino similibus, quorum duo ex maxilla inferiore prodeunt, utrinque unus, duo verò ex superiore maxilla carnem rostri porcini perforantes. Reliqui dentes maxillares suo ordine dispositi ut in aliis porcis. Animal hoc corpore tenuis odoratori cani simile, & setæ pilos canis venatici referunt, colore criseo murino, pedes caprini. A nullo hætenus, quod sciam, descriptum est animal, cujus cranium quatuor dentibus exertis conspicuum in Musæo Augustissimo Regis nostri visitur. Notandum hic in maxilla superiore duas esse apophyses singulares ex ipso cranio extantes, quibus ut alveolis dentes hi infiguntur. Iconem animalis in Insula Java Novæ Bataviæ 1. Jan. 1650. depictam, & cranii quod bis Hafniæ vidi, Naturæ Studioforum in gratiam addendam existimavi.

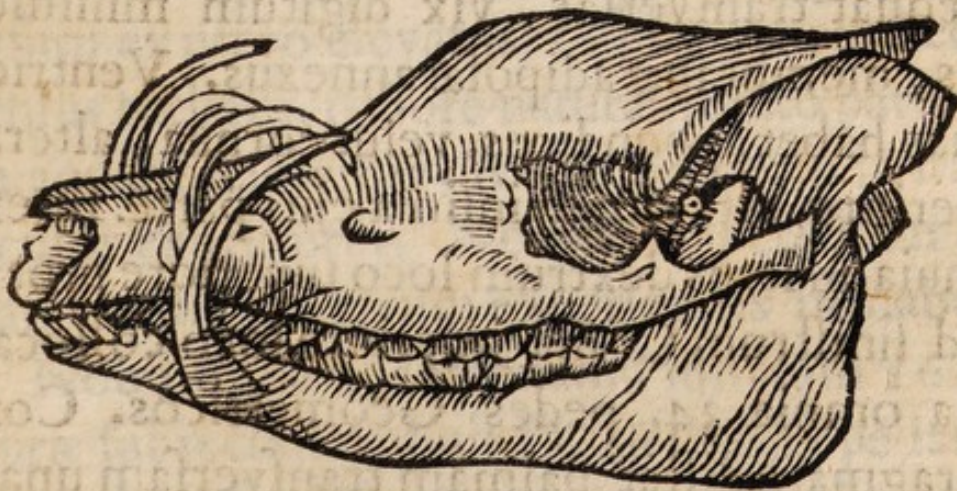
Lubet hic addere Anatomen Americani Porci, quem Brasilienses vocant *Tajacu Caaigoaru*, à *Marcgravio* descripti depictique, 1637. mense Januario à *Falcburgio* institutam. Porcus iste statura

Baby Rouffa.

Cranium ejusdem.

tura parva est, setæ longiores quam pro corporis
 proportione, nigræ, hinc inde maculis candidis di-
 stinctæ. In dorso externi medietate, sive super spi-
 nam dorso prope vertebrae lumbares, mamma est,
 cujus

cujus circumferentiam aureus ducatus metiebatur, quam porcellis lactandis destinatam esse ex glandulis substratis judicabat, in eas enim venæ variæ, eæque satis magnæ inferuntur. Papillarum in summe nullum usum credebat, nulla enim glandula subjicitur, nec vasa sanguinea comparent pro lacte generando sufficientia. Sed mammam in dorso pro umbilico habet *Io. de Laet* Annot. ad c. 7. lib. 7. *Marcgravii*, ex quo sæpe observavit domi suæ humorem aliquem prodire lacti haud absimilem. Nam cum diligenter inquisiverit ab iis qui in Brasilia dudum vixerunt, an catulos suos illa parte aleret, negarunt omnes, & fugendum præbere papillis quas sub ventre haber, affirmarunt. Hepar nullo ligamento suspensorio continetur, per membranam solam vertebri junctum. Caret fellis vesicula. Lien palmas duas æquat transversas, vix digitum minimum crassus, membranæ adiposæ annexus. Ventriculus duas habet appendices, velut cornua, alteram in superiore, alteram in infima ejus parte. Intestina tenuia ad latus dextrum loco superiore protrusa, ad sinistrum Crassa inferiore loco collocata. Longa omnia 34. pedes Geometricos. Cor à diaphragmate distat palmam transversam unam. Pulmones in septem lobos distributi, quorum in utroque latere tres siti, septimus verò circa cordis mucronem positus, tanquam utrique parti communis.

HISTORIA XCVII.

Critica Hystericarum Lachryma.

SEXcentarum ærumnarum mulieri author est Uterus. Una suffocatio uterina pro sexcentis sufficeret, qua intercepto subinde spiritu, mortuis simillimæ jacent feminae. Vidi sæpe, & sequioris sexus miseram condicionem deflevi, quæ inquilini hostis insidiis totiens exponitur. Natura tamen huic infelicitati succurrit, ab arte Medicorum provocata. Lachrymas in ipso paroxysmo obortas, suffocatione nihil remittente, quidam observarunt. Sed lacrymis fusis solutum paroxysmum, necdum legere me memini. Sunt tamen in urbe nostra honestissimæ feminae, quibus id solenne, ubertim lacrymas profundere, à suffocatione hysterica excitatis. Vapor enim ad diaphragma, & caput ipsum ex utero elevatus, respirationem lædens & sensus turbans, robore naturæ, soluto paroxysmo, in aquam resolvitur, & cerebri motu irritato per oculos exprimitur. Ne mihi soli credatur, crisin hanc Naturæ aliorum experiētiis firmabo.

Nobilissimam Matronam Holsatam 1644. suæ curæ subjectam habuit D. *Mothius*, sæpe laudatus, quæ cum sæpissimè graviter hysterica passione vexaretur, nullis remediis sive externis, ut frictionibus, ligaturis, cucurbitulis cum multa flamma sine scarificatione; sive internis uti odoribus, graveolentibus, aquis hystericis & aliis à paroxysmo exci-

excitari potuit, nisi sua sponte persistente adhuc paroxysmo in copiosissimas solveretur lacrymas, quibus paroxysmus paulatim imminuebatur, tandemque planè cessavit.

Simile exemplum Hafniæ 1653. nuper suppeditavit Virgo quædam Nobilissima, quæ eodem modo acerbissimis sæpe hystericis insultibus exagitata fuit; cui ut in principio & odores graveolentes naribus admoti, & aquæ hystericæ exhibitæ, nec non frictiones & pilorum in pudendis vellicationes, inprimis autem majoris digiti pedis dolorifica compressio valdè profuere; ita graviore reddito deinde paroxysmo nihil istis effectum est, sed tanquam mortua per tres ferè horæ quadrantes decubuit. Tandem, cum pulsum semper adhuc constantem, sed debilem deprehenderet *D. Mothius*, fasciâ validâ digitum latâ medium femur dextrum firmissimè constringere jussit, ad cujus ligaturæ dolorificam injectionem corporis levis quædam per intervalla commotio visa, at paroxysmo nihilominus obstinatè perseverante. Sed relicta in loco dicto fasciâ, post horæ quadrantem spiritus liberior ferri observatus, deinde lacrymæ per genas stillare visæ, & statim caput, pectus & brachia elevans exclamavit magna adstantium admiratione: Væ miseræ mihi, crus meum amisi. Audita voce querula sed rediviva, fasciam solvit laxatque, & exinde talium paroxysmorum expers sanam jam vitam degit.

HISTORIA XCVIII.

Anatome publica Juvenculæ.

AD perfectam humani corporis cognitionem nemo uno saltu facile perveniet. Iteranda erit diligentia & centies resumenda. Qua mente ego animatus, qui publicam utilitatem valetudini & occupationibus aliis præferre soleo, cadaver feminæ juvenculæ à Magistratu perbenigno impetratum ante instantes Nativitatis ferias publicè in Decembri 1653. anni ad exitum properantis, in usum Auditorum Spectatorumque dissecai & demonstravi. Conscia fuerat juvencula hæc annorum 16. infantis à patre occisi, hinc convicta, capite silentii pœnas luit. Caput truncatum ter quaterque subsultavit à spirituum reliquiis in sano corpore & juvenili. Cadaver sanum per omnia & elegantissimum, pinguedine larga flavescente æqualiter per totum abdomen, & thoracem, & artus dispersa instar involucris calidi. In recto musculo nulla vasorum mammariorum & Epigastri-
corum unio, quanquam recens esset à partu, vix-
que à puerperio hebdomades sex effluxissent. Ar-
teriæ spermaticæ & venæ dextræ à truncis ut &
sinistræ. Emulgens vena dextra duplex, superior
una loco consueto major, inferior altera minor.
Pelvis ureterum extra renes conspicua, amplum
saccum præ se ferebat. Capsula atrabilaria dextra,
non reni incumbibat inter adiposam tunicam, ut
in

in aliis solet, sed hepatis arctissimè erat connata, quæ sine læsione separari neutiquam potuit. In tuba funiculus oblongus candidus humore lento plenus. Testes exiles & solidi duabus vesiculis donati, sine humiditate manifesta, unde minus salacem fuisse fit verosimile. In sinistri tunica exterior rubra macula velut ex contusione orta. Uterus contractus, crassus, sine linea media distinguente. Orificium uteri angustum, implicatis quasi circulis constans.

In thorace mammae capitis magnitudine utrinque propendebant. Glandula unica uniformis, candida, mollis universam mammarum molem sub pinguedine constituebat, in qua tubuli lactei paucis lacte dispersi visebantur. Vasorum autem mammariorum exigua vestigia. Pulmo sinister costis accreverat. Pericardium diaphragmatis centro latius adnatum. Reliqua non attinet referre, quæ, aliis communia, hic videbantur.

HISTORIA XCIX.

Mulier post mortem pariens.

UXOR Nicolai Cerevisiæ coctoris in Nosocomio Hafniensi extra portam Borealem gravida legitimam gestationis terminum morte antevertit sex hebdomadibus. Illa mense Octobri 1653. defunctâ foetus utero inclusus mortuus credebatur. Hinc ad sepulturam omnia componuntur,

tur, lavatur cadaver, linteamina sepulchralia corpori rigido inducuntur & more funerali arctè cadaveri assuuntur. Sic sepulturæ dicatus dies expectatur. Post horam à morte 48. intumuit abdomen, thorasque, & ruptæ ferales interulæ corpori emortuo assutæ, & lochia copiosius prodire visa. Attonitæ adstantes feminæ, aliud agentes cogitantesque accurrunt, diductisque cadaveris cruribus ex maternis claustris eluctantem vident puerulum masculum, elegantem omnibusque numeris perfectum, sed mortuum, secundinas verò in via hærentes. Excipitur puellulus, & cum matre in coemiterio Ecclesiæ novæ suburbanæ sepelitur. Actam ita esse rem maritus defunctæ adhuc superstes retulit, fidem fecerunt mulieres honestissimæ præsentis, Nosocomii Præfectus confirmavit, omnes à me diligenter quæsitæ & examinati, denique M. Torchillus Tullius Diaconus ad Templum B. Virginis, qui funebrem orationem sacram habuit, uberius testabitur.

Memoriæ posterorum digna historia, & oculis lectorum. Mirum profectò vitam embryoni spacio duorum dierum totidemque noctium defuncta matre fuisse superstitem. Augent admirationem compacta crura, clausæ viæ uterinæ, & linthea sepulchralia cadaver constringentia. Cæterum robustum fœtum fuisse oportet, qui matris vita & actione cessante solus partum promoveri potuerit & terminum consuetum antever-

tere. Alioquin in puerperis defunctis consilium *Caroli Stephani* l. 3. de Diff. Part. c. 1. sequendum est, ut matre in agone constituta, aliqua re inter dentes interposita apertum morientis os fervetur, & obstetrix nunquam ab ostio vulvæ manum dimoveat, & incurva ac diducta mulieris femora, quanta potest diligentia contineat. Nulla talis cura puerulum nostrum adjuvit, solus & partus & puerperæ & obstetricis munia implevit, sed ope omni destitutus, fractis viribus, in ipso partu extinctus fuit. Mulierculæ nostrates superstiosæ, etiam foetum in utero mortuum defuncta matre necessariò sua sponte prodituum credunt, afferuntque experientias, quibus nolim fidem adhibere. Hinc cum cadavere puerperæ in arca ferali includunt forficem, acus, spongas, aliaque puerperii instrumenta, quibus credunt prodituro infanti opus esse.

Insolitus partus ferè exemplo caret. Aliqua similia afferam, ut lucem huic historiæ scenerer. *Sphynx* Theologico-Philosophica c. 17. quendam narrat, cum mortuæ uxori pararet exsequias, extinctæ matris ab utero, subitò emissio claro vagitu salvum & incolumen pusionem vidisse egredientem. Io *Matthæus* de uxore Simonis Kreuteri civis Weissenburgensis similia refert. Hanc enim mortuam nonoque mense gravidam quum adstantes foetu non extracto in sepulchrum intulissent, elapsis aliquot horis vagitum ibi exaudivere,
 occur-

occurrentesque ilico aperuerunt, inque eo matrem quidem mortuam adhuc, sed ad ejus pedes fere devolutam filiolarum vivam, optimè valentem, & diu superstitem. Hispani milites, ut scribit *Eberus*, Anno 1567. inter Zutphaniam & Daventriam maritum cum uxore prægnante suspenderunt. Uxor quum pependisset per horas quatuor, totidemque esset mortua, gemellos vivos peperit. Eodem attestante, Madriti matrona ex familia D. Francisci Lasso post tridui agonem mortua busto inferebatur. Post aliquot menses busto iterum aperto, cadaver repertum fuit eodem loco, sed in dextro brachio infans mortuus jacebat. *Salmuth* Cent. 2. Obs. 36. ter vidit puerperas mortuas enixas esse fœtus, & Obs. 1. ejusdem Centuriæ interfectam mulierem refert gemellos peperisse. Me Leydæ 1638. præsentem, gravidam quædam ipsam se suffocatura, in mortis angustiis fœtum exclusit.

HISTORIA C.

Homines Petrificati.

PRima nobis nascendi initia lapides dederunt, si fabuloso credimus seculo, qui tanquam ossa terræ à Deucaleone post tergum jacti paulatim animâ caluerunt. Ut repetant ortum, nonnullos in lapidem accepimus conversos. De Lydiæ Metallurgis refert *Aristoteles* de Adm. Aud. obstru-

cto ostio, interclusoque spiritu suffocatis, post longi temporis intervallum in lapides mutatos cum vasis, amphoris & liquore in illis contento fuisse extractos. Cui metamorphosi similem narrat Historia Bavarica, de qua differunt *Parens b. m. de Mixt. c. 6. Sennertus*, aliique. Uxori *Lothi Sodomis* egredienti idem contigisse, sacro credimus Codici. Quod per insitum salem procurasse edicti sui vindicem *Jehovam B. Augustinus* divinavit. Idem seculo nostro in Africa prope *Tripolin* evenit, ubi certo iræ divinæ argumento oppidum subitanea transmutatione in saxeam duriem fuit conversum, ex quo puer petrificatus ad Cardinalem *Richelium* transmissus fertur. Ego ligni frustulum in eadem civitate petrefactum in Musæo *Io. Fr. Habelæ* ordinis Hierosolymitani Vice-Cancellarii, cum in Insula Melita degerem benevolè ab illo exceptus, conspexi. Vidimus Romæ in Palatio Ludovisiorum hominem in substantiam lapideam concretum, cujus argumentum ipsa ossa præbent & costæ suam adhuc servant formam. *Panarolus* in Fasc. Arcan. cranium humanum in mari petraë soliditatem acquisivisse nuper scripsit.

Hæc extra uterum à spiritu quocunque lapidifico sive in terra, sive aquis, sive aëre transmutata facile assequimur. At in utero fœtum solum solidescere, salvis aliis visceribus, omnem fidem superaret, nisi hi oculi vidissent, hæ manus palpas-

sent,

gent, De Lithopædio loquor, seu Infante petrefacto, quæ Agendici Senonum post 28. annorum moram ex utero matris Columbæ Charry fuit exsecta. De historiæ fide testantur *Thuanus* l. 17. *Hist. Paræus* l. 25. de Monstr. c. 11. 10. *Albosi* & *Simon Provancherius* ambo in sectione præsentés, *Licetus* l. 2. Monst. c. 45. *L. Bourgesia* obstetrix Reg. Franc. in Obs. p. 102. quæ vidit exsectam. Data verò industria descripsit *Albosi* singulari Diatriba, & *Thuanus* l. 17. gravissimus Historicus, quem solum hic loquentem introducā :

Anno 1582. res incidit quo magis mira, eo minus fidei apud posteros habitura, nisi certissimis veritatis testimoniis niteretur; quam quia pro comperto habemus, hoc loco, ne in dubium olim revocetur, amplius asseri officii nostri & instituti esse duxi. Mulier quædam Agendici Senonum, quæ Celticæ nostræ est metropolis Archiepiscopali dignitate ornata, Columba Charria nomine, Ludovico Caritati Sartori nupta, quum ad annum 38. valetudine integra pervenisset, neque adhuc uterum gestasset, certissima habuit concepti foetus indicia, menstruis purgationibus non jam ut antea statis temporibus erumpentibus, & frequenti uteri motu jam manifesto, ac tumore lumborum & abdominis paullatim succrescente, mammisque lacte turgentibus: Tandem decurso statæ gestationis curriculo, graveis puerperii labores, & alvi tormina experiri cœpit, urina ad

aliquot dies suppressa, quæ postea currente veluti alveo magna vi erupit, profuso illo ichore non tam ex vesicæ meatu, quam ex muliebribus loculis scaturiente, & tunica disrupta una cum ferosis recrementis sanguinis coacti quasi rhombus emerfit: ex eo mammae concidere visæ, & motus infantis aut ignavus, aut nullus, ac labores mulieris tolerabiliores fuere, quæ à ludibrio illius foeturae totum triennium in lecto decubuit, semper de valetudine adversa, de duritie, de tumore, de torminibus alvi, ac de inutili illo pondere, quod per se mobile pro vario gestantis motu, modo in hanc, modo in illam partem procumbebat, quandiu vixit, conquesta. Fato post vigesimum octavum gestationis illius annum functæ dissecto abdomine, uterus rugosus apparuit, & versicolor, tactu durus, ac veluti testaceus; sectoque rursus eo vix tandem renitente ad novaculæ aciem, portentosa mole gypseaeductus foetus benè conformatis membris, ac eodem prorsus quo cæteri positu, cor, cerebrum naturalem habitum servabant, nisi quod ultra modum induruerant, non tamen ut externæ. Hodie adhuc corpusculum illud Agendici à prætereuntibus miraculi instar visitur, expers putredinis & teredinis.

Fusio rem actæ rei historiam pertexuit *Albosi*, qui dextram manum ad carpum inadvertenter abstractam addit, & in alvo matris relictam, præ-
 terea

terea dentem inopinanter à quodam contrectante exemptum. Transiit deinde mirandus hic fœtus ad Parisiensem mercatorem primarium Preteſégle, curioſum rerum rariorum, apud quem vidit obſtetrix *Bourgeſia*: Hinc ab aurifabro & gemmario *Giliberto Vautron* Venetias adſportatus, ubi eadem facie integrum vidi & contrectavi. Tandem ex Italia 1653. migravit ad Sereniſſimum Regem Danorum DN. FRIDERICUM III. Dominum noſtrum Clementiſſimum, qui iterato mihi ſubjectiſſimo clementer & videndum & accuratius examinandum conceſſit. Ne verò dubitemus eundem fœtum eſſe petrificatum, quem enixa eſt Agendici nominata mulier, in rei certiſſimæ fidem tabulæ & inſtrumenta contractuum de Lithopædio tranſmiſſa fuerunt ad Auguſtum Regem noſtrum, quorum hic ſummam Regio indultu tranſcribam:

Ego inſcriptus Stephanus Carteron Aurifaber Pariſienſis fidem facio, tranſegiſſe me cum Dn. Gilleberto Voder, de puero petrefacto, quem poſſideo, qui in Senonibus erat, & poſtea viſus in Technicotheca deſuncti Dni Preteſeigle inter rariſſima muſæi, quem infantem promitto me traditurum nominato Gilleberto aut cuicunque id dederit negocii, cum atteſtatione ſex hominum fide dignorum in Muſæo ejusdem Preteſeigle inventa, & plenè ſatiſfactum mihi eſſe à laudato Domino pro fœtu iſto, ſic-

ut inter nos convenerat Venetiis 12. Februarii 1628.

Stephanus Carteron.

Ego Julius Cæsar de Filippis fui præsens, ut supra.

Nos infra signati Cives Parisienses testamur & fidem omnibus facimus quorum interest, quod infans petrificatus, quem nunc possidet Maria Charpenteria uxor Stephani Carteron Aurifabri Parisiensis, &c. sit idem fœtus quem mulier Senonensis in Burgundia utero gestavit per plusculos annos, sicut à defuncto Ambrosio Paræo descriptus fuit, sitque idem fœtus petrificatus, quem in Musæo suo defunctus Predeseigle inter rarissima sua servaverat. Parisiis 24. Martii 1628.

N. de Collemont.

S. Cancher.

Sacanes Pindamouch.

Du Mouff.

Pierre de Couvoust.

FF. e Proulx.

Figuram Lithopædii *Albosi*us Hæduus addidit, sed contractam & in utero adhuc convolutam. *Paræus* in Oper. Gall. l. 25. de Monstr. c. 11. majorem dedit propius ad naturam accedentem & extensam. Ego accuratissimam iconem hic substitui

stitui ad Regii foetus exemplum effictam, quam Augusto Regi nostro subjectissimè acceptam refero. In nonnullis enim immutatus fuit foetus & temporis diuturnitate & itinerum varietate. Universum corpus justı foetus magnitudinem, externaque formâ humanum foetum accuratè exprimit. Ossa hinc inde denudata solida & dura. Interjectæ carnes velut gypseæ & induratae calci similes. Cutis lacera, dura & nigricans, quæ partem abdominis, thoracis & caput hinc inde tegit. Oculorum orbitæ vacuæ eminentibus ossibus. Maxillæ superioris & inferioris pars dextra ablata, & dentium alveoli vacui, uno solo relicto dente. Humeri os dextrum appensum corpori nudum, manu deficiente. Sinistrum brachium à corpore solutum, digitos manus complicatos exhibet. Pedes leviter diducti, junctis digitis & concretis, relicto tamen illorum vestigio.

Si indurationis hujus causas quæramus, varias inveniemus sed incertas. Difficile enim dictu, quid in utero materno à putredine consueta puellulam hanc vindicaverit, & saxeam rigiditatem induxerit. Sunt qui siccitatem nimiam incusent, ortam à doloribus gestationis assiduıs & ichoris effluxi defectu. Alii frigiditate obriguissē suspicantur, quemadmodum testa in ovis induratur. Calorem plures advocant, quo velut febre hectica colliquata fuerit illa & contabuerit. Nonnulli has causas conjungunt cum massa crassa,
V 5 densa,

denſa, terrenarumque partium ubertate affluente. Propius accedunt illi, qui interna indurationis ſeminaria propugnant, inſitamque vim quandam abditam ab externis cauſis excitatam. Denique à ſpiritu lapidifico omnia hæc alii deducunt, eandem huius fœtus petrificati eſſe rationem magna veri ſpecie perſuadent, quæ aliorum calculorum, ſcirrhorum & tophorum in variis corporis partibus genitorum. Cui volupe, de cauſis Lithopædii concertantes *Alboſium* & *Provancherium* Medicos Senonenſes junctim editos, *Licetum* de Monſtris l. 2. c. 52. *Sennertum* l. 4. Prax. p. 2. S. 4. c. 7. alioſque legat. Meum nunc non eſt tantas componere lites. Seriem rerum rariffimarum per-
texo breviter, non cauſas omnium, quas tam ſcimus accuratè quam cœcus colores. Rectè *Plinius* l. 7. c. 1. *Natura rerum vis atque majeſtas, in omnibus momentis fide caret.*

F I N I S.

INDEX

I N D E X HISTORiarVM.

Numerus prior Centuriam, alter
Historiam notat.

A.

Abscessus cerebri. 2.34
*Abscessus in musculo
 pilosus.* 1.100
Abscessus in Spina. 1.30
*Adeps in cavitate Thora-
 cis.* 2.15
In Agnellis singularia. 2.84
*Anastomosis vena arteriosa
 in adulto pervia.* 2.46
*Anatome Aurigæ subito in
 curru expirantis.* 1.45
*Anatome febre lenta mor-
 tui.* 2.19
*Anatome Olai à lingua bu-
 bula suffocati.* 1.11
*Anatome puella nuper na-
 ta.* 1.14
Anatome solennis 1649. 1.5
*Anatome solennis 1651. fu-
 ris.* 1.32
*Anatomes publica 1652. ob-
 servationes.* 1.63
*Anatome Viri veneno inter-
 empti.* 2.18
Aneurysmatis Anatome. 2.9
Angina melancholici. 2.26

*Anomalous tumor oblongus in
 inguine puella.* 1.6
Arenarum esus. 1.44
*Atheroma pollicis nodo-
 sum.* 2.53

B.

Bibo Melitenfis. 1.39
*Bilis ductus novus, &
 Pancreatis tumor.* 2.54
Boum Anatome. 2.32
Bubonocèle Lethalis. 1.3

C.

Calculi ex femina. 1.72
*Calculi ex naribus &
 Pulmonibus.* 1.33
*Calculus magnus femi-
 na.* 1.71
Cancer genarum. 1.26
*in Canibus observationes
 varia.* 2.82
Capilli virides. 1.40
*Caprea sylvestris Anato-
 me.* 2.49
Caprimulgus. 1.9
Car-

INDEX HISTORIARVM.

Carnea in utero excrescentia. 1.94

Carnes in macello lucentes. 2.14

Caro cocta colore rubro sudans. 2.40

Caseus, placenta, globulus per vomitum rejecta. 2.38

Casu brachii luxatio restituta. 1.74

ex Casu mors. 1.48

Castorei vis mira. 2.17

Chamaleontis Anatome. 2.62

Chirurgicum instrumentum pro uvula abscindenda. 2.88

Cholerica Virginis Anatome. 2.81

Chymicorum rota periculosa. 1.75

à Clystere frigido mors. 1.76

Collum uteri concretum. 2.31

Convulsio & Paralysis febrem solvit. 1.93

Cor bifidum. 1.67

Cordis vulnera. 1.77

Cornu in latere ovis. 2.13

Cygni Anatome. 2.79

D.

Dens ferreus. 2.24

Dentes continui. 1.35

Diabetes calculosi. 1.68

Diarrhaea & dysenteria Epidemia. 2.65

E.

Embryonis motus à febre retardatus. 1.96

Empyema in thorace puella. 1.60

Epilepsia remedia singularia. 2.78

Epilepsiam febris sedat. 2.68

Epilepticorum Anatome. 2.92

Epilepticorum gestus varii. 2.90

Equus Cornutus. 2.10

Excrescentia uteri prolapsus mentiens. 2.58

F.

Fæces alvi per vulvam excreta. 2.63

Febris Tertiana Epidemia. 2.56

Fistula deglutita tertio die per alvum excreta. 1.59

Flamma ex ventriculo. 1.70

Fœtus in utero exsiccatus. 1.12

Frater pectori fratris connatus. 1.66

Frusta carnea ex collo uteri & vesica decidua. 2.6

Fungus in pede. 2.5

G.

Galli ovipari Anatome. 1.99

Gigantum ossa. 1.98

Glis

INDEX HISTORIARVM.

Glis à puerpera editus. 1.10
Gonorrhæa virulenta sedes. 2.36
Grumofus sanguis inftar hepatis per alvum excretus. 2.70
Gutta sanguinea ex gena manuque menſtruata. 1.13

H.

H*ermaphroditus.* 2.57
Herniarum ſpecies nonnullæ. 2.95
Homines petrificati. 2.100
Homo biceps. 2.55
Homo ex capra genitus. 1.86
Hydrocephalus. 1.28
Hydropica Anatome. 1.2
Hydropici & Phtifici Anatome. 2.37
Hydrops Thoracis. 2.66

I.

I*nſantes cum Nutricum lacte aſſumpta ſugunt.* 2.93
Iuvencula Anatome publicæ. 2.98

L.

L*achryma Critica Hystericarum.* 2.97
Lac in ſanguine Puella. 1.17
Lac in Virginibus. 1.27
Lactea Thoracica in Anato-

me Virili 1652. primum quaſita & inventa. 1.53
Lactearum Thoracicarum in alia Anatome furis 1652. ulterior demonſtratio. 1.54
Lactis ex nimio vagitu defectus. 1.20
Leporis Anatome. 2.86
Lingua defectus & amplitudo. 2.22
Lingua in variolis uſus. 1.29
Luxatio coſtarum ſponte ſanata. 1.22
Lymphaticorum Vaſorum inventio prima. 2.48

M.

M*acula in corpore menſtruata.* 1.15
Macula in pede Epileptica. 1.81
Macula Lunares in facie Epileptica. 2.72
Mandragora Mangonia. 2.51
Maniacus ſeipſum ſuſpendens. 2.69
Melancholici turbulenta imaginationes. 1.85
Melancholicorum figmenta. 1.79
Menſium fluxus ſuppreſſus. 2.87
Menſes ex pedibus fluentes. 1.16
Monſtra varia paſſim obſervata. 2.44
Mer-

INDEX HISTORIARVM.

<i>Mercurius ex mamma cancroſa ſtillans.</i>	1.7	<i>Oſſa in diaphragmate & meningē.</i>	2.85
<i>Mola in utero puella ulce-roſo.</i>	1.97	<i>Ovum peperit mulier.</i>	1.4
<i>Monſtra Percina.</i>	2.80		
<i>Monſtrum humanum Preſtenſe.</i>	1.55		
<i>Monſtrum humanum ſine cerebro.</i>	1.83		
<i>Monſtrum Velingēſe.</i>	1.56		
<i>Monſtrum Yſtadienſe.</i>	1.8		
<i>Mulieres cornuta.</i>	1.78		
<i>Mulier poſt mortem pariens.</i>	2.99		
<i>Mumia Danica.</i>	1.62		
<i>Muris Norwegici, Lemmen-der, Anatome.</i>	2.73		

N.

N <i>afus duplex.</i>	1.25
<i>Natura in promovendo partu neceſſitas.</i>	1.91
<i>Nucleus ex pulmonibus.</i>	2.27

O.

O <i>Culi vulnera.</i>	2.71
<i>Omphalocēle rupta cute.</i>	1.73
<i>Onera gravia periculofa.</i>	2.74
<i>Orbis piſcis Anatome.</i>	2.1
<i>Os in corde Pthiſici diſſecti.</i>	1.50
<i>Os in corde Urbani VIII.</i>	2.45

	P.
P <i>Ancreas ſuppuratum.</i>	2.39
<i>Partus Caſareus mirabilis.</i>	2.8
<i>Pes ſponte deciduus.</i>	1.69
<i>Pthiſici Anatome.</i>	2.76
<i>Phtifiſ à venis.</i>	2.35
<i>Phtifiſ ſine extenuatione corporis.</i>	2.14
<i>Pili Ciliorum multiplices, & occipitis.</i>	2.94
<i>Pili in nonnullis valdè prolixi.</i>	1.43

<i>Pilorum abſciſſorum cum vivente conſenſus.</i>	1.41
<i>Piſcis figura Crucis.</i>	2.33
<i>Porcorum obſervationes rara.</i>	2.67
<i>Porcus Indicus ſeu Baby Rouſſa. Et porci America-ni Anatome.</i>	2.96
<i>Pterygium ſingulare.</i>	1.37
<i>Puerpera Anatome.</i>	1.92
<i>Pulſus arteriarum Carotidum auditus.</i>	1.18
<i>Purulentus capitis tumor.</i>	1.31

Q.

Q <i>uartana Triplex.</i>	1.95
	R. Ra-

R.

- R**abies Canina. 2.89
 Ranula sub lingua. 1.88
 Renum & capsularum A-
 trabilarium structura ra-
 ra. 2.77
 Rosmari penis vires. 2.43

S.

- S**alamandra quomodo i-
 gnem perferat. 2.50
 Sanguinis & aqua ex utero
 fluxus continuus. 2.45
 Scroti in Hydrope periculosa
 apertio. 2.64
 Secundinarum puerpera A-
 natome. 1.61
 Silex in musculo bovino. 2.3
 Singularia multa in Anato-
 me secunda 1651. 1.38
 Singultus 4. annorum. 2.4
 Sirenis seu marini hominis
 Anatome. 2.11
 Spasmus ex oculi contusio-
 ne. 2.75
 Spelunca Serpentum braccia-
 norum. 2.47
 Splenetici Anatome. 1.80
 Steatoma in utero Apoplecti-
 ca. 2.60
 Steatomatis Anatome prope
 vesicam. 1.23
 Sudor Arenularum. 1.34
 Suppressa urina Anatome. 2.52

Sutura capitis eminentes.

- 2.30
 in Suturis capitis observatio-
 nes varia. 1.51

T.

- T**esticulus in abdomine
 latens. 1.36
 Thoracis Hydrops ejusque
 Anatome. 2.7
 Tophi in animalium ventri-
 culis. 2.21
 Torpor vagus corporis. 2.83
 sine Trepano Cranii vulne-
 ra curata. 2.41
 Tridui somnus febrem cu-
 rat. 1.84
 Tumor in pede Epileptici. 1.82
 Tumor uteri gangranosus. 2.28
 Tursionis Anatome. 2.25

V.

- V**Agitus uterinus. 1.1
 Vegetabilia ex corpore
 humano. 2.20
 Ventriculi Vulus. 1.24
 Vermes ex Phtifico. 1.46
 Vermiculi Hydropicorum &
 febrientium. 1.90
 Vermiculi in cerebro. 1.64
 Vermium vomitus. 1.47
 Vir sine pene & podice. 1.65
 Viscera corporis in versa. 2.29
 Vituli sceleton ex utero vac-
 ca. 2.2
 Vnico-

INDEX HISTORIARVM.

<i>Vnicornu Africanum.</i>	2.61	<i>neticis.</i>	1.87
<i>Vomica in Thorace.</i>	2.59	<i>Vomitus Vermium.</i>	2.33
<i>Vomitus cruentus instante morte.</i>	I.21	<i>Vrina ex inguine profluens.</i>	I.49
<i>Vomitus miraculosus rerum variarum.</i>	I.52	<i>Vrina verminosa.</i>	1.89
<i>Vomitus sanguinis in pregnantibus.</i>	I.19	<i>Vteri lethalis ablatio.</i>	2.91
<i>Vomitus sanguinis in sple-</i>		X.	
		X <i>Iphia Anatome.</i>	2.16

F I N I S.

